

མཛད་ཆ།

མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པ་ནི་

རྒྱན་བཟུགས་སོ།།

མཛོད་པ་སོ། མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།

གནས་ལྗེ་པ་མ་ཁྱེས་བསྟན་པ།

མ་ཁྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན།	1
མ་ཁྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	1
ནམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།	28
ཀྱན་འགོ་དང་ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པ།	29
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ།	34
ཁྱེས་པ་དང་མི་ཁྱེས་པ།	39
མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་དབྱེ་བ།	41
མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་རྩ་བ་བཤད་པ།	44
ལྟན་པའི་ཚུལ།	49
ཆོས་དྲུའི་ཡུལ་ཡིན་པ།	60
གོ་རིམ།	67
སྐྱེ་བའི་རྒྱ།	68

ཟག་པ་ལ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པའི་

དབྱེ་བ། 69

ཟག་པ། 69

ཆུ་བོ་དང་སྐྱོར་བ། 71

ཉེར་ལེན། 72

སྤ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དོན། 74

ཀུན་སྐྱོར། 76

མཆིང་བ། 84

ཆོར་བའི་དབང་གིས་འཆིང་བ་གསུམ། | 84

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས། 85

ཀུན་དགེས། 86

བྱི་མ། 87

དེ་དག་གི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ། 89

སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པ། 95

ཕ་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ།	98
སྤོང་ཚུལ་དངོས།	98
ཞར་ལ་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	102
སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ།	105
གནས་བྱུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ།	
མཆམས་སྐྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ།	118
དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཤད་པ།	119
མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།	128
རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	130
ཆོགས་ལམ།	130
ལམ་གྱི་སྤྱིའི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ།	147
ཆོགས་ལམ་གྱི་ཟག་ཏུ་བཤད་པ།	149
སྤྱོར་ལམ།	151

མཐོང་ལམ།	170
སྒྲིམ་པ་པོའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ།	181
བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ།	182
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྡོན་དུ་འགོ་བ།	182
མཐར་གྱིས་པ་བཤད་པ།	183
རྒྱན་ཞུགས།	190
ཕྱིར་འོང་བཤད་པ།	194
ཕྱིར་མི་འོང་བཤད་པ།	195
དགྲ་བཅོམ་པ།	210
ཁྱད་པར་བཤད་པ།	215
ས་དང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར།	215
ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར།	220
འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཁྱད་པར།	221

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱད་པར།	225
ཁམས་དང་དབྱེ་བའི་བྱད་པར་དང་།	231
རིགས་དང་ཉམས་པའི་བྱད་པར་དང་།	234
དབང་པོ་འཕོ་བའི་བྱད་པར།	239
བདུན་དུ་དབྱེ་བ།	246
གཉིས་སྟུ་དབྱེ་བ།	250
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བཤུད་པ།	252
ལམ་ཀྱི་དབྱེ་བ།	252
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བཤུད་པ།	254
རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བྱད་པར།	255
གོ་རིམ་ཀྱི་བྱད་པར།	264
ངོ་བོ་དང་སའི་བྱད་པར།	267
ཤེས་ནས་དད་པའི་བྱད་པར།	270
མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བརྩའི་བྱད་པར།	273

གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།

ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	283
ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ།	283
ཤེས་པའི་གངས་ངེས།	291
ཤེས་པའི་རྣམ་པ།	295
ས་དང་བརྟེན་པ།	307
བླ་པ་ཉིར་གཞག་ཏུ་བཞག་པ།	309
དམིགས་པ།	310
ལྟན་པའི་ཚུལ།	314
ཐོབ་པའི་ཚུལ།	315
དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	332
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།	333
སྟོབས་བརྟུ་བཤད་པ།	333

མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ།	340
བླ་པ་ཉི་བར་བཞག་པ།	342
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ།	344
ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན།	348
འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་བ།	349
སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ།	350
སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ།	352
པལ་ཆར་གྱིས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ།	358
བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ།	384
ངོ་བོ།	384
དབྱེ་བ།	395
ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ།	396
འཛོལ་པའི་ཚུལ།	412

ཁུད་པར་གྱི་ཚེས།	415
ཉིང་བསྐྱོགས།	427
ཉིང་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	431
དེ་ལ་བཏེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	440
ཚད་མེད་བཞི།	440
རྣམ་ཐར་བརྒྱད།	447
ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད།	453
ཟད་པར་བཅུ།	456
ཁུད་པར་གྱི་ཚེས།	458
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ།	461
གཞན་བསྟན་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་བག་ཡོད་པར་ གདམས་པ།	465
ཐ་མར་དགོ་བ་མཇུག་གི་དོན།	469
པར་བྱང་སྟོན་ཆིག་.....	472

ལ བོད་ས་ལ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་སྤྱགས་རྩེ་
བཀྱིན་འོག ཡན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ལ། ཀྱ
ཤུ་ཉྱགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློབ་ཁྲད་སོགས་བརྒྱད་ནས་
དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བཟོས་
པ་ཡིན། སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་འོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཆེ་དེབ་
གངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་གི་དེར་སྤྲོད་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་
སློབ་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཞུ་དག་བསྐྱར་
མ་སོགས་ལ་རང་རྣམས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཆོལ་གྱིས་ཁྱུ་ཀྱང་ཆུད་ཆད་
ཞན་སྐབས་ནོར་འཁྱུལ་གང་ཤོར་ནམས་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སྤྲད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཟོས་ཟིན་པ་ནམས་སུ་ལ་དགོས་ན་ང་རྒྱུ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་སྤུལ་ཆོག

ང་རྒྱུ་ཁ་བྱང་།

marjamson618@gmail.com

གནས་ལྗེ་པ་སྤྲ་རྒྱས་བསྟན་པ།

ད་ནི་གནས་ལྗེ་པ་སྤྲ་རྒྱས་བསྟན་པ་འཆད་པ་ལ་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་
ཇི་ལྟར་སློང་བའི་ཚུལ་དང་། སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ་གསུམ་ལས།

སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན།

དང་པོ་ལའང་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་
པོ་ནི་

སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

གནས་བཞི་པར་ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གས་སྦྱེས་ཞེས་གང་བཤད་པའི་ལས་
དེ་དག་ཀྱང་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གིས་བསགས་(ཤིང་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་ལྷས་)པར་འགྱུར་གྱི་སྤྲ་
རྒྱས་མེད་པར་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་མི་གསོག་ཅིང་ལས་མེད་པར་ཡང་སྲིད་མི་འབྱུང་སྟེ།
(གཞན་དུ་ན་མ་ངས་པའི་ལས་ཡོད་པས་དག་བཅོམ་ལའང་ཡང་སྲིད་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དེས་ན།)

སྲིད་པའི་རྩ་བ་སྤྲ་རྒྱས་.....། །

སྲིད་པའི་རྩ་བ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་
ནི། སྦྱོར་ཤིང་རྟ་སྦྱོར་བོ་བྱས་པ་ཡིས། །ཞོན་ཞིང་ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ཅན། །
འདི་ནི་ཉོན་མོངས་འཕང་ལོ་གཅིག་ཉམས་ན། །ལས་ཀྱི་འཕང་ལོ་གཅིག་སྤུ་འཁོར་མ་

ཡིན། ཞེས་ལས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
ཙྰ་བ་སྤ་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྲིད་པ་ནི་ཡང་སྲིད་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་དེའི་ཙྰ་བ་ནི་སྤ་རྒྱས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ།

སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་ནི་སྲིད་པ་ནི་འདིར་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་དང་། དེའི་རྒྱལ་ས་
ཀྱི་སྲིད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེའི་ཙྰ་བ་ནི་སྤ་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་
འདུག་པ་ན་བྱ་བ་བཅུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། ཇི་ལ་བྱ་བ་བཅུ་ནི། (རྒྱན་མི་ཆད་
པས་) ཙྰ་བ་བརྟན་བྱེད་ཐོབ་པའི་རྒྱན། (ཡང་ཡང་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པས།) རྒྱད་གནས་བྱེད་
པ་སྤ་རྒྱས་རྒྱན། (ལུས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་སྐྱེད་པས།) ཞིང་ནི་རང་རྒྱད་སྤ་རྒྱས་གཞིར། རྒྱ་མཐུན་སྒྲུབ་
པ་ཉེ་ཉོན་སྐྱེད། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། རང་ཆོག་ལས་འདྲིན་པ་ཚུལ་བཞིན་མིན།
འདྲིན་ལས་ལ་ཀུན་ཚོངས་མི་ཤེས་ཉིད། རྣམ་ཤེས་རྒྱན་འཁྲིད་སྲིད་པར་འཕེན། འདྲིན་ལས་
གཡོ་བ་ཉམས་པ་ཡིན། འཆིང་བ་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བ། (ཡིན་ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་ཁམས་
སུ་གཏོགས་པ་དེས་ནི་དེ་ལས་འདའ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་དེ་ལྟར།) རྣམ་པ་བཅུ་ནི་གནས་
འདིར་ཡང་། རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བྱའོ།

..... རྒྱག་འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོད་དང་།

ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་དང་། ཁྲེ་ཆོམ་ཡིན་ཏེ་.....།

སྤ་རྒྱས་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་རེ་ཞིག་རྣམ་པ་རྒྱག་སྟེ། གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་
དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྱོད་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཁྲེ་ཆོམ་ཡིན་ཏེ་(ཉིར་ལེན་གྱི་
སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཞན་ལྟ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་ལྟ་
དང་སྲིད་པས་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་དང་སྐལ་པ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་མི་རྒྱས་

སོ། །ཁངས་ངེས་ནི། རྟོད་འགྲེལ་ལས་བཟའ་བྱ་ལུ་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་དྲག་ཟ་བ་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ང་རྒྱལ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བ་ལ་ལོག་ཞུགས་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ལོག་པར་ངེས་པ་དང་མ་
ངེས་པའོ།)

.....དེ་དྲག་ཀྱང་། །འདོད་ཆགས་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་བཤད།

དེ་ལྟར་ནམ་པ་དེ་དྲག་ཀྱང་བདུན་དུ་བཤད་ཅེས་འབྲེལ་ལོ། །རི་ལྟར་བྱས་ནས་ཞེ་
ན། མདོ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་དང་། སྤྱི་པའི་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་སོ།

(སྤྱ་རྒྱས་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱ་བ་ཀུན་དགྱིས་དང་གནས་མ་བྱ་པ་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་སྤེ་བ་ས་བོན་ལ་འདོད་
པ་ཡོད་པས།) སྐབས་འདིར་དབྱུང་པ་འདི་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་གཞི་མཐུན་པའི་དྲག་པ། འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་སྤྱ་རྒྱས་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྤྱ་རྒྱས་སམ། འོན་ཏེ་(གཞི་ཐ་
དད་པའི་དྲག་པ།)འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་(ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱ་
རྒྱས།)ཡིན་པར་འདོད། ཟླགས་དང་པོ་ལྟར་ན་(ལྷང་བར་མའི་)མདོ་ལས་འདི་ན་ལ་ལ་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་མི་གནས་ལ། འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་བྱུང་ནའང་ཕྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་
པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་དེའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་
དེ་མཐུས་ཡང་དག་པར་ཤིན་ཏུ་ཀུན་ནས་འཛོམས་ཤིང་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་སྤོང་བར་
བྱེད་དོ་ཞེས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དང་སྤྱ་རྒྱས་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ཟླགས་
གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤྱ་རྒྱས་ནི་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཚོས་མདོན་པ་ལས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་ནི་དབང་པོ་གསུམ་

དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་།
བཏང་སྒྲུམས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།
།དེ་མཚུངས་ལྷན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་ནམས་ན་རེ་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་སྤྲ་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་(ཉོན་མོངས་ལ།)བཤད་པ་
ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་སྦྲ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ནམ། ཡང་ན་ཐོབ་པ་ལ་བཏགས་ནས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་
བྱེད་ཕྱིར་དང་། སྦྲིབ་ཕྱིར་དགོད་དང་འགལ་ཕྱིར་དང་། །དགོ་བའང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་
འདིར། སྤྲ་རྒྱས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་མིན་ཞེས་འབྲེལ་པར་གསུངས་སོ།།

མདོ་སྤྲེ་པ་ནམས་ན་རེ་སྤྲ་རྒྱས་ནི་ཐོབ་པའང་མ་ཡིན་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པའང་མ་
ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ལ་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གནས་
མའི་བྱའི་སྤྲེ་པ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་
ནི་ཟག་བཅས་ལ་སྤྲེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གཉིས་ལས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་
པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ན་སྤྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་གང་ཞེ་ན་ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་ལས་སྦྲུས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་སྤྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འདོད་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་ཡང་སྤྲེད་པར་འཕེན་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁམས་གཉིས་པོའི་འདོད་ཆགས་བསྒྲུམས་ནས་སྤྲེད་པའི་
འདོད་ཆགས་སུ་བྱས་ཤི་ན།

ཁམས་གཉིས་ལས་སྦྱིས་སྲིད་འདོད་ཆགས། ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཕྱིར་དེ།

ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོག་ཕྱིར་བཤད།

རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་དག་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། བལ་ཆེར་
སྟོམས་འཇུག་ལ་སྲིད་པས་ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱིབས་ལ་
ལུང་མ་བསྟན་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པར་འབྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཁ་ནང་
བལྟས། མཉམ་གཞག་ས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བྱས་ཞེས་འབྱུང་བས་གཉིས་ཀའང་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཞག་ཡིན་
པས་ཁམས་གཉིས་པོ་དེར་ཏེ་དེ་དག་ལ་(བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པོ་སྟམ་ནས་
དེ་དག་)ཐར་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་འབྱུང་བ་ལ། ཐར་པ་འདོད་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་
པ་ཡིན་ན་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་དེ་དག་གི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཐར་བར་སྲིད་
པ་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་གྱི་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཐར་པ་ཡིན་
ནོ་སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སུ་བཤད་དོ་ཞེས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་འདོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཉེན་ལུས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལུས་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དོ།

ཡང་པྱ་རྒྱས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཆོས་མངོན་པ་ལས་བརྒྱུར་ཡང་བཤད་དོ་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ།

ལྟ་བུ་ལྟ་ཞེ་འདིག་ཆོགས་དང་། །ལོག་དང་མཐར་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་།

ལྟ་བ་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བརྟལ་ཁྲུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་དང་བཟུ།

རི་ལྟར་ཞེ་ན་ལྟ་བ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ལྟར་བ་འདེབས་པ། ལོག་
པར་ལྟ་བ་དང་། (ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་)མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཁྲུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ལྟར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་
པའི་བྱིར་རོ། །འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྗེས་ལ་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཡང་འདྲིར་
ཆོགས་བཅད་བསྟེབས་པའི་རོར་དེའི་རྗེས་ལ་ལོག་ལྟ་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་བ་
བྱེད་ན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་ང་རྒྱལ་ལའང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ལྟ་
བ་ལ་ནམ་པ་དང་བྱེད་ལས་ཐ་དད་ཡོད་ལ་ང་རྒྱལ་ལ་ཁེངས་པའི་ནམ་པ་གཅིག་ལས་མེད་
ཅིང་བྱེད་ལས་ཀྱང་གཅིག་ལས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །(ཁ་ཅིག་ལྟ་བ་ཉེས་པ་ཆེ་བས་སྤང་དགོས་ལ་དེ་
ལ་ཤེས་པས་བྱུང་བས་དུ་མར་བྱེ་ཞེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལའང་ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་མི་འཐད་དོ། །ཁ་ཅིག་ང་རྒྱལ་ལ་
བདུན་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་མཚན་དང་སེམས་ཁེངས་པའི་བྱེད་པ་གཅིག་ལས་མེད་པས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཅིས་པའང་
ལྟ་བ་ལའང་སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཞེས་མཚུངས་སོ། །རྟོག་ན་རེ་དངོས་
པོ་ལ་ལྟ་བ་ལ་ལྟར་བྱུང་བས་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་བས་ལྟ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བཞག་ལ།
དེ་ལྟར་འོང་བའི་རྒྱ་ཡང་བཞེན་གྱི་ཁ་མིག་གི་གངས་ལྟར་དངོས་པོའི་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་
མ་རྟོག་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཅོག་ན་རེ་འདི་དག་དམིགས་ནམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ན་ལྟ་བ་ལ་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ནམ་པ་ཐ་དད་ལྟ་ཡོད་པས་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་བདུན་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ནམ་པ་གཅིག་ལས་
མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་འཛིན་སྟངས་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལའང་ཐ་དད་ཡོད་དོ། །དེས་ན་
འདྲིར་དབྱེ་བ་སྤིང་ཚད་ལ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཡོད་
པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཏེ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག་སྟེ། དེ་ནི་
མ་ཡིན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།)

འོ་ན་ལྟ་བུ་ལའང་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ནམ་པ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་ནི་ནམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
ནམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། ང་རྒྱལ་ལ་ནི་ནམ་པའི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཁེངས་པའི་
ནམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྒྲིག་བྱེད་དག་འཆད་དོ། འོ་ན་ང་རྒྱལ་བདུན་དུ་མི་
འབྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཡུལ་ལ་སྟོས་པའི་ཡིན་གྱི་ནམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ།

ཡང་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྤྲུལ་བའུ་པོ་དེ་དག་དགྲ་བའུ་ཙ་
བརྒྱད་དུ་འང་འཆད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

དེ་དག་བའུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། ལྟ་བུ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ།

འདོད་ན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་སོགས་པ། མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤྲོད་བར་བྱེད།

བཞི་ནི་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །

སྤྲུལ་བའུ་པོ་དེ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་འབྲས་
བསྐྲུས་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མཐོང་སྤང་བའུ་པོ་
ཐམས་ཅད་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་བདུན་དང་། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་བདུན་དང་།
(འཇིག་མཐར་གཉིས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྗེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་
དེ་དག་ལ་དག་གོལ་ངེས་འབྱེད་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཐའ་མཆོག་འཇིན་ཡང་བདེན་པ་དང་པོ་ཐ་མ་ལ་དམིགས་
པ་ཡོད་གྱི་འདི་གཉིས་ལ་མེད་པས་སོ།) ལམ་མཐོང་སྤང་ནི་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། དངོས་དང་བརྒྱད་
ནས་ལོག་པར་མི་འཇུག་པས་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་ལྔ་

པ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་
རོ།། དེས་ན་ཕྱ་རྒྱས་བཅུ་དང་བདུན་དང་། བདུན་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་བདེན་
པ་བཞི་སོ་སོ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་ལོག་པར་འབྱུག་པས་(སོག་ཉིས་པོ་དག་ནི་)འདོད་པའི་
སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་སོའི་རང་མཚན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་དེ་རྣམས་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་པར་བྱེད་དོ།། (དེ་ལྟར་ན་འཇིག་མཐར་ནི་སྤང་བྱ་རིགས་གཅིག་གི་སྟོ་ཅན་དང་།
ལོག་ལྟ་ལྟ་བ་མཆོག་འཇིན་ཐེ་ཆོམ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པས་བཞིའི་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཇིན་
བདེན་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དམིགས་པས་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ཅན་ཏེ་དེ་དག་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་
ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་ནི་མཐོང་སྤང་སྟོམ་སྤང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་རེས་ལྷ་ལྷར་འགྱུར་རོ།།) དེས་
ན་འདོད་པ་ན་ཕྱ་རྒྱས་མཐོང་སྤང་(དེ་དག་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤོང་པས་མཐོང་སྤང་ཡིན་
ནོ།།)ནི་སྤྲུལ་བྱ་རྩ་གཉིས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁོང་དང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་བཞི་
ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའང་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་རིས་ལྷར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་བཞིའི་ལྟན་སྦྱེས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཀུན་བརྟགས་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་ནི་བདེན་
པ་རྣམས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་
ན་སྦྱོང་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ནི་སྤྲུལ་བྱ་རྩ་དུག་ཡིན་ནོ།།

ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འབྲ།

དེ་ལྟར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །

གང་དག་འདོད་ཁམས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
དེ་དག་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཡོད་ཀྱི་ཁོང་ཁོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། (རྟོན་དང་བས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་

གྱིས་ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པའི་གཞི་མེད་པས་དང་)རྒྱུད་ནི་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་ཀྱན་ནས་
མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་
དགུ་ནི་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ། བྱེད་དོ། བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་།
བདག་གི་མཛེས་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ། བྱེད་དོ། བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་
དང་། བདག་གི་དགའ་ལ་ཕན་བདགས་སོ། འདོགས་སོ། འདོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལོ། ཉེས་ན་གཞུགས་ན་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གི་སྤྲ་རྒྱས་སུ་མ་ཅུ་
ཅ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཁོང་ཁྱོད་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནའང་
གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དེ་དང་འབྲ་བར་སུམ་ཅུ་ཅ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་དག་དགུ་དང་དྲུག་
དྲུག་བདུན། ཁོང་ཁྱོད་ལ་སུམ་གཉིས་དག མ་གཏོགས་གཞུགས་ན་སྟག་བསྐྱེད་སོགས།
མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། གསུམ་ནི་བསྒྲོམས་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། ཞེས་པ་
དང་། གཞུགས་མེད་ལའང་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱལོ། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྤྲ་བ་ལྟར་ན་
ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་སྤང་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་བརྒྱུད་དང་སྒྲོམ་སྤང་བརྒྱུད་སྟེ་དགུ་བརྒྱུད་ཅ་བརྒྱུད་
དུ་འདོད་ལ། དེ་དག་ཁམས་དང་ས་དང་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་ན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུད་ཅ་གཉིས་
སུ་འགྱུར་རོ།

ཆོས་མངོན་པ་བ་གཞན་དག་ནི་སྤང་པོ་ལྔ་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་ནི་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔ་ལོ། ཁོང་ཁྱོད་ནི་ལྔ་ལོ། བེ་ཆོམ་ནི་བརྒྱ་
གཉིས་སོ། ལྟ་བུ་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་གོ ཉེ་དག་ལས་ལྟ་བུ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཐེ་ཆོམ་ནི་
ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། ལྟག་མ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་དང་ཀྱན་བརྟགས་པའོ། ཞེས་འབྱུང་
བས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ནི་ལྟན་སྦྱེས་སྒྲོམ་
སྤང་དང་ཀྱན་བརྟགས་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་དང་། ལྟ་བུ་བྱི་མ་གསུམ་དང་ཐེ་
ཆོམ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། ཉོན་མོངས་པ་

བརྩ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ལོག་
པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ན་མཐོང་སྤང་བཞི་བརྩ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་
ཁོང་ཁྱོ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་དྲུག་དྲུག་སྟེ། བརྩ་དང་བརྩ་གཉིས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ནི་
འདོད་པ་ན་དྲུག་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བརྩ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་
(རྣམ་པ་དང་) ཁམས་དང་སའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེན་བཞི་བརྩ་དང་བརྩ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་
རོ།

རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས་ནི་འདོད་པའི་སྟུག་བསྐལ་ལ་ནི་བརྩ་པོ་
ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འཇུག་གོ། བདེན་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་
མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བརྩ་དང་བརྩ་ལོག་པར་འཇུག་གོ། ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་པ་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་དགྲ་དང་བདུན་
བདུན་ལོག་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་མཐོང་སྤང་འདོད་པ་ན་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་བཞི་དང་། གོང་མ་
གཉིས་ན་སྐྱམ་ཅུ་སྐྱམ་ཅུ་སྟེ་དྲིལ་བས་དགྲ་བརྩ་ཙ་བཞི་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ནི་འདོད་པའི་
ཁོང་ཁྱོ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པའོ། དེ་དག་ལ་
ནི་ལམ་མཆོག་ཏུ་གོམས་པས་སྤོང་བས་ན་སྒྲོམ་སྤང་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འདི་དང་མཐུན་པར་
བཤད་དོ། འདི་དག་ལ་བང་ཏི་ན་རེ་འདིར་བཤད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བར་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྟེ་པ་དང་། ཀུན་ལས་བདུས་ལས་བཤད་
པ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་(ལ་རྩ་ཅོག་གི་རྟེན་ཀར་ཡང་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་སྐ་
རྒྱས་ལས། སྐབ་མཐའ་སྦྱ་བ་གསུམ་གྱིས་ནི། བརྩ་དང་བརྩ་དང་དགྲ་བརྩ་བཞི། བརྩ་ཙ་བརྩ་གཉིས་དགྲ་ཙ་
འདོད་ཅེས་འབྱུང་།)མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྷགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་འགལ་ཅམ་དང་དངོས་
སྤྱུ་འགལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆིམས་གསུང་རོ།

གལ་ཏེ་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

སྲིད་ཅེ་ལས་སྦྱེས་བཅོད་པ་ཡིས། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད།།

ལྷག་སྦྱེས་མཐོང་དང་བསྐྱོམ་གཉིས་ཀྱིས།།བཅོད་པས་གཞོམ་མིན་བསྐྱོམ་ཁོ་ནས།།

ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱ་བྱས་གང་དག་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་བཞི་ཡིས་གཞོམ་པར་བྱ་
བ་དེ་དག་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། (དེ་དག་ནི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་
སྤང་བར་ངེས་པའི་བྱིར།) ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་(ཁོ་ནའི་)ངེས་པར་གཟུང་བའོ། །འདི་ལྟར་མཐོང་
སྤང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དང་། སྲིད་
ཅེ་བའི་མཐོང་སྤང་དེ་ལ་སྤོང་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྲིད་ཅེ་
ལས་གཞན་པའི་མཐོང་སྤང་ས་ལྷག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་མན་ཆད་ལས་སྦྱེས་
པའི་མཐོང་སྤང་ནམས་ནི་མཐོང་(ལམ་ཆོས་བཅོད་རྗེས་བཅོད་ཅི་རིགས་)བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
གཉིས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤོང་སྟེ། འབགས་པ་ནམས་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། སོ་སོའི་སྦྱེ་
བོ་ནམས་ནི་ས་གོང་མ་ལ་ཞི་བ་དང་འོག་མ་ལ་རགས་པར་ལྟ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྤོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བཞུན་བཅོས་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་ལ། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་
ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ཐམས་ཅད་ནའང་སྤྱ་བྱས་བཅོད་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་
སྒྲོམ་སྤང་(དུ་བཤད་པའི་ལྟ་མིན་བཞི་པོ་)གང་དག་ཤེས་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་(བདེན་
པ་ལ་ལོག་པར་མ་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་སྦྱེ་འབགས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་)སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་

སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ལམ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྒོམ་ལམ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་མདོ་སྤེལ་བ་དང་ནལ་འབྱོར་སྒྱུད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ན་རེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ན་མདོ་ལས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྤྱོད་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་། ཉག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཉག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན། ལས་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ན་ལ་ལ་སོག་གཙོད་པ་སྤོང་བ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྤོང་པའི་བར་དུ་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་མི་དགའ་ཞིང་སོ་སོར་མི་དགའ་ལ་ལུས་ཞིག་ནས་ཤི་བའི་ལོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྟང་བ་དཔྱལ་བ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐུ་སྟེགས་པ་དགེ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་ཡང་རུང་། རྩ་འབྲལ་དང་ལྡན་པ་ལྟའི་མིག་དང་ལྡན་པ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གང་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྒྲམ་དུ་ལུས་གྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཡང་མེད་ལ། ལུས་གྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མེད་དོ། །ངག་དང་ཡིད་གྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཡང་མེད་ལ། ངག་དང་ཡིད་གྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མེད་དོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ལོག་ལྟ་འདི་ནི་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དེ་དག་འདོད་པ་ན་སྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱལ་བའང་འདོད་པ་

ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆངས་པའི་བའི་མདོ་ལས། འདི་ན་དག་སྤོང་
ངམ་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་དགོན་པ་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་། ཤིང་རུང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་། ཀྱན་
དུ་སྤྱངས་པའི་རྒྱ་དང་། སྤོང་བའི་རྒྱ་དང་། བསྐྱམས་པའི་རྒྱ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱས་
པའི་རྒྱ་དང་། ལེགས་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྒྱས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུས་
འཇིག་པ་དང་འཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྱན་པར་འགྱུར་བ་དེ་
ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་ཞི་བ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་
དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཉག་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་འདི་དག་ཀྱང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་དམིགས་པས་འདོད་ཁམས་
ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།

སྟམ་སྤངས་ས་བོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མེད་དེ། ཉན་མོངས་པའི་
མདོན་གྱུར་འདས་པ་ནི་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་
ལྟར་བ་དང་གཉེན་པོ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་འཇིག་རྟེན་པའི་
ལམ་གྱིས་སྤོང་ན་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བྱིས་
ཉན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།
དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་འབའ་
ཞིག་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་ནི་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་འདིས་པའི་
ཕྱིར་དང་། མཆན་མ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ངི་ལྟར་མཆན་
མ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་འདུག་པ་དེ་ལྟར་མཆན་མ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ལ།
ངི་ལྟར་མཆན་མ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་འདུག་པ་དེ་ལྟར་གནས་ངན་ལེན་ཡང་དག་
པར་འཇོམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། དེས་ན་དེས་བག་ལ་ཉལ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་
པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་

ཐོབ་པ་དང་། དང་པོར་སྐྱེས་པ་དེའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་བོན་དེ་དག་ནི་
ཉམས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལས་ཡོངས་
སུ་ཉམས་ནས་ཡང་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དང་པོ་ནས་ཤི་ནས་
ཡང་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་བོན་དེ་ནི་ཞི་གནས་གྱིས་རེ་ཞིག་ཉམས་པར་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ནས་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ལྷན་དང་བྲལ་བ་རྣམས་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེ་
ཡང་ས་བོན་ཉིད་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ་
དཔེར་ན་ས་བོན་མེས་བསྐྱེད་པས་གཏན་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
དེ་ཉིད་ལས་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ས་བོན་ཉམས་པ་བཞི་བཤད་དེ། དེ་
ལ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་འཕགས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། ཉམས་པ་བཞི་ནི་གཉིན་
པོའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་མི་འཇུག་ཅིང་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མི་
སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་ཉམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདོད་པ་ལ་ཉེས་
དམིགས་སུ་ལྟ་བ་སུན་འབྲིན་པས་ཉམས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཞི་གནས་གྱིས་ཉམས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ནི་
གོགས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་དེ་དག་གིས་ཕྱི་མར་ནམ་སྤིན་དང་རང་ཉིད་སྐྱེད་མི་རུས་པ་
གོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་ཉམས་པའོ། །དེ་ལས་འདིར་ནི་ཉམས་པ་གསུམ་པའོ། །བྱེ་
བྱག་ཏུ་སྐྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་ལུང་དབྱེན་གྱི་གཞི་ལས། ལྟས་བྱིན་བསྟེན་བཀུར་གྱི་ཟེལ་གྱིས་
ནོན་ཏེ་དགེ་སྤོང་གི་དགེ་འདུན་འཁོར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐུགས་ལས་
ཚུང་རུར་བཞུགས་པར་གསོལ་ལོ་སྟམ་དུ་སྒྲིག་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་རྩ་འཕྱུལ་ལས་
ཉམས་པ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་མདོ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་

ཉམས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་
མོངས་པའི་ས་བོན་ནི་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་
ཡང་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་འདས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྗེས་སུ་
ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ།

དེ་ལྟར་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱ་རྒྱས་དུག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་
མ་རིག་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་དགོན་མཆོག་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའམ་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འབྱུག་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་མི་འབྱུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་
ཡིན་པར་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཁོང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སེམས་ཁོང་
ནས་འཁྲུག་པ་སྟེ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་ནོ།

བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་། ཁེད་དང་དམན་ལ་མཆོག་ལྟ་དང་།

རྒྱ་མིན་ལམ་མིན་དེར་ལྟ་བུ། དེ་དག་ལྟ་བུ་ལྟ་ཡིན་ནོ།

ལྟ་བུ་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འབྲེལ་ཡང་རྣམ་
པ་དང་བྱེད་ལས་ཐ་དད་པས་སྤར་མིང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་གྱི་རང་གི་ངོ་
བོ་མ་བསྟན་པས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དང་ངོ་བོ་ནི་སྤྱིར་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་
ཐམས་ཅད་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་(ཉོན་མོངས་ཅན་)ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་
ལ་བཏགས་ནས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་དམིགས་ཡུལ་མི་
རྟག་པ་དུ་མ་ལ་དམིགས་ཤིང་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་པ་འདོད་པའི་

ཉག་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མི་ཉག་པ་དུ་མ་ལ་དམིགས་པ་བདག་དང་
བདག་གིར་ལྟ་བུ་འདི་ཁོ་ན་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། དག་སྤོང་
དག་དག་སྤོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ན་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ལ་ལྟ་
བུ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་ཅིང་རྒྱལ་དང་ཆ་དུ་མ་ཆོགས་
པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་མི་ཉག་པ་དུ་མ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་
བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཞན་བཞི་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱའི་བདག་གི་བར་ལྟ་བུ་འཇམ། ཡང་
ན་མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་བདག་དང་གཟུགས་ལ་བདག་གིར་ལྟ་བུ་དང་། གང་ལ་བདག་
དུ་མའོན་པར་བཟགས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཉག་པ་འཇམ་ཆད་པར་མཐའ་
གཅིག་དུ་འཇིག་ཅིང་ལྟ་བུ་དང་། དམིགས་རྣམ་ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་
ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལོག་ལྟ་ཡིན་ཞིང་མཐར་འཇིག་གི་ཆད་ལྟའི་ཆ་སྐྱར་
འདེབས་ཡིན་ཀྱང་ཉག་ལྟའི་ཆ་སྐྱར་འདེབས་མ་ཡིན་པས་མིང་བཅོན་པར་བྱས་ནས་མར་
ཐམས་ཅད་རྗིང་ཡང་ཆེས་རྗིང་བ་ལ་མར་རྗིང་ཞེས་བཞོད་པ་ལྟར་འདི་རིལ་གྱིས་སྐྱར་
འདེབས་ཡིན་པས་བདེན་བཞི་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། འགྲེལ་པ་ལས་ལྟ་བུ་
ལ་སོགས་པ་མཆོག་དུ་འཇིག་པ་ཞེས་བཞོད་པར་བྱ་བའི་རིགས་པ་ལས་སོགས་པའི་སྐྱེ་མི་
མའོན་པར་བྱས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ལྟ་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་པས་དམན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་
བ་དང་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་དམ་
པར་ལྟ་བུ་དང་། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟོན་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། མེ་ལྷ་
བསྟན་པ་དང་རྒྱུ་ལྷ་ལྟ་བུ་དང་གཡང་དུ་མཆོང་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ་
ལ་རྒྱར་ལྟ་བུ་དང་། འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆ་བྱད་དང་ཚུལ་དང་ལུས་
ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅམ་དང་གངས་ཅན་དང་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིག་པའི་ངི་མ་དག་པ་དང་ཉེན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་
བ་དང་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཐབས་ཐར་པའི་ལམ་མིན་པ་ལ་རྒྱ་དང་ལམ་
དེར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིན་པར་ལྟ་བ་དང་།
ལོག་ལྟ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཇིན་དང་། སྤང་པོ་ལྗེ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཚུལ་བྲིམས་དང་
བརྒྱལ་ཁྱུགས་དང་དེའི་གནས་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་དག་པ་ལ་སོགས་པར་འཇིན་པར་བཤད་
ཅིང་། འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་སོགས་པའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས་བརྒྱལ་
ཁྱུགས་ཅམ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པ་ནི་
མ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པའང་ཡིན་པས་ཚུལ་བྲིམས་
དང་བརྒྱལ་ཁྱུགས་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ལྟ་བ་
རྣམ་པ་ལྗེ་ཡིན་ནོ།

ལྟ་བ་ལྗེ་པོ་དེ་དག་གི་ལས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་
དང་། དབྱ་མའི་ལམ་རྟག་ཆད་དུ་འཇིན་པ་སྤངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པའི་བར་དུ་
གཅོད་པ་དང་། དགེ་རྩ་གཅོད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལ་དམ་དུ་འཇིན་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་།
ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཇིན་པས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་
དང་། ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པར་གཞུང་གཞན་དག་
ལས་བཤད་དོ།

དེ་དག་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་ནི་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལྟར་ན་དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་བདག་
དང་བདག་གི་མེད་པ་ལ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་རྟག་ཆད་དུ་འཇིན་པས་ཤེས་བྱའི་བྱང་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་དེ་
གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་ལྟ་བ་སྤྱི་མ་གསུམ་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་

སྒྲོ་འདོགས་ལ། ལྷ་པ་ནི་ལྷ་བ་དེ་དག་འདག་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་འདག་པའི་ཐབས་
སྒྲོ་འདོགས་པས་དེ་གཉིས་ནི་ལྷ་བ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་པལ་ཆེར་ལ་སྐྱར་
བ་འདེབས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བཞི་དང་། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཅིག་
ལོ། །

ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས་ནི་ལྷ་བ་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་གཉིས་སྒྲོ་ངེས་ཤིང་།
སྒྲོ་འདོགས་ལ་བདག་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་
པ་དང་། མངོན་མཐོའི་ཐབས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་སྒྲོ་འདོགས་པ་
བཞིར་ངེས་ལ། སྐྱར་འདེབས་ནི་ལོག་ལྷ་ཡིན་པ་ལྟར་ངེས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་པལ་
ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ལའང་སྐྱར་འདེབས་དང་ལོག་ལྷ་ལའང་རྒྱ་མིན་ལ་
རྒྱར་ལྷ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ།

དབང་ཕྱག་སོགས་རྒྱར་མངོན་ཞེན་པ། །རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས།།

རབ་ཏུ་འཇུག་པས་དེ་ཕྱིར་དེ། །སྐྱག་བསྐྱལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད།།

གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྷ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱང་འབྱུང་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནི་
ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནའང་སྐྱག་བསྐྱལ་
མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དབང་ཕྱག་དང་སྐྱེ་དབྱའི་བདག་
པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་མཐོང་བས་སྤང་
བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་བ་དེ་ནི་རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་
ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཡང་སྐྱག་

བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་(དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་རྟག་པ་དང་ཆོས་ཅམ་དུ་མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཕྱིར་)ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས། གང་དག་སྦྱིས་བྱ་གང་ཟག་གང་ཞིག་བ་ལང་གི་ཚུལ་
སྤྲོས་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲོས་དང་། བྱ་གག་གི་ཚུལ་སྤྲོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་
ཏེ་གནས་པ་དེ་ནི་དེས་འདག་པར་གྱུར། གྲོལ་བར་འགྱུར། དེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར།
བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་རྣམ་པར་འདའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་
ལས་རྣམ་པར་འདས་པའང་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་རྒྱུ་དུ་སྦྱ་
བ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་ཡིད་ཆེས་པས་ཚུལ་སྤྲོས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་དུ་འཛིན་
པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་བ་ལང་གི་ཚུལ་སྤྲོས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱར་ལྟ་བ་
དེ་རྟག་བདག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། བ་ལང་གི་ཚུལ་སྤྲོས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་
ཡིན་ལ་དེས་འདག་པ་དང་རྒྱར་ལྟ་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱ་བས་ལན་འདེབས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་སྤང་
དང་སྦྱོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལོག་
པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་སྤྲོས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་
ལམ་མཐོང་སྤང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་
བཅོས་ལས་ཀྱང་བ་ལང་གི་ཚུལ་སྤྲོས་ལ་སོགས་པས་དག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བའི་ཚུལ་
སྤྲོས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་ཡིད་ཆེས་པས་སྤྱག་
བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་
འདྲིན་ནི་ལམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་ནོལེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམ་མཐོང་སྤང་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་རྒྱས་བརྒྱད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འདྲིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཟག་བཅས་
ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་བདེན་པས་བསྐུས་ལ་དེ་དག་དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁགཞན་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་སྤང་ནི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ན་
ལམ་མེད་དོལེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ་རི་ལྟར་ལམ་མེད་དོལེས་ལོག་
པར་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཅམ་གྱིས་ཐར་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐར་པ་དང་དེའི་ལམ་
ལ་སྐྱར་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཅམ་ཁོ་ནས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་སུ་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་འདི་ནི་ཐར་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་གྲངས་ཅན་པ་ལ་
སོགས་པས་བརྟགས་པའི་ལམ་གཞན་གྱིས་དག་པ་ཡིན་ནོལེས་ལྟ་བ་ཡིན་ནོལེ་ན། དེ་
ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
གསུངས་པ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཡང་ན་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་ལམ་གཞན་དེ་ཁོ་ནས་དག་པར་
ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ནི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་མ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་
འདྲིན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གཞན་དེ་ཁོ་ནས་དག་པར་ཡིད་
ཆེས་པས་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པར་ནི་མི་
འགྲུབ་པོལེས་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་འཆད་དོ། ཁགཞན་ཡང་ཀུན་འཕྱང་དང་འགོག་
པ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀྱང་དག་པ་དང་གྲོལ་བར་ལྟ་
བར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་

ན་ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ཚུལ་སྤྲོས་དང་བརྟུལ་ཁྱུགས་མཆོག་འཛིན་
ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདུག་པ་དུན་བདུན་ཞེས་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ་
ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཟྃ་དེ། རང་གི་བཞེད་པ་ནི་མ་བཞོད་མོད་ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་
པའི་ལྷགས་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གོང་དུ་བཟྃ་བཞེད་ཟེན་པ་ཉིད་དོ།

འོ་ན་རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས་ཞེས་བཤད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་གཉིས་ཁོ་
ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། མདོ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱུལ་བ་
ལ་བདེ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟུ་
གཉིས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་གཤིག་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན།

ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་། བཞི་ཆོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཕྱིར་དང་།

ངེས་རྟོག་ཕྱིར་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱིར། །སེམས་དང་འདུ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས་།

མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱེད་དང་། གསུམ་ལས་ནི་དེ་གསུམ་
གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཆོན་དུ་
བཞག་སྟེ། དེ་ལ་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུའི་རྟག་ལྟའི་ཆ་ལས་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།
ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བདེ་བ་དང་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། འཛིག་ཆོགས་
ལ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་ཆ་ལས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞག་གོ། །གཞན་དག་
ན་རེ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། རྗེ་ལྟར་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཞག་(ལ་ཉོན་མོངས་
གཞན་དག་མ་གཞག)ཅེ་ན། དམིགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་པར་

རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གློ་འདོགས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བའི་ཆད་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་ནི་སྐར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་
སྤྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་དག་གོལ་དུ་འགྱུར་
བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དག་ལ་
ནི་ངས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་བཤད་དོ། །སྤྲིམས་དང་འདུ་ཤེས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལྟ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་འགྱུར་བས་དེར་གཞག་གོ། །འོ་ན་ཆོར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། དེ་སྐད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དེ་སྤྲིམས་གཉིས་ནི་གྲགས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་སྤང་ཡིན་
ཏེ། དང་པོ་བཞི་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་དང་སྤྲིམས་ལྟ་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་
པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེའི་ཆོ་དེའི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་སྐྱམ་དུ་འདུ་ཤེས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། སྤྲིམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
སྤྲིང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་
རོ།

སྤྱེ་པ་གཞན་དག་ནི་འཕགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འང་འདོད་པའི་འདོད་
ཆགས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ལ་བདེ་
བར་ལྟ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་དང་སྤྲིམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ན་

མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་བཞི་ག་དང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་བྱིན་ཅི་
ལོག་གཉིས་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་ཏེ་
བརྒྱད་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། རྟུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེ་བ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་
འདུ་ཤེས་དང་སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཕྱི་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ནམས་ན་རེ་ལྟ་བུ་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་བའི་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་
ལོན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་
ནི་འགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་། རི་མོའི་གཟུགས་ལ་གཞོད་སྐྱིན་ཏུ་འཁྲལ་བ་ལྟར་སྐྱེན་
གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུད་ཅམ་འཁྲལ་བ་ཡིན་གྱི་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཅམ་གྱིས་
བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདོད་ན་འཕགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་
ཏེ། བྱད་མེད་དང་རང་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱབ་མཐའ་འཛིན་པ་སྤྲུལ་གཉིས་ལས་གཞན་
དག་ནི་འཕགས་པ་དག་གི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་གནས་
བརྟན་ཀུན་དགའ་བོ་ལ། འདོད་པའི་ཆགས་པས་ཟིལ་ནོན་བྱིར། །བདག་གི་སེམས་ནི་
གདུང་བར་འགྱུར། །ལྟོ་ཏམ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བྱིར། །ཞི་བ་མཆོག་ནི་བཤད་ཏུ་
གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་ཏུ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས། འདུ་ཤེས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་
ཡིས། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་། །དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལྡན་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚན་
རྟུག་པ་སྤོང་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་བྱིན་ཅི་ལོག་བརྒྱད་
ཀ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ལ་ལྟ་བུ་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ལྟ་བུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ང་རྒྱལ་ཡང་(ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས།)རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་
ནོ། །ཁང་ཞེ་ན།

ང་རྒྱལ་བདུན་ནམ་དགུ་གསུམ་པོ། །མཐོང་དང་བསྐྱོམ་པས་ཟད་བྱ་བ།།

བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། །གསོད་སོགས་ཀྱན་ནས་དགེས་པའོ།།

དེ་བཞིན་འདིག་སྟེད་འཕགས་པ་ལ། །རྣམ་སོགས་ངའོ་སྟུམ་མི་འབྱུང་།།

ལྟ་བུས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བྱིར་རོ། །མི་དགའི་འགྲོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།།

སེམས་ཁེངས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ་རྣམ་པའམ་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་
ལས་ནི་ཆུང་དུ་བས་བདག་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའམ་མཉམ་པ་དང་མཉམ་མོ་སྟུམ་ནས་
སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མཉམ་པ་བས་བདག་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའམ་མཆོག་
དང་མཉམ་མོ་སྟུམ་པ་ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བས་ཀྱང་བདག་
བྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྟུམ་པ་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་
ལ་བདག་གམ་བདག་གིར་སེམས་ཁེངས་པ་ངའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་རྫོམ་པ་མངོན་པའི་
ང་རྒྱལ་དང་། ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བས་བདག་བྱད་ཟད་ཅིག་གིས་དམན་ནོ་སྟུམ་
དུ་སེམས་ཁེངས་པ་བྱད་ཟད་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གསོད་པ་ལ་དཔའ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བུས་སེམས་ཁེངས་པ་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། འོ་ན་
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
ནི་བྱད་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བསམ་པ་ཡིན་པས་གཞི་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་བདག་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
ནོ་སྟུམ་པ་ཡིན་པས་གཞི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེ་ཀུན་དག་འཆད་དོ། །ཡང་ན་དང་པོ་ནི་
ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་སོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་

རང་སའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་
འཆད་དོ། བྱི་བཤད་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་སེམས་ཁེངས་པའི་རྒྱུ་བྱི་བྱི་
བྲག་གིས་ནམ་པ་བདུན་དུ་འཁྱུར་ལ། ལས་ནི་སྤྲ་མ་དང་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་ནམས་
ལ་འབྱིང་ཞིང་ལུས་ངག་གི་སྤྲི་བྱ་མེད་པའི་མ་གུས་པ་དང་། མ་གུས་པས་གདམས་ངག་མ་
ཐོབ་པས་ཡང་སྤིང་འབྱུང་བས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ།

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ཡི་ཤེས་ལ་འདུག་པ་ལས། (གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་ལ་སྤྱུབ་པར་
རྫོམ་པ) བདག་མཆོག་ཡིན་ནོ། བདག་དང་འབྲེལ། བདག་དམན་ནོ། (ཞེས་པ་གསུམ་དང་
བདག་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་སྤྱུབ་པར་རྫོམ་པ) བདག་པས་མཆོག་ཡོད་དོ། བདག་དང་མཉམ་པ་
ཡོད་དོ། བདག་པས་དམན་པ་ཡོད་དོ། (ཞེས་པ་གསུམ་དང་བདག་ལ་ལྟོས་ན་གཞན་ལ་དགག་པར་
རྫོམ་པ) བདག་བས་མཆོག་མེད་དོ། བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། བདག་པས་དམན་པ་
མེད་དོ་སྟམ་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་ནམ་པ་ཞེས་(པ་གསུམ་སྟེ)ང་རྒྱལ་གྱི་ནམ་པ་དགུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་
བྲང་ཞེ་ན། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ནམ་པ་དགུ་གསུངས་པ་ནི་འདྲིར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ལ་རྟེན་
པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་
དག་གི་ནང་དུ་འདུ་བར་འཁྱུར་ཏེ། ཐོག་མར་ངའོ་སྟམ་དུ་བདག་ལྟ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་ང་
རྒྱལ་འབྱུང་བས་ན་ལྟ་བ་ལ་རྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། འདི་ལྟར་རང་དང་མཉམ་པ་ལ་
དམིགས་ནས་བདག་མཆོག་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་ནི་ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། བདག་དང་འབྲེལ་
སྟམ་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། རང་བས་མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དམན་ནོ་སྟམ་པ་ནི་ཅུང་
ཟད་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་པས་མཆོག་ཡོད་དོ་སྟམ་པ་ནི་
ཅུང་ཟད་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ་
སྟམ་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ་སྟམ་པ་ནི་

ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། རང་བས་དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་པས་མཆོག་མེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་པས་དམན་པ་མེད་དོ་སྟམ་པ་ནི་
ཅུང་ཟད་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། ཁག་ཏེ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བས་བདག་ཅུང་ཟད་
ཅིག་གིས་དམན་ནོ་སྟམ་པ་ནི་ཁེངས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་
རིགས་ན་བདག་པས་དམན་པ་མེད་དོ་སྟམ་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ང་རྒྱལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོགས་
པ་འདི་ན་བདག་པས་དམན་པ་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བདག་ཀྱང་བཟང་ངོ་ཞེས་ཁེངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུག་པ་ལས་བཤད་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་
རྐང་པ་ལས་ནི་བདག་མཆོག་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་འདི་ནི་དམན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ང་རྒྱལ་དང་།
མཉམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ང་རྒྱལ་
ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་དེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་
ཕྱིར་རོ། རྟེན་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། (འདིར་ང་རྒྱལ་
བདུན་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ནི་སེམས་ཁེངས་ནས་ཡུལ་ལ་རྟོག་པར་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ལ། ལྷ་བ་ལ་
རྟོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལྷ་ཡོད་པས་ལྷར་དབྱེ་བའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ངའོ་སྟམ་པ་དང་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་མཐོང་སྤང་
ཡིན་ལ། གཞན་ལྷ་སྟོན་སྤང་དུ་འདོད་པ་ཡོད་པས་དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ།) ལྷར་བཤད་པའི་ང་རྒྱལ་
བདུན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་སྟོན་པས་ཟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་
ཅིག་སྟེས་པ་ནི་སྟོན་སྤང་དང་། ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ།
ཡང་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་གུབ་པའི་མཐས་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་
ལ། སྟོན་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྟོན་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅི་འཕགས་པ་རྣམས་སྟོན་སྤང་མ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་དམ་ཞེ་ན།

དེས་ངེས་པ་མེད་དེ། (དད་སོགས་ཟག་བཅས་དང་གཉིད་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་མ་སྤངས་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་)བསྐྱེམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་གསོད་པ་དང་
སོགས་(པ་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་བདུན་)པས་བསྐྱེས་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་
དགེ་བ་ལུས་ངག་གི་ལས་གང་དག་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྤང་བ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྐྱེམ་སྤང་གི་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་
ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། (དེ་དག་ནི་མ་སྤངས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་དེ་རྒྱས་ཕྱེད་ལོག་ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་
པ་བཅག་ན་ལངས་མི་ཤེས་པ་བཞིན།) འོ་ན་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
སྐྱེམ་སྤང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེམ་སྤང་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། སྐྱེམ་སྤང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་སྐྱེམ་སྤང་ཡིན་ན་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་ནི་སྐྱེམ་སྤང་ལའང་དམིགས་པར་བྱེད་མོད་གྱི་སྐྱེམ་སྤང་ཁོ་ན་ལ་ནི་དམིགས་པ་
མ་ཡིན་པས་སྐྱེམ་སྤང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟེན་ལས་འཆད་དོ། །རི་ལྟར་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་
སྐྱེམ་སྤང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་ལ་སྤེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སྤེད་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་འཇིག་པ་ལ་སྤེད་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་བདག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྟམ་
དུ་མི་ཉག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ།། (དེ་འཕགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ་ལོག་ལྟ་སྤངས་པས་སོ།) སྐྱེ་བ་
ལ་སྤེད་པ་ནི་བདག་དབང་པོ་དང་ལུས་ངན་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་
ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་སྒོན་པའོ།། (དེ་འཕགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ་ཉག་ལྟ་སྤངས་པས་སོ།) འབྲེལ་
པ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་ནི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་པའི་ཕྱོགས་བདག་ནི་སྤང་པོ་ཆེའི་
རྒྱལ་པོས་སྤང་གི་བྱར་གྱུར་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །དེ་དག་སྐྱེམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འབྲེལ་
ལོ། །གང་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་སྐྱེམ་སྤང་
གི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །སོགས་པས་ནི་གསོད་པ་ནས་འཇིག་པ་དང་སྐྱེ་
བའི་སྤྱིད་པའི་བར་གཟུང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་མ་སྤངས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་

བེ་ན། སྒོ་མ་སྤང་དེ་དག་ནི་ལྟ་བུ་སྒོ་ནས་ཀླས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཀུན་ནས་སྒོང་ཞིང་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 སྒོང་བའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་བཅག་པའི་མིས་ལྡང་མི་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གསོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟས་ཀླས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ང་
 རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དང་། ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་སྒོ་མ་སྤང་གི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བས་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 འཛིག་པའི་སྲེད་པ་ནི་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བའི་ཆད་ལྟས་ཀླས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱེ་བའི་སྲེད་པ་ནི་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བའི་རྟག་ལྟས་ཀླས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་མི་དགེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འགྱུད་པའང་ངན་པར་བྱས་པ་སྒོ་མ་སྤང་ལུས་ངག་
 གི་ལས་ལ་དམིགས་པས་སྒོ་མ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ལས་འགྱུར་ཅེས་འབྱུང་བས་ཐེ་
 ཆོམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་སྒོང་བྱེད་ཐེ་ཆོམ་དེ་ཡང་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་སྤངས་
 ཀྱང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པའང་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་དད་པ་དང་གཉིད་
 དང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་དབང་པོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདོད་པར་རྒྱུས་པའི་འཕགས་
 པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒོ་བ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ།

རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བ་ཤད་པ།

གཉིས་པ་སྤ་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་ཀུན་འགྲོ་དང་ཀུན་འགྲོ་
མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པ་དང་།
མི་དགེ་བ་དང་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱི་རྩ་བ་
བཤད་པ་དང་། ལྷན་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་དྲུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གོ་རིམ་དང་། རྒྱུ་

བའི་རྒྱ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་བརྩ་
ལས།

ཀུན་འགོ་དང་ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་པ།

དང་པོ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་དགྲ་བརྩ་རྩ་བརྩད་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ཀུན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་དུ་
ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།

སྤྲ་བ་སྤྲ་ལ་རྒྱ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལྟ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་དང་།

གང་དེ་ལྟན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན་དུ་འགོ།

(འདིར་མཐོང་སྤང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ནི་ཀུན་འགོ་དང་གཞན་ནི་མིན་པར་
འདོད་པས་)དེ་ལ་སྤྲ་བ་སྤྲ་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་ལྟ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀུན་
འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་གཉིས་དང་། ཇི་ལྟར་ལྟ་བ་བདུན་པོ་ཀུན་འགོ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཐེ་ཆོམ་
གཉིས་དང་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་
མ་རིག་པ་དང་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་
སྤྲ་བ་སྤྲ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སྤྲ་རྒྱས་བརྩ་
གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་
མོངས་ཅན་རིས་ལྡོ་པོ་ཀུན་དུ་དམིགས་ཤིང་(དེ་དག་)སྦྱིད་(པའི་རྒྱ་ཡིན་)པས་བྱུང་པར་འགོ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་
པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འགོ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་

མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་ནོ།

སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་དུ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་དེ་དག་གིས་
འདོད་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། (བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འགོར་བཞག་པ་ནི་རང་སའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་བསགས་པས་བརྟན་
ཞིང་སྟོབས་དང་ལྟན་ལ། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲོམ་སྤང་བཞི་ནི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་མི་རུས་པས་ཀུན་འགོ་མིན་ནོ།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རང་གི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་རིམ་གྱིས་སམ་
ཅིག་ཅར་དམིགས། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའང་ཀུན་འགོར་འཇུར་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་གིས་འདག་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱུགས་མཆོག་འཛིན་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་འགོ་(ལྟ་བུ་
ལ་སོང་།)མ་ཡིན་པར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། རྩལ་མ་ལུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྲིད་ཀྱང་འདོད་པའི་
སྤྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིས་ལྡོ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་
གྱིས་འདག་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འང་ཡུལ་ཉེར་
ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྡོ་པོ་གང་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་སྲིད་པ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་
འདོད་ཆགས་ཡིན་ཞིང་། གང་ལ་མཆོག་དང་གོལ་བའི་རྒྱུར་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་
དེ་ལས་ང་རྒྱལ་དུ་འཇུར་བས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཡང་ཀུན་འགོར་འཇུར་ཏེ། ལྟ་
བུ་དེ་དག་ནི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ལ། ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་
པོ་དེ་དག་ཀྱང་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་
འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
གྱི་སྤྱི་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འགོ་ནི་སྤང་བྱའི་རིགས་ལྟ་ཆར་

ལ་ཅིག་ཅར་དུ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། དེས་ན་འདོད་
ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ལ་དམིགས་
པ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདོད་དོ།

སྒྲོབ་དཔོན་ནི་མཐོང་སྤང་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ང་
རྒྱལ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་ནི་སྒྲོམ་
སྤང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཉིས་ནི་མཐོང་སྤང་དང་གཉིས་ཀ་
འདེན་མ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།

དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། །ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སོ།

སྤྱི་བཟུངས་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་དགུ་ནི་ཁམས་གོང་མ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་
ཁམས་དག་དུ་དམིགས་པས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིན་པར་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རང་
གི་སྤང་པོ་ལ་བདག་དུ་ལྟ་བ་དང་དེ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་
མཐར་འཇིན་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ན་འོག་མ་དང་གོང་མ་དག་རྒྱད་དང་སྤང་པོ་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་རོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་ནི་རང་གི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པ་ལས་
གཞན་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། རེས་
འགའ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་གཅིག་ལ་དམིགས་སོ། །རེས་འགའ་ནི་གཉིས་ལ་
དམིགས་ཏེ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་གཞུགས་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་། འདོད་
པ་དང་ལྡན་པ་གཞུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་དང་

ལྷན་པ་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤ་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་
པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་
ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཁམས་
དང་ས་གོང་མའི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། ཀུན་
ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་མ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ས་འོག་
མ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། (འདོད་པ་ན་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་
པའི་ས་དང་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་
དམིགས་པ་མེད་ལ། སྲིད་ཅེ་ན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ས་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིར་སྐལ་བ་མི་
མཉམ་པའི་ཁམས་གཅིག་གམ་གཉིས་བསྐྱེམས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྲིད་ཀྱི་གསུམ་བསྐྱེམས་པ་ལ་དམིགས་ནུས་པ་
ནི་མེད་དོ།)

གལ་ཏེ་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་ན་འདོད་པ་བ་དག་ཆངས་པ་ལ་
སེམས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་དང་། དེ་རྟག་པར་ལྷ་བ་དེ་ངི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆངས་པ་ལ་སེམས་ཅན་
དུ་ལྷ་བ་དེ་ནི་ཆངས་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མི་འཇིན་པས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་མ་
ཡིན་ལ། ཆངས་པ་ལ་རྟག་པར་ལྷ་བ་འང་མཐར་འཇིན་པར་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་
ཆོགས་ལ་ལྷ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ནི་ཆངས་པ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ནི་འོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་ལྷ་བ་
ལྟར་ནི་མི་བགྱང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ།

ཡང་ཅི་སྤ་རྒྱས་ཁོ་ན་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་གང་། །འབྱུང་དེའང་ཀུན་འགྲོ་ཐོབ་མ་གཏོགས།།

སྤྱི་བཟུངས་པ་ཅིག་པོ་དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་
པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོངས་ལྟན་ནམས་དང་། མཚན་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་དེའང་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱིར་བཏང་ནས་ཐོབ་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་
དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ། སྤྱི་བཟུངས་དེ་དག་དང་ཐོབ་པ་(ནམ་སྒྲིབ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་)འབྲས་བུ་མི་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་བཟུངས་ཀུན་འགྲོ་དང་རྒྱ་ཀུན་འགྲོ་ལ་སྦྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་(སྤྱི་བཟུངས་ཀུན་
འགྲོ་ཡིན་ལ་རྒྱ་ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་)ནི་མ་འོངས་པའི་སྤྱི་བཟུངས་ཀུན་འགྲོ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི་འདས་ད་ལྟར་གྱི་སྤྱི་བཟུངས་ཀུན་འགྲོ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་
འདས་ད་ལྟར་གྱི་སྤྱི་བཟུངས་ཀུན་འགྲོ་ནམས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་མ་འོངས་
པའི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ན་སྤྱི་བཟུངས་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་
བརྒྱད་ལས་ཀུན་འགྲོ་ཁོ་ན་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་དྲུག་ཙུ་ཙུ་ལྔ་དང་། བདེན་
པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བཟུངས་ཀུན་འགྲོ་དང་ལྟན་ཅིག་པ་དྲུག་ཀར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་ཀུན་འགྲོ་
ནམས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཞུགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་
ཞུགས་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ནམས་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དང་མི་
འགལ་བས་ལོག་ཞུགས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་མ་བདག་ནི་
ལྟ་བུ་དང་པོ་གསུམ་དང་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ལྔ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་ལ་ང་དང་ང་
ཡིར་འཛིན་པ་དང་། ཏྲག་ཆད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་
དང་། གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པ་དང་། མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པས་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་
དང་། འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་དང་།

པོ་གསུམ་ལ་སྲིད་ཅིང་ཁེངས་ལ་མཆོག་དང་དག་གོལ་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པས་ལོག་པ་ལ་ལོག་
འུགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་འཁྱུག་པས་དབང་གིས་ལོག་
འུགས་ཞེས་ལོག་འུགས་གསུམ་དུ་འཆད་དོ།

ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ།

གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི།

འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བ་། ལོག་ལྟ་ཐེ་ཆོམ་དེ་དག་དང་།

ལྷན་དང་འབའ་ཞིག་མ་རིག་དང་། སྤྱག་ནི་ཟག་མེད་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན།

རང་གི་ས་པའི་འགོག་པ་དང་། ལམ་ནི་སན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས།

ས་སྤྱག་ས་དགྲའི་ལམ་ནི་དེའི། སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།

འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་ཐེ་ཆོམ་གཉིས་
དང་། བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མ་འབྲེས་པ་འབའ་
ཞིག་པའི་མ་རིག་པ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་བཅས་པ་སྤྱག་(གམ་ཁམས་གྱིས་ཐེ་ན་
བཙོ་བརྒྱུད་)ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་
པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (འོ་ན་
བདེན་པ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་མ་དེས་ཏེ་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།) གཞན་(ལྷག་མ་
བརྒྱུད་ཅུ་པོ་)དང་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་ས་གང་གི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པས་ས་གང་གི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་
དམིགས་ཞེ་ན། འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རང་གི་ས་པའི་
གཉེན་པོ་འགོག་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པའི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པས་འདྲོད་
པའི་གཉེན་པོ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་སྐྱར་རོ། །ལམ་
ནི་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་རྒྱལ་ལ་ཉེན་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་པ་
དེའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་འདྲོད་པའི་ལོག་ལྷ་(ཐེ་ཆོས་ཆོངས་པ་)ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་
ཏེ། འདྲོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ས་དབྱེ་ལ་ཉེན་པའི་
ལམ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་ཤེས་དེའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཅེའི་
བར་གྱི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་གོང་མ་ཉེན་པའི་ལམ་དེ་དག་འོག་མའི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་རི་
ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་གོང་མ་དང་འོག་མའི་ལམ་ནི་ས་དབྱའི་ལམ་ནི་པན་ཚུན་དུ། མཉམ་
དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །ཞིས་འབྱུང་བས་པན་ཚུན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
སོ། །

འོ་ན་ནི་རྗེས་ཤེས་དང་ཆོས་ཤེས་པའི་ལམ་ནི་པན་ཚུན་སྐལ་བ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་འདྲོད་པའི་ལོག་ལྷ་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྗེས་ཤེས་འདྲོད་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་འདྲོད་པའི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་ཤེས་པའི་
ལམ་ཡང་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ན་སྟོང་པའི་ལོག་ལྷ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་

གཉེན་པོ་ཡིན། ཁྱེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཆད་མོད་ཀྱི་(འོན་
ཀྱང་འདི་ནི་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པས་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་མཛོད་ཀྱི་) འབྲེལ་པ་
ལས། དང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ལ་
སོགས་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་
ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་
ཏེ། བདེན་བཞི་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པ་
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གོང་མ་མཐའ་དག་གི་
ཡང་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། (ཆོས་ནི་དང་པོ་ཁམས་གོང་གི་)མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། དེས་ན་དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་དང་པོ་སྟེ་
སྟོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམ་སྤང་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་ཆོས་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གོང་
མ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་
དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བས་ལན་འདེབས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདི་དག་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆད་
མར་བྱས་པ་ཙམ་ཟད་དོ། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྱ་རྒྱས་བཙོ་བརྒྱད་ཟག་མེད་ལ་
དམིགས་པར་བཤད་པས་ལྟག་མ་ཕྱ་རྒྱས་བརྒྱད་ཅུ་ནི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པར་བརྟན་
པར་འགྱུར་རོ།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

འདོད་ཆགས་མིན་ཏེ་སྤང་བའི་བྱིར། །གཞོད་མི་བྱེད་བྱིར་ཞེ་སྤང་མིན།།

ཞི་དང་དག་དང་མཆོག་གྱུར་བྱིར། །ང་རྒྱལ་མ་ཡིན་མཆོག་འཛིན་མིན།།

འགོག་ལམ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ་འགོག་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། (ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱར་མ་ངེས་ཏེ་འདུན་པ་བཞིན་ནོ། །) འགོག་ལམ་ཐོབ་ཅིང་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འགོག་ལམ་ནི་ཞེ་སྤང་གིས་གྱུང་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་ནི་གཞོད་པ་བྱས་པའམ་བྱེད་པའམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་འགོག་ལམ་ནི་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགྲའི་མཆོན་ཉིད་ལས་འདས་པས་སྤྱུ་ལའང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ནི་ཞེ་བའི་བྱིར་ང་རྒྱལ་གྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ཁེངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །ལམ་བདེན་ནི་ཡང་དག་པར་ཉོན་མོངས་པའི་ངི་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་དག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱུ་ལ་བྱིས་པ་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཏུ་དག་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་སྤྲུལ་དགྲུ་བརྩ་ཆ་བརྩུང་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བརྩ་གཉིས་དང་། ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་བརྩུང་ཏུ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་

པས་བྱགས་ལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་ལོག་བྱགས་དང་། འགོག་ལམ་
མཐོང་སྤང་གི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་ལོག་བྱགས་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་ལོག་པ་ལ་ལོག་བྱགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁོང་མ་
བ་ལྟར་ན་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བྱག་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྟོག་
བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་
ལ་དངོས་སུ་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་ན་དེ་དག་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་
པ་བསྐྱབ་པ་ལས་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་བསྐྱབ་ན་ལྟ་སྟེ། ལོག་པར་
རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་བྱགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མིང་ལ་
དམིགས་པ་དང་། རང་གི་རང་གིས་ཡེ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའོ། ཇི་ལ་དང་
པོ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་སོ། གཉིས་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་མ་གཏོགས་
པ་ལྟ་བུ་མཆོག་འདྲིན་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་སྤང་རྣམས་སོ། གསུམ་པ་ནི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་བྱགས་མཆོག་འདྲིན་ནོ། བཞི་པ་ནི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་
དང་ཁམས་མི་འདྲ་བ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ནམ་ཡང་འགོག་ལམ་ལ་
དམིགས་པར་མ་གྱུར། དམིགས་པར་མི་བྱེད། དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཁམས་མི་འདྲ་བ་
ལའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྟ་བ་ནི་སྒོམ་སྤང་རྣམས་སོ། ཇིས་ན་དང་པོ་བཞི་ནི་མཐོང་
སྤང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་ནི་སྒོམ་སྤང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་
ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ་
ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་རྣམས་ནི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་ཀྱང་
འཕགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་འདྲིན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་

བྱེད་དོ།

རྒྱལ་པ་དང་མི་རྒྱལ་པ།

གསུམ་པ་རྒྱལ་པ་དང་མི་རྒྱལ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡང་སྤྲུལ་དགུ་བཅུ་ཙམ་བརྒྱད་ལས་
དམིགས་པས་རྒྱལ་པ་འགྱུར་དུ་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱལ་པ་འགྱུར་དུ་ཞེ་ན། (དམིགས་པས་རྒྱལ་པ་དེ་
ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པ། གང་དག་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་རྒྱལ་པ་འདྲ་ཡོད་དོ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་གྱུན་
འགོ་ནི་གཉིས་ཏེ་རང་གི་ཁམས་དང་ས་གུན་ཏུ་འགོ་བ་དང་། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་དང་ས་གུན་ཏུ་འགོ་
བཅོ།)

སྤྲུལ་གྱུན་ཏུ་འགོ་རྣམས་ནི། དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་ས།

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱལ་པར་འགྱུར། གྱུན་འགོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སུ།

ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་མིན། བདག་གིར་མ་བྱས་གཉིན་པོའི་བྱིར།

གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་པ། དེ་ནི་དེར་མཚུངས་ལྡན་སྒྲོ་ནས།

སྤྲུལ་གང་དག་གྱུན་ཏུ་འགོ་བར་བཤད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་
དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་ས་པའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡེ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བ་
དང་། གྱུན་འགོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་རིས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་
གྱི་རིས་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་
སྤང་ཁོ་ན་ལ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་རོ། འོ་ན་ཐམས་ཅད་རང་

གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱས་སམ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་དང་ས་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་
མོངས་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཀྱང་(དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་)རྒྱས་པ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་དང་
ས་གོང་མ་བ་དག་འོག་མས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་སྲིད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་(དེ་
དེ་དག་ལ་དེ་དག་གིས་དམིགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་)དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པ་ནི་རྒྱན་འཕེལ་བ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་འཕེལ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་གྱིས་ཀྱང་། སྤ་རྒྱས་ལ་ཀུན་འགོ་དང་ཀུན་
འགོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལའང་རང་གི་ཁམས་དང་ས་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་མི་
མཉམ་པ་གཉིས་སོ། ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་པ་ལའང་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་
པ་གཉིས་སོ། དེ་ལ་ཀུན་འགོ་ནམས་ནི་ཡུལ་སྤང་བྱ་རིས་ལྡ་ཆར་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ།
ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་རང་གི་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་སོ། དེ་ལ་ཟག་མེད་དང་སྐལ་
བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་དང་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ནམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་
འགྱུར་ཡིན་གྱི་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེར་དང་བཅས་པའི་ཞིང་ལ་ལྷ་གྲུ་
སྐྱེ་བ་ལྟར་གང་ལ་བདག་ལྟ་དང་སྲིད་པ་འཇུག་པ་དེ་ལ་གཞན་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་དང་ས་གོང་མ་ལ་ནི་བདག་ལྟ་དང་སྲིད་པ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་གཉིས་
ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་འདོད་པ་ན་གནས་པ་
ཟག་མེད་དང་ས་གོང་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་རི་ལྟར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགེ་བའི་
ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། (ཁ་ཅིག་སྤ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡིན་པ་
ལ་ཟག་མེད་དང་ས་གོང་མ་ནི་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱང་ནད་ཅན་ལ་ཁ་ཟས་རྩལ་པོ་བཞིན་
ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟས་དགེ་ཆ་གཙོད་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུང་དོ།) སྤ་རྒྱས་གང་
ཞིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ས་མང་པོ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་

སྤྱི་བཟུངས་དེ་དག་ནི་གོགས་དེར་ཏེ་དེ་དག་ལ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒོ་
ནས་སྤྱི་བཟུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། (དུག་དང་འབྲེས་པའི་ཆང་གིས་དུག་གི་རྩ་པ་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ།) དེ་ལྟར་
ན་སྤྱི་བཟུངས་དགུ་བར་ཅ་བར་ཆུད་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་བར་ཅ་གཉིས་ནི་མཚུངས་ལྟན་
ཁོ་ནས་སྤྱི་བཟུངས་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དུག་དང་། ཁམས་འོག་
མ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགོ་བཙུག་དེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་ནི་དམིགས་ལུལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
དང་རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་སྟོན་ནས་ཅི་རིགས་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱིས་སྤྱི་བཟུངས་
འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པ་དང་། ལྷག་མ་དུག་ཅ་གཉིས་ནི་སྤྱི་བཟུངས་གཉིས་ཀར་
ངེས་ལ། དམིགས་པས་སྤྱི་བཟུངས་པ་ལ་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྤྱི་བཟུངས་ཁྱབ་པས་(དམིགས་པས་)སྤྱི་བཟུངས་
འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་མེད་དོ།

མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་དབྱེ་བ་ནི།

གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན།

ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་(ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བརྒྱལ་བས་ནམ་སྤྱི་ནི་འབྱིན་མི་རྩ་པའི་ཕྱིར་)ཉོན་མོངས་ཅན་
ཡིན་ལ། གོང་ན་མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་མི་དགེ་བ་ཡོད་ན་དེའི་ནམ་སྤྱི་ནི་
ནི་སྤྱི་བཟུངས་ཡིན་ན་སྤྱི་བཟུངས་པ་དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། ས་རོལ་ལ་
གཞོད་པའི་རྩ་གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དགེ་བ་དང་
མ་བསྐྱེབས་པར་འགྱུར་བའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ནི་ཁམས་

གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པས་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པ་ཞེས་བཞེད་དེ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ཉེ་བར་ཞི་བས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན།
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཞི་གནས་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

འདོད་ན་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དང་། །མཐར་འཇིག་ལྟ་ཅིག་མ་རིག་པ།།

ལྷག་མ་རྣམས་འདིར་མི་དགེ་བའོ། །

འདོད་པའི་ཁམས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་དང་དེ་
དག་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་གསུམ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུང་
མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། འི་ལྟར་ཞེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་ཉག་པར་ལྟ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་
གཏོང་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བདག་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་བདེ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་
ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་པར་ལྟ་བའང་ཐར་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོག་དུ་
གདགས་པ་བརྩ་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདི་ལྟ་
སྟེ། བདག་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་
ཅིག །བདག་གི་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལྟ་བ་འདི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་བ་འདི་གཉིས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་
པོ་ལ་ཀུན་དུ་ཚོངས་པས་རང་གི་རྣམས་ལ་ཚོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པར་མ་
ཞུགས་པས་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་

པ་ལའང་མཚུངས་སོ།

སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་ནི་དེ་ལྟ་ན་མཐོ་རིས་ལ་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ངའོ་
སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་ལྷང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟ་བུ་གཉིས་ལྟ་ཅིག་སྦྲེས་པ་རི་དྲགས་དང་བྱ་རྒྱུ་ལའང་
ཡོད་པ་ནི་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། (བབ་ཅལ་དུ་སྦྲ་ཐོས་པས་སྒྲག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལྟ་
བཤོ།) ལེན་སྦྲུ་དང་གཟེགས་ཟན་ལ་སོགས་པས་ཀྱན་དུ་བརྟགས་པ་ནི་མི་དགོ་བ་ཡིན་པར་
བཞེད་དེ། རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཏེ།
ལྟ་ཅིག་སྦྲེས་པ་དང་ཀྱན་བརྟགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྦྲུ་བོ་ཐམས་
ཅད་དང་ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྲགས་རྒྱུ་ཡིན་ཞོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་སྦྲེས་ཅན་
རྒྱུ་ཡིན་པར་ལྟོ། །མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བུ་ལའང་གཉིས་ལས་རྟག་ལྟས་བསྟུས་
པའི་མཐར་འཇིག་གྱི་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་པ་དུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་ལས་སྟོན་གྱི་མཐར་རྟོག་
པ་རྟག་པར་སྦྲ་བ་རྒྱུ་ལའང་། ལ་ལ་རྟག་པར་སྦྲ་བ་རྒྱུ་ལའང་། ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པ་
འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་སྦྲ་བ་རྒྱུ་ལའང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྦྲ་བ་རྒྱུ་ལའང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྦྲ་བ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཆད་ལྟས་བསྟུས་པའི་མཐར་འཇིག་
གྱི་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོ་བདུན་གྱིས་ཆད་པར་སྦྲ་བའི་དགོ་སྦྲུང་དང་བམ་ཟེ་རྒྱུ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དག་གི་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་དང་འདོད་པའི་
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཅིག་སྦྲེས་པ་དེ་ནི་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། རྟག་དུ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་ཤིན་དུ་གཞོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་ན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དག་ཀྱང་ལྟ་བུ་སྦྲེས་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་
མ་བསྟན་དང་ཀྱན་བརྟགས་མི་དགོ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཁམས་གོང་མ་ནའང་མི་དགོ་བ་ཡོད་

པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁེད་ན་ནི་མཐོང་སྤང་མེད་པར་ཐལ་བ་འདི་སྤང་དགོས་སོ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
སྤ་རྒྱས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བའི་(ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མཚུངས་
ལྟན་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་བའི་སྤ་རྒྱས་)ལྟག་མ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་མི་དགོ་བ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཇི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས་ཀྱང་།
མང་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ནི། སྦྱོད་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཉིད་དང་ཡང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བྱལ་
འབྲས་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིག་དང་སྦྱེ་བའོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་
པ་ལ་བྱད་པར་བརྒྱད་དམ་བཅུ་བཤད་དོ།

མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྐྱན་གྱི་རྩ་བ་བཤད་པ།

ལྟ་བ་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྐྱན་གྱི་རྩ་བ་བཤད་པ་ནི།

འདོད་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་དང་། རྩོངས་རྣམས་མི་དགོའི་རྩ་བ་ཡིན།

འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ཆར་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་ནི་རྩ་བ་
གཉིས་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་།
མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་གཏི་མུག་མ་གཏོགས་པའི་ཀུན་དུ་རྩོངས་པ་རྣམས་ནི་མི་དགོ་བའི་
རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན་
ཞེས་བྱ་བས་ཁམས་གོང་མའི་དེ་དག་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། མི་དགོ་
བའང་ཡིན་ལ་རྩ་བའང་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་མི་དགོ་བའི་རྩ་བའོ། གསུམ་
པོ་མ་གཏོགས་པ་ནི་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ནོ། སྦྱོབ་དཔོན་གང་སྤེལ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་གང་ཞིག་སྤ་རྒྱས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིས་རྣམ་པ་ལྟའི་རང་

བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱན་ནས་སློང་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་
ཅར་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དགོ་ཆ་གཙོད་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
དེ་ཁོ་ན་མི་དགོ་བའི་ཆ་བ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱ་རྒྱས་རྣམ་པ་ལྔའི་རང་བཞིན། །ལུས་ངག་བྱ་བ་ཀྱན་
སློང་བྱེད། །རྣམ་ཤེས་ལྔར་རྟེན་དཀར་པོའི་ཆ། །ཀྱན་གཙོད་འབྲེན་པ་མི་དགོའི་ཆའོ་ཞེས་
འཆད་དོ། །ཁའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། མི་དགོ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཆ་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། (ལྷག་མ་ནི་ཆ་བ་མ་ཡིན་ནོ།)

ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཆ་བ་གསུམ། །དེ་ནི་སྟེང་དང་མ་རིག་སྟོ།

རྣམ་གཉིས་མཐོང་འཇུག་བྱེད་དེ་ལས། །གཞན་མིན་.....།

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆ་བ་ནི་གསུམ་མོ། །ཁང་ཞེ་ན། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆ་བ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟོ་མུང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་།
གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟེང་པ་(སོགས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་)དང་
མ་རིག་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དམ་ཡང་ན། (འདོད་པའི་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་།) སྟོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། (རྒྱ་ངོ་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
ཆ་བར་འདོད་དེ།) དེ་ཡང་འདོད་པ་ན་རྣམ་སྟོན་སྦྱེས་ལ་སོགས་པ་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་
གྱི་སེམས་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་(དང་པོ་
)གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། མ་
བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྟོན་སྦྱེས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡིན་ལ་ཆ་བའང་ཡིན་པས་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆ་བ་སྟེ། མི་དགོ་བ་དག་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆ་བར་མི་འོས་པའི་བྱེད་

རོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཙ་བ་མིན་ཏེ། རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཙ་བ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ང་
རྒྱལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མཐོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཙ་བ་ནི་གཏིང་ན་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་ཁྱོ་ནི་ཁམས་གོང་མ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་ན་ཡོད་
པ་དག་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདོད་དེ། བརྟན་
པ་དང་གཏིང་ན་གནས་པ་ཙམ་ནི་འདིར་ཙ་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་གཙོ་
བོའི་རྒྱལ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

.....བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། །དེ་དག་སྟེན་ལྟ་ང་རྒྱལ་ཚོངས།།

བསམ་གཏན་པ་གསུམ་མ་རིག་ལས། །

ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་ཙ་བ་ནི་བཞི་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཉི་འོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་རྣམས་
འདོད་དེ། ཉི་འོག་པ་ནི་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་སམ་ཁ་ཆེ་བའི་ཡུལ་ལས་གཞན་ན་གནས་པ་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེན་པ་དང་
ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འདོད་པ་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། སྤར་བཤད་པའི་ཚོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། (ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ནི་བསམ་གཏན་དེས་ཁེངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེན་པ་ཤས་
ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ནི། བསམ་གཏན་དག་ལ་རོ་མུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་
གཏན་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཤས་
ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་འདི་མུང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་ནམ། འོན་
ཏེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟེངས་པ་དང་། ཅི་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བའམ། འོན་ཏེ་མ་བྱུང་སྟེངས་པ་ལ་སོགས་

པའོ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱ་བའི་གནས་སྐབས་འདི་དག་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་འདི་དག་ཁོ་ན་
ལ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་ནམ་བཤད་རིགས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར།) རོ་མུང་བ་དང་མཚུངས་པར་
ལྟན་པའི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་སྲིད་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་
ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བདག་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་
ཡིན་གྱི་གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་སྟོམ་པ་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་
པ་གསུམ་ནི་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ཡང་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །(བསམ་གཏན་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལུང་མ་བསྟན་དང་
འདོད་པའི་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅིས་གསུངས་སོ། །)

འོ་ན་ལུང་རིང་པོ་ལས། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་གམ་མི་རྟག་གམ་གཉིས་
ཀའམ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནམ་མཐའ་དང་ལྟན་ནམ་མི་ལྟན་ནམ་གཉིས་ཀའམ་གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་ནམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་ངམ་གཉིས་ཀའམ་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནམ། ལུས་དེ་ཉིད་སྟོག་ཡིན་ནམ་སྟོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་
ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྟུ་བཞི་གསུངས་པ་ནམས་དགེ་མི་
དགེར་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྩི་བ་ལ་
ལན་མི་གདབ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

རི་ལྟར་ཞེ་ན།

མགོ་གཅིག་དང་ནི་ནམ་སྟེ་དང་། །རྩི་དང་གཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ།

འཆི་དང་སྦྱེ་དང་བྱུང་པར་འཕགས། །བདག་གཞན་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན།

རི་བའི་ལན་ནི་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་ལུང་བསྟན་པ་
དང་རིས་ཏེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། གཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
ནི་དཔེར་ན་ཅི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་འདྲི་ན་འཆི་འོ།
ཞེས་ལན་གདབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཅི་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེའམ་ཞེས་
འདྲི་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱེ་འོ་
ཞེས་ལན་གདབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དཔེར་ན་ཅི་མི་འདི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དམན་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་སམ་ངན་སོང་ལ་ལྟོས་ནས་
འདྲི་ཞེས་ཁོ་ཉིད་ལ་རིས་ཏེ་ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་དམན་ལ་ངན་སོང་ལ་ལྟོས་
ནས་འདྲི་ན་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་ལན་གདབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་ནི་དཔེར་
ན་ཅི་བདག་སྤངས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་
སོགས་པས་བརྩུང་བ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲུལ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་གང་དུ་འང་
ལན་མི་གདབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རི་བའི་ལུང་བསྟན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱ་བཞི་པོ་
དེ་དག་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ན་ལུང་
མ་བསྟན་ཞེས་བྱའོ། ། དེས་ན་དེ་དག་ནི་བཙེམས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཏེ།
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་བརྒྱུན་ནས་སྐྱེ་བ་ན་དེ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་
ནའང་དེ་དག་སྐྱག་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ལུང་བསྟན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཏུ་ལུང་མི་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གཞག་
པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་ཀྱང་རིས་པ་ལུང་བསྟན་
པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། མགོ་གཅིག་ཏུ་རིས་པ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱེ་སྟེ་རིས་པ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རི་བ་རིས་ཏེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་
བཞག་པ་ལུང་བསྟན་པའོ་ཞེས་པ་དང་། མགོ་གཅིག་ལུང་བསྟན་ཉིད་དང་ནི། རྣམ་པར་

ཕྱེ་བ་དེ་བཞིན་གཞན། གྲིས་པ་ལུང་བསྟན་གསུམ་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞི་པ་འོ།
གྲིས་པ་ལུང་བསྟན་བཞི་པོ་དག། ཉེ་དང་དེ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། འདི་ལྟར་ཤེས་ཤིང་སྒྲ་བ་
དག། དག་སྟོང་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན།། ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འང་ལུང་བསྟན་པ་ཉིད་ཏུ་
གསུངས་སོ།།

ལྟན་པའི་ཚུལ།

དུག་པ་ལྟན་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། (སྤྲུལ་ལྟན་ཚུལ་ལའང་། གང་ཟག་གང་གི་སྤྲུལ་
དམིགས་པ་གང་ལ་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི། སྤྲུལ་དེས་བཅིངས་ཤིང་དེའི་ཡུལ་དང་ཡང་ལྟན་ནོ། སྟོན་ལའི་
ཤེས་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་ནི་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་རང་གི་ཡུལ་དང་ལྟན་པར་བྱེད་དོ། ཡིད་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱིས་ནི་
དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་སྟེ་མཆོད་བརྟུག་གིས་དང་ལྟན་པར་བྱེད་དོ། ཀྲུན་འགོ་རྣམས་གྱིས་ནི་དམིགས་པའི་སྟོན་
ནས་རིས་ལྗེ་དང་ལྟན་པར་བྱེད་ལ། ཀྲུན་འགོ་མ་ཡིན་པས་ནི་རང་རིས་ཁོ་ན་དང་ངོ། ཉེ་དག་དང་མཚུངས་
ལྟན་གྱིས་ནི་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྟོན་ནས་ལྟན་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲའོ།) ཉོན་མོངས་པ་ལ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་པ་དང་། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་
ཁོ་དང་ང་རྒྱལ་ཏེ། ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་
ང་རྒྱལ་ནི་བདེ་བ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ་ཞིང་ཁེངས་ལ་ཁོང་ཁོ་ནི་
སྤྱུག་བསྐྱལ་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། ཀྱུ་ཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་
ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རིག་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བདེ་བ་ཚྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་
ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཚྱོད་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གསུམ་ག་ལ་
ཅི་རིགས་པར་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ།

འདས་དང་ཉེར་གནས་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་ང་རྒྱལ་དག་གིས་ནི།

གང་ལ་དེ་སྐྱེས་མ་སྤངས་པའི། །དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་འདས་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པ་ད་ལྟར་བྱང་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་དང་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ལ་མ་སྤངས་པ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་(དུག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་དུག་)གང་གི་འཁོར་དུ་བྱང་ཡང་རུང་སྟེ། ཡུལ་སྤང་བྱ་རིས་ལྡོ་པོ་དུས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྐྱེས་ལ་མ་སྤངས་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་ཐག་པས་སྤང་བྱ་སྤར་པ་ལ་བཏགས་པ་ལྟར་གང་ཟག་དེ་ལྡན་(པར་བྱེད།)པ་ཡིན་ནོ།། (འདི་དག་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་མི་རུས་ལ་སྤངས་ན་ཡུལ་ལ་མི་རྒྱས་སོ།) དེ་ཡང་སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་འཁོར་དུ་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་འགའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱེ་བ་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་ཀྱང་སྤངས་ན་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲོས་སོ། །ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འང་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་ལ་(སྤང་བྱར་)ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་(ཐོབ་པ།)ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་(འགོག་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ།)རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ལ་(ཐོབ་པ།)ལྡན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(དེས་ནི་རང་གི་རིས་ཁོ་ན་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་མཆོན་ནས་མི་རྒྱས་པའི་ཡུལ་ཀྱན་མི་ལྡན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་རྒྱུད་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་གང་ཟག་དེ་དང་ལྡན་ནོགས་ང་ངོ་།) དེ་ལྟར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད་པས་སྐྱིར་བཤད་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་དེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་

ཡིད་གྱི་དེ་དག་མ་འོངས་པས། །ཀྱན་དང་གཞན་གྱིས་རང་དུས་པ།།

མི་སྐྱེ་རྣམས་གྱིས་ཐམས་ཅད་དང་། །ལྷག་མ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱན་དང་ལྡན།།

ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་
དག་ནི་མ་འོངས་པས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཀུན་དང་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་ཡང་གང་ལ་མ་སྤངས་བ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ལས་གཞན་པ་སྒོ་ལཱའི་ནམ་
ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་མ་འོངས་པ་དག་གིས་ནི་ཡུལ་རང་
གི་དུས་པ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་ལྟན་ཏེ། ནམ་ཤེས་དེ་དག་འདས་པ་(དང་མ་
འོངས་པ།)ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནམས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་མི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ནི་སྒོ་ལཱའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་དང་
ཁོང་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་(མ་སྤངས་ན།)དུས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དམིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་ནོ། །(དེ་ཡང་དེ་དག་མང་བས་དམིགས་བྱུང་དུ་ལྟན་གྱི་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ།) རང་གི་མཆན་ཉིད་པ་དེ་དག་གི་ལྟག་མ་(སྤྱི་མཆན་ཉིད་པ་གསུམ་པོ།)ལྟ་བུ་དང་ཐེ་
ཆོམ་དང་མ་རིག་པ་སྟེ་དེ་དག་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་
དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རིས་ལྔ་པོ་ཀུན་དང་ལྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་
ཆར་ལ་དམིགས་པས་སྤྱི་མཆན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ངེ་སྲིད་དུ་མ་
སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་འོ།

གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་རྣམས་སུ་ཡོད་ན་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
འདུས་བྱས་ཏྲག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་དུས་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་དང་སྤྱི་ཐུན་དེས་
ལྟན་པ་དང་བཤམ་བར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

དུས་ནམས་ཀུན་དུ་ཡོད་གསུངས་ཕྱིར། །གཉིས་ཕྱིར་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་འབྲས་ཕྱིར།
དེ་ཡོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད། །ཡོད་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་.....།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་དུས་དེ་དག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་
དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རྟག་པར་ནི་མི་འདོད་ཀྱི་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྣམས་རང་རང་
གི་དུས་ཀྱན་དུ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ནི་གསལ་བར་དམ་འཆོལ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དགོ་སྟོང་དག་གཟུགས་འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པའང་མི་རྟག་ན་ད་ལྟར་བྱང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་
པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ནི་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར། མ་འོངས་པའི་
གཟུགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཀྱི་ད་ལྟར་བྱང་བའི་གཟུགས་ལ་ཡིད་བྱང་
བར་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྟོང་དག་གལ་ཏེ་འདས་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་འཕགས་
པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
གང་གི་བྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་
འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་པར་
མ་གྱུར་ན་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་
དགའ་བ་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་བྱིར་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་
དེའི་བྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་
དགའ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དུས་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་འདས་
མ་འོངས་མེད་ན་དེ་ལྟར་གསུང་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར།

.....གཉིས་བྱིར།

ཡང་མདོ་ལས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ནི་མིག་དང་གཟུགས་
ནས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་བར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། མིག་གི་

ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
ཡིད་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཡིད་དང་
ཆོས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འདིའི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་འདས་པ་རྣམས་སྤྱི་མཉམ་ན་
རང་ཉིད་རང་ལ་བརྟེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་།

ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་.....།།

ཡུལ་མེད་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ནམ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
ན། འདས་མ་འོངས་ལ་དམིགས་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

.....འབྲས་ཕྱིར།།

ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་འདས་མ་འོངས་རྣམས་སྤྱི་
ཡོད་དེ། དེ་དག་རྣམས་སྤྱི་མཉམ་ན་ལས་ཡོད་པའི་ཆེ་ནམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་ལ་ནམ་པར་སྤྲིན་
པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཆེ་ལས་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་
ཀྱང་གྲུབ་པོ།

དེ་ཡོད་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད། །ཡོད་པར་སྤྱི་བར་འདོད་.....།།

ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བ་ཡིན་པ་ན་ཆད་གདོན་མི་བྱ་བར་དུས་གསུམ་(དང་གཞི་ལྔ་
སྟེ།)དངོས་པོར་ཡོད་པ་འདི་ཁས་སྤང་དགོས་ཏེ། (གཞི་ལྔ་དང་།) དུས་གསུམ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བར་འདོད་ཀྱི། ད་ལྟར་བ་དང་འབྲས་བྱ་
མ་བསྐྱེད་པའི་ལས་འདས་པ་རྩུང་བྱ་བ་ཅིག་ནི་ཡོད་ལ་མ་འོངས་པ་དང་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་

ཟིན་པའི་འདས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་མེད་པར་སྒྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་བྱེ་སྤྱོད་སྒྲ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་གང་སྤེལ་གྱིས་ཀྱང་།
དུས་གསུམ་ག་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་དང་། ད་ལྟར་དང་འདས་པ་འབྲས་བུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་
སྒྲ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་སྒྲ་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྤྱོད་སྒྲ་བ་དང་། མདོ་སྤེལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།

.....དེ་དག་རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་།

གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ།

གང་དག་དུས་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་དེ་
དག་ཀྱང་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་
དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲ་བ་ནི་བཙུན་པ་ཆོས་
སྐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་འདུག་པའི་བྱང་པར་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དེ་
དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུས་རྣམས་སུ་འདུག་ཅིང་འཕོ་བ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་འགྱུར་གྱི་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་ན་མ་འོངས་པའི་
དངོས་པོ་འདོར་ཞིང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་འཕྱོང་ལ། ད་ལྟར་བ་འདས་པར་འགྱུར་
བ་ན་འང་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་འདོར་ཞིང་འདས་པའི་དངོས་པོ་འཕྱོང་པས་དུས་དེ་དང་དེར་
འདས་པའི་དངོས་པོ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་
བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ་དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྣོད་བཙོམ་ནས་སྣོད་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བ་ན་གསེར་གྱི་
རང་བཞིན་དང་ཁ་དོག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་སྣོད་གྱི་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་གཞན་དུ་འགྱུར་

བ་དང་། འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན་རོ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཞིག་འདོར་གྱི་རྣམས་
དང་ཁ་དོག་མི་འདོར་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱབ་བ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་འདས་པ་
དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་
པའི་སྒྲིགས་དུས་གསུམ་དུ་གཞག་གི་དེ་དག་ལ་དུས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་མེད་
པ་དང་རྣམས་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཆགས་ཅན་བྱུང་མེད་ཅིག་ལ་ཆགས་པ་དང་
བཅས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གནས་
སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱབ་བ་ནི་བཙུན་པ་དབྱིག་བཞེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གནས་སྐབས་
ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་(ཏེ་དཔེར་ན་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བ་ན་འདས་པར་བཞག་པས། དེས་ན་
)ཐ་སྙད་བྱེད་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུས་རྒྱུས་སུ་འཇུག་པ་ན་ཆོས་དེ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་
དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་ནས་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་
ལྟར་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་དང་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུས་དེ་
དང་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱིན་པ་ན་དེ་དང་དེའི་མིང་འཐོབ་པས་ན་འདས་པ་ལ་སོགས་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་མིང་ཙམ་ཞིག་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་མཚན་གྱི་རྣམས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་རི་ལུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་གཅིག་
དང་། བརྒྱའི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་བརྒྱ་དང་། སྟོང་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་སྟོང་ཞེས་
བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱབ་བ་ནི་བཙུན་པ་སངས་
རྒྱལ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱི་བྱི་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་
ཉིད་དུས་རྒྱུས་སུ་འཇུག་པ་ན་སྤྱི་མ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང་།
སྤྱི་མ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པ་དང་སྤྱི་མ་འདས་པ་དང་སྤྱི་མ་

མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ད་ལྟར་བར་བཞག་སྟེ་དཔེར་ན་བྱད་མེད་གཅིག་ཉིད་བྱ་མོ་
ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་མ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་མོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལ་(དེ་དག་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་)དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་(དང་པོ་)རྣམ་པར་
འགྱུར་བར་སྐྱབ་བའི་གྲངས་ཅན་(རྣམ་གནས་ལ་ཆོས་འདོད་ལེན་བྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་)ཅན་
གྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །མཆན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་བར་སྐྱབ་བ་ལ་ནི་དུས་རེ་རེ་
ལའང་དུས་གསུམ་གའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་དུས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ནི་འདས་
པའི་དུས་ལའང་སྐྱབ་བྱི་དབུས་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་
གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་འདས་པ་གཅིག་ལྟ་ལའང་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར་

གསུམ་པ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་ཡིས། །དུས་རྣམས་རྣམ་གཞག་.....།།

གསུམ་པ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱབ་བ་ཉིད་བཟང་སྟེ། བྱ་བ་མ་སྐྱེས་
ནས་མི་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱས་ནས་འགགས་པ་གསུམ་པོ་ཡིས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་
རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི་བཞི་ཀ་ལ་མིང་ཐ་དད་པ་མ་
གཏོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །འོ་ན་དུས་གསུམ་དུ་ངི་ལྟར་འགྱུར་
ཏེ། ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྱག་དུ་སྐྱབ་བ་ན་རེ། བྱ་བ་
འགགས་པ་ནི་འདས་པའོ། བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་པའོ། །བྱ་བ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་
པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་བྱ་བས་གཞག་གོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟར་བའི་མིག་དེ་མཚུངས་རང་གི་བྱ་བ་

གཞུགས་ལ་མི་བལྟ་བས་ད་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ན་རེ་
མིག་དེ་མཚུངས་དེ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་མཐུན་དང་སྦྱིས་བྱ་བྱེད་འབྲས་
འཛིན་པ་དང་འབྱེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འོ་ན་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག གཅིག་ནི་འདས་པས་
འབྱེན་པར་འགྱུར་ཞེས་འབྲུང་བས་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགོ་དང་ནམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་འདས་
པ་དག་ཀྱང་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
གལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་འཛིན་པ་དང་འབྱེན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་ད་ལྟར་བར་བརྗོད་
པ་ན་དེ་དག་ལ་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་པ་མེད་པས་ད་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་དུས་གསུམ་དུ་བྱ་བས་བཞག་པས་ན་དེ་དག་ལ་འབྲས་བྱ་འཛིན་པའི་
བྱ་བ་འགགས་པའི་ཆ་ནས་འདས་པར་འགྱུར་ལ། འབྱེན་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ནས་ད་ལྟར་
བར་འགྱུར་བས་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་
དོ།

.....གོགས་སུ་བྱེད། །དེ་ཡང་ངེ་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན།

དུས་སུ་མི་རུང་དེ་བཞིན་དུ། །ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་མ་སྦྱེས་ཞིག །

གཞན་ཡང་འདི་དགག་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བགོགས་སུ་ཞིག་བྱེད་དེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆོགས་པས་བྱ་བ་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཐམས་ཅད་
དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་མ་ཆོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
རོ། བྱ་བ་འགགས་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་

ལྷ་ནའང་དངོས་པོ་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། བྱ་བ་དེ་ཡང་ངི་ལྷར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། རྟོགས་དང་པོ་ལྷར་ན་བྱ་བ་ལའང་བྱ་བ་གཞན་གཉིས་པ་ཞིག་
ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བ་དེ་ཡང་བྱ་བ་འགགས་པ་དང་བྱེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས་དུས་
གསུམ་པར་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོགས་གཉིས་པ་ལྷར་ན་བྱ་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷར་ན་བྱ་བས་དུས་གསུམ་པོ་ནམས་སུ་ནམ་པར་བཞག་པ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་
པོ་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོའང་ད་ལྷར་ཡོད་པས་
བྱ་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་ད་ལྷར་བ་ངི་ལྷར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་
དང་འདས་པའི་དངོས་པོའང་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཙུང་
དོ། གང་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྐྱས་
པ་དེ་ཡང་ཆོག་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འགྲེལ་པར། རང་བཞིན་ཡང་ནི་རྟག་དུ་ཡོད། །དངོས་པོ་ཡང་ནི་རྟག་མི་
འདོད། །རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་དངོས་མི་གཞན། །དབང་ཕྱག་ཐ་སྙད་ཡིན་པར་གསལ།
ཞེས་བཤད་ལ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་འདས་
པ་སྐར་བྱང་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་ཡོད་པའི་སྐར་གསུངས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་མར་མེ་ཤི་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ཆོས་དང་ཡིད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཡིད་ནི་སྐར་མའི་རྣམས་ཐོགས་སུ་འབྱུང་

བའམ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་
གྱི་ཡུལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པར་བཤད་པ་ནི་དམིགས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་
དམིགས་པའི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ལུང་ལས་ཀྱན་དུ་རྒྱ་
དབྱུག་ཐོགས་ཐོར་ཚུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ལས་འདས་པ་དང་། ཟད་
པ་དང་། འགགས་པ་དང་། བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་རྒྱད་དེ་ལ་སྟོན་གྱི་ལས་དེས་ཀྱན་དུ་བྲངས་ཤིང་བཞག་པའི་རྣམ་
སྟོན་སྦྱང་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་
གྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་མིག་ནི་སྦྱོར་བ་ནའང་གང་ནས་
ཀྱང་མི་འོང་ལ་འགག་པ་ནའང་གང་དུ་ཡང་ཚུགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་དག་
སྟོང་དག་མིག་ནི་མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྤར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་དག་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་
པ་དེ་དག་གིས་ནི་མི་གཞོད་དེ།

ཆོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན།།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་པས་རྟོག་གཏེ་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །

ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་ཉིད་སྤངས་ཀྱང་ལྟན་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་སྤངས་པས་ཡུལ་ཡང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

སྒྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡན།

དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་ངི་མ་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས།

(སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱད་པར་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྤངས་ན་དེ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནམ། བྲལ་ན་
སྤངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤངས་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པ་དང་། བྲལ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་སྤངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་གང་དང་
བྲལ་ན་དེས་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། སྤངས་ཀྱང་མ་བྲལ་བ་ཡོད་དེ། སྒྱག་བསྐལ་ཤེས་པ་སྦྱིས་ལ་ཀུན་
འབྱུང་ཤེས་པ་མ་སྦྱིས་པའི་ཆོ།) སྒྱག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤངས་ཀྱང་(དེ་དག་ཡུལ་
དུ་བྱས་ནས་ལྡན་ཏེ་)སྒྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་ཀུན་འབྱུང་
མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་སྒོ་མ་སྤང་དང་པོའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་(པ་ཅི་རིགས།)སྤངས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངི་མ་ལྷག་མ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་མ་སྤངས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ལྡན་ནོ་ཞེས་སྟོན་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ལྡན་པས་ཡུལ་སྤངས་ཀྱང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་
པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ངོ་བོ་སྤངས་ན་ཅི་ཞིག་ལྡན་ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ནི་བསལ་
ཟིན་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།

ཆོས་དུའི་ཡུལ་ཡིན་པ།

བདུན་པ་ཆོས་(གང་ཞིག་སེམས་)དུའི་ཡུལ་དུ་འཇུར་བ་བཤད་པ་ནི་འདིར་ཡུལ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྡན་
དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། །(ཟག་མེད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།) ཡུལ་ཅན་སེམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་འདུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དུ་ཞིག་སེམས་གང་གི་ཡུལ་

དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་ན་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་དཔྱད་དོ།
(དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ནི་ཕུང་པོ་བཞི་དང་སྒོམ་སྤང་ནི་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྟུས་སོ།)

སྟུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །སྤང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྦྱེས་པ།

རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་གཏོགས་གཅིག་ །དེ་མེད་རྣམ་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་ལོ།

དེ་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དང་། ལམ་
གོམས་པ་ཡིས་སྤང་པར་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་སྦྱེས་པ་(སྙན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྗེས་འབྲང་
དང་བཅས་པ།)ནི་(སེམས་ལྗེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།)འདོད་པ་རང་གི་སྟུག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་(གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡང་ཀྱན་འགོས་རིས་གཞན་ལའང་དམིགས་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་རང་གི་རིས་ལ་དམིགས་ལ། སྒོམ་སྤང་དག་པས་གསུམ་ཆར་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།)དང་
གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒོམ་སྤང་(དགེ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན་ཞེས་པས་སྒོམ་སྤང་དགེ་བ་)གཅིག་
(གྱི་ཡུལ་དུ་འང་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་སུ་སྦྱེས་པ་འདོད་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། འདིར་སྦྱེས་པ་ཆགས་བྲལ་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།)དང་དེ་མེད་པ་(སྟུག་ཀྱན་
ལ།)ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྗེའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། (དེ་དག་
ལས་གཞན་གྱིས་དམིགས་མི་རུས་པ་ནི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་རང་རིས་ལ་
དམིགས་པ་ཙམ་དང་། བོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་མེད་ལ། གཟུགས་མེད་གྱི་སྒོམ་
སྤང་དགེ་བ་ཡང་འདོད་པ་ལ་རིང་བ་ཉིད་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ།)

གཟུགས་ཁམས་ལས་སྦྱེས་རང་གི་དང་། །འོག་གསུམ་བོང་གཅིག་དེ་མེད་ཀྱི་འང་།

གཟུགས་གྱི་ཁམས་ལས་སྦྱེས་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་

(སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།)གཞུགས་ཁམས་རང་གི་དེ་གསུམ་དང་། འོག་མ་འདོད་
པའི་ཁམས་ཀྱི་དེ་(སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་གཉིས་དང་སྒྲོམ་སྤང་དགེ་བ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མཚུངས་ལྡན་དེ།)གསུམ་དང་། བོད་
མ་གཞུགས་མེད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གཅིག་དང་། ཇི་མ་མེད་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་
ནམ་ཤེས་ཀྱི་འང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ནམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལ་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་
ཀྱན་འགོ་བོད་དུ་དམིགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཡིན་ལ། གཞུགས་མེད་པའི་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ལས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་(རགས་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་པའི་)ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས།གསུམ་དང་ཟག་མེད་སྒྲིད་ཡུལ་ལོ།

གཞུགས་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་སྤར་བཤད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་
སྤང་གཉིས་དང་སྒྲོམ་སྤང་དང་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགྲ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པའི་ནམ་ཤེས་དང་བརྩའི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ནི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་
མེད་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནམས་ནི་འགོག་ལམ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ། ཟག་བཅས་ལ་
དམིགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པས་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་
ཀྱི་ཁམས་དང་རིས་གཞན་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གོང་མའི་བདེན་པ་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཀྱན་འགོ་དག་ཀྱང་ས་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིང་
བ་བཞིས་རིང་བས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ལ་མི་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅམ་ཤེས་གཞན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ།

འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀྱན། །རང་གིས་སྐྱགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ།།

འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་(ཁམས་གསུམ་པ།)ཀྱན་ནི་སྤར་གྱི་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རང་རང་གིས་སྐྱགས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཅམ་ཤེས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །དེས་ན་ལྔའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དུག་གི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའོ།། (དེ་ཡང་དུག་དགུ་བརྒྱ་གཅིག་ཡུལ་ལོ།) དེ་ལ་རང་རང་གིས་སྐྱགས་པ་ཞེས་བྱ་བའང་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བཅས་ལ་དམིགས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིན་གྱི་བྱ་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགོག་ལམ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བྱ་མེད་ཁམས་གསུམ་མཐའ་གསུམ་དང་། །བྱ་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ།།

བྱ་མེད་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐའ་མ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་སྒྲོམ་སྤང་སྟེ་གསུམ་གསུམ་དང་བྱ་པ་མེད་པའི་སེམས་རང་ཉིད་དང་བརྒྱའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་བྱ་མེད་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་ལམ་བདེན་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བྱ་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཅམས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དགེ་བ་བྱ་བཅས་ཀྱི་སེམས་དང་། བྱ་མེད་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཉམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གཉིས་ནི་སྒྲོམ་སྤང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་སྟོ་གྲོས་དང་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་

བརྟགས་མིན་གཉིས་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
ཀའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱག་ནི་ཟག་མེད་སྟོད་ཡུལ་ཅན་
ཞེས་བརྟགས་འགོག་དང་ལམ་བདེན་ཁོ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་པར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་རོ། གྲེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་པར། ཁམས་གསུམ་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཐོང་དང་། སྒྲིམ་
པས་སྤང་བྱ་ཟག་པ་མེད། རྣམ་ཤེས་ལྷ་བརྒྱད་བརྩ་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་བརྩ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་
ཏེ། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀྱན། རང་གིས་སྤྱགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ལོ། ཞེས་
འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཤེས་རྒྱག་དགྲ་བརྩ་གཅིག་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བར་འཇུར་རོ། ཀྱུན་
ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པ་རྣམས་
དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ། འདོད་པའི་ཁམས་པ་རི་ལྟ་བར་གཟུགས་
ན་སྟོད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། གཟུགས་མེད་ན་སྟོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་མེད་རང་
སའི་ཆོས་རྣམས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་ནི་
ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པ་རྣམས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ།
གཟུགས་མེད་ནི་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།
ཏེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོན་རྒྱས་པར་
འཇུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཏེས་མཆོན་ནས་སེམས་བརྩ་རྒྱག་པོ་རེ་རེའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་
བརྩ་རྒྱག་པོ་དུ་དུ་འཇུར་དབྱེད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲིམ་
སྤང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི། རིམ་བཞིན་བཙོ་ལྷ་གཉིས་བརྩ་རྒྱག་ བརྩ་དང་གཉིས་དང་བརྩ་
རྒྱག་དང་། ལྷ་དང་གཉིས་དང་བརྩ་གཅིག་འཇུར། ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བརྩ་རྒྱག་འཇུར།
ཞེས་པའོ།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་རྣམས་ལས་ཡུལ་གང་ལ་ཡུལ་ཅན་སྤྲ་རྒྱས་དུ་རྒྱས་
དབྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡུལ་དེ་ཆོས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། དེ་སེམས་དུའི་ཡུལ་དུ་

འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སྤྱི་མཉམས་ཡིན་མིན་དང་། སྤྱི་མཉམས་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་
དེ་ལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་དབྱེད་པ་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་མཆོན་ན་དེ་
འདོད་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་དང་ཟག་མེད་གསུམ་དུ་གཏོགས་ལ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་
གི་གཞུགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་འདོད་པ་རང་སའི་བདེན་པ་དང་
པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་དང་སྒྲོམ་སྤང་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་དང་
སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་དང་སེམས་ལྗེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ལྗེ་ལས་དང་པོ་གསུམ་
སྤྱི་མཉམས་དང་བྱི་མ་གཉིས་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཡིན་པ་ལ་སྤྱི་མཉམས་མ་ཡིན་པས་
བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་དང་སྒྲོམ་སྤང་བཞི་སྟེ་སྤྱི་མཉམས་བཅོ་ལྔ་
རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱིས་
མ་བསྟུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ་སྤང་བཞི་པོ་ཁོ་ན་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། (ཁ་ཅིག་རྒྱུད་
ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མི་རྒྱས་ལ། ང་རྒྱལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་བསམ་མོ། །ཁམས་གོང་མའི་གཞུགས་
ལའང་ཁོང་ཁྱོ་བོར་བའི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མཉམས་བཅུ་བཞི་རྒྱས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་
མ་བསྟུས་པའི་གཞུགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཀུན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱས་ཤིང་། ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་སྤང་ཁ་
བྱུར་ལྟས་རྒྱས་པ་མི་འགལ་བའི་བྱིར་རོ།)

ཉོན་མོངས་སྤྱི་མཉམས་བཅས་རྣམ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས།

སེམས་སྤྱི་མཉམས་དང་བཅས་པར་བཞག་པ་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། སྤྱི་མཉམས་གང་དག་
གིས་སེམས་སྤྱི་མཉམས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་མཉམས་དེ་དག་སེམས་དེ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རམ་
ཞེ་ན། རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་
མ་སྤངས་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་སྤྱི་མཉམས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རྒྱས་པར་མི་
འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྤངས་པའི་སྤྱི་མཉམས་གང་

དག་ཡིན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ཟག་བཅས་མཚུངས་ལྡན་དང་དེ་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ནི་(རྒྱས་པ་
དང་མི་རྒྱས་པའི་བཅས་པ་)ནམ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སེམས་ཉོན་མོངས་
ཅན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཀས་རྒྱས་ཤིང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་སྤངས་ཀྱང་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་དང་
བཅས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། ཀྱུན་འགོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
ལྡན། །དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་ངི་མ་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་བཤད་
པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་འདས་པའི་སེམས་ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
ཅན་གྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་
བཅས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་རྒྱས་ཀྱང་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཇོག་པ་ནི་སྤར་མ་སྤངས་པའི་དུས་ན་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བཟེར་ཏེ། འདི་ནི་དུས་གསུམ་རྣམས་སུ་བྱུབ་པའི་བྱུབ་མཐའ་
འཁྲུལ་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་འབྱས་པ་ཡིན་ནོ། །(སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དེ་ཡང་རྒྱས་
པ་དང་མི་རྒྱས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་དེ་ལ་དམིགས་པ་མ་སྤངས་
པ་སྟེ། དེའི་ཐོབ་པས་སེམས་དེའི་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་། རྒྱུད་དེ་ལ་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་བཞག་པ་དེ་
སྤྲིད་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་གཉེན་པོས་སྤྲ་རྒྱས་མཚུངས་ལྡན་སྤངས་པས་དེའི་ཐོབ་པ་དང་བྲལ་བ་འགའ་ཞིག་སྟེ་
འདས་པ་ཁོ་ན་འོ། །སྤངས་ན་སེམས་དེ་ངི་ལྟར་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་ཤེ་ན། ཉོན་མོངས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཉེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མཚུངས་ལྡན་ལ་འབྲལ་བར་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་
སྤངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལྡན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་སོ། །) རང་སའི་མཚུངས་ལྡན་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་(དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་

བསྟན།)ནམས་ནི་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་པྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་
རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་
ནི་པྱ་རྒྱས་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གོ་རིམ།

བརྒྱད་པ་གོ་རིམ་ནི།

ཚྲོངས་ལས་ཐེ་ཚོམ་དེ་ནས་ནི། །འོག་ལྷ་དེ་ནས་འཛིག་ཚོགས་ལྷ།

དེ་ནས་མཐར་འཛིན་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་འཛིན་དེ་ནས་ལྷ།

རང་གི་ལྷ་ལ་རྒྱལ་ཆགས། །གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་དེ་ལྷར་རིམ།

བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་དུ་ཚྲོངས་པ་ལས་བདེན་བཞི་ཡིན་ནམ་མ་
ཡིན་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྗེས་དེ་ནས་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འོག་པར་ཐོས་ཤིང་
བསམ་པ་ལས་བདེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་བ་འདེབས་པའི་འོག་ལྷ་དང་། འོག་ལྷ་སྦྱེས་པ་
དེ་ནས་ཕུང་པོ་མི་རྟག་དུ་མར་མ་ཤེས་པས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་།
དེ་ནས་བདག་རྟག་ཆད་དུ་ལྷ་བའི་མཐར་འཛིན་པར་ལྷ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་སྦྱེས་པ་
དེ་ནས་ནི་གང་ལ་མཐར་བཟུང་བ་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་
ཞུགས་མཚོག་འཛིན་དང་། དེ་ནས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ལ་མཚོག་དུ་འཛིན་པས་
ལྷ་བ་མཚོག་འཛིན་དང་། དེ་ནས་རང་གི་ལྷ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁེངས་པའི་ཆགས་པ་དང་
རྒྱལ་དང་གཞན་གྱི་ལྷ་བ་ལ་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་སྦྱེ། དེ་ལྷར་ནི་འདི་ནི་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་ན་རེ་མཐོང་སྤང་ནམས་གྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་གི་རྒྱད་
ལ་ཡོད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་ཡང་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཞེ་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
འོན་ཀྱང་བདག་གིས་སྤར་གྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོར་རོ་ཞེས་གཞན་རང་ཉིད་གྱིས་
སྤར་བཟུང་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། (གང་གི་མཛུག་ཏུ་གང་སྟེ་མ་ངེས་
པས་འདི་བཞིན་སྟེ་བར་མ་ངེས་ཀྱང་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་བཞིན་སྟེ་བ་སྲིད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
སོ།)

སྟེ་བའི་རྒྱ།

དགུ་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི།

ཐ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉི་བར་གནས་པ་དང་།།

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན།།

རྒྱའི་སྟོབས་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཐོབ་པ་མ་བཅད་ཅིང་གཉེན་པོ་མ་སྟེས་པས་ཐ་རྒྱས་
སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། །ཡུལ་གྱི་སྟོབས་དང་དམིགས་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བ་
དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དང་སྟོར་བའི་སྟོབས་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ལས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་
ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །བྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ན་རེ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཉོན་
མོངས་པ་ལྟ་བུ་རེས་འགའ་རྒྱའི་སྟོབས་མེད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྟོའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་
འགྲེལ་པར་གྲག་གོ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་མ་ཆང་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱི་
ཀ་བྲེད་དག་འཆད་དོ། །འདི་ལ་ཐ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་མདོ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་

པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བཟུངས་པ་ལ་འདོད་དོ།

ཟག་པ་ལ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ།

བཙུ་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་ཟག་པ་
དང་། རྩ་བོ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། ཉེར་ལེན་དང་། སྤྱི་བཟུངས་པའི་མིང་དོན་དང་།
ཀུན་སྦྱོར་དང་། འཆིང་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཀུན་དགྲིས་དང་། སྤྱི་མ་དང་།
དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། སྤྱི་བཟུངས་པ་དང་བཙུ་གཅིག་ལས་དང་པོ་ནི་

ཟག་པ།

སྤྱི་བཟུངས་དེ་དག་ཉིད་མདོ་ལས། འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་། སྤྱི་བཟུངས་པའི་ཟག་པ་དང་།
མ་རིག་པའི་ཟག་པ་འོ་ཞེས་ཟག་པ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་ལས།

འདོད་ན་གཏི་མུག་མ་གཏོགས་པའི། ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་དགྲིས་བཅས་ཟག །

གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པ་ན །སྤྱི་བཟུངས་ཁོ་ན་སྤྱི་བཟུངས་པའི་ཟག །

འདོད་ཁམས་ན་གཏི་མུག་ལྟ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་བཙུ་གཅིས་ཐེ་
ཆོམ་བཞི་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་གསུམ་པོ་ལྟ་ལྟ་སྤྱི་བཟུངས་ཏུ་ཆ་གཅིག་དང་ཀུན་ནས་
དགྲིས་པ་བཙུ་དང་བཅས་པ་བཞི་བཙུ་ཆ་གཅིག་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་མ་རིག་པ་བཙུ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་བཟུངས་ཉི་ཤུ་ཆ་དུག་
དུག་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ལྟ་བུ་ཆ་གཅིས་ནི་སྤྱི་བཟུངས་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ནོ།
ཁོ་ན་སྤྱི་བཟུངས་ལྟ་བུ་ཆ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བོང་མ་གཅིས་ན་འང་ཆུགས་ཆོད་ཀྱི་ཀུན་

དགྲིས་ཡོད་ལ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། སྲིད་པའི་བྲག་པ་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་རྣམས་མ་
གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་
དང་། འཆིང་བ་དང་། སྤྲ་རྒྱས་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་
གང་དག་ཡིན་པའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ་ཁམས་གོང་མའི་
སྤྲུགས་ཆོད་གཉིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་བཤད་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ངོ་ཆ་མེད་
པ་དང་སྤེལ་མེད་པ་དང་སྤྲུགས་ཆོད་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པའི་བྲག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་རང་གི་འཇུག་པ་ཤས་ཚུང་བས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི་
ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འདོད་དོ།

དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཁ་ནང་བལྟས། །མཉམ་གཞག་ས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བྱས།

ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡེམས་ནས་སྲིད་པའི་བྲག་པ་
གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བསྐྱེབས་ལ་ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཁ་
ནང་དུ་ལྟས་པ་དང་མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། (དགོས་པ་ནི་དེ་
ལ་ཐར་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར།)

ཅུ་བ་མ་རིག་ཡིན་པས་ན། །ལོགས་ཤིག་ཏུ་ནི་བྲག་པར་བསྟན།

ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་མ་རིག་པ་བཙོ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་མ་
རིག་པའི་བྲག་པའོ། །དེ་གཅིག་སྤུ་ལོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་

བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་རིག་པ་འི་ཟག་པར་བསྟན་ཏེ།
མདོ་ལས། ཀུན་དུ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པའོ་ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་
འདི་དང་པ་རོལ་ན། འདོད་དང་ཆགས་པས་བསྐྱང་བ་ཡི། ཁན་འགྲོ་གང་དག་ཅི་ཡོད་པ།
ཤམས་ཅད་མ་རིག་རྩ་བ་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ།

ཆུ་བོ་དང་སྦྱོར་བ།

གཉིས་པ་ཆུ་བོ་དང་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ནི་ཡང་མདོ་ལས། ཆུ་བོ་ནི་བཞི་སྟེ། འདོད་
པའི་ཆུ་བོ་དང་། སྤྱིད་པའི་ཆུ་བོ་དང་། ལྷ་བའི་ཆུ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་ཆུ་བོའོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། སྦྱོར་བ་ནི་བཞི་སྟེ། འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྤྱིད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ལྷ་བའི་སྦྱོར་
བ་དང་། མ་རིག་པའི་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི།

ཆུ་བོ་སྦྱོར་བའང་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷ་རྣམས་གསལ་བྱིར་ལོགས་ཤིག་བསྟན།

ཟག་པར་མ་ཡིན་གྲོགས་མེད་རྣམས། །འཇོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་ལོ།

ཆུ་བོ་དང་སྦྱོར་བའང་ངི་ལྷར་ཟག་པ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། ཁོ་ན་ཆུ་བོ་དང་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལམས་གསུམ་པའི་ལྷ་བ་
རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་བས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལྷ་བའི་ཆུ་བོ་དང་སྦྱོར་བ་ཞེས་བསྟན་
ཏེ། ལྷ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་པས་གཡོ་བ་དང་རྣམ་པ་གསལ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདོད་དེ། དེ་ལྷ་ན་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་བྱིར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་
མི་སྟོན་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྟོན་པར་ཐལ་

བདེ་སྐྱོན་ཡོད་པས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་བཤད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

འོ་ན་ཟག་པའང་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཟག་པར་
ནི་ལྟ་བ་རྣམས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱི་གོགས་མེད་པའི་
ལྟ་བ་རྒྱང་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བར་འཛོག་པའི་མིང་གི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལོའི་སྐྱེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འདོད་པ་སྟེ། འཛོག་པའི་དོན་འཁོར་བར་དངོས་
སུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བ་ལ་འདོད་ན་མ་རིག་པའང་ཟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་སུ་སྟེད་
པ་ཁོ་ནས་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟུག་བསྐལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོ་
དང་། སྟེད་པ་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི། སྐྱེ་རྒྱ་གང་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་ནི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ཅམ་ལ་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བར་
འཛོག་པར་བྱེད་པས་ལྟ་བའང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་གདུལ་བྱའི་
དབང་གིས་བཤད་པ་ཅམ་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ།

ཉེར་ལེན།

གསུམ་པ་ཉེར་ལེན་བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་
ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་བྱུགས་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

རི་སྐད་བཤད་ཉིད་མ་རིག་བཅས། ཉེར་ལེན་རྣམས་ཉེ་ལྟ་རྣམ་གཉིས།

ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་མ་རིག་པ། ། འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་ཕྱིར་བསྟེན། །

འདོད་པ་དང་མིན་པའི་ཚུ་བོ་དང་སྦྱོར་བར་ངི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་
བཅས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་པ་དང་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་ནམས་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་
ནམས་པ་ལྟ་ནི་ལྟ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
པ་ཉི་བར་ལེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཇེ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱུགས་མཆོག་
འཛིན་ཉིར་ལེན་ཐ་དད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་
པར་ལྟ་བས་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་དགར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་མེ་དང་
ཆུར་འབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡུལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་སྤངས་པས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་
བྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་སོ། ། མ་
འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་འབའ་ཞིག་པས་ནི་མི་གསལ་བས་འཁོར་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་དང་བསྟེན་ནས་འདོད་པ་
ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཉི་བར་ལེན་པར་བཤད་དེ། ཉི་བར་ལེན་པའི་དོན་
ནི་འཁོར་བར་ཉི་བར་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་འདོད་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་
ཁོ་ན་ཉིར་ལེན་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་ཉིར་ལེན་ཏུ་མ་བཤད་བ་ཡིན་གྱི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་ཉིར་ལེན་ཏུ་ལོགས་སུ་མ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཇེ་ལ་སྦྱོར་བ་
དང་ཉིར་ལེན་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དག་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་ཉིར་ལེན་གྱི་དོན་དངོས་སུ་འཁོར་བར་སྦྱོར་བ་དང་ལེན་པ་ཡིན་ན་
ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་

འཁོར་བ་སྒྱུར་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གང་སྤེལ་
འཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་
ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་སྤྲིད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་བཞིན་
ལེན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདོད་པའི་སྒྱུར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་རྒྱས་པར་འདིའི་འདོད་
པ་རྣམས་ལ་(འདོད་པ་ལ་)འདོད་ཆགས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་
སྤྲིད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་དད་ཆེ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་པས་བརྒྱལ་བ་དང་། འདོད་
པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འཆུམས་པ་དང་། འདོད་པ་
ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདིའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུངས་ཏེ་གནས་
པ་འདི་ནི་འདོད་པའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། ལྟ་བའི་སྒྱུར་བ་གང་ཞེ་ན་
འདིའི་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་ལྟ་བའི་སྒྱུར་བ་
ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་
ཞེ་ན། འདི་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

སྤྲ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དོན།

བཞི་པ་སྤྲ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་དོན་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་
སྤྲ་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་དེ་དག་སྤྲ་བ་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་རྣམ་གཉིས་རྒྱས་འགྱུར་དང་།

རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྤྲ་རྒྱས་དག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན།

དེ་དག་འཛོག་བྱེད་ཟག་བྱེད་དང་། །འཁྱེར་བར་བྱེད་དང་འབྱར་བྱེད་དང་།

ཉེ་བར་འཛིན་ཕྱིར་ཟག་ལ་སོགས། །དེ་དག་གི་ནི་ངེས་ཆིག་ཡིན།།

གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་(ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་།) སེམས་ལས་བྱུང་
བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་འདྲུག་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་དང་རྗེས་
སྤྱོད་ལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབད་མི་དགོས་པར་བསྐྱོག་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་རྗེས་སྤྱོད་ལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱས་པ་སྤྱི་དེའི་
ཕྱིར་ན་སྤྱི་ཆུས་དག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་མ་བྱལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྤྱི་ཆེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆའི་སྒྲོ་ནས་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ཁམས་དང་འགོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་འབྱེད་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རམ། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འདྲུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་ཁམས་
དང་འགོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའམ། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་གཞན་ལ་འབྱོར་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་རྣམ་ཤེས་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་ཟག་
པ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་བོ་དང་སྒྱུར་བ་དང་ཉེར་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་ནི་ངེས་པའི་ཆིག་
ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ནི་འདི་དག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཡུལ་ལ་འཛིན་ཅིང་འཕོ་
བར་བྱེད་པས་ཟག་པ་དང་། ཆུ་བོ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་ཆེན་པོས་འབྱེད་བས་ཆུ་
བོ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱི་ཆེན་དང་སྒྱུར་བའམ། རྒྱུད་ལ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་སྒྱུར་བས་སྒྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པས་འདུན་པའི་འདོད་
ཆགས་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཀུན་སྐྱོར།

ལྷ་པ་ཀུན་སྐྱོར་བཤད་པ་ནི།

དེ་དག་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་སོགས་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་ལྟར་བཤད་དོ།

ཕ་རྒྱས་དེ་དག་ཉིད་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་དང་། སོགས་པས་གཟུང་བ་འཆིང་བ་དང་། ཕ་རྒྱས་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་པ་ལྟར་མདོ་དང་། ཆོས་མངོན་པ་ལས་བྱེ་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཕ་རྒྱས་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། གཞན་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་འཆད་དོ། །དེ་ལ་མདོ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་ནི་དགུ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། ཕྱག་དོག་དང་། སེར་སྒྲའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡུལ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བར་བྱེད་པའམ། འདི་དག་ཡོད་ན་སྟག་བསྐལ་གྱི་བྱུང་པར་དུ་མ་དང་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བས་ན་ཀུན་སྐྱོར་རོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཀུན་སྐྱོར་བཞི་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་གསུམ་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནའི་དང་། ལྷ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྐྱོར་ནི་ལྷ་བ་བྱེ་མ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་སྐྱོར་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་གཉེན་པོ་དགུ་ལ་སྐྱིབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་ན་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྐྱོར་གྱིས་སྐྱིབ་ཅིང་། ཁོང་ཁྱོད་གཞི་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་མི་རུས་པས་བཏང་སྟོམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཀུན་སྐྱོར་གྱིས་སྐྱིབ་ལ། ལྟག་མ་བདུན་གྱིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་སྟེ། དེ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་དུས་ན་ངའོ་སྟེ་པའི་ང་རྒྱལ་འབྱུང་བས་འདིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་
ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས་སྦྱིབ་པོ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་ཏུ་མ་གཞན་དབང་ཅན་
དུ་མི་ཤེས་པས་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས་འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
ལ་སྦྱིབ་པོ། ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལ་སྒྲག་ཅིང་ལོག་ལྟས་སྒྱུར་བ་འདེབས་པས་ན་ལྟ་
བའི་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱིབ་པོ། ལམ་གཞན་གྱིས་
མཆོག་དང་དག་པར་འདྲིན་པས་ན་མཆོག་ཏུ་འདྲིན་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས་ལམ་གྱི་བདེན་
པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱིབ་པོ། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པ་
ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱིབ་པོ། རྟེན་བཀྲར་
གྱི་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བས་ཕྲག་དོག་གི་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་ལ་སྦྱིབ་པོ། ཡོ་བྱད་ལ་ལྟག་པར་ཞེན་པས་སེར་སྒྲའི་ཀུན་སྦྱོར་གྱིས་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱིབ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཀུན་དུ་སྦྱོར་ནམས་སྦྱིབ་པ་ཡིན། སྦྱོ་བ་
དང་ནི་བཏང་སྟོམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ནི་མཐོང་བ་དང་། འདིག་ཆོགས་ལྟ་དང་དེའི་གཞི་
དང་། འགོག་དང་ལམ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་། རྟེན་པ་དང་ནི་བཀྲར་སྟེ་དང་། ཡོ་བྱད་
བསྐྱངས་པ་ཡོངས་ཤེས་ལ། སྦྱིབ་པོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། དཀྲར་གྲངས་ངེས་པའང་དེ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཅིའི་བྱིར་ལྟ་བུ་ནམས་ལས་དང་པོ་གསུམ་ལྟ་བུ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། བྱི་མ་
གཉིས་མཆོག་ཏུ་འདྲིན་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤེ་ན།

རྣམས་དང་མཆོག་འདྲིན་འདྲ་བའི་བྱིར། ལྟ་གཉིས་ཀུན་དུ་སྦྱོར་གཞན་ནོ། །

ལྟ་བུ་དང་པོ་གསུམ་དང་བྱི་མ་གཉིས་རྣམས་བཙོ་བརྒྱད་པར་འདྲ་བའི་བྱིར་དང་།

ལྟ་བ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བ་སྒྲ་མ་གསུམ་ལ་མཆོག་དང་དག་པར་འཛིན་པས་ན་སྒྲ་མ་
གསུམ་ནི་བཟུང་བ་དང་བྱི་མ་གཉིས་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་བྱིར་ལྟ་
བ་དང་པོ་གསུམ་དང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུར་བ་གཞན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་རྩལ་བཅོ་བརྒྱད་པར་འདྲ་བ་ནི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་འདོད་པ་ན་སྒྲག་བསུལ་
མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྒྱག་དང་། ལོག་ལྟ་
ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་གསུམ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བ་
དང་པོ་གསུམ་ལ་རྩལ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལྟ་བ་སྒྲ་པ་འདོད་པ་ན་སྒྲག་བསུལ་དང་ལམ་
མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་འང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྒྱག་དང་། ལྟ་བ་
བཞི་པ་ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་གསུམ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ་
དེ་ལྟར་ན་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་རྩལ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་
འཆད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྒྲོན་པ་ནི་མཆོག་འཛིན་ཏུ་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུར་བ་དག་ཏུ་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་བརྒྱད་ལས་ཕྱག་དོག་དང་སེར་
སྒྲ་ཁོ་ན་སྒྲོན་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

གང་བྱིར་གཉིས་ཀའང་གཅིག་ཏུ་ནི། །མི་དགེ་རང་དབང་དེ་ཡི་བྱིར། །

ཕྱག་དོག་སེར་སྒྲ་དེ་དག་ལས། །ལོགས་ཤིག་ཀྱན་སྒྱུར་གཉིས་སུ་བཞད། །

གང་གི་བྱིར་ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་དང་། མ་རིག་
པ་ཅཱ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ཕྱག་དོག་དང་སེར་
སྒྲ་ངོ་ཆ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་རྒྱག་པོ་དེ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཀྱན་

དུ་སྒྲོར་བ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། ཀུན་ནས་དགེས་པ་གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་རང་དབང་ཅན་
མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོད་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཡང་མི་དགེ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དགེ་བའང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱགས་ཚོད་དང་གཉིད་ནི་དགེ་བའང་ཡོད་ཅིང་ལྷང་མ་བསྟན་ཡང་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དུ་མི་དགེ་བ་
དང་མ་རིག་པ་ཚམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རང་དབང་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་
དོ། །གཞན་དག་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་ཀུན་ནས་དགེས་པ་བརྒྱུར་
འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་སློབ་དང་འཆབ་པའང་མི་དགེ་བ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བར་འཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདིའི་ལན་ལ་སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ན་རེ་ཀུན་དགེས་བརྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱག་དོག་
དང་སེར་སྐྱས་བདེ་འགོ་ན་ལྟག་པར་འཆིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་དུ་རྩོད་པ་དང་། ཡང་དང་
ཡང་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཚུང་བ་དང་ལོངས་སྟོང་
ཚུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་དུ་བསྟན་ཏེ། འདོད་པ་ན་ཀུན་སྒྲོར་གཞན་མང་
པོ་ཡོད་ཀྱང་མདོ་ལས། ཀའུ་ཤི་ཀ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ནི་ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྐྱའི་ཀུན་དུ་
སྒྲོར་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐྱས་་
ནི་འདི་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་ཀུན་དུ་གདུང་བའི་སྐྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་དུ་དགའ་བ་དང་
ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བྱིས་པའི་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལོངས་སྟོང་དང་ཆོས་ལ་ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྐྱ་འབྲུང་བས་ཉོན་མོངས་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བདུད་རྩི་དང་བྱད་མེད་

ཀྱི་ཕྱིར་ཤིན་དུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་གཞན་དུ་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀྱན་དུ་
སྒྱུར་བ་ལྷ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ་འཇིག་ཚོགས་
ལ་ལྷ་བ་དང་། རྩལ་ཁྱིམས་དང་བརྟལ་ཁྱེགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་།
འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་སོ་ཞེས།

ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ནམ་ལྟ། །གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། །

གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་བསྐྱོག་བྱེད། །

ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀྱན་དུ་སྒྱུར་བ་ནམ་པ་ལྷ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐ་མ་
ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འདོད་པའི་ཁམས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་།
མི་དགེ་བ་དང་ངན་འགྲོ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་བར་
མཚམས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་ཀྱང་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །དེས་ན་
དམན་པ་ལ་ཐ་མའི་སྒྲ་སྒྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་ལྷ་པོ་འདི་དག་འདོད་
པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྷར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་གང་ལ་དེ་དག་ཡོད་པ་དེ་འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མེད་པས་སྒྲོ་བས་བཅོན་སྒྲུང་བ་ལྷར་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་མི་འདའ་
བར་བྱེད་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ལན་ཅིག་བཅོན་ར་
ནས་ཐར་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་ལྷར་འདོད་པ་ལས་འདས་ཏེ་གོང་མར་
སྒྱེས་ཀྱང་ཡང་ཕྱིར་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་སྒྲ་བ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་
ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷ་བ་གཞན་ཡང་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་

པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་ལས་འདས་ཀྱང་ཕྱིར་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེའི་ཕྱིར་
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པ་དག་(འདི་དག་དང་ལྷན་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་སོ་སྦྱེ་
ལས་མི་འདའ་བས།)དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་མ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་དང་། ཕྱི་མ་
གཉིས་གྱིས་ནི་(འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ཡང་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་བས།)ཁམས་གྱི་ཐ་དད་པའི་
ཁམས་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་དག་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཡང་
ཡོད་མོད་གྱི་དེ་དག་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏོ། ཁྱེས་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཁྱེས་སློབ་
དཔོན་བཞེད་དོ།(དེ་ལྟར་ཡང་། ཁྱོད་གྱི་ཆོས་ལས་མི་ཕྱོགས་པའི། སྦྱེ་བོ་གཏི་ཐུག་གིས་ལྟོངས་པ། མིན་
ཅེའི་བར་དུ་སོན་ནས་ཀྱང་། སྦྱག་བསྐལ་རབ་འབྱུང་མིན་པ་སྦྱབ།ཅེས་བཤད་དོ།) འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱན་
དུ་ཞུགས་པས་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ལྟ་བུ་ལྟོ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་
དུག་ཅར་སྤངས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཆེན་མོ་རབ་དུ་འཛོམས་པ་ལས། ལྟ་བུ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་
ཐག་ཏུ་ནི། འཛིག་ཆོགས་ལྟ་དང་ཚུལ་བྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་ནི་ཉོན་
མོངས་གསུམ་པོ་དག་ ཅིག་ཅར་སྤངས་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་བ། ། ཁྱེས་བྱ་བ་
དང་། མིང་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅུན་པ་རི་ཅམ་གྱིས་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པ་ལེགས་ཁྱེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། མིང་ཆེན་འདི་ནི་ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་
འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་
ཆོམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་
དེ་དག་སྤངས་པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཁྱེས་ལྟ་བུ་བར་པ་གསུམ་པོར་ཏེ་ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བ་
གསུམ་ཁོ་ན་སྤངས་པར་གསུངས་ཤིང་ན།

སྟོད་ཅ་བས་བསྐྱས་ཕྱིར་གསུམ། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །

ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དེ་སྟེད་ཅིག ཁར་པ་བཟོད་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བཞུན་ཏེ།

དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གསུམ་པོ་འདིས་མཐོང་སྤང་ནམས་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཅ་བ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་དེ་སྤངས་པས་གཞན་དག་ཀྱང་སྤངས་པ་ཤུགས་ལ་གོ་
བའི་ཕྱིར་གསུམ་ཁོ་ན་སྤངས་པར་བཞུན་ཏེ། དེ་ལ་འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་སྤང་བའི་སྒོ་
གཅིག་པ་སྟེ་སྐྱག་བསུལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་སྤངས་པར་བཞུན་པས་མཐར་
འཛིན་པར་ལྟ་བ་སྤངས་པའང་ཤུགས་ལ་གོ་སྟེ་སྒོ་གཅིག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱུགས་མཆོག་འཛིན་ནི་སྒོ་གཉིས་པ་སྟེ་སྐྱག་བསུལ་དང་ལམ་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བའོ།། (ཐེ་ཆོམ་ནི་བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་སྒོ་བཞི་བ་སྟེ་)དེ་སྤངས་པར་བཞུན་པས་
ལོག་ལྟ་དང་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ཡང་སྤངས་པར་ཤུགས་ལ་གོ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་པར་འདྲ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་སྤངས་པར་བཞུན་པས་མཐོང་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པའི་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པའང་སྤངས་པར་བཞུན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་
པས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་བྱེད་དག་འཆད་དོ།

འོ་ན་ལྟ་བ་དང་པོ་དང་ཐེ་ཆོམ་བོར་ཏེ་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་
འཛིན་དང་ལོག་ལྟ་གང་རུང་རེ་རེ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཀུན་སྒྲུབ་གསུམ་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་
ཏེ། སྒོ་བསྐྱུས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཅིག་ཕུར་མ་ཟད་ཅ་བ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་
ཡང་སྟེ། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ནི་བདག་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པས་འདིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི་གང་གིས་འདག་པར་
ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
བའི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ལོག་ལྟ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ལོག་པར་མཉན་པ་དང་བསམ་པས་ལོག་
པར་ངས་པ་སྐྱེ་བས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེད་བྱག་ཏུ་སྐྱབ་པ་འདོད་དེ། རྣམ་པ་

གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཅུ་བ་བསྟན་པ་འཇགས་གཙོ་ཆེ་
བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྟོབ་དཔོན་ནི་དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་ལ་ངེ་སྲིད་འགོ་བར་མི་འདོད་པ་
དང་། ལམ་ནོར་བར་འགོ་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་བར་ཆད་གསུམ་པོ་དེ་སྟེད་ཅིག་
ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་ཕྱིན་པ་ལྟར་ཐར་པ་བགོད་པ་ལ་འང་བགོགས་བྱེད་པ་
གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤངས་ན་ཐར་པར་བགོད་པ་ལ་བགོགས་མེད་པར་བསྟན་པ་དེའི་
ཕྱིར་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་ཁོ་ན་སྤངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་
དང་པོས་ནི་བདག་ཆད་པར་དོགས་པས་ཐར་པ་ལ་སྒྲག་པའི་ཕྱིར་འགོ་བར་མི་འདོད་པ་
ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པས་(ཚུལ་བྱིམས་མཆོག་འདྲིན་)ནི་ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་པས་ལམ་ནོར་བ་
ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པས་ནི་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །བཤེས་
སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འདྲིན་རང་ལུས་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་
ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ་ཐར་བ་ཡི། ཁྱོད་ཁྱེད་སྟོ་འགོག་ལེགས་
པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅེས་འབྱུང་ངོ། །

ཡང་མདོ་ལས། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྔ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དག་
བཅོམ་པའོ་ཞེས་

གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ལྔ་ཉིད། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྦྱེས་པའི། །

འདོད་ཆགས་གཉིས་ཤོད་ང་རྒྱལ་མོངས། །

གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྔ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་

པའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་ཚོད་པ་དང་ང་རྒྱལ་དང་ཀྱན་དུ་
ཚོངས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་དག་མ་སྤངས་པར་ཁམས་གོང་མ་ལས་
མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་མ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (གོང་མ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་གསུམ་
པོ་རེ་རེར་བྱས་ལ། གོང་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་སོ་ཞེས།) ཁོང་སྟོ་
ནི་སྒོ་མ་སྤང་ཡིན་ཡང་ཁམས་གོང་མ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཆིང་བ།

དུག་པ་འཆིང་བ་བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས། འཆིང་བ་ནམས་གང་ཞེ་ན། འཆིང་བ་ནི་
གསུམ་སྟེ། འཆིང་བ་འདོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེ་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་། གཉི་སྟག་
ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། (འདི་དག་གིས་སེམས་བཅིངས་ན་རང་དབང་མེད་པས་འཆིང་བའོ།
དེ་ཡང་)དགེ་སློང་མ་ཆོས་སྦྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བདེ་བའི་ཆོར་བ་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་
འགྱུར་རོ། སྟག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་ལ་ཞེ་སྤང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
སྟག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ལ་གཉི་སྟག་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་

ཆོར་བའི་དབང་གིས་འཆིང་བ་གསུམ། །

བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བའི་དབང་གིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་
གིས་འཁོར་བར་འཆིང་བས་ན་འཆིང་བ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་ལས་རིམ་པ་ལྟར་དུག་གསུམ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་སྟག་
བསྐྱལ་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟག་བསྐྱལ་གསུམ་ལ་འཆིང་བས་ན་འཆིང་བ་ཞེས་བཤད་དོ།
དེ་ཡང་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་རེས་འགའ་ནི་དག་པོའི་བདེ་སྟག་ལ་དམིགས་ནས་

ཀྱང་ཞེ་སྤང་དང་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་ནི་
དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་ཀས་རྒྱས་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་
ནས་སོ། །བཏང་སྟོམས་ལའང་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀའང་རྒྱས་མོད་ཀྱི་གཏི་ཟུག་དང་གཉིས་
མི་གསལ་བར་མཐུན་པས་ལྷག་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་
དོ།

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས།

བདུན་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན། །སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་སྤང་ཞེས་པ། །

གང་དེའང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཏེ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཞེས་མི་བྱ། །

ཙུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་པོ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཙུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བར་
འདུག་པས་ན་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ཙུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ།
ཙུ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་། ཇི་མ་དང་། གཞི་ཤུན་
ཆེགས་ལས་འབྱུང་བ། མི་དགའ་བ་དང་། སྟེལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཁྱུམ་པ་ཉིད་དང་། སྦྱ་
བ་དང་། ཟས་ཀྱི་རྩོད་མི་ཟིན་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རུ་གཏུག་དང་། འཕྱ་སྟོང་དང་། གནམ་པ་ཉིད་
དང་། མི་གནམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་དུ་མི་འདུག་པ་ཉིད་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་། འཆོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉེ་དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལུལ་

མིའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་འཆི་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བརྟམ་པ་དང་ལྷན་པའི་
ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རིགས་སྟེམས་པ་དང་ལྷན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཟུངན་
དང་། སྟུག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེར་བཞི་པོ་དག་
སྟེ། འདི་དག་གི་དོན་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་དང་། གཞི་བསྟུ་བ་ལས་ འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་
པར་བྱའོ།

ཀུན་དགེས།

བརྒྱད་པ་ཀུན་ནས་དགེས་པ་བཤད་པ་ནི་འདི་དག་གིས་སྤྱིད་པའི་བཙོན་རར་
ཀུན་ནས་འཁྲི་བའམ། འདི་དག་ཡོད་ན་སྤྱོད་པ་ངན་པ་དག་ལྡང་བས་ན་ཀུན་དགེས་སོ། །
དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

ངོ་ཆ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་། །སྤག་དོག་སེར་སྣ་གྲོད་པ་དང་། །

འགྲོད་དང་སྟུགས་དང་གཉིད་དང་ནི། །ཀུན་ནས་དགེས་པ་ནམ་པ་བརྒྱད། །

ཁྲོ་དང་འཆབ་པའོ་.....། །

ངོ་ཆ་མེད་པ་ནས་གཉིད་ཀྱི་བར་ཀུན་ནས་དགེས་པ་ནི་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་པར་
བསྟན་བཅས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་བཤད་དོ། ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་
ཁྲོ་བ་དང་འཆབ་པ་སྟེ་བརྒྱའོ་ཞེས་འདོད་དོ། ། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་
འགྲོད་པ་ཀུན་ནས་དགེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་འགྲོད་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་ཀྱང་རྩ་
ཉོན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་སྤྱོད་ཅེ་ན།

.....འདོད་ཆགས་ཀྱིས། རྩོམ་མེད་ཀྱི་མེད་སྤྱི་བསྟན་པ། །

འཆབ་པ་ཚོད་དོ་མ་རིག་ལས། རྟུགས་དང་གཉིད་དང་ཁྱེད་མེད་དོ། །

ཐེ་ཆོམ་ལས་འགྱོད་ཁོ་བ་དང་། སྤྱག་དོག་ཁོང་ཁོའི་རྩུ་ལས་བྱུང་། །

འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རྩོམ་མེད་པ་དང་ཀྱིད་པ་དང་མེད་སྤྱི་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པས་གཞན་ལ་མ་གུས་པའི་བྱིར་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལ་ཆགས་པས་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་བྱིར་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་
པས་དམ་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། འཆབ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྦྱེད་པར་འདོད་
ལ། གཞན་དག་ནི་གཉི་མུག་གིས་བསྦྱེད་པར་འདོད་དོ། ལ་ལ་ནི་གཉིས་ཀས་བསྦྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། བྱུང་བར་མ་ཤེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་གཉི་མུག་ལས་སྦྱེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་མི་མཐུན་པར་ཚོད་དོ། འོན་ཀྱང་རྟེན་བཀྱར་
དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་ནས་འཆབ་པའི་བྱིར་འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་
པ་ཉིད་རིགས་སོ། ཁ་ཅིག་པ་ལས་སེམས་རྟུགས་པ་དང་གཉིད་དང་ཁྱེད་མེད་རྣམས་སྦྱེ་
སྟེ། དམིགས་པ་གསལ་བར་འདུག་པ་ལ་རྟུགས་པ་དང་གཉིད་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷིག་
པའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྟུལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས་ལྷིག་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་བྱིར་རོ། ཐེ་
ཆོམ་ལས་འགྱོད་པ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཡིན་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
བ་དག་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པའི་བྱིར་རོ། ཁོ་བ་དང་སྤྱག་དོག་ནི་ཁོང་ཁོའི་རྩུ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་ལས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་སྦྱེ་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སེམས་འཁྲུགས་ནས་མི་བཟོད་པའི་བྱིར་རོ།

དྲི་མ།

དགུ་པ་དྲི་མ་བཤད་པ་ནི།

གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་དྲུག །སྐྱུ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་འཆིག་དང་ཁོན་འཛིན་དང་། །རྣམ་འཆེ་སྐྱུ་དང་རྒྱགས་པ་ནི། །

འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཁོན་འཛིན་དང་། །རྣམ་འཆེ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་སྐྱེས་སོ། །

འཆིག་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་ལས། །གཡོ་ནི་ལྟ་བུས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་། །

གཞན་ཡང་མདོ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་རྣམ་པ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གྲང་
སྐྱུ་ནས་རྣམ་པར་འཆེ་བའི་བར་རོ། །འདི་དག་གི་ཡང་ངོ་བོ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། རྩ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་གང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱུ་དང་རྒྱགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རྟེན་
པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་གྱིས་དྲོགས་ནས་སྐྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་
པས་ཡིད་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པར་འཆེ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱང་ནས་ཁོན་འཛིན་དང་སེམས་ཅན་ལ་རྣམ་པར་འཆེ་བ་འབྱུང་བས་ན་ཁོང་ཁྲོ་
ལས་སྐྱེས་སོ། །འཆིག་པ་ནི་ལྟ་བུ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བུ་ལ་དམ་
དུ་བབྱུང་ནས་གཞན་ལ་འཆིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། གྲུ་གྲུ་ཅི་ཡིན་སྟེག་ཅན་ལྟ། །
ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཡོ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བུས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་ཏེ། (ལས་འབྲས་ལས་
)ལོག་པར་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་སེམས་སྟེག་པ་མི་འཆགས་པར་གྲུ་གྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །(མདོ་ལས་
ཀྱང་། རྟག་པ་ཅི་ཞིག་ལྟ་བུ་འདས། །མི་རྟག་པ་ཅི་ཞིག་འདུས་བྱས་ཆོས། །དང་བ་ཅི་ཞིག་འཕགས་པའི་ལམ།

།ཀྱུ་ཀྱུ་ཅི་ཞིག་ཐིག་ཅན་ལྟ། །ཞེས་སོ།།)

དེ་དག་གི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ།

བཙུ་པ་དེ་དག་གི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་ནི་

དེ་ལས་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། །ཁྲེལ་མེད་སྤྱགས་གཉིད་ཚོད་རྣམ་གཉིས། །

དེ་ལས་གཞན་ནི་བསྟོམ་སྤང་བྱ། །རང་དབང་དེ་བཞིན་ངི་མ་རྣམས། །

ཀྱུ་ནས་དགྲིས་པ་བཙུ་བཤད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་
ཁྲེལ་མེད་པ་དང་སྤྱགས་པ་དང་གཉིད་དང་ཚོད་པ་སྟེ་ལྟ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་
དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་ཡིན་པས་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་གཉིས་ནི་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་
མཚུངས་པར་ལྟན་ཞིང་། སྤྱགས་ཚོད་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་
པར་ལྟན་ལ། གཉིད་ནི་ཡིད་གྱི་ས་པ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་
ལྟན་ནོ། །ལྟ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཉེ་ཉོན་ཀྱུ་དགྲིས་གྱིས་བསྟུས་པ་ཕྱག་དོག་དང་
སེར་སྒྲ་དང་འགྲོད་པ་དང་ཁྲོ་བ་དང་འཆབ་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་ལོག་
པར་མི་འཇུག་(ཅིང་ལྟལ་ལ་འཇུག)པས་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་དང་། རང་དབང་
ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་སྤང་གི་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གང་ཞིག་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དེ་རང་དབང་ཅན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་འཇུག་པ་ལ་ནི་རང་ཉིད་གཙོ་

བོ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ལ། མ་རིག་པ་ཅམ་
དང་མཚུངས་པར་ལྟན་ཡང་མ་རིག་པ་ནི་སློན་པའི་ཕྱིར་འདུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སློབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། (དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་དབང་ཆའི། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
ཆགས་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ།) ཇི་ལྟར་ཉེ་ཉོན་ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་བསྐྱེམ་སྤང་དང་
རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩི་མ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེམ་སྤང་དང་རང་དབང་
ཅན་ཡིན་ནོ།

འདོད་ན་མི་དགེ་གསུམ་རྣམ་གཉིས། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ལུང་མ་བསྟན། །

ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ངོ་ཆ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་རྩི་མ་དུག་པོ་རྣམས་ནི་འདོད་
པའི་ཁམས་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟུགས་པ་དང་ཁོད་པ་དང་གཉིད་གསུམ་ནི་གཉིད་ལ་དགེ་
བ་ཡོད་ཀྱང་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་(དགེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་)བསྐྱེམས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་
དང་མི་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་དེ་ཡན་ཆད་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
ན་ཡོད་པའི་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ནི་བསྐྱེམས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཉེ་ཉོན་དེ་དག་ཁམས་དང་ས་གང་ན་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། །གཡོ་སྒྱུ་ཆངས་པས་འབྲིད་ཕྱིར་རོ། །

འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་
པོའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་ཆངས་པ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་
མ་ལུས་པར་གང་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པ་ན། དེ་མ་ཤེས་པར་བདག་ནི་ཆངས་
པའོ། །ཆངས་པ་ཆེན་པོའོ། །དབང་ཕྱག་གོ། །བྱེད་པ་པོའོ། །སྟུལ་པ་པོའོ། །འབྲིན་པ་

པོའོ། །འབྲིན་བྱེད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་
གཡོ་སྤྱོད་གཏམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་ཏེ་འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་འདྲིད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། (ཉོན་
མོངས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་)

སྤྱགས་ཚོད་རྒྱགས་པ་ཁམས་གསུམ་ན། །གཞན་དག་འདོད་ཁམས་ལས་སྦྱེས་པ། །

སྤྱགས་པ་དང་ཚོད་པ་དང་(གང་ན་ཡང་མི་འགལ་བས་)རྒྱགས་པ་གསུམ་ནི་ཁམས་
གསུམ་ག་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་གཡོ་སྤྱོད་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ལས་གཞན་བཅུ་གཅིག་
པོ་དག་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་སྦྱེས་པ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཆ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་དེ་དག་ལས་

མཐོང་སྤང་བྱ་གཉིད་ང་རྒྱལ་བཅས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ས་པ་ཡིན། །

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རང་དབང་ཡང་། །གཞན་ནི་རྣམ་ཤེས་རྒྱག་རྟེན་ཅན། །

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲོམ་སྤང་(ནི་ཁ་ནང་ལྟས་ཡིན་པས་)ཡིན་
ཡང་གཉིད་དང་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་
དང་མི་གསལ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་ཀྱི་འཁོར་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་དབང་ཅན་བཅུ་གཅིག་པོ་ཡང་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་
རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉིད་དང་ང་
རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོམ་སྤང་གི་མ་ངེས་པའི་
ཆགས་སྤང་གཉིས། མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ས་པ་རྒྱག་པོ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་ཅར་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཚོར་བ་ལྷ་པོ་གང་དང་མཚུངས་
པར་ལྷན་ཞེ་ན།

བདེ་བ་དག་དང་འདོད་ཆགས་སུ། །མཚུངས་ལྷན་ཞེ་སྤང་བསྒྲིག་པའོ། །

མ་རིག་པ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། །མེད་ལྟ་ཡིད་བདེ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། །

ཡིད་མི་བདེ་དང་ཐེ་ཚོམ་མོ། །

བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དག་དང་དགའ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པས་འདོད་ཆགས་
སུ་མཚུངས་པར་ལྷན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཅར་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་
དང་ཡིད་ཤེས་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་སྤང་ནི་སྒྱུ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པས་འདོད་ཆགས་
བདེ་བ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་
དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་ཡིད་ཤེས་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི་
རིམ་པ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་
བྱ་རིས་ལྷའམ་འབྲེས་པ་དང་མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དག་ནི་ཚོར་བ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་
དང་ཅི་རིགས་མཚུངས་པར་ལྷན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་བཞི་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་ནི་ལོག་ལྟ་
ཅན་སྤིག་པ་དང་བསོད་ནམས་བྱས་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་སྤིག་པ་དང་བསོད་ནམས་བྱས་
པའི་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བ་དང་འབད་པ་དོན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཡིད་བདེ་བ་དང་སྤྱག་
བསྐྱལ་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་
མཚུངས་པར་ལྷན་ཏེ། (ངས་པ་)གང་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་

ན་ཡང་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡིད་བདེ་དང་འདོད་ལས་སྐྱེས། །བཏང་སྟོམས་དང་ཀུན་ས་གོང་མ། །

ས་རི་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་། །

དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བ་བཞི་དང་ང་རྒྱལ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་
མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ། དེ་དག་ཡིད་གྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དགའ་བའི་ནམ་པས་འདུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། (ཆད་ལྟངས་དགའ་ནམ་ཅན་ཡིན་ནོ།) དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གོང་མ་ན་(ཁོང་ཁྱོད་ཡིད་མི་བདེ་དང་)སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། བདེ་བའང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྟོམས་དང་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཀུན་མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ཆད་པ་ནི་གཞན་པས་ངེས་པར་
བཏང་སྟོམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། སྤ་རྒྱས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བཏང་
སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ནམས་རྒྱུ་ཆད་པའི་དུས་
ན་གཤོན་མི་ཟ་བར་བཏང་སྟོམས་ཀུན་དུ་གནས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མཛོན་པ་ཀུན་
ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་
པར་ལྟན་ཞིན། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །ས་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ནི་ས་
རི་བཞིན་དུ་ས་རང་རང་གི་ནམ་ཤེས་དང་ཆོར་བའི་དབང་པོ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་
པར་ལྟན་ཏེ། ས་གང་ན་ནམ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།

འགྲོད་དང་ཕྱག་དོག་ཁོ་བ་དང་། །ནམ་འཆེ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། །

འཆིག་པ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །སེར་སྣ་དག་ནི་བསྐྱོག་པ་ཡིན། །

གཡོ་དང་སྦྱ་དང་འཆབ་དང་གཉིད། །གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་བདེ་དག་དང་། །

རྒྱགས་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ། །བཞི་པོ་གཞན་ནི་ལྔ་དག་དང་། །

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་འགྲོད་པ་ནས་འཆིག་པའི་བར་དུག་པོ་དག་ནི་
ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། འདི་དག་སྦྱོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཆོར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགའ་བའི་རྣམ་པར་མི་འཇུག་པས་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་པར་མི་
ལྡན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱག་བསྐྱེད་དང་ཡང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སེར་སྣ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་
ཆགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བས་དགའ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
པས་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཡོ་དང་སྦྱ་དང་འཆབ་པ་དང་གཉིད་
རྣམས་ནི་གཡོ་སྦྱ་དང་བཅས་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་བདེ་
བ་དང་མི་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་གཉིད་ནི་ཀྱན་ལ་མི་འགལ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་
པ་ཡིན་པས་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །དགའ་བའི་རྣམ་
པར་འཇུག་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་དང་
གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་དེ་དག་དང་རྒྱགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། བཞི་པ་ཡན་ཆད་
ན་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མ་རིག་པ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ལའང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་བྱང་བ་ལྟར་
བཏང་སྟོམས་ཀྱང་ས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་བཏང་

སྟོམས་གཉིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་ཡང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པ་བཀག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཀྱན་དགྲིས་གཞན་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་མེད་དང་སྐྱགས་
ཚོད་བཞི་པོ་ནི་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་སྲིད་དེ། དང་པོ་
གཉིས་མི་དགེ་བའི་ས་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
ཀྱང་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་ཅན་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱལ་ཅན་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་
པའང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྐྱེ་བ་པ་ལྔ་བཤད་པ།

བརྩ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་པ་ལྔ་བཤད་པ་ནི་

འདོད་ན་སྐྱེ་བ་རྣམས་མི་མ་ཐུན་དང་། །ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་གཅིག་.....། །

མདོ་ལས། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། སྐྱགས་པ་དང་།
གཉིད་དང་། ཚོད་པ་དང་། འཁྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དག་སྐྱེ་བ་པ་ལྔ་བ་གསུངས་ན། འདོད་
འདུན་དང་གཞོད་སེམས་དང་གཉིད་དང་འཁྱོད་པ་རྣམས་འདོད་པ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྐྱགས་
ཚོད་དང་ཐེ་ཆོམ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་གཟུང་
ངམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་
པར་འདུག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་པས་ན་སྐྱེ་བ་པ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ།
མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྐྱེ་བ་པ་ལྔ་ནི་མི་དགེ་བའི་སྤང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་དག་ནི་
ཡང་དག་པར་སྒྲ་བ་སྒྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དག་འདི་ནི་མི་དགེ་

བདེ་ལྷོ་པོ་མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལྟོ་ཞེས་སྒྲིབ་
པ་ལྟ་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱལ་གཉིད་
གཉིས་དང་རྒྱུད་འགྲུག་གཉིས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཡིན་བཞིན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་རེ་རེར་བཤད་ཅེ་
ན། རྒྱལ་གཉིད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་གཉིན་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་ཏེ་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་།
བྱ་བའང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་
གཉིན་པོ་དང་ཟས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །ཟས་ནི་ལྟ་སྟེ། སྦྱ་བ་དང་། མི་དགའ་
བ་དང་། བྱ་སྦྱངས་དང་། ལ་ཟས་ཀྱི་དོད་མི་ཟེན་པ་དང་། སེམས་ཁུམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་
དག་གིས་དེ་གཉིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པོ་དེའི་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཁུམ་པར་
བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་འགྲུག་གཉིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་
ཞི་གནས་ཡིན་ལ། ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། ཉེ་དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དུལ་གྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་། མི་འཆི་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོན་དགོད་པ་དང་ཚེས་པ་དང་དགའ་
མགུར་སྦྱད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བྲན་པའོ། །བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀས་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བར་
བྱེད་པའོ། །

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་
ཅིའི་ཕྱིར་ལྟོ་པོ་ཁོ་ན་སྒྲིབ་པར་བསྟན་ཞེ་ན།

.....སྤང་པོ་གཞོད་བྱེད་དང་། །ཐེ་ཆོས་ཕྱིར་ན་ལྟ་ཉིད་དོ།

འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་དང་སྤྲིག་པ་ལས་མི་

འབྲལ་ཞིང་། རྒྱལ་ལོ་གཉིད་དང་ཚོད་འཁྱུད་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟག་མཐོང་དང་ནི་གནས་
རིང་དུ་བྱེད་པས་རིམ་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤང་པོ་
གསུམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་
ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་སྤང་པོ་འཕ་བདེན་པ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་
པ་ལྟ་བུ་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེད་བྱུང་སྟེ་སྒྲིབ་
པ་མེ་ཆེ་བ་འདོད་དོ།

ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་ན་མདོ་ལས་རྒྱལ་ལོ་གཉིད་ཀྱི་སྤང་ཚོད་འཁྱུད་སྟོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པས་རྒྱལ་ལོ་གཉིད་དང་ཚོད་འཁྱུད་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་ཤེས་རབ་གྱི་སྤང་པོ་ལ་གཞོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་བཙོན་པ་རྣམས་
དེ་དག་གིས་འཛིགས་ཏེ་དེ་དག་དང་ཆ་འདྲ་བས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་
ཡང་ཤེས་རབ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལངས་ནས་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཆེ་བར་ཆད་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དེ་གཞན་ནི་སྤང་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་ནི་
སྟོམ་པ་པོ་དེ་བསོད་སྟོམས་ལ་བརྒྱས་པ་ན་ཡུལ་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་ལ་མཆོན་མར་བབྱང་བས་
ཆགས་སྤང་འབྱུང་བས་ན་ཐོག་མར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྱུར་བ་ལ། འདོད་པ་ལ་
འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་། དེའི་འོག་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཁྱེད་པ་ན་དངོས་གཞིའི་
ནི་གནས་ལ་རྒྱལ་ལོ་གཉིད་དང་། ཚོད་འཁྱུད་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ལྟག་མཐོང་དང་། ཐེ་
ཆོམ་གྱིས་ནི་རྟོག་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་ལའང་བར་དུ་
གཙོད་པས་ན་ལྟར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བཞེད་དོ། །(དེ་དག་གིས་དགྲུགས་པའི་སེམས་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་
སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གིས་དགྲུགས་པའི་ཚུལ་གཞུགས་བརྟན་སྤང་བའི་སྐབས་མེད་དོ།)

ཕ་རྒྱས་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ།

སྤོང་ཚུལ་དངོས།

གཉིས་པ་ཕ་རྒྱས་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། ཞོར་ལ་གཉིན་པོའི་དབྱེ་བ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་

དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །

ཟད་དང་དམིགས་པ་སྤངས་པས་སོ། །

སྤྱིར་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས་རེ་ཞིག་མཐོང་སྤང་ནམས་ནི་དམིགས་པའི་
ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་དང་། ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་
པར་ཟད་པ་དེ་སྤངས་པས་སྤོང་བ་དང་། དམིགས་པའི་ཡུལ་སྤངས་པས་ཡུལ་ཅན་སྤོང་བ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བརྒྱད་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་འདོད་
པའི་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་།
ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་གསུམ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དེ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་
དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་དགྲ་དགྲ་
དང་། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དྲུག་དྲུག་སྟེ་སུམ་ཅུ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་
མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་མ་གཏོགས་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་
བཞི་གསུམ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བུ་པོ་ནམས་ནི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་ལོག་པར་བྱགས་
པ་ན་མཐོང་ཤེས་པས་མིར་འདྲིན་ལྟོག་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་རང་མཚན་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་ཉེ། རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས་ཞེས་པའི་འདོད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་
དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སྐྱེལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་དགུ་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་
དག་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་སྐྱེལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་
རྣམས་སྤངས་པས་སྤོང་ཉེ། སྐྱེལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོའི་དམིགས་པ་ནི་སྐྱེལ་
བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (འདི་ནི་འདོད་པ་ལ་བསམས་ཀྱི་གོང་མའི་
དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤོང་བའོ་ཞེས་སོ།) གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤོང་བར་མ་ངེས་
སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཅན་སྐྱེལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་སྤྲུལ་མས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེལ་བ་མི་
མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ན། སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་
ལ་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་འདོད་པའི་སྐྱེལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་
སྤངས་པས་དེ་དག་གིས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་
ཀྱང་སྤོང་ཉེ། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་
ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་འདོད་པ་ན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་བཞི་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་སྤྲུལ་སྤྱི་
དགུ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་
པོ་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་
ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྤངས་པས་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་མཆོག་
འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དེ་དག་ཀྱང་སྤངས་
པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་
ཟག་མེད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་པས་

སྤངས་པ་ན་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་
མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་ནི་དངོས་སུ་ལོག་ཁྱགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་ལོག་
པ་ལ་ལོག་ཁྱགས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
དང་དམིགས་ཡུལ་སྤངས་པས་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱ་
ཅིག་ཅར་སྤོང་ཞིང་བདེན་པ་ཅིག་ཅར་མཐོང་བས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་
པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་ནམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤོང་ལ། སྤར་བཤད་པའི་འདོད་
པའི་ཀྱན་འགོ་དགའི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོའི་ཆ་ནམས་ཀྱང་དམིགས་པ་
ཤེས་པས་སྤོང་ངོ་།

དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བའི་རྩ་བ་ཅན་
ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་ནམས་ཀྱང་ལམ་གྱིས་
དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ཤེས་པས་ཡུལ་ཅན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་ནམས་
སྤངས་པས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་
ལ་དམིགས་པ་ནམས་ཀྱང་འགོག་ལམ་ཤེས་པས་དམིགས་ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་
ནམས་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ཤེས་པ་
ཙམ་གྱིས་ནི་མི་སྤོང་ཞེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་ནམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། གོང་མ་གཉིས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྗེས་བཟོད་
རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ན་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་འགོ་ནམས་ནི་སྤར་
འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྤངས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་
པ་ནམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱག་
བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་དང་རྗེས་

སུ་ཤེས་བཟོད་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་མི་སྤོང་སྟེ། དེ་དག་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་
ཕྱིས་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དེ་དག་སྤངས་
པས་ན་ཡུལ་སྤངས་པས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། སྤོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ནི། གང་ལ་དེ་སྦྱེས་
མ་སྤངས་པའི། །དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཡུལ་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཀུན་འགོ་ནམ་པ་གཉིས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤོང་ངོ་། །

སྤོང་ཚུལ་བཞི་པ་སྒྲོམ་སྤངས་ནམས་ནི་ས་རེ་རེའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནམ་པ་དགུ་
དགུར་བྱས་ཏེ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་གཉེན་པོ་ལམ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་ལ་
སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྦྱེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཟད་ཅིང་སྤངས་པར་འབྱུང་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ཤེས་ཀྱང་སྒྲོམ་སྤང་མི་སྤོང་(སྟེ་བདེན་པ་ནམས་སྤར་ཤེས་པར་
བྱས་ཟིན་)བས་དམིགས་པ་ཤེས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། །དང་པོའི་ནམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི།
།ཡུལ་ཅན་ངི་མ་ལྷག་ནམས་ཀྱིས། །ཞེས་པས་ཡུལ་ཅན་ཀུན་འགོ་དང་སྒྲོམ་སྤང་དང་པོ་
བརྒྱུད་ཀྱི་བར་དུ་སྤངས་ཀྱང་ཡུལ་སྒྲོམ་སྤང་བྱི་མ་མི་སྤོང་བས་དམིགས་བྱེད་ཟད་པས་ཀྱང་
མ་ཡིན་ལ། །དམིགས་ཡུལ་སྒྲོམ་སྤང་སྤྲུལ་བརྒྱུད་སྤངས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་བྱི་མ་དགུ་པ་མི་
སྤོང་བས་དམིགས་ཡུལ་སྤངས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །(དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་སྤང་ནི་རང་རང་གི་གཉེན་
པོ་སྦྱེས་པས་སྤོང་བ་དང་། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་དང་། །གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཅན་ཟད་པས་སྤོང་བས་སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཡིན་
ནོ།)

ཞར་ལ་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཉེན་པོ་ནི་འོན་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།

གཉེན་པོ་སྦྱེས་པས་ཟད་པར་འགྱུར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་སྟོང་བ་དང་། །

གཞི་དང་སྲིད་ཉིད་རྣམ་པར་ནི། །སུན་འབྲིན་ཞེས་བྱ་.....། །

སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། གཞི་གཉེན་པོ་དང་། ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དང་། རྣམ་
པར་སུན་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་
གཙོད་པ་སྟེ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་(ཐམས་ཅད་དེ།) སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
ལ་སོགས་པའོ། །གཉེས་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པ་སྟེ་
བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ལམ་(ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ།)མོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་ནི་སྟོང་
བ་གཉེན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་པོ་
སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ཡན་ཆད་གྱི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ་ཐོབ་པ་ཐག་སྲིང་
བའི་བྱེད་རོ། །དེས་ན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་དེ་ནི་གཞི་གཉེན་པོ་
ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་པོ་དེས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཐག་སྲིང་བས་ཐག་སྲིང་
གི་གཉེན་པོ་འདྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉེས་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་
གང་གིས་དམིགས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་པའོ། །དེས་ན་འདི་རྟག་
དུ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉེས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སུན་འབྲིན་པའི་
གཉེན་པོ་འདྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཐེམ་སྒྲས་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཚན་ཉིད་མི་
འཆོལ་བ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་དང་པོ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོར་ལམ་
རྫོད་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་པོ་
ཐམས་ཅད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ནི་དང་པོ་ནས་
གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཐག་སྒྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ་སྔ་
མ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ། དེས་ན་གོ་རིམ་འདི་ནི་ཆེས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་གང་ལས་སྒྲོང་ཞེ་ན།

.....དམིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤང་བྱར་འདོད། །

མཚན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་སྒྲིགས། །ཡུལ་རྣམ་ཆད་དང་དུས་གྱིས་ཏེ། །

འབྱུང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིགས་དང་ནི། །དུས་གཉིས་རིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །

དམིགས་པའི་ཡུལ་སྟན་བྱུང་བ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱར་འདོད་ཀྱི་(གཉེན་པོ་དང་
སྤང་བྱ་)མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། (མཚུངས་ལྡན་པ་དེ་གཉིས་)པན་ཚུན་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བར་སྒྱེས་པས་རང་གི་ཆོགས་དབྱེ་བར་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། དམིགས་པ་ལས་དབྱེ་
བར་རུས་པའི་བྱིར་དོ། །རི་ཅམ་གྱིས་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། (ལམ་གྱི་དུས་ན་
རང་རྒྱུད་གྱི་ཐ་རྒྱས་ད་ལྟར་བ་མེད་པས་དེ་སྒྲོང་གསུང་སྟེ། འགོག་པར་འབྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་འདས་པ་
མོངས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པས་སྒྲོང་སྟེ་ཡུལ་ཁ་ཅིག་གི་གནས་
ལུགས་མ་ཤེས་ན་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱི་

ཐོབ་པ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡུལ་སྟན་དབྱང་མེད་པར་ནི། དེ་སྒོ་སྒོར་བར་རྒྱས་མ་ཡིན་ཞེས་པས་སོ།། དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པ་དང་བལ་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་ལ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱེབས་ལྟར་མ་བསྟན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ལ་དེ་དག་སྤངས་པའི་ཐ་སྟན་དུ་བྱེད་དེ། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ལྟངས་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། (དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅར་དང་སྒོམ་སྤང་རིམ་གྱིས་སྤོང་ལ་མཐོང་སྤང་ཡང་གྱིས་པས་སྤོང་ན་རིམ་གྱིས་སྤོང་གསུང་།)

ཐག་སྤོང་པའི་ངོ་བོ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་པ་གཅིག་ན་གནས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་པས་རིང་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོས་རིང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་རྣམ་པར་ཆད་པས་རིང་བ་ནི་ཤར་རྒྱབ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

དུས་གྱིས་རིང་བ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ལས། དུས་རིང་བ་དག་གང་ཞེ་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཆོས་ཉི་བ་དག་གང་ཞེ་ན། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་གཉིས་རིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལོ། །གལ་ཏེ་དུས་གཉིས་པོ་གང་ལས་རིང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་རྣམས་ན་རེ་ད་ལྟར་ལས་སོ་ཞེ་ལོ། །འོ་ན་འདས་མ་ཐག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་མ་འོངས་པ་འང་ཉི་བར་འབྱུང་ཏེ། ད་ལྟར་ལ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བར་དུ་ཆོད་མ་ཆོད་གྱིས་ཉི་རིང་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དུས་ཐ་དད་པས་རིང་བར་བཞག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་ཡང་རིང་བར་འབྱུང་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ལས་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ནི་དུས་

གཉིས་བྱེད་པས་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ཞིག་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱང་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། བསྟན་
བཅོས་ལས་ཉེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འགོག་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པས་འདུས་མ་བྱས་
འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དགེ་མི་
དགེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདས་མ་འོངས་ཉེ་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་ནས་མཁའ་རིང་བར་
འགྱུར་ཏེ། དུས་གསུམ་པ་ཡི་ནམ་པ་གསུམ་ཞེས་པས་དུས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འང་ཡུལ་ཐམས་
ཅད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་
ནི་ད་ལྟར་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པས་པན་ཚུན་རིང་བ་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟར་ནི་དུས་གཉིས་ཀྱིས་བར་
དུ་མ་ཆོད་པས་དུས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བར་
དུ་མ་ཆོད་པས་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནའང་འདས་མ་འོངས་ནི་ཉེ་རིང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་
ཏེ་འདས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་བ་དང་ད་ལྟར་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བ་དང་མ་འོངས་པ་འང་
ད་ལྟར་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བ་དང་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ།
འདས་མ་འོངས་རིང་བ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ད་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
བྱེ་བྲག་རྩ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་བཀག་ནས་རང་ཉིད་ནི་འདས་མ་འོངས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་པ་དང་མ་
ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ།

སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་
འགོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ཀྱི་སྤངས་པ་འང་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ལན་ཅིག་རྩ་ཟད་དེ་དག་གི། །བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་། །

གཉེན་པོ་སྐྱེས་དང་འབྲས་ཐོབ་དང་། །དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་རྣམས་སུ།

ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་
ནས་སྤྱོད་ཁིང་ཐོབ་པ་ཆད་པས་སྤངས་པ་ལན་ཅིག་ཏུ་ཟད་(པས་ཁྱད་པར་མེད་)ཀྱི། འོན་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར། (དུས་
རྒྱ་ཏུ་ཉེ་)གང་དུ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་ན་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་
དང་། རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། དབང་
པོ་རྩལ་པོ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་པར་འཕེལ་བའི་དུས་དང་རྒྱ་པོ་རྣམས་སུ་འོ།
།དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཡིན་ན་དབང་པོ་འཕེལ་བའི་དུས་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར། །དེ་ལ་
གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་བྲལ་བའི་དུས་ལྟར་ཉེ་གྱེས་པས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆེ་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱྱགས་པ་ཙམ་ལས་ད་ལྟར་
དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲལ་བ་དེས་ནི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་
འཕྲོག་པོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤངས་པའི་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་(རྣམ་གྲོལ་)ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། གཉིས་
པ་ནི་དེའི་ཡུལ་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་
འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་སུ་གཞག་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བརྟགས་
པའམ། འབྲས་བུ་སྤངས་པ་ལ་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་།
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་དང་། འདུན་
པའི་འདོད་ཆགས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་སྟེ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཐག་པ་ཀུན་ཟད་.....། །

107

ཕྱེ་ཞེ་ན། སྒོམ་སྤང་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ས་དང་ས་ན་སྒོམ་སྤང་དགྲ་དགྲའི་གཉེན་
པོར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཟག་མེད་
དང་ཟག་བཅས་གཉིས་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དགྲ་དགྲ་ཡོད་པས་
གཉེན་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་གཉེན་པོ་
རྗེས་བབློན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གི་ཡང་གཉེན་པོ་ཡིན་
པས་གཉེན་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།

.....རྒྱག་བབློན་འབྲས། །རྒྱག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགྲ་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་རྒྱག་ནི་བབློན་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཏེ།
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་ཤེས་
ནི་བབློན་པའི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ་ངི་མེད་
བབློན་རྣམས་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་པས་བབློན་པ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡོངས་
ཤེས་བབློན་པའི་འཁོར་ཤེས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བབློན་གཉིས་འབྲས་སུ་གཅིག་
པས་ཤེས་པའི་འབྲས་སུ་ལ་བབློན་པའི་འབྲས་སུར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་
འཁོར་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བྱས་སོ་ཞེས་བཛྟེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ཤེས་
པ་གཙོ་བོ་དང་བབློན་པ་འཁོར་ཡིན་པས་དངོས་སུ་གཙོ་བོ་ཤེས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཡང་
འཁོར་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་ལྟར་འཁོར་བབློན་པའི་འབྲས་སུར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །ཡོངས་ཤེས་རྒྱག་གི་རྒྱག་མ་ཐ་མ་གསུམ་པོ་རྣམས་
ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་
བབློན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

མི་ལྷོགས་མེད་འབྲས་ཐམས་ཅད་དོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ལྷའམ་བརྒྱད། །

ཡང་ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་
ནི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་པ་སྲིད་པས་དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དགུ་
པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་ཁམས་གོང་
མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་དང་། སྟོམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་
ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ཡིན་ལ། (བསམ་གཏན་ནི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གི་ཉན་མོངས་སྤང་
བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོ་ལ་བསམས་སོ།) གཞན་དག་(འདྲོད་པའི་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་
ཡོངས་ཤེས།)ནི་མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་པལ་ཆེ་བ་འདྲོད་
ལ། (དེ་ཡང་དངོས་གཞིའི་འདྲོད་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའམ། འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་
དངོས་གཞི་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། ཇེས་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོ་ལ་འདྲོད་པའི་མཐོང་སྤང་
གི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཡོད་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་བཞིན་ནོ་
ཞེས་སོ།) འམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷགས་ཐ་དད་སྟོན་པ་སྟེ་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ་བསམ་
གཏན་དངོས་གཞིའི་འབྲས་བྱ་ནི་(ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་འདྲོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་གསུམ་
བསྟན་ནས་)ཡོངས་ཤེས་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
གསུམ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དག་གིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བསམ་
གཏན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་
སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ལྟ་ནི་མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཁོ་(དང་དེའི་བྲལ་ཐོབ་ནི་གོང་
མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་གཅིག་ཏུ་འདུས་སོ།)ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་པར་
བྱའོ།

ཉེ་བར་བསྒྲིགས་པའི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཡང་། །

གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྒྲིགས་པའི་འབྲས་
བྱ་ནི་ཡོངས་ཤེས་བརྒྱད་པ་གཅིག་ཕྱིན་ཏེ། དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཡང་འཕགས་པས་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་ཤེས་འདི་འཕྲོ་བ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་
ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །(དེ་དག་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིན་གྱི་གཞན་
ཀྱི་གོང་ས་ལས་མི་རྒྱལ་བས་སོ།) དེས་ན་འདོད་པ་དང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་
ཉེན་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་རོ།

ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡིན། །འཛིག་རྟེན་པའི་གཉིས་རྗེས་ཀྱི་ཡང་། །

ཆོས་ཤེས་པའི་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དུག་དང་ལྷ། །

ཡོངས་ཤེས་དགྲ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་
དུག་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ།

ཟག་བཅས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་ཡོངས་ཤེས་བདུན་པ་དང་
བརྒྱད་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དག་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་གཟུགས་
ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་ཤེས་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཤེས་
པའི་འབྲས་བྱ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། ཁམས་

གསུམ་གྱི་ནི་གཉིན་པོ་ཡིན། ཁེས་འབྱུང་བས་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ཡིན་ནོ། (དེ་ཡང་
དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་སོ།) ཆོས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་(འདྲོད་པའི་)
གསུམ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་(སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་)ཆོས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་
པས་བསྐྱུས་པའི་ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཤུ་ཡིན་ལ་འགོག་
ལམ་ཤེས་པའི་ནི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཆར་ཡིན་ནོ། རྗེས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་
རྗེས་སྤྱེས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ལྔ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་
མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། ཐ་
མ་གཉིས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ལ་ལར་ནི་སྤངས་པ་མང་པོ་བསྒྲེམས་ནས་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེར་འཛོག་ལ།
ལ་ལར་ནི་སྤངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེར་འཛོག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟད་མེད་དང་། སྲིད་ཅི་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། །

རྒྱ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ལ་ཤེས་བཟོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བྲལ་བ་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་ཤེས་སྤྱ་
བཞག་ཏེ་ཁེས་སྦྱར་ཏེ། གང་ཞེ་ན་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གསར་དུ་རྟོད་པ་དང་།
སྲིད་ཅིའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་
སྤང་གི་ཀུན་འགོ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྦྱོབ་ལ་ནི་རྒྱ་གཉིས་
བཅོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་(ཐ་མ་གཉིས་མེད་པས་འདི་སྤངས་པ་ལ་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་ཐོབ་ལ་འཕགས་པ་
ལའང་ངེ་སྲིད།)སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་ནི་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད་དེ་(རྒྱ་

གཉིས་བཅོམ་པ་དང་སྲིད་ཅེ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟུག་བསྐལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དང་པོ་
གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་(རྒྱན་གྱི་བཅོམ་པ་)མེད་དེ། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ཀྱན་འགོ་མ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་འདོད་པའི་སྟུག་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་
གཞག་གོ། རྟེན་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། འདོད་པའི་འགོག་
ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་གསུམ་ག་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེར་
གཞག་གི་བཟོད་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གསར་དུ་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།
རྟེན་དག་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དུག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།

ཡོངས་ཤེས་ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས། །

སྒོམ་ལམ་ལ་བཟོད་པ་མེད་པས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྒྱ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། བཞི་པ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ལས་
ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་གཞག་གོ། ཆོས་མཛོན་པ་བ་གང་དག་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ལྡ་པ་འདོད་པ་ནི་
འདིར་མ་བཟོད་དེ། རྒྱ་གཉིས་ཀྱན་དུ་བཅོམ་པ་དང་། ཁམས་ལས་འདས་པའི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་གང་ཟག་གང་ལ་དུ་ཞིག་ལྡན་ཞེ་ན།

གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། །ལྡ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

གཅིག་ལྟེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤངས་པ་

མེད་པས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་བར་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་
ལྔ་ལ་གནས་པའང་རྒྱ་གཉིས་ཀུན་དུ་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་དང་མི་ལྟན་ནོ། །དེ་
ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་དང་ཡང་
དག་པར་ལྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་ལྟན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་འགོག་
པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྤྲུལ་དང་ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་
གཉིས་དང་ལྟན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་
པ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྤྲུལ་གཉིས་དང་འདོད་པའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་
ཤེས་ཏེ་གསུམ་དང་ལྟན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
པ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤངས་
པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་བཞི་དང་ལྟན་ནོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་འདོད་པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་
ཡོངས་ཤེས་ཏེ་ལྔ་དང་ལྟན་ནོ། །ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་འདིའི་ནང་དུ་མི་
གཏོགས་སོ། །

བསྒྲོམས་ལ་གནས་པ་དུག་གམ་ནི། །གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ངོ། །

སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དུག་གམ་སྟེ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་མཐོབ་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་སྒྲོམ་སྤང་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་སྤངས་

པའི་བར་ལ་གནས་པ་ཡང་སྒར་གྱི་ལྗང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་
ཡོངས་ཤེས་ཏེ་བྱག་དང་ལྡན་ལ། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉམས་
ནའང་བྱག་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་ལྡན་ནོ། (འདི་ནི་མཐར་གྱིས་པར་ངེས་སོ།)

གལ་ཏེ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་ཡོངས་ཤེས་བྱག་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
འབྲས་བུ་བཞིར་ནམ་གཞག་པ་ནི། །རྩ་ལྗང་གི་སྤྱི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྡོན་ལམ་བཏང་
བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་བསྐྱེམས་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་
པ་བརྒྱ་བྱག་ཐོབ་པའོ་ཞེས། (སྐད་ཅིག་བརྒྱ་བྱག་པའི་ཆེ་ཞུགས་ལམ་བཏང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩུ་ཆང་
བས་)སྤངས་པ་བསྐྱེམས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། (དེའི་ཆེ་)སྤངས་པ་བསྐྱེམས་པ་ཡིན་
ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་བསྐྱེམས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་བྱེད་དག་འཆད་དོ།
།ཡང་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཅིག་གམ་སྟེ་འཕགས་
པ་ཐོག་མར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་
ཕྱིས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའམ། ཐོག་མར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཕྱིས་འདོད་པ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལམ་ལ་རྗེས་
ཤེས་ཀྱི་ཆེ་སྒྲ་མ་རྣམས་བསྐྱེམས་ཏེ། (ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པ།) བདུན་པ་གཅིག་སྤྱད་དང་
ལྡན་ལ། (འཕགས་པ་)གཞུགས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉམས་ནའང་དེ་ཉིད་
དང་ལྡན་ནོ། །དག་བཙེམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡང་ཡོངས་ཤེས་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་པའི་
ཕྱིར་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཅིག་སྤྱད་དང་ལྡན་ནོ། །སྐྱོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡང་ན་གཉིས་དང་
པོ་སྟེ་གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་གཞུགས་ཀྱི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། །གཞུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པས་དག་བཙེམ་པ་
ལས་ཉམས་ནའང་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ནོ།

གལ་ཏེ་གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་(གི་འབྲས་གནས་
ཅམ་པོ་)དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྤངས་པ་མང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡོངས་
ཤེས་གཅིག་དུ་(འམ་རེ་རེ་ཁོ་ནར་)རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་བུལ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་བསྟོམས། །

གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་
ཆེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་པ་དང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིར་སྤངས་པ་
དང་ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་བསྟོམས་ནས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པ་དང་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་
ཡོངས་ཤེས་རེ་རེར་བཞག་གོ །རྒྱན་ཞུགས་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་
ཡོད་ཀྱང་ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་
འབྲས་བུ་སྤར་མེད་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཡོངས་ཤེས་སྟོམ་པར་མི་བྱེད་དོ།

ཡང་གང་ཞིག་ཡོངས་ཤེས་དུ་ཞིག་གཏོང་བའམ་འཐོབ་ཅེ་ན།

ལ་ལ་གཅིག་གཉིས་ལྔ་དང་བྱུག །གཏོང་སྟེ་.....། །

ལ་ལ་ནི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་གཏོང་སྟེ། དག་བཅོམ་ལ་ཉམས་ན་སྤར་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་
གཅིག་བུ་དང་ལྔ་པ་དེ་ཉིད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་
མ་བུལ་བའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ལས་ཉམས་ན་འང་

བདུན་པ་གཅིག་ཕུ་གཏོང་ངོ། །ལ་ལ་ནི་གཉིས་གཏོང་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་ག་ཟུགས་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་པ་འཇམ་དེས་དག་བཅོམ་ཐོབ་
པ་ན་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལྷ་གཏོང་སྟེ། ཆགས་བྲལ་
སྟོན་འགྲོས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་ལ་རྩེས་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་
པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཏེ་
ལྷ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ནི་
མི་གཏོང་མོད་ཀྱི་ཁམས་ལས་(སྤར་) འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་(བའི་ཕྱིར་)དང་(དེའི་ཆེ་)འབྲས་བུ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡོམས་
པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་དུ་མེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་དྲུག་གཏོང་སྟེ། འཕགས་པ་མཐར་གྱིས་
པ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་བདུན་པ་ཐོབ་པས་སྤྲ་མ་དྲུག་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

.....ཐོབ་པ་ལྷ་མིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འཐོབ་པ་ནི་གཅིག་དང་གཉིས་དང་དྲུག་འཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་
འཐོབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཅིག་འཐོབ་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་
པས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྤར་མེད་པ་ལས་དང་པོ་གཅིག་ཕུ་
འཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་ནས་ལམ་ལ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བདུན་པ་གཅིག་ཕུ་དང་། མཐར་གྱིས་པས་ཀྱང་འདོད་
པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཀྱི་ལམ་དགུ་པ་ལ་བདུན་པ་གཅིག་ཕུ་དང་།
དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་འང་ཐ་མ་གཅིག་ཕུ་འཐོབ་པོ། །གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་ག་ཟུགས་མེད་
ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ག་ཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་ཉམས་ན་བདུན་པ་དང་
བརྒྱད་པ་གཉིས་འཐོབ་པ་ལྷ་བྱའོ། །དྲུག་འཐོབ་པ་ནི་འཕགས་པ་ལ་མཐར་གྱིས་པ་ཕྱིར་མི་

འོང་ལས་ཉམས་ན་ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་དག་འཛོལ་པ་ཡིན་ནོ། (འོ་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགོ་ཐ་
མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་ན་དང་པོ་ལྷས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་འཛོལ་པའི་
ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ།) དེས་ན་ལྗེ་འཛོལ་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ།

ཟག་བཅས་ལས་དང་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པ་ཡི། །རྩ་བ་སྤྲ་རྒྱས་སྤང་བྱ་ནམ་གཉིས་
དང་། །དེ་དག་སྟོང་ཚུལ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་སོགས། །ཤེས་པར་འདོད་པས་གནས་འདི་
མཉན་པར་གྱིས། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །སྤྲ་རྒྱས་བསྟན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་ལྗེ་པའོ། །

ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས་སྤྲ་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ་གནས་ལྗེ་པའི་བཤད་པའོ། །

གནས་བྱུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ།

ད་ནི་གནས་བྱུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་འཆད་པ་ན་མཆིམས་སྐྱར་བའི་
ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། མདོན་པར་
རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། མདོན་པར་
རྟོགས་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལྟ་ལས།

མཆིམས་སྐྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་གནས་ལྟ་པར་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ཉི་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་སྤངས་
པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་འཕྲོ་བོ་ཞེས་པ་དང་། སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་ཡང་། དེ་དག་
བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་
ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། །བཞི་ནི་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན།།
ཞེས་

བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྒྲོམས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཞེས་བཤད་པ།།

བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་ཟག་པ་མེད། །

བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་དོན་བསྒྲོམས་པ་ལས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པའམ་སྤོང་ངོ་ཞེས་བཤད་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དེ་
དག་ཉིད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་

མེད་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བདེན་པ་མཐོང་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་
གསུམ་པའི་(མཐོང་སྤང་)གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་དགྲུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། (དེ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྤྱོད་)འཛིག་རྟེན་
པ་ལ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(སྒྲོམ་སྤང་ནི་བསྟན་པས་གཞི་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཅིག་
ཅར་མེ་སྤོང་དོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཁྱད་པར་ནི་མང་སྟེ། རོ་བོ་ལས་ནི་ཟག་མེད་ཁོན་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
གཉིས་ཀ་དང་། དམིགས་པ་ལས་བདེན་བཞི་དང་གོང་ས་འོག་ས་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ལས་བདེན་པ་
དང་ཞི་རགས་ཀྱང་ཡིན་པ་དང་། རོ་བོའི་དབྱེ་བ་ལས་བཟོད་ཤེས་གཉིས་དང་ཤེས་པ་ཁོན་ཡིན་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤོང་
ཚུལ་ལས་དམིགས་པ་ཤེས་པས་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་གོམས་པས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། རྟེན་ལས་འདོད་
པ་དང་ཁམས་གསུམ་ག་དང་། རྒྱུད་ལས་འཕགས་པ་ཁོན་དང་། རྒྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱེ་ཚུལ་ལས་སྟན་གཅིག་
ལས་རྒྱེ་བ་དང་རྒྱེ་བ་གཞན་ལའང་རྒྱེ་བའོ།)

དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི་འོ་ན་བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྒྲོམས་པ་ལས་ཞེས་བཤད་པའི་བདེན་པ་
དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་དེ་བཞིན་དུ།

འགོག་དང་ལམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །དེ་དག་རི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །

མཐོང་བ་དང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །གང་དུ་

བཤད་ཅེ་ན། འདི་ཉིད་ཀྱི་གནས་དང་པོར་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཞེས་པས་ལམ་
དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། བྲལ་བའོ་ཞེས་པས་འགོག་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱལ་ཀྱན་འབྱུང་འཛིག་རྟེན་དང་ཞེས་བྱ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། མདོ་ལས་
ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་འདི་དག་གི་རིམ་པ་གནས་དང་པོར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་
ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་
ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་
ན་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་
ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་གནས་དང་པོར་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཁོ་རིམ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་ནི་འགྲེལ་པར་བྲན་
པ་ཉེར་གཞག་བཞི་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་སྦྱེ་བ་དང་། མཐུན་
པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། ཡང་དག་སྟོང་བཞི་ལྟ་བུ་རྟོགས་སྒྲ་བ་དང་མཐུན་པའི་གོ་
རིམ་དང་། ཡུལ་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པའི་གོ་རིམ་གསུམ་བཤད་པ་
ལས་འདིར་བདེན་པ་དེ་དག་ནི་དང་པོར་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པའི་
རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དུ་དང་པོར་སྤྱག་བསྐྱལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་ན་ནི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་འབྱུང་དང་
ལམ་དང་པོར་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
ལའང་དཀྱུས་ས་བསྟན་པའི་རྟ་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་རྒྱག་པ་ལྟར་ཆོགས་སྦྱོར་དུ་ཡོངས་
སུ་རྟོག་པའི་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ནད་མཐོང་བས་དེའི་རྒྱ་དང་། ནད་
ཟད་པ་དང་། དེའི་ཐབས་སྟན་འཆོལ་བ་ལྟར་དང་པོ་ཁོ་ན་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་། གང་
གིས་གཞོད་པ་དང་། གང་ལས་ཐར་པར་འདོད་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ནི་གང་
ཞིག་ཅས་དེའི་འོག་དུ་ཀྱན་འབྱུང་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་འགོག་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཅས་དེ་ནས་
འགོག་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ནི་ཅི་ཞིག་ཅས་ལམ་ལ་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་

སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། བད་ནི་ཤེས་བྱ་བད་ཀྱི་རྒྱ་
ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱ་དང་
དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་ལ།

ངེས་ཆེག་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱུག་
བསྐལ་ལ་སོགས་པར་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་ལ་བདེ་བ་དང་། ཀྱན་
འབྱུང་ལ་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཁ་ཅིག་མ་ཞི་བ་དང་། ཁ་ཅིག་བདག་ཆད་
པས་འཛིགས་པ་དང་། ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས། འཕགས་པས་བདེ་བར་གང་གསུངས་པ། དེ་
ནི་གཞན་གྱིས་སྤྱུག་བསྐལ་རིག་ །གཞན་གྱིས་བདེ་བར་གང་སྤྲོས་པ། དེ་ནི་འཕགས་པས་
སྤྱུག་བསྐལ་རིག་ ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ཟག་བཅས་འབྲས་བུའི་ཆ་ཐམས་
ཅད་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་། (དེ་ཡང་དག་བཅོམ་དང་སྟེན་བྱལ་གྱི་སྤང་པོ་ཐ་མ་སྤྱུག་བསྐལ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ།) །
དེ་ཉིད་རྒྱར་གྱུར་བའི་ཆ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་
འགོག་དང་། ལམ་ནི་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གསུམ་ཡིན་
ཏེ། (ཁ་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་འཕགས་པ་མིན་ཏེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སོ་ཕྱི་མ་གཉིས་
དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།) འབྲེལ་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་
པའི་སྤང་པོ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱར་གྱུར་པ་
རྣམས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་སྤྱུག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་བས་མིང་གི་སྟོན་ས་བྱེ་བྲག་ཡོད་
ཀྱི་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ནི་རྣམས་སུ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་
བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་བྱུང་མཉམ་པར་འདོད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་(དང་ཡིད་མི་བདེ་)ནི་ཚོར་བའི་སྤང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ན་
ངེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་རྣམས་ཉིད། །

སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་གསུམ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། །ཅི་རིགས་མ་ལུས་སྤྱག་བསྐལ་ལོ།།

ཟག་བཅས་མ་ལུས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅི་རིགས་
པར་སྤྱག་བསྐལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་
གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། (གང་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལྟན་ཞེ་ན། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྤྱག་བསྐལ་དང་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་པ་བཏང་སྟོམས་ཚོགས་དང་བཅས་
པ་རྣམས་སོ་ཞེས་སྤྱར་རོ།) འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་དབང་གིས་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་
པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་འཕྲོ་བོ་ཞེས་འབྱུང་བས་
ཚོར་བ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་
རྣམས་དང་། མཚུངས་ལྟན་མ་ཡིན་པ་བདག་ཁྱེན་དང་། དམིགས་ཁྱེན་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་
དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་ཅི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་བ་དང་འདུ་
བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་བདེ་བ་ཡིན་ཡང་འགྱུར་བ་ན་སྤྱག་
བསྐལ་བ་དང་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་དང་
སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིས་པ་ཉིད་ནས་སྤྱག་
བསྐལ་དུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་
འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཁོ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
དབང་ཅན་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟན་ཅིག་མ་ཉིད་

གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཅི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་ན་སྟུག་བསྐལ་གསུམ་
དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ན་གཉིས་དང་། བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་
སྟུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་གིས་སྟུག་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡིན་ན་ལམ་བདེན་ཡང་
སྟུག་བསྐལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་
བདེ་བ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དང་མཐུན་པས་སྟུག་བསྐལ་དུ་
མི་བརྗོད་དེ། སྟུག་བསྐལ་གྱི་དོན་ནི་ཟག་བཅས་གང་ཞིག་མི་རྟག་ཅིང་འཕགས་པ་དང་
མི་མཐུན་པས་གཞོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་བཅས་གྱི་འདུ་བྱེད་གཞན་ནི་མདོ་ལས།
གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་ཐར་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་གཞོན་པའི་
ཕྱིར་སྟུག་བསྐལ་དུ་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས། ལག་མཐིལ་སྤྱ་ཉག་གཅིག་
འདུག་པ། མི་རྣམས་གྱིས་ནི་མི་རྟོགས་ལ། །དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་ནི། མི་དགའ་བ་དང་
གཞོན་སྦྱིད་ལྟར། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྐལ་སྤྱ་མི་རྟོགས།
།འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། །དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། (འདུ་
བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་གཟིགས་ཏེ།) ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་
བ་དག་ལ་འང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་སློ་འདུག་པ་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་མནར་མེད་པའི་སྤང་པོ་
རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐལ་གྱི་སློ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

(ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐལ་དུ་མི་འཐད་དེ་བདེ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།) འདྲིར་བཙུན་
པ་གཞོན་ནུ་ལེན་གྱིས་བདེ་བ་ཉུང་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སྟུག་བསྐལ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སྟུག་
བསྐལ་གྱི་ནི་རྒྱ་ཕྱིར་དང་། །སྟུག་བསྐལ་མང་པོས་བསྦྱིད་ཕྱིར་དང་། །སྟུག་བསྐལ་ཡོད་ན་

དེ་འདྲོད་ཕྱིར། བདེ་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་རྟོགས་སོ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་(དེས་ཇི་ལྟར་དུ་ཁར་གྲུབ་བ་)
དང་། (ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་ན་འདྲ་)ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོར་བའི་རྒྱ་
མ་ཡིན་པས་ཁམས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་སྤང་པོ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སློ་མི་
འཇུག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གང་ཡང་བཙུན་པ་དཔལ་ལེན་གྱིས་བདེ་ཆོར་ནི་མེད་དེ།
ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་
གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་དེ་ནི་འདྲིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་། བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ལུ་བཞིའི་ཆོམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་བལྟན་པའི་
མདོ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བའོ་སྣམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་པའི་ལུང་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱར་མཛོན་པར་འདྲོད་པའི་ཟས་
གོས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཏ་ཅང་སྤྱད་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པས་བདེ་བའི་རྒྱ་རྣམ་པར་
མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཁས་པ་རྣམས་(བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་མ་བཙོས་པ་ཙམ་གྱི་)སྤྱག་བསྐྱེལ་
གྱི་གཉེན་པོ་ལ་བདེ་བའི་སློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དཔག་ཁུར་སྤོང་བ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཚུང་
བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པས་བདེ་བར་གང་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་ནི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་
ཞིག་ལུང་དང་པོ་ནི་བཙུན་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱིས་དགོངས་པ་ཙན་དུ་བཤད་དེ། འཕགས་
པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་
བ་དང་བདེ་བ་ཡང་མ་ལགས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ཡང་མ་ལགས་པ་དང་ཆོར་བ་འདྲི་གསུམ་
ཡང་གསུངས་ལ། བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་དེ་ནི་འདྲིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་
ལོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ན་བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་ཅི་ལས་དགོངས་ནས་གང་ཅི་ཆོར་ཡང་
རུང་དེ་ནི་འདྲིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ་ཞེས་ཁྱེད་པ་ན། བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་
གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་དེ་ནི་འདྲིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངས་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་

ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་དང་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་བར་
མའི་དགེ་སློང་མ་ཆོས་སྦྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བདེ་བའི་ཆོར་བ་ནི་སྦྱེ་བ་ན་ཡང་བདེ། གནས་པ་
ན་ཡང་བདེ་ལ་འགྱུར་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་སྦྱེ་བ་ན་ཡང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ལ་གནས་པ་ན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་པ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་
ལས། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
མདོ་ལས་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཁུན་གྱིས། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་ཉིད་དང་
ནི། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མཁུན་ནས། ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བའོ་སྟུང་དུ་འདུ་ཤེས་བྱིན་ཅི་ལོག་གོ་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་
ཉེན་པ་རྣམས་ཆོར་བ་དང་འདོད་ཡོན་དང་སྦྱེ་བ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་
བདེ་བར་ཤེས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་པལ་ཆེར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོར་བ་གསུམ་དང་། ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། (གཞན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་)
གནོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཡིན་(ནོཞེ་)ན་(འོན་)པན་པ་དང་འདོད་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་བདེ་བར་མི་འདོད། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློ་
སྦྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་སློ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་བར་ཐལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
ལ་བདེ་བའི་སློ་སྦྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་ནི་རེས་འགའ་བདེ་བ་དང་རེས་
འགའ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་བདེ་བའི་རྒྱ་རྣམ་པར་མི་གནས་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ནི་
བདེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་ལུས་དང་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་འང་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་བྱང་པར་མེད་པ་ཉིད་འགོ་བ་ཐ་དད་ལ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བཏང་སྟོམས་སུ་
འགྱུར་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཏ་ཅང་སྤྱད་དཀགས་པས་སྤྱག་
བསྐུལ་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་དགེ་བའི་རྒྱ་མེད་པར་སྤྲོ་ན་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱ་ཡང་ནམ་པར་མི་
གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱ་དག་ཀྱང་ལ་ལར་བདེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ཕྱོད་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་འབད་
པར་མི་བྱ་བ་ཞིག་ན་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་ཀྱང་བྱས་སོ།

མདོ་སྤེ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་བདེན་པ་འང་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་ནི་མདོ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་
ལས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་
ཅིག་པའི་སྲིད་པ་སྟེ་དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྲིད་པ་ཁོ་ན་
ཀུན་འབྱུང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནི་ལུང་
དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས། སྲིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྲིད་
མེད་ཅེས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མདོ་ལས། ལས་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་ནི་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོགས་གྱི་མདོ་ལས། ལས་དང་སྲིད་པ་དང་ནི་མ་
རིག་པ། བྱི་མའི་ཆེ་ལ་འདུ་བྱེད་ནམས་གྱི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་
དེ་གསུམ་ག་ཀུན་འབྱུང་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཞེ་
ན། སྲིད་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་གཞོལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། ལུས་དམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་

ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ནི་བྱས་མཉམ་མོ་ཞེས་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་
ནི་དག་བཅོམ་པའི་སྤང་པོ་ཐ་མ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡིན་ཡང་ཀུན་འབྱུང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
འདོད་དེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། དག་བཅོམ་པ་ཐ་མ་པའི་མིག་ནས་ཡིད་གྱི་བར་
ནི་མིག་ནས་ཡིད་གྱི་བར་དུ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཁམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁ་
ཅིག་ནི་སྤེད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤང་པོ་དང་སྡོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡིན་ཡང་
ཀུན་འབྱུང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ལའང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་
ཟེར་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་མ་དེ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡིན་ལ་
དེ་སྤྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཀུན་འབྱུང་མ་ཡིན་ན་སྤེད་པ་དང་
བཅས་པའི་སྤང་པོ་འང་ཀུན་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ།

འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ཀུན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ན་གཉིས་པོའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

གང་ལ་བཅོམ་དང་སྤོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྤོ་མི་འཇུག་པ།།

བྱམ་ཆུ་བཞེན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །

ཆོས་གང་ལ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་པ་དང་སྤོས་གཞན་བསལ་ན་ཆོས་དེའི་
སྤོ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཡང་གང་ལ་བཅོམ་པས་དེའི་སྤོ་མི་འདོར་ཡང་སྤོ་ཡིས་ཆོས་གཞན་
བསལ་ན་ཆོས་དེའི་སྤོ་མི་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་གྱི་མོར་
བཅོམ་ན་དེའི་སྤོ་མི་འཇུག་པ་དང་རྒྱལ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་བརྒྱད་གྱི་ཆ་ཤས་གྱི་ཆོས་
ནམས་སྤོས་སོ་སོར་བསལ་ན་རྒྱུའི་སྤོ་མི་འཇུག་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་བཞེན་དུ་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དཔེ་གཉིས་བཀོད་པ་ནི་

འཇོམས་པས་འཇིག་པ་དང་། སློས་འཇིག་པ་གཉིས་སམ། དབྱིབས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་དང་།
ཆོགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་སམ། ཀྱན་རྫོབ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྩིས་གཞན་ལ་
བརྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོལ་སྒྲིག་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །དེས་ན་འདི་
རྟེན་དུ་རྒྱུན་དང་རགས་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། (བུམ་པ་དང་རྒྱལ་ཡོད་དོ་བྱས་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་
ཕྱིར་དང་།) བཅོམ་མམ་སློས་བསལ་ན་དེའི་སློ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོལ་སྒྲིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
།དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་གང་ལ་བཅོམ་པ་དང་སློས་གཞན་བསལ་ན་དེའི་སློ་མི་འཇུག་
པ་ལས་གཞན་གང་ལ་བཅོམ་པ་དང་སློས་ཆོས་གཞན་བསལ་བ་ན་འང་དེའི་སློ་མི་འཇུག་པ་
སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་དང་རྟེན་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། (ཆོར་སོགས་ཀྱི་འང་ཆོགས་པ་
དང་། རྒྱུན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་རྟེན་ཅིག་ནི་དོན་དམ་མོ།) འདི་དག་ཐེག་པ་ཤོང་མ་པ་དག་ནི་ཤར་ལ་སོགས་
པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློས་བསལ་ན་དེ་དག་གི་སློ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོལེས་ཟེར་རོ། །སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དང་དེའི་རྩིས་ཐོབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་
ཡུལ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོན་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
ཡིན་ནོལེས་འཆད་དོ།།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། མངོར་བསྟན་པ་ནི།
དང་པོ་

ཚུལ་གནས་སྟོན་དང་བསམ་ལྡན་པས། །བསྟོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །

ཁོ་ནར་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ནམ་པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱ་

སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི་ཚུལ་སྤྲིམས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གནས་ཏེ། མི་སྒོངས་པའི་
རྒྱ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་གཏན་
ལ་ཐེབས་པའི་རྒྱ་དེའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དོན་བསམ་པ་དང་
ལྡན་པས་ནི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་དོན་དེ་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་རྒྱན་ཅིང་རྟག་འབྲུས་པ། ཚུལ་སྤྲིམས་ཡང་དག་སྒྲངས་བྱས་
ནས། སེམས་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་བྱེད་པས། སྦྱུག་བསལ་ཟད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་
དང་། ཚུལ་སྤྲིམས་ལ་རྟེན་ཅིང་ཚུལ་སྤྲིམས་ལ་གནས་ཏེ་ཆོས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་
དང་། བཙུན་པ་དགེ་སློང་མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བགྱིན་ངི་ལྟར་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་ལགས།
ངི་ཙམ་གྱིས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགེ་སློང་མང་དུ་ཐོས་པར་འདོགས་པར་མཛད།
དགེ་སློང་དགེ་སློང་གིས་སྤང་པོ་ལྡེ་ལ་སྒྱུབ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆོས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་དགེ་སློང་མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བཙོན་པ་རྒྱས་སོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

འོ་ན་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་སྒྲོ་རྣམས་ནི། མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བའི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་། སོགས་པས་བསྐྱུས་
པ་བསམ་བྱུང་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མིང་དང་། རེས་འགའ་
ཡི་གས་དོན་འདྲེན་ལ་རེས་འགའ་དོན་གྱིས་ཡི་གེ་འདྲེན་པས་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་།
ཡི་གེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་ལ་འཇུག་པས་དོན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་
ལེགས་པར་མ་ལོབས་པ་དང་། རྒྱུང་ཟད་ལོབས་པ་དང་། ལེགས་པར་ལོབས་པ་དག་ཤིང་

ལེབ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རེས་འགའ་ལྟོས་རེས་འགའ་མི་ལྟོས་པ་དང་།
ཡེ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་དེ་ལྟ་ན་མིང་ལ་དམིགས་པ་ཐོས་
བྱུང་དང་དོན་ལ་དམིགས་པ་སྟོམ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་(གཉིས་པོ་ལས་)བསམ་བྱུང་མི་འགྲུབ་
པར་འགྱུར་བས་བདག་རྒྱན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷུང་དང་། རིགས་པས་དབྱུད་པ་དང་། ཉིང་
ངེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འཆད་དོ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཆོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་གསུམ་ལས་
དང་པོ་ལ་

ཆོགས་ལམ།

ལམ་སྟོམ་པ་པོ་ནི་གཅིག་སྤར་གནས་པས་ལུས་འདུ་འཇིན་དང་། སེམས་མི་དགེ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྐྱེདས་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
གིས་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

བསྐྱེད་གཉིས་ལྡན་ཆོག་མི་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྟོན་ལ་ཡང་སྤེད་ཆོག་མི་ཤེས། །མ་རྟོན་ལ་འདོད་འདོད་ཆེན་ཅན། །

བསྟོག་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་དག །དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་ཅི་མེད།

བསྐྱེད་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་གྱི་
ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་
མངོན་པ་བ་རྣམས་ན་རེ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་གྲུ་ལོ་མ་པ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱེད་
ཅིང་འདོད་པ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་
ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱེད་པ་དེ་ཡང་མ་
རྟེན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་འདོད་ཆེན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེས་ན་
ངན་ཉུང་རྟེན་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། བཟང་མང་མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་
པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་འཆད་དོ།

ཡང་ན་སྟོན་མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཡིན་ལ་རྟེན་པ་ན་དེ་བས་བཟང་
མང་འདོད་པ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆེན་ལས་བསྐྱོད་པ་
ནི་དེ་གཉིས་པོའི་གཉེན་པོ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆུང་དག་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་འདོད་
ཆུང་ཆོག་ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དང་རི་མ་
མེད་པ་དག་ཡིན་ལ། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་པ་ཆེ་བ་ནི་ཆགས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་
འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་
དག་ཡིན་ནོ།

མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། །གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་བདག་ཉིད་དོ། །

མ་ཆགས་པ་དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་འཕགས་
པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་རིགས་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་མདོ་ལས། འཕགས་པའི་
རིགས་ནི་བཞི་སྟེ། ཆོས་གོས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་།

མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། སྔོང་བ་དང་བསྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བའོ་ཞེས་གང་
གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་
པའི་རིགས་བཞི་པ་རི་ལྟར་ན་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཞི་པའང་འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་མ་
ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོང་བ་ནི་འགོག་པ་དང་བསྒྲོམ་པ་ནི་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་དགའ་བ་
ནི་མ་ཆགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་འཕགས་པའི་རིགས་བཞིས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཞེ་ན།

གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། །

དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཐར་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྨྱོད་པའི་ཚུལ་
བསྟན་ལ། ཐ་མས་ནི་བྱ་བའི་ལས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་རང་གི་ཚུལ་དང་ལས་
གྱི་མཐའ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་ཐར་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བར་ཁས་འཆེས་པའི་སློབ་མ་ནམས་
ལ་ཚུལ་དང་ལས་གཉིས་བཅས་ཏེ། འཕགས་པའི་རིགས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཚུལ་
བཅས་སོ། །བཞི་པས་ནི་ལས་བཅས་ཏེ། བྱེད་ཚུལ་འདིས་ལས་འདི་བྱེད་ན་རིང་པོར་
མི་ཐོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་དང་ལས་གཉིས་
འཕགས་པའི་རིགས་བཞིས་བསྟན་ཏེ། གོས་ཟས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་མི་
ཤེས་པའི་རང་གི་ཚུལ་དང་། ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཆོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་གྱི་མཐའ་ངན་པ་
དེ་དག་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་དང་། ལས་འདོད་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་།
སྔོང་བསྒྲོམ་ལ་དགའ་བའི་བཙོན་པས་ཐར་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །

དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་དང་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བཅས་ཤེ་ན།

སྲིད་པ་སྦྱེ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར།

མདོ་ལས། སྲིད་པ་སྦྱེ་བ་བཞི་གསུངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་རིགས་
བཞི་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྟོང་སྲིད་པ་སྦྱེ་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བསོད་སྟོམས་
ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མལ་ཆ་དང་སྟན་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱེའོ། །གནས་པ་ན་གནས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་
པ་ན་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། །དག་སྟོང་སྲིད་པ་སྦྱེ་བ་ན་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཕྱིར་སྦྱེའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྲིད་པ་སྦྱེ་བ་ནི་དང་པོར་རོ། །གནས་པ་ནི་རྒྱན་གནས་
པའོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་སྤང་དཀའ་བས་དམ་དུ་འཇིན་པའོ། །འབྱུང་བ་དང་འཇིག་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཁྱེ་མ་བདག་
དབང་པོ་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བར་གྱུར་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་
སྲིད་པ་སྦྱེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངན་པས་འཇིགས་ནས་ཁྱེ་མ་བདག་གི་ཡང་ཅི་མ་རུང་།
སྲིད་པ་དང་མ་བྱུང་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་ལ་སྲིད་པ་སྦྱེ་ཆད་པ་ལ་
ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་འཇིག་ལ་སྲིད་པའི་གཉེན་པོར་ནི་ཐ་མ་བསྟན་ལ། སྤྲུལ་དག་
ནི་རང་རང་གི་གཉེན་པོར་རོ། །

བདག་གིར་བདག་འཇིན་དངོས་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞི་ཕྱིར།

ཡང་ན་བདག་གིར་འཇིན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་འདོད་པའི་
སྲིད་པ་དེའི་དུས་སུ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་ལ། བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་
དངོས་པོ་ལུས་ལ་འདོད་ཅིང་སྲིད་པ་དང་བདག་གིར་འཇིན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་གོས་ལ་
སོགས་པ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་བཞི་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་དེའི་དུས་སུ་ཞི་བ་ནི་རེ་ཞིག་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། གཏན་དུ་ཞི་བ་ནི་ཡེ་མི་སྦྱེ་བར་བྱེད་

པའོ།

གཉེས་པ་བསྐྱེད་བྱའི་ལམ་ལ་ཞི་གནས་ནི།

དེ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤྱད་པ། །དབྱགས་རྩབ་འབྱུང་བ་བློ་པ་ཡིས། །

འདོད་ཆགས་རྣམ་རྟོག་ལྷག་རྣམས་སོ། །

སྟོད་དུ་རུང་བའི་སྐྱེས་པ་པོས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གང་ནས་འཇུག་པའི་
མཐའ་ཆོགས་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལྷག་པར་
སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྤྱད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷག་པར་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
པོར་དབྱགས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རྩང་ནང་དུ་རྩབ་པ་དང་དབྱགས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་བློ་པ་ཡིས་
འཇུག་ཅིང་སྐྱེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སོ་སོར་འཇུག་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། དབྱགས་རྩབ་པ་
དང་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བློ་པ་ནི་རྩང་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཆོགས་མེད་ཅིང་ཁ་ནང་
དུ་བཞུགས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ལ། མི་
སྤྱད་པ་ནི་དམིགས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཆོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་ཁ་ཕྱིར་
བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་འདྲེན་པས་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་དེ། མདོ་ལས། དག་སྟོང་སྟོབ་པ་གཞོན་པའི་རབས། སེམས་མ་
བྱུང་བ་གང་ཞིག་ནི། གཤམ་ཏེ་འདོད་ཆགས་འཛོམས་འདོད་ན། དེས་ནི་དུར་ཁྲོད་འགོ་
བར་གྱིས། དེ་ནས་རྣམ་པར་སྟོས་པ་ལྟོས། དེ་ནས་རྣམ་པར་རྟགས་པ་ལྟོས། དེ་ནས་རྣམ་
བམ་རུས་པ་ཡིས། རུས་གོང་ལ་སོགས་བལྟ་བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། མི་སྤྱད་པ་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པས་ཁ་ཕྱིར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
རྟོག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ལ། དབྱགས་འབྱུང་རྩབ་རྗེས་སུ་བློ་པ་ནི་ཁ་ནང་དུ་བཞུགས་

པའི་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་མི་སྤྱལ་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི་
བཞི་སྟེ། ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་དང་། རེག་པ་དང་། བསྟན་བཀྱར་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སོ།
།དེ་ལ་དང་པོའི་གཉེན་པོར་ནི་རྣམ་པར་སྟོས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་
དམར་བ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པའི་
གཉེན་པོར་ནི་རྣམ་པར་བློས་པ་དང་རྣམ་པར་འཐོར་བ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱལ་
པའི་འདུ་ཤེས་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་རྣམ་པར་འབྱུང་གཞིགས་པ་
དང་། རྒྱས་པས་བྱང་བྱེད་དུ་སྟེལ་བའི་ཀེང་རུས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱལ་པའི་འདུ་
ཤེས་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པའི་གཉེན་པོར་ནི་ཤི་བའི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
ནས་མི་སྤྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ།

ཀེང་རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །

བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཀེང་རུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་ཤིང་
བསྟགས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཀེང་རུས་ལ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་
པ་ཆགས་པའི་གཞི་རྣམ་པ་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་སྤྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་
རྣམ་པ་དགུ་འོ། །དེ་ལ་མི་སྤྱལ་པ་སྟོམ་པ་འདི་ནི་སྟོ་བཏགས་ནས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། (གཟུགས་སྤང་གི་ཐྱུགས་གཅིག) ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཉི་ཆེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་གཏན་ནས་སྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་སྤྱལ་
པ་བསྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་པོ་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།

རུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི། སློ་ཞིང་སྤྱད་པས་ལས་དང་པོ། །

རྟེན་རུས་ནས་ནི་ཐོད་བྱེད་བལ། །བཏང་བས་སྦྱང་བ་བྱས་པར་བཤད།།

སྒྲིན་མའི་བར་དུ་སེམས་འཇིན་པས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་པའི་མཐེ་བོང་ངམ་དབྱལ་བའི་དབྱེས་ལ་སོགས་པ་གང་
མོས་པ་ནས་ཤ་འཐེབ་གང་ཐུགས་ཏེ་བོག་ནས་རུས་པ་ཉིད་དུ་སེམས་ཤིང་གོམས་པར་བྱེད་
ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་(རང་གི་)ལུས་རིལ་པོ་དང་། གནས་ཁང་དང་། མཐར་གྱིས་བྱའི་
རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་(ཀྱང་རུས་སུ་)སློ་ཞིང་(ཡུན་རིང་དུ་སྒྲོམ་)། ཡང་(དམིགས་པ་མཐའ་ནས་)རིམ་གྱིས་
རང་གི་ལུས་འབའ་ཞིག་རུས་པ་ཡིན་པ་ལ་(སེམས་)སྤྱད་(ནས་སྒྲོམ་)པས་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་
ནལ་འཁྱོར་རོ།

དེ་ནས་(སློ་བ་སྤྱད་བཞིན་ལ་)སེམས་བསྐྱུ་བ་བྱུང་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་པའི་རུས་
པ་རྣམས་བོར་ཞིང་ལུས་ལྷག་མ་རུས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ནས་བརྒྱུད་ནས་ནི་རིམ་གྱིས་
ལུས་བྱེད་དང་དེ་ནས་ཐོད་པའི་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པར་བཏང་ཞིང་བོར་ནས་ཐོད་པའི་
བྱེད་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཇིན་པས་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པའི་ནལ་འཁྱོར་
ཡིན་པར་བཤད་དོ། རྟེན་ཐོད་པ་བྱེད་ཀྱང་རུས་པ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་བོར་ནས་(སྤྱད་བཞིན་
སློང་ནས་སྤྱད་པ་ན་)སྒྲིན་མ་གཉིས་པོའི་བར་དུ་རུས་པར་འཐེབ་གང་ཅམ་ལ་སེམས་འཇིན་
པས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ནལ་འཁྱོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲིབ་
འཆད་དོ། (དེའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་)

མི་སྤྱག་མ་ཆགས་ས་བརྩུ་དང་། །དམིགས་པ་འདོད་སྤང་མིས་སྦྱེད་དོ། །

མི་སྤྱལ་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདིའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དང་
འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་བོ་ལྷའམ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་
ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་བསྟོགས་བཞི་དང་བཅས་པས་དགྲ་འདོད་པ་སྟེ་བརྟུ་དང་། དམིགས་
པ་ནི་འདོད་པའི་སྤང་བའི་ཆོས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས་པའོ། །གང་ཟག་ནི་སྤང་
གསུམ་གྱི་མི་ཁོ་ནས་སྦྱེད་དོ། །གཞན་ན་ནི་མེད་དེ། བྱང་གི་སྤྲོ་མི་སྟན་པ་ནི་སྤྱན་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོ་བ་གཞན་དང་ཁམས་གཞན་
ནའང་མེད་དོ། །(དེ་ཡང་ལྷ་ནི་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ལ་དབང་རྟོན་འདི་མི་སྟོམ་པས་སོ།) རྣམ་པ་
ནི་མི་སྤྱལ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་ནི་འདས་པའི་མི་སྤྱལ་པ་འདས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་དུས་གསུམ་ལ་དམིགས་པའོ། །མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཡིན་ནོ། །(ཐོག་མེད་ནས་)སྤར་འདྲིས་པ་(འི་བྱིས་པ་)རྣམས་ཀྱིས་ནི་
(འདོད་པ་ལས་)འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཅམ་གྱིས་(འདི་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་)
འཐོབ་ལ། སྤར་མ་འདྲིས་པ་(འི་འཕགས་པ་)རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་བོ།
(བསམ་གཏན་ཐོབ་ཀྱང་འདི་སྦྱོར་བས་བསྦྱེད་དགོས་སོ།)

དབྱགས་རྩབ་དབྱགས་འབྱུང་བླ་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ས་ལྷ་སྦྱོད་ཡུལ་རྒྱང་། །

འདོད་ཉེན་ཕྱི་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །

དབྱགས་རྩབ་པ་དང་དབྱགས་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བླ་པའི་རང་བཞིན་ནི་འབྱུང་
རྩབ་ངི་ལྷ་བར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བླ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་བླ་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་དེ་སྦྱེད་ཅིང་འཇུག་པས་ན་རྒྱའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་
བཏགས་པ་སྟེ་བླ་པ་ཉིད་གཞག་བཞིན་ནོ། །(དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་)ས་ནི་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ།

བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་
དང་། འདོད་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་དང་མཐུན་པས་
ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། (ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་ཡང་བཏང་
སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།) དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་དབྱགས་འབྱུང་རྩབ་བྲན་པ་ནི་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་དང་
མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་རླུང་རྒྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་བཏང་སྟོམས་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་སྲིད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེའི་སྦྱོད་ལུལ་ཏེ་
དམིགས་པ་ནི་རླུང་ཡིན་ནོ། །སྤར་འདྲིས་པ་དང་མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་(རིམ་པ་ལྟར་)འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྦྱོར་བས་འཐོབ་ལ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ།
།འདོད་ཁམས་པའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སློ་
གསལ་བས་ལྷ་དང་སྤིང་གསུམ་གྱི་མི་ཡིན་ཏེ། (འགྲོ་བ་)གཞན་(དང་སྤྲེལ་སྟན་པ་)དག་ནི་སློ་
མི་གསལ་བ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་ཉེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དབྱགས་རྩབ་པ་དང་འབྱུང་བ་བྲན་པ་འདི་ནི་ཆོས་འདི་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་གྱི་(འཕགས་
ལམ་གྱི་རྒྱ་)ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། (ལུང་མེད་པར་)རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོས་ཟབ་མོ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་པ་སྟེ་སྟགས་པའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་ཉིད་(བྱུག་)
གང་ཞེ་ན།

བགྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བྱུག །

བགྲང་བ་དང་། སོགས་པས་བབྱུང་བ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་

རྟོག་པ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་རྒྱ་ནམ་པ་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་མན་ངག་གོ། །དེ་ལ་བགྲང་བ་ནི་(འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལྷན་སེམས་ནས་ལ་དུ་འདུག་སྟེ།)དབྱུགས་རྩབ་པ་དང་འབྱུང་བ་དག་ལ་སེམས་གཏད་ནས་གཅིག་ནས་བརྩའི་བར་དུ་ཡིད་གྱིས་བགྲང་བའོ། །དེ་ལས་ཉུངས་ན་བྱིང་བ་དང་མངས་ན་མྱོད་པར་དྲོགས་པའི་ཕྱིར་མི་བགྲང་ངོ་། །དེ་ཡང་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་ན་མ་ཆང་བར་བགྲངས་བ་དང་། གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འདྲིན་ན་ལྷག་པར་བགྲངས་བ་དང་། རྩབ་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལ་རྩབ་པར་བགྲངས་ན་འཆོལ་པར་བགྲངས་པའི་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་བགྲང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བགྲང་བའོ། །

རྗེས་སུ་འགོ་བ་ནི་འདི་དག་འདུག་པ་ན་སྟོག་མ་དང་སྟོང་ཁ་དང་ཉེ་བ་དང་ཞེད་པ་དང་བསྐྱེད་དང་བྱིན་པ་དང་རྐང་མཐིལ་དང་ས་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་འདོམ་གང་དང་མཐོ་གང་གི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འདུག་གོ། །འབྱུང་བ་ན་ནི་རྐང་པའི་མཐིལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤའི་བྱ་ག་ནས་སྟོབས་ཆུང་ན་མཐོ་གང་དང་ཆེ་ན་འདོམ་གང་གི་བར་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདུག་པ་ན་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྱུང་བ་ན་ནམ་པར་འཐོར་བྱེད་རྒྱང་གི་བར་དུ་འོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ན་དེ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོག་པ་ནི་ནོར་བུའི་ཐག་པ་བཞིན་དུ་སྤའི་ཆེ་མོ་ནས་རྐང་པའི་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་ལྷ་ཞིང་ལྷས་ལ་ཕན་འདོགས་པའམ། གཞོད་པའམ། གྲང་བའམ། རྩོ་བ་དག་ཅིས་རྟོག་པའོ། །ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་དབྱུགས་འབྱུང་རྩབ་འདི་དག་རྒྱང་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གྱི་གཞུགས་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟེན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་ལྷ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེ་བར་རྟོག་པའོ། །བསྐྱར་བ་ནི་རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་བསྐྱར་ནས་རྩོ་བ་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མཐོང་སྟོན་གྱི་ལམ་ལ་འདུག་

པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསྐྱར་བ་ནི་བླ་པ་ཉེ་གཞག་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་
བར་དུ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པའི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །(སྤང་བ་ནི་དེ་མ་ལྟག་མ་དང་བཅས་པའོ།)ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་པར། དབྱགས་རྩབ་དབྱགས་འབྱུང་བླ་པ་ནི། །བགྲང་དང་རྗེས་
འགོ་འཇོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་བྱག་ཏུ་འདོད།
ཅས་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་བཅད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

དབྱགས་རྩབ་དབྱགས་འབྱུང་གང་ལས་ལུས། །

དབྱགས་རྩབ་པ་དང་དབྱགས་འབྱུང་བ་ས་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་གང་ལ་རྟེན་པའི་ལུས་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ས་པར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་སེམས་ལ་རྟེན་ན་འདོད་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
རྟེན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ནས་གསུམ་པ་ལ་རྟེན་ན་གསུམ་པའི་ས་པའི་རྒྱང་
ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་རྒྱང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་ལུས་སེམས་བྱད་པར་ཅན་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་དང་སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་
རྟེན་པས་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་སེམས་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལས་ལྡང་བ་ན་རྒྱང་འཇུག་པ་ཁོ་ན་དང་། འཆི་
བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་རྒྱང་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་མ་ཟིན་པའོ། །རྒྱ་མ་བྱན་ལས་བྱུང་.....

(མི་སྐྱག་པ་དང་།)དབྱགས་རྩབ་པ་དང་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་
གཏོགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན། (དེ་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།) འོན་ཀྱང་

དབང་པོ་དང་ཐ་དད་པར་འཇུག་པས་ན་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རླང་དེ་དག་
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱས་པས་
བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆད་ནས་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་གཞུགས་ལ་
ནི་ཆད་ནས་མཆམས་སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་རྒྱས་པ་ན་རླང་འགྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལས། ལུས་རྒྱས་པས་རླང་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་ལས་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དབུགས་རྩབ་པ་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཆད་ནས་ཡང་ཉིང་མཆམས་
སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་གཞུགས་ལ་
ནི་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་རྗེ་ཀ་བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་འདི་མེད་ཀྱི། སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ནི་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་མི་བསྟོན་གོ་ཞེས་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱེས་ཡིན་ཀྱང་ཆད་ནས་ཡང་མཆམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་
པར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱེས་ཀྱང་གཞུགས་དང་འབྲ་
བར་མངོན་ནོ། །

.....འོག་མ་ཡི། །ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མི་རྟོགས་སོ། །

རླང་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་གི་ས་པ་དང་ས་གོང་མའི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱི་འོག་མའི་
ཡིད་ཀྱིས་ནི་རླང་དེ་གཉིས་མི་རྟོགས་སོ། །གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་སེམས་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་ས་གོང་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་ལ་
འོག་མ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱལ་སེམས་དང་སྦྱོད་ལམ་པའི་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བར་
འདོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །(དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ན་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་མི་སྤྲུག་པ་དང་དབུགས་བྲན་པ་ནི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སློ་ཡིན་ནོ།)།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་འདུག་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲུབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་
མི་སྤོང་སྟེ། མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། (ཞི་གནས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ནི་སེམས་མི་གནས་པ་གནས་པའི་ཐབས་གསུམ་
གནས་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུམ་བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་གསུམ་མོ། ཇི་ལ་དང་
པོའི་གསུམ་ནི་སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་འཛོག་པ་དང་། དེས་པར་འཛོག་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱུ་ལས། དམིགས་
པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས་ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ་ཞེས་དང་། རྣམ་གཡེང་ལྟར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།
ཇི་ལ་སྐར་ནི་སྐར་པར་བྱ་ཞེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པ་དང་།
མི་འཕྲོ་བར་འཛིན་པ་དང་། ཤོར་ན་ཕྱོན་པའོ། གཉིས་པའི་གསུམ་ནི་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒོ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ་ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཡོན་
ཏན་མཐོང་བའི་བྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ་ཞེས་དང་། རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཇི་ལ་མི་
དགའ་ཞི་བར་བྱ་ཞེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། སེམས་གནས་པ་སྟེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུལ་བའི་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བས་བརྟན་པ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་གཡེང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་
འཕྲོགས་པར་བྱེད་པའོ། གསུམ་པའི་གསུམ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་
འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། ལངས་བཞེན་ཞི་བར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། དེ་
ནས་སྒོམ་བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། སེམས་ལ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། ཁང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་འཐོབ་ཅེས་པ་དང་།
ཇི་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད་ཅེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཞི་བ་དང་།
རྩོལ་པ་དང་བཅས་པས་རང་གི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། འབད་རྩོལ་མེད་པར་རང་གི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ།
[སྟོན་འདུག་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས།
[ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མདོན་དགས་འགྲུབ་ཅེས་གསུངས་པས།)

ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། ཁོད་པ་ཉེར་གཞག་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །

དེའི་ཕྱིར་ནི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས་ཉོན་མོངས་ཅ་བ་ནས་སྤང་ཞིང་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྐྱོམ་པས་ལྷག་མཐོང་འགྲུབ་པར་ཡང་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །དགེ་བའི་སྤང་པོ་མ་འདྲེས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞིའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན།

ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཚོས་རྣམས་ལ། །མཆན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟན་པས། །

ལུས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། སེམས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་དང་། ཚོས་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་རམ་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གྱི་བྱད་པར་སྤྱོད་བ་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྤྱོད་བ་དང་། མཆན་མར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་སྟེ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནི་དབྱེ་ན།

ཤེས་རབ་ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་བའོ། །གཞན་ནི་འབྲེལ་དང་དམིགས་པ་ལས། །

རང་བཞིན་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་ལས་

དང་པོ་འོ་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་བ་ལས་
བྱང་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲེ་བས་ཐོབ་བ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པར་
རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲ་བ་ན་རེ་དྲན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཤེས་རབ་དེ་དག་
སྐྱེད་ཅིང་འདུག་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ་རྒྱས་འབྲས་བྱ་ལ་བཏགས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་ཤེས་རབ་འདིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་
དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྟེ་འབྲས་བྱས་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་
དག་ཀྱང་དབྱེ་ན་མདོ་ལས། ནང་གི་ལུས་དང་ཕྱིའི་ལུས་དང་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལ་ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རང་དང་། ཕྱི་སྟོན་དང་། གཞན་རྒྱུད་
ཀྱི་གཞུགས་སོ། །ཕྱིའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོར་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་ལྟག་མཐོང་དང་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཡང་ན་ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རང་གི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་གཞུགས་
ཅན་དང་རང་གི་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་གཞུགས་ཅན་དང་། ཕྱི་སྟོན་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་
སྒྲེ་མཆེད་གཞུགས་ཅན་དང་རང་གི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་
པའི་ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་ལ། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ལུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་
ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་
དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་གཞན་ནི་ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་
བྱང་རྣམས་འབྲེལ་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་། སྒྲ་མ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་དམིགས་པའི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལས་ལུས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལའང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བཏགས་ནས་དམིགས་
པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ནི་གྲོགས་དང་།
ལུས་ལ་སོགས་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཤད་དོ།

དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ནི་

རིམ་ནི་ངི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཞིན། །

ངི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རགས་པའི་རིམ་པས་སྤར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནམས་འདོད་དོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
ཉེན་ནི་ལྷས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོར་བ་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་སེམས་མ་ཞི་
བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདུག་པའི་རིམ་
པ་ལྟར་བསྟན་པར་བཞེད་དོ།

གངས་ངེས་པ་ནི།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་བཞི། །དེ་ནི་ཆོས་དྲན་ཉེར་གཞག་པ། །

སྐྱེ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ནི་མི་རྟག་དང་། །

སྤྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་བདག་མེད་པར་སྟེ། །

ལྷས་ལ་གཙང་བ་དང་། ཆོར་བ་ལ་བདེ་བ་དང་། སེམས་ལ་རྟག་པ་དང་། ཆོས་
ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་ལྷས་ལ་སོགས་པ་དྲན་
པ་ཉེར་གཞག་བཞི་བསྟན་ཏོ། །དབྱུས་མཐའ་ལས་ནི། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲེད་རྒྱུའི་
ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་ཆོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འདུག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་
བར་བཞག་པ་བསྒྲོམ་ཞེས། །བདེན་བཞི་ལ་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྒྲོམ་པར་

གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
པས་དེ་ལ་བརྟགས་པས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་ལ། ཆོར་བ་ལ་སྲིད་པའི་རྒྱར་
བརྟགས་པས་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་སེམས་ཡིན་
པས་དེ་ལ་བརྟགས་པས་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། བདག་ཆད་པར་དྲོགས་པའི་འཇིགས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་ལམ་
བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་མོངས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དགོས་པའང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་
རང་རང་གི་དམིགས་པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པས་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ན་འདྲེས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་
བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཁོན་ལ་དམིགས་ན་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ལུས་ལ་སོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་གོམས་པར་བྱས་
ནས། དེ་ལ་གོམས་པ་དེ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དམིགས་ལུལ་སྦྱི་ལུས་དང་ཆོར་
བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་སྦྱིར་བསྐྱུས་ཏེ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གནས་
ཏེ་སྦྱིའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་
བདག་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །(རང་མཚན་དང་སྦྱི་མཚན་དང་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་
པ་གསུམ་ནི་ཆོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་རོ།)དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
གཉིས་ནི་ཆོགས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདྲིར་བསྟན་གྱི། གཞན་དུ་ན་རང་རང་
གི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྤྲོའ་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོགས་ལམ་
ཡིན་ནོ།

ལམ་གྱི་སྤྱི་འོན་རྣམ་པར་བཞག་པ།

དེ་ལ་འདིར་ལམ་གྱི་སྤྱི་འོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ལམ་སྤྱི་འོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཆོགས་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལའང་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ཁ་ཅིག་ཐར་པ་ལ་བཙོན་པའི་དགོ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཐར་པ་ལ་འབད་པ་དང་རྩལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཁྱོད་ལ་ནི། སྦྱོར་བྱུང་དགོ་བ་འགའ་མ་མཆིས། ཁྱོད་ནི་གང་ཞིག་བཞེད་ན་ཡང་། བཞེད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་སོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་མི་སློབ་པ་དག་གྲང་ཐར་པ་ཐོབ་ཟེན་པས་དེ་ལ་བཙོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་གིས་ཐར་པར་ཕྱིན་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་གང་ཟག་ལ་བྱུང་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་ངོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ལམ་ཡང་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་བར་ལུ། དབྱེ་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ལམ་དང་པོ་གཉིས་ནི་ལམ་གྱི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་མཆན་ཉིད་པ་ནི་མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པར་མི་འདུ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདེན་བཞིར་མ་འདུས་པའི་འདུས་བྱས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ལ་ལན་མེད་དོ། ལམ་བདེན་ཡིན་ཡང་ལམ་མ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་བདེན་ཏུ་གཟེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་གིས་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ཡང་མཆན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལམ་བདེན་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཟག་མེད་ཏུ་འགྱུར་

ན་དེ་ལྟ་ནའང་ལམ་དེ་དག་ཐོབ་པ་ན་འཕགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་
སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྦྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
ཁོ་ནར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །(ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས། བདེན་པ་
ནམས་ལ་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ནམས་
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པར་མ་ཞུགས་པ་དང་། ལེགས་པར་
ཞུགས་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་མེད་པ་དང་། ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ནམ་པར་རྟོག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་གོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ནམས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པར་མ་
ཞུགས་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བདེན་བཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་པ་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་པ་མིང་དོན་བསྟེ་བའི་ལྟོག་པའི་སྟོན་པ་སྟོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །བརྗོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་མེད་
པ་དང་། ནམ་པར་མི་རྟོག་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ནམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་
ན་ངེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་དང་། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ནམ་པར་འཇུག་པ་ན་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རང་མཆན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཅས་
བྱ་བར་རྟོག་བཅས་སུ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི། འདི་ལ་གནས་པ་ན་མི་རྟོག་
པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་མངོན་དུ་ཕྱོང་གི་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་སྟོས་པའི་སྟོན་པ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་ལྷག་མ་ནམས་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ།) དེའི་ཕྱིར་
ཁ་ཅིག་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བཅས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་གཉིས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་སྤང་མ་ལས། དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས་
ཞེས་གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་། ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྦྱབ་པ་
དང་ངེས་པར་འབྲིན་པའི་ཆོས་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་གཉིས་ལམ་བདེན་མཆན་ཉིད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་རིགས་པར་བལྟའོ། །དེས་ན་ལམ་དང་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་

ལྟར་ལམ་དངོས་ལ་འདུག་པའི་སྒོ་དང་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་
ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་རྒྱན་གོམས་
པར་བྱེད་པ་དང་། གོམས་པ་མཐར་བྱིན་པའི་བྱིར་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ།

སྒྲིའི་དོན་ནི་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་བྱིར་ལམ་ཡིན་ནོ།

ཆོགས་ལམ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཆོགས་ལམ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས་མཆན་ཉིད་ནི་ནམ་གྲོལ་
ལ་འདུག་པའི་སྒོ་སྒྱུར་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་ཆོགས་སོ།

མཆན་གཞི་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བལ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་ཐར་
པ་ཆ་མཐུན་ཏེ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་པས་ཐར་པར་
བསྐྱོས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས། ཚུལ་
གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། ཞེས་པ་ནས་ཞི་གནས་གྱི་ལམ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་བཤད་
པ་དང་། ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས། ཆོགས་གྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་
དང་། དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་པ་དང་། ཟད་གྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། བཅ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་
ནམ་གྱི་ཆ་སྦྱད་ལ་མི་ཉལ་བར་ནལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་མཛོན་པར་
དགའ་བའོ། །ཡང་གང་རྒྱར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལས། བདག་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་དང་། འདུན་དང་ཚུལ་བྲིམས་
དབང་པོ་དང་། ཉེ་བཞིན་ཟས་དང་མི་ཉལ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་ནི་སྒྱུད་པ་དང་། ཉེ་
བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཉམ་ཆོས་ཉན་ཅིང་སེམས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་

དང་གཏོང་བ་དང་། །དགེ་སྤྱོད་རྒྱ་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་བརྩ་
གསུམ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།།

ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ལྟ་ལས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒོམ་བྱུང་གིས་
རྟོགས་པའང་ཡོད་དེ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་
རུང་སྟེ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
ལ་དགའ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་ནི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་
དག་དང་། གཞན་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ།
།སྒྲ་དོན་ནི་ཐར་པར་འཇུག་པའི་ཆོགས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། ། (སལྷར་སྐྱེ་ཞེས་
པ་ལ་སན་ཏན་རྒྱ་དུ། ལྷ་མ་སྒོམ་པ། ར་ཏི་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ། སྐྱེ་ལམ་སྟེ་རྒྱ་ནི་ཆད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒོམ་
པ་དང་། བཤོད་བྱའི་འཇུག་དོགས་ཡིན་པས་ཆོགས་ལམ་མོ། །ཡང་ན་ཆོགས་གཉིས་གོམས་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་
ལམ་ལ་འཇུག་པས་ཆོགས་ལམ་མོ།) ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཁ་ཅིག་གླིང་གསུམ་གྱི་སྦྱིས་པ་དང་བུད་མེད་
ཀྱི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡོད་པར་
བཤད་ལ། འདོད་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྟའི་བུ་རྣམས་ལའང་ཆོགས་ལམ་སྦྱེ་བ་ལ་འགལ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་དུ་རུང་ངོ། །གཟུགས་མེད་པ་དང་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་
པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིས་བུ་དམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གདམས་པ་ནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དཔྱལ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཡེངས་པས་སྐབས་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་
ལམ་མི་སྦྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

སྦྱོར་ལམ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་(པ་ཡོག་ལྷ་ཐུགས་པ་སྦྱོར་ལམ་སྟེ། པ་ནི་པ་ར་མ་ལུ་ནི་དོན་དམ་པ་
ཡོག་སྦྱོར་བ་སྟེ་མཐོང་ལམ་དོན་དམ་མཛོན་གྱི་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་སྦྱོར་ལམ་མོ།)

དེ་ལས་རྩོ་བར་གྱུར་པ་འབྱུང་། །དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །

ཆོས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་སྦྱི་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ནི་རྩོ་བར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
འབྱུང་སྟེ། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་སྟེག་བྱེད་མཐོང་ལམ་གྱི་མེའི་སྒྲ་ལྟས་
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རྩོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྒྲ་ཅིག་གཅིག་གིས་བཞི་ག་ལ་དམིགས་
པར་མི་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་པས་སྦྱོག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་
བཞིའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་འོ། །དེས་ན་ཆོགས་ལམ་ནི་བདེན་བཞི་ལ་མི་དམིགས་ལ་སྦྱོར་
ལམ་རྩོད་ནས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཏེ་ཆོགས་ལམ་ན་སྤང་པོ་
ལ་དམིགས་པས་བདེན་པ་ལའང་དམིགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་
པར་མ་བྱེད་པའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ལ། སྦྱོར་ལམ་ནས་བདེན་བཞིར་བྱེད་ནས་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

ནམ་པ་བརྩ་རྒྱལ་རྩོ་བ་ལས། །ཅེ་མོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ། །

ནམ་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩ་རྒྱལ་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ་དེ་
ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །རྩོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ལས་
ནི་ཅེ་མོའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ལ། ཅེ་མོ་དེ་ཡང་དམིགས་ནམ་རྩོ་བ་དེ་དང་འབྲ་བར་བདེན་
བཞི་དང་ཟག་བཅས་བརྩ་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་འོ། །ཁ་ཏེ་དམིགས་ནམ་འབྲ་ན་ལོགས་

ཤིག་ཏུ་སྟོན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེན། ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་མིང་གཞན་དུ་བཏགས་སོ། །འདི་ནི་རྩོལ་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་ཆེ་མོའམ། དེ་དག་ལས་ཉམས་པའམ་བཟོད་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་དགེ་བའི་ཆ་བ་གཡོ་བའི་ཆེ་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་རྩོད་ཅེ་གཉིས་ནི་ཉམས་པ་སྲིད་པས་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཡོ་བ་ཆུང་དུ་ནི་རྩོལ་དང་ཆེན་པོ་ནི་ཆེ་མོའོ། (ཆེ་ཆུང་ནི་རྩོད་ཅེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་)བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ནི་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་གཡོ་བ་ཆུང་དུ་ནི་བཟོད་པ་དང་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་མཆོག་གོ།

གཉིས་ཀ་ཆོས་ཀྱིས་ནམ་པ་གཏོད། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད། །

རྩོད་ཅེ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ནམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། (ལམ་གྱི་དམིགས་ནམ་ཐམས་ཅད་ཉེར་གཞག་བཞིར་འདུ་བས་སོ།) དང་པོར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་འགོད་ཅིང་འཛོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། (སྡེ་མ་དམན་པ་ནི་འཕེལ་ནས་སྟོན་དུ་མི་བྱེད་དོ།) བྱིས་འཕེལ་བ་ནི་ཆོས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ་མ་བཟང་ལུས་ལ་སོགས་པ་བླ་པ་ཉེར་གཞག་གཞན་གསུམ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་ཏེ་གོམས་ཤིང་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ནམ་པ་གཏོད་པ་ནི་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། འཕེལ་བ་ནི་བསྒྲིམ་པ་དེ་གོམས་ཤིང་བྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་བཟོད་པ་འབྲིང་དམིགས་ནམ་ཕྱི་ནས་ཡང་ཡང་བསྒྲིམ་པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ལས་བཟོད་པ་གཉིས་དེ་བཞིན། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད། །

ཆེ་མོ་དེ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལས་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་སྟེ། རྩོད་ཅེའི་གནས་སྐབས་ན་རིམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་ལ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དུ་བཟོད་ལ།

བཟོད་པ་ནི་མི་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གོམས་པའི་རིམ་གྱིས་
བདེན་པ་ལ་ཆེར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་ལའང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཆུང་འབྲིང་
ནམ་པ་གཉིས་ནི་རི་ལྟར་རྫོང་ཅེ་ཐོག་མར་བདེན་པ་ནམས་ལ་ནམ་པ་གཏོད་ཅིང་འགོད་པ་
ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གིས་ནམ་པ་གཏོད་ཅིང་འགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་ཁོ་ནས་བདེན་པ་ནམས་ལ་ཐོག་མར་ནམ་པ་གཏོད་ཅིང་འགོད་པར་བྱེད་(པས་ཆོས་
དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ངོ་མོར་སྒྲེ་བར་བྱེད།)དོ།

འཕེལ་བ་ལ་ནི་རྫོང་ཅེ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་ནི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
ཐམས་ཅད་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཉིད་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་
ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ཉེ་ཁྱིང་ཆོས་མཆོག་མཐོང་
ལམ་དང་ཉེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ངོ་མོ་ཡིན་པས་འདྲ་བར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བཟོད་པ་ཆུང་དུ་ནི་འདོད་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ནམ་པ་བརྩུ་བྱག་དང་
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དྲིལ་བའི་བདེན་བཞི་ལ་ནམ་པ་བརྩུ་བྱག་སྟེ་ནམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཆང་བར་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ།

བཟོད་པ་འབྲིང་ནི་འབྲེལ་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་ནམ་པ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་སྤེལ་ནས་འདོད་
པ་ན་སྦྱོད་པའི་སྒྱུག་བསུལ་ཁོ་ན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དེ་ཐམས་
ཅད་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་
ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་ཀར་ཐོག་མར་ནམ་པ་རེ་རེ་ནས་སྤེལ་ནས་མཐར་
དམིགས་པའང་དོར་ནས་སྒོམ་པ་དང་། དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་དང་ནམ་པ་དུས་མཉམ་དུ་
སྤེལ་ནས་སྒྱུག་མ་སྒོམ་པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་སྤི་བ་དང་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་སྤི་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་བཟོད་པ་རྒྱུ་དུའི་རྣམ་པ་སྲུང་ཅུ་ཙུ་
གཉིས་ཆང་བར་བསྐྱམས་པའི་རྗེས་སུ་ཐོག་མར་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་དང་པོ་ལམ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཅིག་སྟོམ་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་དེ་ནས་རིགས་པ་བོར་ཏེ་སྲུང་ཅུ་དང་། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
དགུ་དང་། དེ་ནས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་དང་། དེ་ནས་ལམ་
བདེན་ལ་དམིགས་པ་བོར་དེ་ཁམས་གོང་མའི་འགོག་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་
གྱི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་རྣམས་སྤུ་མ་ལྟར་རིམ་གྱིས་རེ་རེ་ནས་དོར་
ནས་ལྷག་མ་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་ནས་སྐྱག་བསྐྱེལ་
གྱི་བདེན་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤུ་མ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་དོར་ནས་མཐར་འོག་ནས་
འབྱུང་བ་ལྟར་གང་ཟག་བཞིའི་གཉེན་པོ་འདི་དབང་གིས་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་
པ་བཞི་ལས་གང་རུང་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་བསྐྱུང་ཏེ་སྟོམ་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་
གོང་མའི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྤི་ནས་སྟོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐར་
འདོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་སྟོམ་པའི་བར་རྣམས་
བཟོད་པ་འབྲིང་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་ཙུ་བདུན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་གྲངས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དང་པོ་གསུམ་ལ་དགུ་
བརྒྱ་ལྟེ། །དེ་ནས་དགུ་ཉིད་སྤི་བ་དགུ། །ཐ་མའི་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱུན་པ། །འདི་ཡིས་གྲངས་
སུ་ངེས་པར་བཟུང་། །ཞེས་གསུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་འདོར་བ་
མི་འཐད་ཅིང་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་དོར་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་མི་འཐད་པས་
ཐོག་མར་དམིགས་པ་འདོར་བ་ཉིད་འཐད་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འང་བདེན་པའི་

ནམ་པར་རེ་དང་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་བདེན་པ་རེ་རེའི་
 རྣམ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་སྤི་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅས་
 ལས་ཀྱང་བཟོད་པ་འབྲིང་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཙུ་བཅུ་དགུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་ན་བཟོད་
 པ་འབྲིང་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དགུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཟོད་པ་ཚུང་བྱ་སྤྲུལ་ལྟར་
 རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ཆང་བར་བསྒྲུལ་པའི་རྩེས་ལ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་བསྒྲུལ་
 པའི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་སྒྲུལ་
 པ་དང་། དེ་ནས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ཏེ་ལྷག་
 མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་སྒྲུལ་པ་དང་། དེ་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྣམ་པ་བཞི་
 དང་བཅས་པ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་སྒྲུལ་པ་དང་། དེ་ནས་འདོད་པའི་འགོག་བདེན་རྣམ་པ་
 བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ནས་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་སྒྲུལ་པ་དང་། དེ་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
 ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ཏེ་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་སྒྲུལ་པ་
 དང་། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ནས་
 ལྷག་མ་བརྒྱད་སྒྲུལ་པ་དང་། དེ་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་
 རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བོར་ནས་ལྷག་མ་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི་སྒྲུལ་པ་དང་།

དེ་ནས་སྒྲུལ་པ་པོ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཚོན་པོ་ལྟ་བ་སྤྱད་པ་དང་རྩལ་པོ་སྤེད་པ་སྤྱད་
 པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་
 པོ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དོར་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་སྒྲུལ་པ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་པ་སྤྲུལ་
 གཉིས་དོར་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲུལ་པ་དང་། དེ་ནས་ལྟ་བ་སྤྱད་པ་དེ་ལའང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
 སྤྱད་པ་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་སྤྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་
 གཉེན་པོ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་སྤྒྲུལ་ལ། གཉིས་པ་ཡིན་ན་བདག་གིར་

ལྷ་བའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་སུ་སྟོམ་མོ། སྟེང་པ་སྟུང་པ་ཡིན་ན་འདོད་
 པའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་རྣམ་པ་བྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་
 དོར་ནས་ལྷག་མ་དང་པོ་གསུམ་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་པ་བྱི་མ་གཉིས་དོར་ནས་དང་
 པོ་གཉིས་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་སྟེང་པ་སྟུང་པ་དེ་ལའང་ངའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་
 དང་ལེ་ལོ་ཤས་ཆེ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཡིན་ན་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་མི་ཉག་པའི་རྣམ་པ་
 ལན་གཉིས་སུ་སྟོམ་ལ། གཉིས་པ་ཡིན་ན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ལན་
 གཉིས་སུ་སྟོམ་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་
 རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་པོར་ནས་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་སྟོམ་པ་ནས་བརྒྱད་སྟེ་འདོད་པའི་
 སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞིའི་གང་རུང་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་སྟོམ་པའི་བར་
 རྣམས་བཟོད་པ་འབྲིང་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དགུར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །འདིར་ཡང་། ཉེར་བརྒྱད་ཙུ་བཞི་ཉི་ཤུ་དང་། །བཅུ་དྲུག་བཅུ་གཉིས་བརྒྱད་དང་བཞི།
 །གསུམ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐ་མ་གཅིག་ །ལན་གཉིས་བསྒྲན་པ་འདིའི་གྲངས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་བཟོད་པ་འབྲིང་ལ་སྐད་ཅིག་གི་གྲངས་མང་ཉུང་གི་ལྷགས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་འགྲེལ་
 པའི་དགོངས་པ་ནི་བྱི་མ་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ་།

འོ་ན་བཟོད་པ་རྒྱུད་རྩལ་དམིགས་རྣམ་ཆང་བར་སྟོམ་ལ་འབྲིང་ལ་རིམ་གྱིས་སྟེ་
 ནས་མཐར་འདོད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཤིང་དེའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་
 སྟོམ་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་ན་དེས་དང་པོར་ནི་
 གཉེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ལ་བྱིས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་དང་པོར་ཤེས་ཤིང་སྤང་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟེན་བྱེད་དག་འཆད་ངོ་།

ཆེན་པོ་འདོད་གཏོགས་སྟུག་བསྐྱལ་ཡུལ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །

ཆོས་མཆོག་.....

ངེ་ལྟར་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་མཐར་ལྷ་མ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱལ་དང་ཕྱི་མ་ལྟར་
ན་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱལ་གཅིག་འདོད་པའི་སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་
བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་དམིགས་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་གྱི་
སྤྱལ་བསྐལ་ལྟར་རྒྱལ་ཆགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ངེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་འདོད་པའི་
སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་འདོད་པའི་སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་
དམིགས་ཤིང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ནིང་སྤྱར་ཟག་མེད་
མེད་པས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་རང་གི་རྩལ་གྱིས་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་འབྲེན་པས་
ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་
ཆོས་མཆོག་(དང་སྤྱལ་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་།)གསུམ་འདོད་པའི་སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་
ན་ལ་དམིགས་ཤིང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་རྩོ་བར་རྒྱར་པས་ན་བཟོད་པ་
འབྲིང་པལ་ཆེ་བའི་བར་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེན་བཞི་ལ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་ཤིང་
རྒྱལ་ཆགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །(གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་མ་
རེ་རེར་བསྟན་པས་རྩོ་བར་རྒྱར་པ་ནས་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་བར་ལ་རྩམ་པ་གཏོད་འཕེལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་གྱི་བཟོད་པ་
ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་མཆོག་གཉིས་ལ་ནི་རྩམ་པ་གཏོད་འཕེལ་གྱི་བྱད་པར་མེད་པར་མངོན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས། རྩམ་པ་
གཏོད་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་རྩམས་ལ་རྩམ་པ་བདག་འགོད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་ལས་འཕེལ་བར་བྱེད་
པ་ནི་གོམས་པས་བྱང་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་པོ་སྟོན་པ་དང་དེའི་རྒྱལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད་པ་ན་སྐད་ཅིག་
མ་ལ་དེ་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།) རྩམ་པ་ནི་ངེ་ལྟར་དང་པོར་ཤེས་ཤིང་སྤྱང་བྱ་ཡིན་པས་བཟོད་
པ་འབྲིང་གི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཉིས་དང་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་དང་སྤྱལ་

བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ནམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟར་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཉིས་དང་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་
ཆོས་མཆོག་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ནམས་ཀྱི་ནམ་པ་ནམས་ཀྱང་མཐུན་
ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བདག་གིར་
ལྟ་བ་སྤྱད་པ་དང་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལེ་ལོ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཐམས་
ཅད་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་དང་མི་ཉག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
རྒྱུ་བྱེད་དག་གིས་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི་གང་ཟག་གིས་ངེ་ལྟར་དབྱད་པ་བཞིན་དུ་མི་ཉག་
པའི་ནམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ནམ་པ་དང་། སྟོང་པའི་ནམ་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་
ནམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་
གསུམ་པ་ལ་ནི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་
ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤྱད་པའི་ནམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པ་དང་འདྲ་བས་བདག་མེད་པའི་ནམ་པ་གཅིག་ལ་ལན་གཉིས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ་
ཞེས་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བས་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་ནམ་པ་གང་
ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ལའང་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། བཟོད་པ་
འབྲིང་གི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཉིད་བཟོད་པ་
ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་དུ་བཤད་ལ། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཉིས་དང་
སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་ནམ་པ་འདྲ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་
པ་ལས་ཀྱང་། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་དེ་
ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པ་
དང་། རྒྱུ་བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་མཆོག་དང་ཉེ་ལ་ཆོས་མཆོག་མཐོང་
ལམ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་བླན་པ་ཉེར་གཞག་དང་དམིགས་ནམ་མཐུན་པར་བཤད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་དང་ཡང་དམིགས་ནམ་ལ་སོགས་
པ་འདྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཆོས་མཆོག་དང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་དེར་མི་འབྲུབ་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་ཆོས་མཆོག་མཐོང་ལམ་དང་ཉེ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེས་བཟོད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
དམིགས་ནམ་དེ་དག་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ངོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ནམས་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ལ་གཞི་དཔེ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་དམིགས་པ་དང་དེ་དག་གི་ནམ་པའང་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཀུན་བརྟགས་པའོ་ཞེས་
ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་སངས་ཀྱི་བཟང་པོས་ནི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་
པ་ལས། ཇི་ལྟར་བཟོད་ཆེན་སྐད་ཅིག་མ། གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ ཁྱེད་
གང་བཤད་པ་དེ་ནི་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་འདིར་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐད་
ཅིག་མ་དུ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་
བཤད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ནི་རབ་དང་མཆོག་རབ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རང་དོན་བྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་མཆོག་
སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་དང་། གཞུང་གཞན་དུ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དང་ཆོས་
མཆོག་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བྱས་པར་བཤད་དོ།།

ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ངོ་བོ་

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་གྲོགས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་
པར་ལྷན་ནོ།

.....ཐམས་ཅད་སྤང་བོ་ལྟ། །ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟར་ན། །

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམ་པ་བཞི། །བསྐྱོམས་བྱུང་.....

འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་
མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་
ལ་གཞན་དག་ནི་ཤེས་པར་སྤོ། །རྫོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐོབ་པ་ནི་རྫོ་བ་ལ་སོགས་པར་མ་
གཏོགས་ཏེ་གཏོགས་ན་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་པས་རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་
འགྱུར་རོ། ། (དེ་ལ་ཡང་)དེ་དག་གི་ཐོབ་པར་(ས་མ་བོར་གྱི་བར་དུ་)མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་འདོད་མོད་ཀྱི་འདི་ལ་ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབྱེད་པ་ནི་དོན་
མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་
རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ།

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་
སྤང་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཡང་སྤང་བའི་གཙོ་བོས་མཚོན་ནས་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བདེན་
པ་ངེས་པ་དང་། བདེན་པ་ནམས་ལ་འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འདི་ནི་ལམ་མོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ།
དེའི་ཆ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་
ཉིད་རྫོ་བ་ལ་སོགས་པས་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཕན་
འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་པའི་ཆར་ཡང་(མཉམ་

གཞག་ཡིན་པས་)བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་གྱི་ཐོས་བསམས་ལས་བྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

.....མི་ལྷོགས་མེད་པ་དང་།།བྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ།།

གཉིས་ནི་འོག་ནའང་ཡོད་པའམ།།

ས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་
བྱད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་རྒྱལ་གི་ས་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་
འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་གཟུགས་མེད་ལ་མི་རྟེན་(འདོད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་ས་
པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ངེས་འབྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྟེ་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་)པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་
གཟུགས་མེད་ལ་མི་རྟེན་ཞེ་ན། དང་པོར་ཤེས་ཤིང་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་འདོད་པ་
ལ་དམིགས་པ་ལ་གཟུགས་མེད་པས་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྫོད་ཅེ་གཉིས་
ནི་འོག་མ་འདོད་པའི་ཁམས་ནའང་ཡོད་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲགས་གྱི་
ལྷགས་ཏེ་ས་བདུན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་དག་ལྷས་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན།།

འདོད་རྟེན་ཆོས་མཆོག་བྱད་མེད་ཀྱིས། །གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་འཕྲོབ་པར་འགྱུར། །

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་ཁམས་པའི་ལྷས་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གོང་མ་ལ་རྟེན་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནམས་འདོད་དེ། དེ་
ཡང་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཐོག་མར་སྤིང་གསུམ་གྱི་མའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་བསྐྱེད་ཟེན་
པ་ནམས་ནི་ལྷའི་ནང་དུ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །(བཟོད་ཆེན་དང་)ཆོས་མཆོག་ནི་ལྷ་དག་གི་

ནང་དུ་ཡང་དང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་སྐྱེས་པས་ཀྱང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་
ཅན་དང་བྱད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡང་ཐོབ་པས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་
པར་འགྱུར་(འདི་དག་གི་དུས་སུ་ཕན་ཚུན་མཆོན་གྱུར་པ་དང་འཆོལ་བར་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ལ་)ཆོས་མཆོག་
ནི་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྐྱེས་
པས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་པ་ནི་བྱད་
མེད་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པས་བྱད་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། (ཆོས་
མཆོག་གི་དེ་མ་ཐག་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་)ངས་འབྱེད་
ཆ་མཐུན་ནམས་ནི་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་ལ་དེ་དག་གི་ནམ་
སྟོན་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་
པས་སུན་འབྱེན་པས་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་རྫོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་རིས་མཐུན་འཕེན་
བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ་
དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དོ།

ངས་པར་འབྱེད་པ་ནམས་ཇི་ལྟར་གཏོང་ཞེ་ན།

འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་ནས། །གཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །

དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །

འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་དག་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོབ་པའི་ས་དེ་བོར་ནས་(གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་འཕོས་པས་ས་དེའི་ཐོབ་པ་)གཏོང་སྟེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ས་པས་བསྐྱུས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འཕོས་པས་(ཉི་སྐྱེས་པས་དེའི་ཐོབ་པ།)
གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཤི་སྟེ་གོང་དུ་འཕོས་པས་གཏོང་གི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་(བའི་

ས་འཕྲོ་བའི་མ་ཡིན་ནོ། (གཞན་ཡང་སྐྱེ་བོ་ལྟར་འཆི་བའམ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
དགེ་བའི་ཆ་བའི་རྒྱུ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །འདི་འོག་ཏུ་ས་འཕྲོ་བའི་གཏོང་བ་ནི་མེད་
དེ། གོང་མའི་རྟེན་ལ་སྦྱར་ལམ་མེད་པས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ།) འཕགས་མིན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ས་བོར་རམ་
མ་བོར་ཡང་རུང་སྟེ་འཆི་བ་(སྟོ་རིས་མཐུན་འདོར་བ།) ཁོ་ནས་གཏོང་བར་འགྱུར་གྱིས་འཕྲོ་བ་
པས་ནི་མ་ཡིན། (མ་འདྲིས་པས་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་གིས་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
ནི་གོང་དུ་འཕྲོ་བའི་ཆེ་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དག་འདོར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ནི་མེད་དེ་རིས་མཐུན་གཏོང་བ་ཁོ་
ནས་བོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་བའི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པས་དེ་དག་འདོར་བར་སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པས་དོར་བེན་ཏེ།
དེའི་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ན་འདོར་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པས་འཆི་བ་ཁོ་ནས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །གལ་
ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདི་ལ་ཐོབ་པ་དང་མཛོན་གྱི་ལྟ་ལྟ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ཁམས་གོང་ན་སྦྱར་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་
མ་སྤངས་སོ། །འཕགས་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཐོབ་པ་ནི་སྦྱར་ལམ་མ་ཡིན་པར་བཤད་བེན་པས་སོ།) ངས་འབྲེད་
ཆ་མཐུན་དང་པོ་གཉིས་ནི་(བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། ས་འཕྲོ་བའི་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་ཞེས་
པས་)སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཀྱང་གཏོང་གི་འཕགས་པ་ལ་ནི་དེ་དག་ལས་
(མི་མཐུན་ཕྱགས་ཀྱིས་)ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། (ཐོབ་པ་ནི་ས་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།)ཕྱི་མ་
གཉིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལའང་ཉམས་པ་མེད་པའི་(འཕགས་ལམ་གྱི་སྦྱར་བ་མ་བསྐྱེད་པས་)ཕྱིར་རོ།

དངོས་གཞིས་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། རྣམ་པར་ཉམས་ཆེ་སྟོན་མེད་འཕྲོ། །

གང་ཞིག་གིས་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དེ་དག་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བ་
ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། (མི་སྦྱགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རྟེན་པའི་སྦྱར་ལམ་གྱིས་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་
ལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་མ་ངས་ཏེ་ཉམས་པ་སྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་གཞིའི་སྦྱར་ལམ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པས་
གཏོང་བར་ངས་སོགས་ཀྱང་ངོ།) གལ་ཏེ་སྤར་(བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་)ཐོབ་པ་(ལས་)རྣམ་པར་ཉམས་

པ་དག་གིས་ཡང་(ཕྱིས་)ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལྟར་སྡོན་མེད་པ་(ཁོ་ན་)
གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་འདས་པ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྡོན་(འཕགས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་མ་སྦྱང་
པས་)ཡང་ནས་ཡང་དུ་མ་གོམས་པ་དང་(འདྲོད་ཆགས་དང་བལ་བས་མི་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ།)འབད་པས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་(པས་སྡོན་རང་ས་མི་འཐོབ་)པའི་བྱིར་རོ། (སྡོན་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སོས་འདེབས་
མཁན་ཡོད་ན་འཕྲོ་ནས་སྦྱི་ལ་མེད་ན་གཞི་ནས་སྦྱིད་དོ།)

འོ་ན་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དག་ལ་བྱད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

ཉམས་པ་གཉིས་ནི་མི་ལྡན་པ། །

ཉམས་པ་གཉིས་ནི་(ཆོས་)མི་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ནི་བྱད་པར་ཅི་ཡང་
མེད་དོ།

འོ་ན་ཁྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་ལོག་ལྟ་སྦྱེས་པ་ན་དགེ་ཆ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་ཉོན་
མོངས་པའི་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཁོ་ནས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ནི་སྤྲ་མ་(ལོག་ལྟ་སྦྱེས་
པ)ལྟ་བུ་ཉེས་པས་ཉམས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་སྦྱེས་པ་ན་སོ་སོའི་སྦྱོར་བ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་དང་
ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་སྦྱེས་པ་ན་མཐོང་ལམ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉམས་པའང་ཡིན་
པས་ཉམས་པ་སྦྱིར་སྦྱོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡོངས་ཉམས་ལ་རྣམ་ཉམས་གྱིས་བྱབ་ཁྱང་
རྣམ་ཉམས་ལ་ཡོངས་ཉམས་གྱིས་མ་བྱབ་པ་(ཡོད་དེ་བརྟུ་བྱག་པ་ཐོབ་པ་ན་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་འོ་དེས་ན་)
བྱེ་བྲག་དང་སྦྱིའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་རྟོད་(གྱི་ཡོན་ཏན་)ཐོབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཁྱང་ངེས་པར་ཟུང་ན་ལས་
འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་གཉིས་གྱི་བྱད་པར་ནི་བར་ཆད་བྱེད་

པ་མེད་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། (ཆོ་འདི་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།)

ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་ཆད། །

བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོ་ལོ། །

ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་ཆད་པ་
ཡིན། (ཉིད་ཀོན་མཆོག་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་ཉེན་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ།) དེ་ནི་ངན་སོང་དུ་
ཡང་འགྲོ་བ་སྲིད་ལ་མཆོམས་མེད་པ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་སྲིད་དོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་
པར་ཉམས་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་མི་འགྲོ་ཞེ། དེར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་གསུམ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་སྒོ་ང་དང་བྱོད་
གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་གཉིས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་བྱང་གི་སྐྱ་
མི་སྟན་དང་ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་
པ་སྐྱེ་ལུས་གསུམ་དང་། བརྒྱད་པ་པན་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་
ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ། འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་བ་དང་ལུས་དང་སྲིད་པ་དང་ཉོན་མོངས་
པ་(འདི་དག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པས་དེ་དག་)མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དྲུག་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་པོས་ནི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བར་མི་སྐྱེ་བ་འཐོབ་ལ།
ཆེན་པོས་ནི་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་འཐོབ་མོད་ཀྱི་རྩ་བར་ནི་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་
བ་གཅིག་ཤུ་སྟོས་སོ།

དེ་ལ་སྦྱིར་རིགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་

གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་བརྒྱུ་གནས་ནི།

སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །

དང་པོ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བར་དུ་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་པ་ལ་ལྟོས་པས་སློབ་མ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི་རྟོག་ཅེ་གཉིས་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལས་བསྒྲིག་ནས་ནི་སངས་
རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་ཀྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་
དེ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་གཞན་དོན་
དུ་ངན་སོང་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པ་
རང་སངས་རྒྱས་སུ་ནི་ཆོས་མཆོག་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་
བསྒྲིག་ནས་ཀྱང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་(རང་དོན་གཙོ་ལས་)གཞན་དོན་དུ་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཆོག་ལས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་པར་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བས་དེ་ནས་རིགས་ངེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གཉིས་ནི་གཞན་དུ་བསྒྲིག་པར་མི་རུས་
ཏེ།

སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་(ཀྱི་ལམ་)ནི་སྟོན་བརྒྱད་
ལས་གྲོལ་བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་དང་དབང་པོ་རྣམས་གསལ་ཞིང་སྦྱངས་པས་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམ་མི་སྤྲུག་པ་ནས་གཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ལམ་
ཀུན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བར་སྐབས་(དེར་ཤེས་པ་མི་མཐུན་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་རང་གི་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་
པས་སྐྱེད་ལུག་པ་)མེད་པས་རིགས་གཞན་དུ་(ཐིག་པ་འོག་མར་)འགྱུར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཟེར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ནི་ཆོས་མཆོག་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་སངས་རྒྱས་ནི་སྦྱོར་ལམ་མཐའ་ཆོག་པ་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་མཛོན་པ་བ་གང་དག་གི་ལྟར་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པ་ཆོག་པ་ཤིང་སྦྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི་ཉན་ཐོས་ལྟར་དོད་ཅེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལས་བསྒྲོག་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དེ། དེའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཁོ་ན་བསྐྱར་བར་མི་རུས་པར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྤར་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་འཆད་དེ་དེ་དག་ནི་སྟེ་པ་དག་གི་ལུགས་སོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་དེ་འདིར་ནི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པས་ཁོ་བོས་མ་བཤད་དོ།

སྦྱོར་བའི་ལམ་དེ་ཡང་རྒྱ་གང་ལས་ཤེས་ན།

དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ལྟར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར། །

སྦྱོར་བའི་ལམ་དེའི་སྟོན་དུ་ནི་ངས་པར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ངེ་སྲིད་ན་ཐར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་པས་ཤིན་ཏུ་ལྟར་བ་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར་ཏེ་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་། ལྟ་བུ་སྦྱོར་བ་དང་འབྲས་བུ་འཆགས་པ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དང་གཉིས་པ་ལ་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་གསུམ་པ་ལ་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་དེ། འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་ནི་རྒྱད་རིམ་གྱིས་འརྱུག་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་ནམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་འདུག་པ་(དང་སྒྲིན་པ་དང་གྲོལ་བ་)ལ་སོགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཐར་
པའི་ཆ་མཐུན་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་དབང་པོ་རྣམས་པོ་བཙུག་པ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དག་གིས་
ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་དུ་ཐུར་བ་གང་ཞིག་གི་ཆོ་སྒྲུ་མ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་
མཐུན་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དེ་ནི་(དེའི་ཕྱི་མ་ལ།)ཆོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
དང་འཕགས་པའི་ལམ་སྟེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆོ་གཉིས་
ལའང་ཐར་པར་རྟེན་(རྒྱལ་སྤྱོད་མ་)ལས་བཤད་དེ། ལྷང་ལས་ཀྱང་འདི་ཉིད་མང་དུ་གསུངས་
ཤིང་། དངོས་གཞིས་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པས་དེ་ཉིད་རིགས་སོ་
ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ནི་སྒྲུ་མ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ།

ཐོས་བསམས་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ།

ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དེ་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་བསྐྱེད་མས་
པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ནམ་གཡང་གི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་བྱི་
རོལ་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་(བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆའི་སྒྲོམ་བྱུང་ནི་)ཐར་ཆར་མི་རུང་ཞིང་། ནང་པའི་ད་དུང་
མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་དེ་ཡང་ཡིད་གཙོར་གྱུར་པའི་སྒྲོགས་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཆད་ནི་མ་ངེས་ཏེ། (དེ་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་སྒྲུམ་པའི་དགེ་བ་ནི་ཡིད་གཙོ་བས། དེས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱེད་པའི་ལྷན་དག་གིས་ལས་ཀྱང་ཐར་ཆར་འགྱུར་རོ།) འབྲེལ་པ་ལས། ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཟས་འགའ་
ཅམ་བྱིན་ནས་སམ་བསྐྱབ་པ་འགའ་ཅམ་ཡང་མཐོས་ནས་ཐར་པ་འདོད་པའི་སྟོབས་
བསྐྱེད་པས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་
གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་གང་ཞིག་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འཁོར་བ་ འདོར་བའི་སྟོད་དང་མུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མོས་པ་འདུག་པ་ཡོད་པ་དེས་ནི་སྐྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ཐོས་

པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱང་བ་ཉུང་ཟད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འཕེན་གྱི་དེ་
ལས་བསྒྲིག་པས་ནི་མང་པོས་ཀྱང་མི་འཕེན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་
ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་ཚུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐར་པ་འདོད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཐར་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ངེས་ཚིག་ནི་ཐར་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཆ་ནི་དེ་འཕྲོབ་བྱེད་གྱི་
རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཕན་པས་ན་དེ་སྒྲིག་ཅེས་བྱའོ།

མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། །

དགེ་བ་དེ་ནི་སྤྲིང་གསུམ་གྱི་མའི་ནང་ཁོ་ན་ནས་དང་པོ་འཕེན་པར་བྱེད་གྱི་ལྟ་
ནམས་ལ་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་ཤས་ཚུང་ཞིང་ངན་སོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་
མི་གསལ་ལ་སྒྲིམ་སྟན་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཕེན་ནོ།

འོ་ན་སྒྱུར་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་སློ་དེ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་སློའི་རིགས་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་གིས་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་
འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་
དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག། བདེན་པ་མཐོང་བ་བསྒྲིག་པ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། རྗེས་
སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་
བཞི་པོ་ལྟན་བསྟེན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞང་ཡང་བརྒྱུད་སྟང་
པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་སྒྲུང་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་ངེས་པར་རྟོག་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། (ཁ་ཅིག་གིས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་

ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གོམས་པའི་རང་རིག་བཞིན་ནོའེས་འདོད་དོ།) དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྒར་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་རི་ལྟ་
བར་དྲན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་རྫོམ་པའི་ཆ་ནས་ནི་ལོག་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
ཁ་ཅིག་གིས་བཅད་ཤེས་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཡིད་དཔྱད་དུ་འདོད་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་
དེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བཅད་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་རྣམས་སྒར་མ་
གཏོགས་པ་ལ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་ལ་
ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཞག་ནི་འདིར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དོ།

མཐོང་ལམ།

མཐོང་བའི་ལམ་བཤད་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་མཆོག་ལས། །ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད། །

འདོད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་.....

འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །ཆོས་བཟོད་དེ་གང་ལ་དམིགས་ཤེ་ན། ཆོས་མཆོག་དང་འབྲ་
བར་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་(ནས་སྐྱེད་པ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་
བྱག་གིས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་ཅུང་)པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་མི་སྤྱག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འབྲས་
བྱ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བྱས་མཆོན་ནས་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བྱའི་ཤིང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཡང་

དག་པ་མུང་འདས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་བས་ན་ངེས་པར་འརྒྱལ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། (འདི་མ་
འོངས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པས་ནི་སོ་སྐྱེ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་)དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བསྒྲོག་པར་བྱེད་
པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གིས་བསྒྲོག་པར་བྱེད་དེ་
ཞེས་ཟེར་རྟེ། དེའི་ལྟར་ན་ཆོས་མཆོག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ་ཆོས་མཆོག་དང་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྒྲོག་
པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རྟེ། ནམ་པ་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་སྐྱུར་ཏེ་དོན་དུ་ན་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་གྱིས་ནི་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
ནམས་འདོད་དོ་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འདོད་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་གིས་སྤོང་
ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འགག་པར་འཇུག་བའི་ལམ་
གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྤྱི་བ་པར་བ་ཏུ་སྤོང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཆོས་མཆོག་གིས་སྤོང་བཞིན་པ་
ཡིན་གྱི་སྤངས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དེ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་ངན་སོང་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ལས་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་འགག་པ་ལྟར་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ན་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོའི་ཐོབ་པ་ཆད་པས་སྤོང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་པ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་དོན་ནི་འགྲེལ་པ་ལས་མ་འོངས་པས་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
ཉིད་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་དེའི་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གཞན་
ནི་མ་ཡིན་རྟེ། མར་མེ་དང་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྤོང་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་
མ་འོངས་པ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་མར་མེ་དང་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་

ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །དི་ལྟར་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མར་མེས་སྤྲན་པ་སེལ་ཞིང་འགག་བཞིན་
པས་སྤོང་བྱ་དང་མེར་སྟག་པ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བཞིན་
པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་སྤོང་ལ་འགག་བཞིན་པས་ཕྱ་རྒྱས་བརྩ་སྤོང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། སློབ་
དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ལ།
དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ན་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་སྟོན་སྟོན་ཐོབ་པ་ཆད་པས་ལྟོག་
གི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་གཉེན་པོས་དངོས་སུ་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཉམས་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་བས་
ཉོན་མོངས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ན་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྤང་བ་ཡིན་པ་ལ་འདི་ནི་མ་
བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དང་སྤངས་པ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ནི་
རྐྱེན་མ་ཆང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྤངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོབ་པ་ཆད་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ན་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་
སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པས་སྤངས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།

.....དེ་ནས་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཤེས་དེ་བཞིན། །

སྟུག་བསྐལ་ལྟག་ལ་རྗེས་བཟོད་ཤེས། །བདེན་པ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།

སྟུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་ནི་འདོད་པའི་སྟུག་བསྐལ་
དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་དང་པོར་འདོད་པའི་ཆོས་

ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ན་ཆོས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲག་པ་བཅོམ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྒྲག་བསྐལ་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པའི་སྒྲག་བསྐལ་གྱི་ལྷག་མ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། གོང་མའི་སྒྲག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་། སྒྲག་པ་བཅོམ་ཟེན་ལ་འཐུག་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་འདི། །སེམས་བརྩ་དུག་གོ་.....

དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་(ཟག་མེད་)བརྩ་དུག་གོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའོ།

འདིར་དབྱད་པ་འདི་ཡོད་དེ་བདེན་པ་ནམས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་སམ། འོན་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྩ་དུག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར་ན་སྟོང་ཆེན་མོ་རབ་དུ་འཛོམས་པ་ལས། ལྟ་བ་འདི་ལ་སྒྱུར་མ་ཐག་དུ་ནི། །འདིགས་ཆོགས་ལྟ་དང་ཚུལ་སྤྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། །ཐེ་ཆོམ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དག །ཅིག་ཅར་སྤངས་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་གནས་

བརྟན་པ་དང་ཆོས་སྤང་བའི་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ་བདེན་པ་ནི་ཅིག་ཅར་མངོན་
པར་རྟོགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྩུག་བཤད་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་
བརྩུག་བཤད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤར་སྒྲོས་པའི་མདོ་དང་
འགལ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ནི་བརྩུག་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདེན་
བཞི་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་རྟོགས་ན་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བར་
ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཔེ་དང་བཅས་པའི་མདོ་གསུམ་གསུངས་
པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ།

དེ་ལ་མདོ་དང་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་
ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བརྟན་པ་ཅི་ལགས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་མཐར་གྱིས་མངོན་
པར་རྟོགས་སམ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བྱིམ་
བདག་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་གཅིག་པ་ནི་མེད་དོ། །བྱིམ་བདག་གང་ཞིག་འདི་རྒྱུད་དུ་བདག་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པར་ཀུན་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགོག་པ་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྒྲིབ་ན་དེ་རྒྱུད་དུ་ནི་མ་སྒྲིབ་ཞིག་
ཅས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྤྲུག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་
པར་མ་རྟོགས་པར་ཀུན་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །སྟུག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་
པ་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་
ནི་གནས་ཡོད་ཅིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་ལའང་
སྐྱར་ནས་དཔེ་ནི་ཁང་པ་བཅེགས་མའམ་ཁང་པ་བཅེགས་པ་ཆེན་པོའི་མང་དང་ཅིག་པ་
དང་བྱམ་སོ་དང་གཡོགས་མ་རྣམས་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་རྒྱུ་པ་མ་བཞག་པར་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་
རྒྱུ་པ་གཞག་པར་བྱ་བའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་བཞག་
ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་གཞག་པའི་གནས་དང་གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་སྟོན་གསུངས་སོ།

མདོ་གཉིས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་དོན་སྡེ་མ་བཞིན་ལ་དཔེ་ནི་བང་རིམ་བཞི་
པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་འཛེག་པའི་སྟོན་གསུངས་སོ།

མདོ་གསུམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དོན་སྡེ་མ་བཞིན་ལ་དཔེ་ནི་གདོང་
བྱ་བཞི་པའི་སྐྱས་ལ་འཛེགས་ཏེ་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་དུ་འཛེག་པའི་དཔེའི་སྟོན་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་བའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་མཐོང་བ་ན་
དེའི་ཀུན་འབྱུང་སྟོང་ཞིང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ལམ་གོམས་པས་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
ཡིན་ནོ།

འོ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

.....རྣམ་གསུམ་སྟེ། །མཐོང་དམིགས་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
དང་། དམིགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྟེ། མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་མཐོང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཤེས་རབ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ནི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་(གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་)དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཚུལ་བྱིམས་དང་མཚན་ཉིད་དང་
ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྦྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀྱན་
འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པའི་བྱ་བ་
བཞི་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་གསུམ་ཆར་དང་། ཤེས་
རབ་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཅིག་
པའི་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཐ་མ་ཁོ་ནའོ།

དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་། བཟོད་དང་ཤེས་པ་གོ་རིམས་བཞིན། །

བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཙུ་བྱག་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་ཅིང་ཆོས་
མཆོག་ནི། མི་ལྟོགས་མེད་པ་དང་། བྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
འདི་དག་ཀྱང་ས་བྱག་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །(བཟོད་འཕྲིང་མན་ཆད་ནི་བསམ་གཏན་ལ་རྟེན་ཡང་བྱེ་བྱག་
གི་ས་མི་མཚུངས་པ་སྤིད་དོ། །བཙུ་བྱག་ཏུ་གངས་ངེས་པ་ནི་) བཙུ་བྱག་པོ་དེའི་བཟོད་པ་བརྒྱུད་དང་ཤེས་
པ་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་(ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཙོད་པས་)རྟེན་པོ་འབྱེན་པ་ལྟར་

སྤང་བྱ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་
འཕར་གཞོན་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བའི་བྲལ་ཐོབ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

སྐད་ཅིག་མ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་གྱི་
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལས་བདུས་ལས། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་ཤེས་
བྱ་ལ་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
ཅིག་ཆོས་མཆོག་ཉིད་མཐོང་སྤང་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་མཆོག་བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་འབའ་ཞིག་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་
དོ། །གང་དག་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ལའང་མཐོང་ལམ་སྐད་
ཅིག་བཅོ་ལྔ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། (གལ་ཏེ་བཟོད་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ན་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱན་སྦྱར་
ནི་དགུ་ལྟེ། ཆོས་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་དང་། སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་
བྱ་བའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བཟོད་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་འཁོར་ཡིན་པས་བཟོད་པས་སྤང་བྱ་ལ་ཤེས་པའི་སྤང་བྱར་
བཤད་དེ་འཁོར་གྱིས་བཅོམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོམ་སྤང་ནི་ཤེས་པ་ཁོན་ས་ཏེ། དེ་ལ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཡང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།) །གང་དག་འདིར་ཐེག་པ་གོང་མའི་མཐོང་ལམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་དུ་མ་འཆད་པ་དེ་དག་ནི་སྐབས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །

ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་རྩ་ག་པོ་དེ་དག་ལས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་
མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་སྤར་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། (ཞེ་ན་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་ལྟེ། ཤེས་པ་ནི་བཟོད་པའི་དམིགས་པ་འདྲིན་པའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་བསམས་པའམ། ཡང་ན་མ་
མཐོང་བའམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་འདིའི་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་འདུག་པ་སྟེ་དེ་སྲིད་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །
ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་
ནམ་པ་བརྒྱུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་སྤྲུལ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་ཆགས་པ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྒྲོམ་
ལམ་ཡིན་ན་ཉམས་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་སྤང་གི་སྤངས་པ་འདྲིན་པའི་གཞིའི་གཞེན་པོ་ཡིན་
པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་
པ་བདུན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་མ་རྗེས་པས་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་མར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ། །(ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐལ་མ་ཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།) བརྒྱ་བཞི་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་
ནི་ཁམས་གོང་མའི་ལམ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་དུ་བཤད་དོ། །བརྒྱུག་པ་ནི་སྤྲུལ་
མ་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་བེན་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་སྤྲུལ་བདུན་ནི་མཐོང་བའི་བྱ་བ་མ་རྗེས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་
ལམ་དུ་བཤད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བརྒྱུག་པའང་ལམ་ལ་ངེས་པར་འབྱིན་
པའམ། ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་སྤྲུལ་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། མཐོང་མ་མཐོང་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ནམ་པའི་
དབང་དུ་མ་བྱས་པས་(ཤེས་པའི་)ནམ་པ་གཅིག་མ་མཐོང་བས་ནི་མ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་
ཉག་མ་གཅིག་མ་བཤས་ཀྱང་ཞིང་མ་བཤས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

དབང་པོ་ནི་རྩལ་དེ་དག་ཏུ།

མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྟར་བཤད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཏུ་དབང་པོ་
ནི་ན་པོ་ནི་སྟོན་རང་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་ཆོས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རྩལ་པོ་ནི་སྟོན་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་བཞེན་ནས་དད་པས་ཆོག་གི་

རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་བོ།

དོན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ན་སྤྱིའི་དོན་ནི་གསུམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་།
ལམ་དང་། འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལའང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྦྱིས་པ་དང་
བྱད་མེད་དང་འདྲོད་ཁམས་པའི་ལྷ་རིས་དྲུག་ལ་སྦྱེའི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་
གསུམ་དང་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་པ་ནི་ནམ་སྤྱིན་གྱི་སྦྱིབ་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟ་མ་
དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ནམས་རྟེན་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མའི་སྦྱི་
བོ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པ་
ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་ཞིང་གཟུགས་མེད་འདྲོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ལ། དེ་ནི་ཚོས་མཚོག་
དང་ས་གཅིག་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལའང་བཞི་ལས་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྒར་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁང་དག་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཉེན་
པོ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འདྲོད་ན་ཤེས་པ་ནམས་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་པོ་
མཚན་ཉིད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གཉེན་པོ་ཅམ་ལ་
འདྲོད་ན་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཐག་སྤིང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྒྲོམ་
ལམ་ཁུང་དུའི་རྒྱར་གྱུར་བ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལའང་གལ་ཏེ་སྒྲོམ་ལམ་ཁུང་དུའི་དངོས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་མ་གཏོགས་པ་ནམས་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ལ། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་བཟོད་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།
དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདྲོད་ན་ནི་མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པ་

ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ལའང་དེ་མ་ཐག་གམ་
བརྒྱད་ནས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ་སྔ་མ་ཉིད་སྦྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

རབ་དྲ་དབྱེ་བ་ནི་གང་ཟག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། ལུལ་
གྱིས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། རོ་བོས་ནི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་
གཉིས་དང་། རྣམ་པ་ལས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོ་ལྔ་
དང་། ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལས་ནི་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །སྦྱོན་གྱི་སྒོ་བ་
དཔོན་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ནི་འདིར་
མི་འདོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ལམ་བདེན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མང་པོས་བཀྱར་
བ་པ་དག་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྩུ་གཉིས་སུ་སྤྲོ་བའང་གལ་ཏེ་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་
མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན་བཅོ་ལྔ་པ་མན་ཆད་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་བཞི་
སྤར་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པ་མ་མཐོང་བ་མཐོང་
བ་ཅེས་གྱིས་ཡིན་ན་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཁོ་ན་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བདེན་པ་དང་
རྣམ་པ་ཆོགས་པ་སྤར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ནི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་
པ་སྤངས་པ་དང་། བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་
ཉིད་དུག་གམ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་ངོ་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཁྱུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་རྣམ་པ་མང་དུ་
བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྒོ་མ་ལམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ།

སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ།

ད་ནི་གང་ཟག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པོ་བཞིའམ་
ལྷའི་རྒྱན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་སེལ་བྱ་ལས། རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །མཆན་
ཉིད་འཇིན་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད། །འདི་ལ་གང་ཡང་འཁོར་བ་མེད། །སྤྱུ་ཡང་མྱ་ངན་འདས་
པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤང་པོ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཅོམ་མ་བྲག་གིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་
ལ། ཤིང་རྟའི་མིང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། བཙུན་པ་གཞོན་ནུ་ལེན་གྱིས་ཀྱང་། སྤང་པོའི་རྒྱན་
ནི་གང་ལ་དགེ། །མི་དགའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཉིད། །དེ་ལ་སྟོག་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ། །སྟོག་མེད་
བསྟན་པས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤང་པོ་ལྷ་ཆོགས་
པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བརྗོད་ན་གཟུགས་མེད་ན་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་ལ། །ཁ་ཡར་བ་ལ་
བརྗོད་ན་བྱམ་པའང་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་བས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
རྒྱན་ནི་གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། །ཁ་ཡར་བ་དང་ཆོགས་
པ་ཞེས། །བརྟགས་ན་སྤང་པོ་ལྷའི་རྒྱན། །གང་ཟག་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ས་བོན་ཀྱན་གྱི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱན་ནི་གང་ཟག་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་
ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཟག་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སྤང་པོ་བཞིའམ་ལྷའི་རྒྱན་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

བརྒྱད་ཏུ་དབྱེ་བ།

དེ་འཆད་པ་ན་བརྒྱད་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བདུན་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་ལའང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། མཐར་གྱིས་པ་
དང་། ཟུང་པར་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ།

འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པོ་ལས་ཅི་
རིགས་པར་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་སྟོན་ཏུ་སོང་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་འགྲེལ་པ་ལས་པལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདོད་པ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་གཉིས་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་ནི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་རྒྱག་པ་ནས་བརྒྱད་
པའི་བར་སྤངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པ་ནས་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་དགུ་པ་སྤངས་པའི་བར་ལ་རྒྱུ་ཀས་བཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷ་པ་སྤངས་
ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོར་མ་བཤད་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཐོབ་
འབྲས་ནི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་
ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་
སྟོན་འགྲོ་མེད་དོ། (ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་ནས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤས་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་
ནི། དེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་
ཡིན་ན་ནི་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་ཞིང་། འདིའི་བཞུགས་གནས་ནི་རྩལ་ཐ་དད་དོ།) ཀྱན་
ལས་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། པལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་

ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདྲོད་པ་ནམས་པས་
འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཕྱིར་མི་
འོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་བཤད་ཅིང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་
ལ་ཞུགས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཉིད་ལ་བཤད་དོ།

མཐར་གྱིས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི་སྤར་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་པས་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་དང་པོར་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་ནམས་སྤངས་ནས་དེ་ནས་འཛིག་ཏེན་
ལས་འདས་པའམ་འཛིག་ཏེན་པའི་སྟོམ་ལམ་ཡང་རུང་སྟེ་སྟོམ་སྤང་ནམས་རིམ་གྱིས་སྤང་
བའོ།

དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །བསྟོམས་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །

འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་ལཱ་འེ་བར་བཅོམ་.....

དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོམ་ལྷ་མན་ཆད་ལ་ཞུགས་པའི་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སྤྱོད་འབྲང་བ་དེ་དག་གལ་ཏེ་སྟོན་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་
བ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བྱ་དང་པོ་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐད་ཅིག་བཅོམ་ལྷ་མན་ཆད་ལ་གནས་
པའི་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་སྤར་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདྲོད་པའི་སྟོམ་སྤང་གཅིག་ནས་

ནམ་པ་ལྷ་པ་འབྲིང་གི་འབྲིང་པོའི་བར་དུ་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་པོ་
ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། (འབྲས་བུ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཆིང་
བ་ཀྱན་ལྷན་བཞིན་ནོ།)

.....གཉིས་པ་ལ། །དགྲ་པ་ཚུན་ཆད་ཟད་པ་ཡིན། །

ཡང་དེ་གཉིས་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ནི་(ཞེས་པ་འདི་ལ་
ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས། ལ་ནི་གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་། །བདུན་པ་སྟག་དང་སྟློན་པ་དང་། །སྟོན་དང་ཆད་འཛིན་གཞི་དང་ནི། །
ཆེ་སྐྱབས་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཤིང་ལ་གཙོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ཤིང་ལ་ཆུ་འཕྲེན་ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་བཞི་པ་དང་། ཤིང་ལ་བྱ་གནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདུན་པ་དང་། ལག་པ་བསྐྱལ་ལ་ཟན་བཟའ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟུང་པ་
དང་། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་འདི་ན་ནི། མེ་ཡོད་ལ་འདི་ན་ནི་མེ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟུང་པ་དང་། བདག་ནམ་ཞིག་
ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ལ་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་དང་། གཞི་དེ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་ཇི་ཙམ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆད་
འཛིན་པའི་གཞི་དང་། ཏུས་དེ་ལ་འམ་དང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་སྐྱབས་ལ་འདུག་པ་དང་། བརྒྱད་ལས་འབྲས་བུ་གཉིས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་ལ་ཡིན་པར་འགྲེལ་རྒྱུ་གིས་བཤད་དོ།) སྤར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུག་
པ་ནས་དགྲ་པ་ཚུན་ཆད་ནི་དགྲ་པ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གི་བར་
འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་སྟངས་ཅིག་མ་བཙུག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

འདོད་བའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། །

ཡང་དེ་གཉིས་སྤར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་ཡང་ན་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
བར་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཞིག་གིས་མཐོང་ལམ་སྟངས་ཅིག་མ་བཙུག་པོ་ཐོབ་
པ་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།

གང་ཞིག་གང་ལ་ཁྱལ་ས་པ་ནི། །བཙུ་རྒྱལ་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །

དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་འབྲང་བ་གང་ཞིག་འབྲས་བྱ་དང་པོ་རྒྱན་ཁྱལ་ས་ལ་
སོགས་པ་གང་ལ་ཁྱལ་ས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོམ་ལྷ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་
རྒྱལ་པ་ལ་ནི་རྒྱན་ཁྱལ་ས་ལ་སོགས་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་ཁྱལ་ས་པ་དང་
དད་པས་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆགས་བྲལ་
སྟོན་འགྲོའི་ཁྱལ་ས་གནས་ལ་རྟོགས་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱི་སྤངས་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་
དེ། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅོམ་ལྷ་པ་དང་བཙུ་རྒྱལ་པས་བྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤངས་པ་ནི་
འབྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། སྤིང་
ཅེའི་སྟོམ་སྤང་མ་སྤངས་པར་དགྲ་བཅོམ་མི་ཐོབ་ཅིང་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྟོམ་སྤང་མི་སྤོང་
བའི་ཕྱིར་(དྲི་བཅོད་པས་གཞོམ་མིན་སྟོམ་ཁོ་ནས། ཞེས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་ངོ་ཞེ་ན་)དང་།
ཟག་(པ་དང་)བཅས་(པའི་)འོག་ས་དང་རང་སས་མི་སྤོང་ལ་དེ་བས་མཐོ་བའི་འཇིག་རྟེན་
པའི་ས་མེད་པས་སྤིང་ཅེའི་སྟོམ་སྤང་སྤོང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། (རྒྱན་ཁྱལ་ས་ལ་འང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོ་མེད་དེ། བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བར་སྤིང་ཅེའི་མཐོང་སྤང་
མི་སྤོང་བས་སྤང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རོ།) གང་ཞིག་
མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོམ་ལྷ་པ་མན་ཆད་ལ་འདོད་པའི་སྟོམ་སྤང་ལྷ་པ་མན་ཆད་སྤངས་
ནས་བཙུ་རྒྱལ་པ་ལ་རྒྱལ་པ་སྤོང་བ་ནི་མི་སྤིང་དེ། དེ་ནི་བཅོམ་ལྷ་པ་མན་ཆད་ཞི་གནས་
གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་བཙུ་རྒྱལ་པ་ཡང་རྟེན་གྱི་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷ་པ་ལ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་སྤངས་ནས་བཙུ་རྒྱལ་པ་ལ་དགྲ་པ་སྤོང་
བའང་མི་སྤིང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་
འཕགས་པ་ནི་བར་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་བྱད་དོ།

དེ་ཆེ་དབང་པོ་ཚྭ་རྩལ་དག།དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །

གང་གི་ཆེ་མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་བརྩ་བྱག་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་སྒར་
གྱི་དབང་པོ་ཚྭ་པོ་ཆོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་དང་རྩལ་པོ་དད་པས་རྗེས་འབྲང་དག་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དང་དད་པས་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་གཟུང་
ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།
(རྒྱན་ཞུགས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། ཞུགས་པ་ནི་ལམ་གྱིས་བྱེ་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་
གནས་པས་བཅོ་ལྔའོ། ཇི་རེ་རེ་འང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱག་སྟེ། སྒོམ་སྒྲང་མ་སྒྲངས་པ་ནས་ལྔ་པ་སྒྲངས་པའི་
བར་རོ། ཇི་རེ་རེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི་རིགས་གྱིས་ལྟེ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནས་རྟོགས་
པའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་བར་རོ། ཇི་རེ་རེ་འང་དབང་པོས་གསུམ་མོ། ཇི་རེ་རེ་ཡང་རྟེན་གྱིས་དགྲ་དགྲ་སྟེ་སྤིང་གསུམ་དང་
ལྟ་བུ་གོ། ཇི་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའོ། ཇི་བཞིན་དུ་ཆོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་ལ་རིགས་ལ་དབྱེ་
བ་མེད་པས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སུམ་བརྒྱའོ། འབྲས་གནས་ལ་དད་མོས་ནི་གཞན་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་འབྲེལ་ལམ་གྱི་
དབྱེ་བ་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་བརྩ་བྱག་པར་ཟད་པས་ན་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཡོད་དོ། མཐོང་ཐོབ་ནི་གཞན་ཆོས་གྱི་རྗེས་
འབྲང་དང་འབྲེལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་བརྒྱ་དང་བྱག་ཅུ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ཏེ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །
ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། ཞུགས་པ་ལའང་གཉིས་ལས་དད་པས་རྗེས་འབྲང་ནི་
གཞན་རྒྱན་ཞུགས་དང་འབྲེལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་གསུམ་སྟེ། བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བྱག་ཅུའོ། ཆོས་གྱི་རྗེས་
འབྲང་ནི་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ལ་གཞན་ཆོས་རྗེས་འབྲང་བ་སྒྲ་མ་དང་འབྲས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཅོ་ལྔའོ། ཇིའི་གནས་
པ་ལ་དད་མོས་ནི་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་གཞན་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བཞིན་ཏེ་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱའོ། གནས་པ་
གཉིས་པ་མཐོང་ཐོབ་ནི་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ལ་གཞན་ནི་ཆོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་བཞིན་ཏེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཅིག་གོ། ཆགས་
བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མེ་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། ཞུགས་པ་གཉིས་ནི་རིགས་ལྔ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་དང་
དབང་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་འཇུག་བར་དང་རྟེན་གྱིས་དགྲ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དད་པས་
རྗེས་འབྲང་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱག་ཅུ་རེ་བཞི་སྟེ་བསམ་གཏན་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་

ཕྱི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་དང་། འདོད་པའི་རྒྱུ་དུ་སྤངས་པའམ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་གང་ཅུང་ངོ། །དེ་ལྟར་འབྱམ་ཉི་མེད་ལྟ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་མེད་ལ་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་ཉི་མེད་ཀྱི་ལྟ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཉི་ལྟེ། །འདིའི་གནས་པ་ནི་ཕྱི་བྲག་མང་བས་བརྗོད་པ་མང་པོར་འབྲུང་ཉི་ལམ་ཆེར་འོག་གི་མཐར་ཀྱིས་པ་དང་འབྲ་བར་སྦྱར་གསུང་ངོ།།)

འབྲས་ཐོབ་འབྲས་སུ་བྱུང་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

འབྲས་གནས་བྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལྟ་པའི་བར་དུ་སྤངས་ཀྱང་སེམས་བརྩ་དྲུག་པ་ལ་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་སུ་(ཅམ་པོ་)ཐོབ་པའི་སེམས་བརྩ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་དེས་དེ་དུས་ན་འབྲས་སུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པས་སོ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་(ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་སྦྱར་བ་ལ་) མི་བཙོན་པ་(དེ་སྤྱི་དུ་ཞུགས་པ་མ་)ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(ཞུགས་པ་ཡིན་ན་གཉེན་པོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་སྦྱེས་ནས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་)འདི་ལྟར་འབྲས་སུ་སྤྲུལ་པ་ལ་གནས་པ་ནམས་ནི་ཕྱི་མ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་བཙོན་པ་ན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བརྩ་དྲུག་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ཕྱི་མ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པའོ། །

འདིས་ནི་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པ་སེམས་བརྩ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་པའམ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱི་མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སེམས་

བརྩུག་པ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་
འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བྱད་པར་ཅན་ནས་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་
བྱའོ། །དེས་ནི་སེམས་བཅོལ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་འདྲོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལྡ་པ་སྤངས་ཀྱང་
ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་བའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཕྱིར་འོང་
མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་བརྩུག་པ་ཐོབ་པ་ན་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འོང་ནི་འདྲོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་
བྱག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་ལྡ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བརྩུག་པ་སྤངས་པ་སེམས་བཅོལ་པ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་བ་
དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མན་ཆད་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སེམས་བཅོལ་
པ་ལ་གནས་པ་དག་བཅོམ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེས་ན་ཆགས་བྲལ་སྡོན་འགྲོ་ནི་འཕགས་པ་སྡེ་མ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་འབྲས་རྣམས་
ཐ་དད་ཅིང་ཕྱིར་མི་འོང་བྱད་པར་ཅན་ཉིད་དག་བཅོམ་ལ་ཞུགས་པའང་ཡིན་པས་རྣམས་
བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཀུན་བརྟགས་པར་འཆད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟས་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་ཀུན་ལས་བརྟས་ལས་
བཤད་པ་ནི་འདི་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་བྱག་པ་སྤངས་པ་སེམས་
བཅོལ་པ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སེམས་བརྩུག་པ་ལ་གནས་
པ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་། འདྲོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་
སེམས་བཅོལ་པ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སེམས་བརྩུག་པ་ལ་
གནས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་སྤང་
བྱའི་ཉུང་བའི་མཐའ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་འདིར་སྒྲོས་པ་མང་བའི་མཐའ་ཤུགས་ལ་གོ་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མང་བའི་མཐའ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་དེ་ལས་བཤད་
པའི་ཉུང་བའི་མཐའ་སྤངས་པ་ཤུགས་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྒོམ་
སྤང་སྤོང་ན་ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྤྲུལ་མི་ལྟོག་པ་དང་།
ཕྱིས་དེ་ལས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་སྤངས་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་སྤངས་ཀྱང་འབྱུང་ན་འཕགས་པ་དེ་དག་ལའང་འབྱུང་བས་ཕྱིར་མི་འོང་
ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་
ཉམས་པ་ཡོད་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒོས། འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
སྒོན་དུ་འགྲོ་བའི་འཕགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་
ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་
སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་མདོན་གྱུར་སྤོང་བ་དང་ས་བོན་
ཉམས་སྤང་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཙ་བ་ནས་མི་སྤོང་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའང་
སྤར་ལྟོག་ལ། འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྒོན་དུ་འགྲོ་བའི་འཕགས་པ་དེ་དག་ནི་
འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་མདོན་གྱུར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ས་བོན་ཡང་དེ་མ་ཐག་པར་སྐྱེ་བའི་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བའི་
ཕྱིར་དེ་ཕྱིན་ཆད་འདོད་པར་ལན་ཅིག་ལས་འོང་མི་སྲིད་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་དེ་
དང་དེར་བརྗོད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཅིག་ཅར་
ངས་པར་འབྱིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་
མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཏེ་རྒྱུན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་

གྱི་བདེན་པ་ལ་ཅིག་ཅར་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་
ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་ནི་སྲིད་ཅེའི་ཡང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བས་ཕྱིར་འོང་
དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་མེད་པར་དག་བཅོམ་པ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའོ།

དེ་ནི་མཐར་གྱིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྤར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཅིག་
ཀྱང་མ་སྤངས་པ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དང་པོར་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཏེ། དེ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་རུང་གིས་
སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་ཏེ་འབྲས་བུ་བཞི་རིམ་གྱིས་ཆང་བར་ཐོབ་པ་དང་གསུམ་མམ་གཉིས་
འཐོབ་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་
དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་བཤད་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་

རྒྱན་ཞུགས།

ས་དང་ས་ན་ཉེས་ནམ་དགུ་འདྲེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡོན་ཏན་ནམས། །

ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་ནམས་གྱི། ཆུང་དུ་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །

ཇི་ལྟར་འདོད་ཁམས་ན་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་པ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་
དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་གྱི་ས་དང་ས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ན་ཡང་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྲིང་ཆུང་དུ་གསུམ་གསུམ་དང་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་ནས་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུའི་བར་ནམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པས་སྤྱིར་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙུ་ཙུ་
གཅིག་ཡོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ས་དེ་དག་རེ་རེ་ན་སྤང་བྱ་དགུ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་
པོ་ཡོན་ཏན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་ནམ་གྲོ་ལ་གྱི་ལམ་ནམས་ཀྱང་དགུ་དགུ་

བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཅིག་ཡོད་དོ། །(མི་ཚྭ་གས་མེད་ནས་བཟུང་སྟེ།)དི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་དག་རེ་རེ་ན་
སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རེ་
རེ་ཞིང་ཡང་ཚུང་དུ་འུ་ཚུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྤང་
བྱ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་སྤང་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་དུ་འུ་ཚུང་དུ་སྤང་བ་
ཡིན་ཏེ་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་པ་འབད་པ་ཚུང་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་
བྱ་ཚུང་དུ་འུ་ཚུང་དུ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། དང་པོ་ནི་ལམ་ཆེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་བ་ན་ཉོན་མོངས་པ་
ཆེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་
ལ་ཞུགས་པ་དང་བརྒྱུག་པ་ནི་གནས་པ་ཙམ་པོ་ཡིན་པར་སྤར་བཤད་ལ། (སྦྱིར་དད་མོས་
ཙམ་ལ་དབྱེ་ན་དབང་པོས་གསུམ་མོ་རིགས་ཀྱིས་ལཱོ། །སྤངས་པས་འཆིང་བ་ཀྱུན་ལྔན་ནས་ལཱ་སྤངས་པའི་བར་དུག་
གོ་ཉིན་གྱིས་དགུའོ། །ལམ་གྱིས་དབྱེར་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱུག་པར་ཟད་པའོ། །སྦྱིར་བརྒྱུད་བརྒྱུད་དང་བརྒྱུད་ལོ།
མཐོང་ཐོབ་ཀྱང་རིགས་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་གཞན་ནི་སྤང་པ་དང་འབྲས་བུ་སྦྱིར་བརྒྱུད་དང་དུག་ཅུ་གཉིས་སོ།)

འབྲས་གནས་བསྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །

རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་གནས་གང་ཞིག་སྤར་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཟད་དེ་མ་སྤངས་ན་དེ་ནི་རེ་ལྟར་ཏེ་རབ་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་
སྦྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་པོ་བོས་ན་
ལན་བདུན་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་དོ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ན་རེ་ལྟའི་སྲིད་པ་བདུན་དང་མིའི་སྲིད་པ་བདུན་དང་བར་
དོའི་སྲིད་པ་བདུན་ཆོན་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱུད་ལེན་ཀྱང་བདུན་ཆོན་དུ་ཆོས་མཐུན་

པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤིང་ལོ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྟེ་
པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་ལྟ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་
པ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྒྲུབས་
མེད་དེ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་
བ་ན་རེ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་རིས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་པར་སྐྱ་ངེ་བཞིན་དུ་བརྟག་ན་ནི་མདོ་ལས། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་
འཁོར་ཞིང་སོང་ནས་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་མཐར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་བར་སྲིད་ཀྱང་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་བ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མདོ་ལས།
སྲིད་པ་ལན་བདུན་པར་གསུངས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་(དེ་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པས་)ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་དེ་སྲིད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྒྲིན་པས་སྲིད་པ་བདུན་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མི་
སྐྱེ་ལ་དེའི་གོང་དུ་(བར་སྐྱབས་སུ་ལམ་གོང་མ་དང་)ཡང་དག་བཅོམ་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་(དེ་སྲིད་
དུ་མྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རེ་ལྟར་སོགས་ན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ།) དེ་སྐྱེལ་གོམ་པ་
བདུན་པས་ཟེན་པ་དང་རིམས་ཉིན་བཞི་པ་བཞིན་ནོ།། (རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་ནི་སྲིད་
པ་ལན་བདུན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་ལྟར་བརྒྱུད་པ་ན་མིར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འབྲས་བུ་ལ་ཉམས་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ལ་སོགས་
པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་སོ། །གང་ཞིག་མའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་མཐར་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་བྱ་
ངན་ལས་འདས་ལ། ལྷའི་ནང་དུ་དེ་ཐོབ་པའང་མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདའོ། །སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མི་འབྱུང་བ་
ནི་ལམ་དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་སྲིད་ཀྱིས་ངེས་པ་བརྒྱུད་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེལ་གོམ་བདུན་པས་ཟེན་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་ལྟེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་གཉིས་དང་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟེ་ཀུན་གྱིས་བདུན་ལུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་ཁ་ཅིག་ཡང་ལན་བདུན་པ་ཡོད་དོ།) དེ་ནི་སངས་རྒྱས་(ཀྱི་བརྟན་པ་དང་སངས་

ཆུས) འདིག་ཉེན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ན་ནི་བྱིས་པའི་ཉེན་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པས་དག་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །

ཆུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་གནས་གང་ཞིག་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་རུང་གིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་མཐ་རྣམ་པ་བཞིའི་བར་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་(སྟེ་འདི་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྟོན་ནམ་ཕྱིས་སྤངས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །གང་ཟག་)དེ་ནི་(བཞི་སྤངས་ན་)ཆེ་གཉིས་སམ་(གསུམ་སྤངས་ན་)གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལའང་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་སྤངས་པ་དེ་ནི་ཆེ་དྲུག་གམ་སྤར་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྒྲོས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་གོའོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ཡང་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་པ་སྤངས་པའང་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་མ་སྒྲོས་ཤེ་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་པ་སྤངས་པ་ནི་དྲུག་པའང་(ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་)ངེས་པར་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དྲུག་པ་གཅིག་ཤུས་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བར་ཆད་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་གཅིག་ཤུས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་མི་འཇུག་རོ། །(ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ།)ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི་འདོད་ཁམས་ལས་

འདའ་དགོས་པས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱ་བར་རྒྱས་ལ། (འགྲེལ་
པར་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་སོང་ནས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལན་ཅིག་འོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། སན་ཆད་སྟེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་ལྟར་སོང་ནས་མིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་དུ་བཤད་ལ་མདོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་
ཟུག་རྣམས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་གསུམ་ལུས་པ་ཡིན་ལ་)ཕྱིར་
འོང་ནི་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པས་རྣམ་པ་དུག་པ་གཅིག་ཤུས་གེགས་བྱ་བར་མི་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕྱིར་འོང་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་བཤད་པ་ནི།

རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་བར་བཅོམ་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཁྱལས་པའང་ཡིན། །

རྣམ་པ་དུག་པ་ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། །

རྒྱན་ཁྱལས་ཀྱི་འབྲས་གནས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་(གཅིག་ནས་)རྣམ་པ་ལྷའི་བར་
དུ་བཅོམ་པ་(དུག་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གནས་པ་)གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་
གནས་པར་མ་ཟད་འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཁྱལས་པའང་ཡིན་ནོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་ཅི་མ་པོ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་རྣམ་པ་དུག་པ་
ཟད་པར་གྱུར་པ་(དེ་རྣམ་གྲོལ་ལ་གནས་པ་)གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་པ་རྒྱུང་དུ་གསུམ་གྱིས་ནི་འདོད་པར་ལན་ཅིག་ལས་སྟེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།
(འདི་ལ་དབྱེ་ན་ཁྱལས་པ་ལ་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ཡང་དབང་པོས་གསུམ་གསུམ་དང་། རྟེན་གྱིས་དགྲ་དགྲ་
དང་། སྤངས་པ་དང་ལམ་གྱིས་ལྷ་ལྷོ། །དད་མོས་ནི་རིས་གྱིས་ལྷ་སྟེ་སྤྱིར་དུག་བརྒྱུད་དང་བདུན་ཅུ་ཙམ་ལྟོ། །མཐོང་ཐོབ་

ནི་རིགས་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་པས་བརྒྱད་དང་སྟུང་ཅུ་ཙུའོ། །གནས་པ་གཉིས་ནི་གཞན་དང་སྔ་མ་འདྲ་ལ་སྤངས་པ་དང་
ལམ་ཀྱིས་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དད་མོས་ནི་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་དང་། མཐོང་ཐོབ་ནི་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ཡོད་དོ།)

ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་།

ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་གནས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉེས་པའི་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་
ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་(དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པ་ལ་)ཆེ་གཅིག་པ་དང་(ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་)ཉོན་མོངས་
ཀྱི་)བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གནས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །ཆེ་གཅིག་གིས་ཕྱིར་མི་འོང་
ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འདི་ནི་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་དགོས་ཤིང་
ཁམས་ལས་འདའ་བ་ནི། བཟོད་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཙམ། །འཐོབ་ལ་ལས་གཤམ་ཤིན་
ཏུ་བྱེད་ཅིས་འབྱུང་ལ། ཉོན་མོངས་པའང་ལས་དང་འདྲ་བས་སྤང་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་
མོངས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་གསུམ་དང་
བཞི་སྤངས་པ་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་པ་འབྲས་བྱ་ཙམ་ཐོབ་པ་ནི་རིགས་སྟེ་འམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གམ་དེ་དག་གི་གོང་མའི་གཉེན་པོ་འབྲས་བྱ་བྱུང་
པར་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ན་ཡིན་ནོ།)

ཕྱིར་མི་འོང་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བཤད་པ་ནི།

གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །དེ་དགྲ་ཟད་བས་ཕྱིར་མི་འོང་། །

དེ་ནི་བར་སྟེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སྤང་ན་འདལ། །

གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་.....

ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱུགས་པའང་ཡིན་ནོ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་གནས་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་
སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། གཞུགས་
སུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་། གཞུགས་མེད་པར་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་ཟུང་ན་ལས་
འདའ་བའོ། །དེ་ལ་གཞུགས་སུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། བར་མ་དོར་ཟུང་ན་
ལས་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་དང་། བཅོམ་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་།
བཅས་པ་དང་། བཅོམ་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་དང་།
གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གཞུགས་ཀྱི་(གནས་བརྩ་
དུག་གང་རུང་གི་)བར་དེར་(སྟག་མེད་)དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། (འདི་ཆས་ཉིད་ཀྱིས་བར་
དོར་ཡུན་རིང་གནས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་སོ།)

གཉིས་པ་ནི་(བར་དོར་འདའ་མ་རུས་པ་དེ་)ལམ་སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བཙོན་པ་དང་
ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཆངས་རིས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་
དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། (ཁ་ཅིག་སྤང་པོ་སྟག་མེད་དུ་འདའ་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཆེ་འདོར་བའི་
དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་མི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྣམ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བར་དོར་འདའ་བ་དེ་ཆེ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་དབང་ཡང་བར་དོར་གནས་པར་
བྱེད་པའི་ལས་ནི་སྐྱེས་ནས་ཐོང་འགྱུར་ལྟ་བུའི་མཐུ་ཅན་མེད་པས་ཟུར་དུ་སྟག་མེད་དུ་འདའ་ལ། འདི་ནི་ཆང་དེ་རྫོགས་
ནས་སོ། །དེས་ན་མི་མཚུངས་སོ།) གསུམ་པ་ནི་བཙོན་པ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་མེད་
པས་དེ་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི་

བཙུན་པ་དང་ལམ་དང་གིས་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་
ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་ནས་ལམ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཚོལ་བ་མེད་པར་དག་བཙུན་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་ཞེས་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྐྱེས་པ་འདོད་ལ། སྒྲིམ་དཔོན་ནི་མདོ་ལས། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་
པར་ཡོངས་སུ་མཉམ་ལས་འདུང་བ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་
སུ་མཉམ་ལས་འདུང་བ་ཞེས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་མཉམ་ལས་འབྱུང་བས་
དེ་དང་མཐུན་པར་འབད་ཚོལ་མེད་པ་དང་ཡོད་པས་འཐོབ་པའི་སྒྲིམ་མདོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་མེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལམ་དང་གིས་འབྱུང་བ་དང་
དང་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་མེད་པ་གསུམ་པར་བཞེད་དོ། །ལམ་དང་གིས་
འབྱུང་བར་འདྲ་ཡང་སྐྱེས་ནས་དང་བྱད་པར་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ནས་མཉམ་ལས་
ནི་ལམ་ཆེས་དང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་བསགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཆེས་ཆེ་བ་དང་། ལམ་
ཆེས་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་པས་ཕྱ་རྒྱས་ཆེས་ཆུང་བ་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་མེད་པ་ནི་
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་པ་ནི་ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་གཞན་དག་
ཏུ་དག་བཙུན་མ་ཐོབ་པར་འོད་ཆུང་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་འཕོས་ནས་དག་བཙུན་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་སྟེ།

..... དེ་ནི། །བསམ་གཏན་སྒྲེལ་ན་འོག་མིན་འགོ། །

དེ་འཕར་བྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ་.....

གོང་དུ་འཕོ་བ་(ནི་འདིར་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ཀྱང་ལན་གངས་གཞན་ལ་ཕྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གྱི་མཐུས་
བར་དོ་དང་སྐྱེས་གནས་འདུང་མི་རུས་པ་སྟེ།)དེ་ནི་རྒྱུའི་སྒྲིམ་ཤེས་རབ་ལ་དགའ་བས་ལྷག་མཐོང་

སྤྱད་པ་བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་དགའ་བས་ཞི་གནས་སྤྱད་པ་བསམ་གཏན་མ་སྤེལ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱུ་འཇིགས་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་བསྐྱེམས་ན་འབྲས་བུ་འཇིགས་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་འཕར་བ་དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་འཕགས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བདེ་བའི་རོ་བྱངས་པས་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་ཏེ་ཤི་འཕོས་པ་ན་ཆངས་རིས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་སྡོན་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་(བཙུག་པོ་)སྤེལ་(བསྐྱེམས་)ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་དག་བཙུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་(ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསུམ་སྤེལ་ལམ་དུག་སྤེལ་གོམས་ནས་)རྒྱུན་སྡོན་མ་ལ་གཙང་མ་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལྷའི་འོག་མ་གང་རུང་གཅིག་དུ་སྐྱེས་ནས་དེ་ནས་བཙུག་པོ་བསྐྱེམས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དག་བཙུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གནས་རིས་བཙུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་སྟེ་འོག་མིན་གྱི་ལུས་ལ་དག་བཙུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཆངས་ཆེན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ལྷ་བའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་པའི་གནས་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་འོད་གསལ་མན་ཆད་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་དག་བཙུག་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་འདི་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བའང་འདོད་པ་ཁོ་ནར་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་དེ་ས་དེ་དང་འོག་མར་ཕྱིར་མི་འོང་(བས་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་)པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕགས་པ་དེ་དག་ཡང་ན་ནི་རྟེན་དེ་ལ་དག་བཙུག་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཐོབ་ན་ནི་གོང་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ།། (སྤེལ་མ་ཉམས་ནས་སྤྱིན་མེད་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དེ། སྤེལ་མའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ་དེ་
རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཉམས་ན་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།)

.....གཞན་སྤྱིད་ཅེ་མོར་འགྲོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་འོ་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་བསྒོམས་པ་ལས་གཞན་རྒྱུ་འོ་སྒོ་ནས་
བསམ་གཏན་མ་སྤེལ་བ་ནི་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་གནས་གཙང་མ་ལྡ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་སོང་
སྟེ། དེ་ནས་གཞུགས་མེད་པ་རྣམས་སུ་སོང་ནས་སྤྱིད་ཅེར་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ།།
གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་ལ་བར་སྐྱབས་ས་འོག་མ་དག་ཏུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའང་ཡོད་མོད་
ཀྱི་འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སྤྱིད་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་མངོན་པར་གྲུབ་ནས་མུ་
ངན་ལས་འདའ་བ་སྤྱིད་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་སྤྱིད་པ་བརྒྱད་པ་མི་འགྲུབ་པས་ན་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་
ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ལ་ཏེ་སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་
གཞུགས་སུ་འགྲོ་བར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་གཞུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་གནས་གཙང་མ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་འོངས་ནས་
གཞུགས་མེད་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །འདི་དག་གནས་གཙང་མར་མི་
འགྲོ་བ་ནི་གནས་གཙང་མ་དག་ནི་འཕགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་
གཞུགས་མེད་བྱིས་པའི་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་འཕགས་པའི་
གནས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ནི་གཞུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། །གཞན་ནི་འདི་ལ་མུ་ངན་འདལ། །

གཞུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ལས་གཞན་ནི་གཞུགས་མེད་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ། འདོད་པར་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་གཞུགས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་དག་ནི་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་དག་བཅོམ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབྱེ་ན་
སྐྱེས་ནས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས་དང་། བྱེད་པ་མེད་པར་མུ་འཇུག་ལས་འདའ་
བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ན་བར་སྲིད་མེད་པས་བར་མ་དོར་མུ་འཇུག་
ལས་འདའ་བ་ནི་མེད་དོ། །རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བའང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མན་
ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སྲིད་ཅེ་ལ་ནི་གོང་དུ་འཕོ་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱིར་མི་འོང་སྐར་ཀྱི་དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་མཐོང་ཆོས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དག་བཅོམ་
ཐོབ་ནས་མུ་འཇུག་ལས་འདའ་བའོ། །(མཐོང་ཆོས་ལ་འདའ་བ་ལ་ཉེན་གྱིས་དབྱེ་ན་དགྲ་དང་། སྤངས་པས་
བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་བཞིའི་སྒོམ་སྤང་དགྲ་བཞི་སོ་དྲུག་སྤྲུག་གཉིས་ལས་སྲིད་ཅེའི་དགྲ་པ་སྤངས་པ་བོར་ཉེ་
བདུན་ཅུ་ཙམ་གཅིག་གོ། །དབྱེ་བ་གཞན་ནི་འདྲ་སྟེ་སྐྱེར་ཆེག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཡོད་དོ།) དེ་ལྟར་
གཞུགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལྟ་དང་གཞུགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་མཐོང་བའི་
ཆོས་ལ་མུ་འཇུག་ལས་འདའ་བ་སྟེ་ཕྱིར་མི་འོང་བདུན་ཡིན་ནོ། །གཞུགས་སུ་འགྲོ་བ་གཅིག་
ཏུ་བགྲངས་ན་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །བར་མ་དོར་མུ་འཇུག་ལས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་པོ་དེ་
དག་རེ་རེ་ལའང་གནས་གཞན་གྱིས་བྱེ་ན་བསམ་གཏན་ས་བཞི་ལ་ཁ་ཆེ་བ་ལྟར་ན་མདུན་
ན་འདོན་ལས་གནས་གཞན་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ཆངས་ཆེན་
མ་གཏོགས་པ་བརྒྱ་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་དང་། རིགས་ཀྱིས་བྱེ་ན་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་
པ་དྲུག་དྲུག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱེ་ན་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་
ནས་རང་སའི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་དགྲ་དགྲ་དང་། དབང་
པོས་བྱེ་ན་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བར་མ་དོར་
མུ་འཇུག་ལས་འདའ་བ་ལ་དབྱེ་ན་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་དགྲ་བརྒྱ་ཙམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་སྒྲིམ་མཁུ་ལས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལའང་སྐྱར་ཏེ་སྒྱིར་བྱིར་མི་འོང་
བ་ཁྱིམ་གྱིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཙུག་ཅུར་འགྱུར་རོ།

གཞུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ལའང་རྟེན་གྱིས་བཞི་དང་། དབང་པོས་གསུམ་དང་།
རིགས་གྱིས་བྱུག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དགུ་དགུ་དང་། རོ་བོས་བར་མ་དོར་
མུ་ལས་འདའ་བ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་སྟེ། རེ་རེ་ལ་བྱུག་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཙུག་ཙུག་དང་
ཡོད་པས་བསྟོམས་ན་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཙུག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་སའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་གོང་མའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་འདོད་པའི་དགུ་པ་སྤངས་
པ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་
སྐྱར་རོ། །

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མུ་ལས་འདའ་བ་ལ་རིགས་གྱིས་བྱུག་དང་། དབང་པོས་
གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱའི་རྟེན་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་དེ།
རྟེན་ནི་འདོད་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་བྱིར་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་
བྱིར་མི་འོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཁྱེས་འཆད་མོད་ཀྱང་། རྟེན་གྱིས་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མི་
དང་ལྷ་རིས་བྱུག་སྟེ་དགུ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་སྤྲིད་
ཅེའི་བར་གྱི་དགུ་བརྒྱད་བདུན་ཙུག་གཉིས་སྤངས་པས་ཁྱིམ་གྱིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཙུག་
བཞིར་འགྱུར་རོ་ཁྱེས་གསུང་ངོ་། (སར་ན་སྤང་བྱ་དགུ་དགུ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྷན་དང་བསྟོམས་ནས་རེ་རེ་བརྒྱ་
བརྒྱར་འགྱུར་རོ་ཁྱེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། འོག་སའི་དགུ་པ་སྤངས་མ་ཐག་པ་དང་དེའི་གོང་མའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྷན་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་བཅི་སྟེ། རང་སའི་དགུ་པ་སྤངས་པ་ནི་དེར་སྤྲིད་པ་འབྲུབ་པ་མི་རུང་བས་དེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཁྱེས་གསུང་ངོ་།
དེ་ལྟར་ན་གནས་དང་རིགས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྱག་གིས་དབྱེ་ན་ཁྱིམ་གྱིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་

དུག་ཅུ་ལོ། རྟེན་ལྗོན་གནས་གཅིག་ན་རིགས་དུག་གོ། རིགས་རེ་རེ་ལའང་སྤངས་པས་དགུ་དགུ་སྟེ་དགུ་དུག་ལྟ་བུ་བཅུ་ང་
བཞི་ལོ། །ལྟ་བུ་ང་བཞི་པ་བཅུ་དུག་ནི་བཅུ་དུག་ཅུ་ཙམ་བཞི་ལོ། རྟེན་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་སུམ་འཁྱར་དུ་བྱས་
པའོ། །འཆད་པར་འཁྱར་བ་ལྟའང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱར་བས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་ནས་གཞུགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
ཉིས་སྟོང་དགུ་བཅུ་དུག་ཅུ་ཡོད་དོ།)

འོ་ན་མདོ་ལས། གཞུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དགུར་བཤད་པའི་དོན་
ཅི་ཞེ་ན།

གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་གྱེ་ནས། །གཞུགས་སུ་ཉེ་འགྲོ་དགུར་བཤད་དོ། །

དེ་དག་གི་བྱང་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་གྱེ་བྲག་ལས། །

བར་མ་དོར་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་ཞོགས་མའི་མེ་སྟག་ཆུང་དུ་མངོན་པར་གྱུ་བ་
བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཚྭ་ཚྭ་སྟེང་དུ་ཡར་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཚྭ་
ཚྭ་སྟེང་དུ་ཡར་ནས་ས་ལ་མ་ལྟར་བར་འཆི་བའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་གསུམ་དང་། སྦྱིས་ནས་མུ་ངན་
ལས་འདའ་བ་ལ་སྦྱིས་མ་ཐག་དང་། འདུ་བྱེད་བཅས་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་།
གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ་འཕར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་
པ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་གཞུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་དགུར་བཤད་
དོ།།(འབྲེད་པའི་རྩ་མཚན་ནི་)ཕྱིར་མི་འོང་པ་གསུམ་དང་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་བྱང་པར་རྣམས་
ནི་རང་རང་གི་ལས་བར་སྲིད་འགྱུར་པ་དང་། སྦྱིས་ནས་སྦྱོང་འཁྱར་དང་། ལན་གངས་
གཞན་ལ་སྦྱོང་འཁྱར་གསུམ་དང་། དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་རྩལ་པོ་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལའང་རྣེན་པོའི་རྣེན་པོ་

དང་། སྤང་སྤང་བའི་སྤང་བ་ཆུང་དུ་འཁྱུར་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཡིན་ཏེ། བར་མ་
དོར་མུར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གསུམ་ཚན་
དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་མེད་
དེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་སུ་མཆུངས་ལ། གཉིས་པ་གསུམ་ནི་
སྐྱེས་ནས་ཐྱོང་འགྱུར་དུ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ཚན་ཐ་མ་ལ་ནི་ལས་དབང་ཉོན་
མོངས་གསུམ་གའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དོ། །

འོ་ན་ལུང་བར་མ་ལས་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་བྱེ་བར། །དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད། །

དེ་ནི་གཞུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དགྲུ་པོ་དེ་ལས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་
དུ་མ་བྱེ་བར་བབས་པ་ལས་ནི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

(གོང་འཕོ་མི་འབྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན་དེ་ནི་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྤེལ་དང་། ཁམས་གཅིག་དང་གཉིས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།

འཕར་བ་ལ་སོགས་པ་ཞིན་ཏུ་མང་བས་གདུལ་བའི་སྣོ་འཁྲུག་བསམ་མ་བྱེ་ཞེས་སོ།) ཅིའི་ཕྱིར་

སློབ་པའི་ནང་ན་འདི་དག་ཁོ་ན་དམ་པར་བརྗོད་ཅེ་ན།

དམ་པ་དམ་མིན་འདུག་མི་འདུག །སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་དེ།

ལས་དམ་པ་དགེ་བ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། (འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མི་
དགེ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་)དམ་མིན་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཏུ་
སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ན་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་

དང་སློབ་པ་ཆགས་བཅས་ལ་ནི་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་སློབ་པའི་འཕགས་པ་དག་
དམ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁམས་གོང་མར་འགོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་མདོ་ལས། སྐྱེས་སུ་དམ་པ་གང་ཞེ་ན། སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས་
ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་བར་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སློག་གཙོད་
པ་ནས་ཆང་འཐུང་བའི་བར་སྡིག་པ་ལྟ་བུ་གཏན་མི་བྱེད་པའི་སློམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྡིག་པ་གཞན་ཡང་མཐོང་སྤང་དང་འདོད་པའི་སློམ་སྤང་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པས་པལ་
ཆར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་པའི་དམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་
ནི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པར་(ཆེ་དང་པོ་ལ)
འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཆེ་རྗེས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལའང་བར་མ་དོར་ཅུ་
ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ།

འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་བ་མེད། །

གང་ཞིག་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་དེ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཁམས་གཞན་དུ་འགོ་བ་མེད། (དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཅུ་ངན་ལས་འདའ་)པའི་ཕྱིར་རོ།
(དེ་ཡང་འདོད་པ་སྟག་བསྐལ་མང་བས་སྐྱོ་བས་སོ།) དེ་ལ་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པར་ཆེ་དང་པོ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སམ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་སྟེ་གི་
འཕོས་ནས་སྤར་ཡང་ཆེ་གཉིས་པར་འདོད་པར་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་འགོ་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་སྟག་བསྐལ་མང་བས་སྟག་བསྐལ་གྱིས་གིན་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱང་
བས་ཆེ་དེ་ཉིད་དམ། ཡང་ན་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པར་བྱས་
ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུགས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་རེས་འགའ་ཁམས་གཞན་གཞུགས་མེད་དུ་ཡང་འགྲོ་སྟེ་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྲིད་ཅེས་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ།།
(འདི་ནི་མཐར་ཁྱིམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དཀའ་བར་བཤད་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་དུ་འགྲོ་བར་སྲིད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་ཤེར་འོད་གསུང་ངོ་།།) འོ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྷ་གང་འོག་མིན་ཞེས། །རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཤོག། །བཙེམ་ལྷན་བདག་ནི་རྒྱན་ཁྱེས་བདེ་གཤེགས་རྒྱན་ཁྱེས་ཏེ།།

ཞེས་རང་ཉིད་རྒྱན་ཁྱེས་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། དེ་ནས་མིར་སྐྱེས་ནས་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིག། །དེར་མུང་འདས་མ་ཐོབ་ན་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། དེ་ནས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་སྟོན་ལམ་བཏབ་ལ། སྟོན་པས་ཀྱང་། ལེགས་སོ་བརྒྱ་བྱིན་བག་ཡོད་པར་ནི་གནས་པར་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་ནི་མིར་སྐྱེས་ན་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོས་མདོན་པ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་མ་བཀག་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་(འཆི་ལྷས་ཀྱི་སྟོ་བ་ལས་)དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་(ཡིན་གྱི་སྤང་པའི་ཕྱིར་)ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་འཆད་དོ།།

དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། །ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཕོ་མི་སྟེན། །

འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་དེ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལམ་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་(ལམ་གྱི་)རྟེན་(ལུས་)ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་(ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པ་དང་)

སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལམ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་(པས་དབང་པོ་འཕོ་བའང་མེད་)པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ཉིད་
ཀྱིས་ན་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སླིན་པས་དབང་པོ་འཕོ་བའང་མི་ཉེན་ལ་ཁམས་གཞན་དུ་ཡང་
མི་འགོའོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་པ་ཆགས་བཅས་དག་བར་མ་དོར་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་ཞེ་ན།
སློབ་དཔོན་ནི་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་རྣམས་མ་འདྲིས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲ་རྒྱས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆགས་
བྲལ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ན་རེ་འདོད་པའི་
ཁམས་ལས་འདའ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མུ་ངན་ལས་འདའ་བས་ནི་འདོད་པའི་མི་དགེ་
བ་དང་ཁམས་གོང་མའི་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་
དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་བ་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་
གསུམ་མཐ་ཕྱིར་འོང་གིས་གཉིས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་ལ་དེ་
དག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བར་མ་དོ་པས་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

འོ་ན་བསམ་གཏན་སྤེལ་ནས་འོག་མིན་འགོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྤེལ་ཞེ་ན།

དང་པོ་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད། རྟེན་ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེས་པས་གྲུབ། །

སྤེལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྤེལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་
ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་(དངོས་གཞི)སྤེལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་སྦྱོན་བརྒྱད་ལས་གོལ་བས་
མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ཡང་དང་པོར་དགྲ་བཅོམ་མཐ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་རུང་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད་རྒྱན་ལྡན་དང་། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་རྒྱན་ལྡན་དང་། ཡང་ཟག་
མེད་རྒྱན་ལྡན་ཏེ་རྒྱན་དང་ལྡན་པར་སྤེལ་ལ། དེ་ནས་སྤྲ་མ་ལྟར་རྟེན་ཅིག་མ་གཉིས་པ་

སྤེལ་ནས་སྒྲིམ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སྒྲིམ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ། དེ་
ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ནི་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིམས་པར་འདུག་ལུས་པས་དེའི་ཆེ་སྤེལ་མའི་
དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། (སྐད་ཅིག་མ་)དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་
གསུམ་པ་ནི་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདོད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་
ནི་སྐད་ཅིག་མ་སྤེལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་སྤེལ་བ་
ལ་རུང་ངོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤེལ་ནས་བྱིས་གོམས་ནས་
དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་(དངོས་གཞིའང་)སྤེལ་བར་བྱེད་དོ། །(རྟན་ནི་)དེ་ཡང་དང་པོར་འདོད་
ཁམས་ཀྱི་སྤྱིང་གསུམ་ཏུ་སྤེལ་བར་བྱེད་ལ་བྱིས་ཉམས་པ་དག་གིས་ནི་གཟུགས་སུ་ཡང་
སྤེལ་བར་བྱེད་དོ།

སྤེལ་བའི་དགོས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ།

སྟེ་དང་གནས་པར་བྱ་བྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་བྱིར་ཡང་། །

བྱིར་མི་འོང་བ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་གནས་གཙང་མར་སྟེ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་(གཉིས་པོ་དེའི་དོན་ཏུ་)སྤེལ་བར་
བྱེད་ཀྱི་དེ་དག་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་པས་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་པའི་བྱིར་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱིང་ཏུ་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་པའི་བྱིར་ཡང་སྟེ། རོ་
ལྷང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ཐག་བསྐྱེད་བའི་སྒྲོ་ནས་འབྲས་བུ་ལས་
མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དབྱ་བཙམ་པ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ནི་(གཞན་གཉིས་མི་འབྱུང་བས་)
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་(ཁོ་ནའི་ཆེད་ཏུ་)དང་། རྒྱལ་པོ་ནི་(མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་

གནས་དང་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲོལ་ཏེ་དེ་)འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱན་ཉོན་མོངས་
པས་འཇིགས་པའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་གིས་ནི་སྤྲོལ་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་
དག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ།

ཡང་ཅིའི་བྱིར་གནས་གཙང་མ་ལྟར་ངས་ཤེ་ན།

དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་བྱིར། །གནས་གཙང་སྤྱི་བ་ལྟ་ཞོ་ན། །

རྒྱ་སྤྲོལ་མ་སྒྲོམ་པ་དེ་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་རེ་རེ་སྤྲོལ་
བའི་རྒྱུ་དུ་གསུམ་སྤྲོལ་དང་། འབྲིང་དུག་དང་། ཆེན་པོ་དགུ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤྲོལ་དུ་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་གནས་གཙང་མའི་སྤྱི་བའང་མི་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཞོ་ན་ཡིན་ནོ། །
དེ་དག་ཏུ་སྤྱི་བ་ནི་ཟག་བཅས་(ཀྱི་རྩོགས་བྱེད་ཀྱི་)དབང་གིས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི་(འཕེན་བྱེད་མིན་ནོ།)
ཟག་མེད་ནི་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། (དུག་སྤྲོལ་མན་ཆད་ཀྱི་ཟག་
མེད་ནི་བརྒྱར་ནས་སྒྲོམ་པའོ། །གང་སྤྲོལ་ནི་དད་སོགས་ཆེ་འབྲིང་ལྟར་དེ་དག་ཏུ་སྤྱི་བར་འདོད་དོ།)

བརྩན་པ་དཔལ་ལེན་ན་རེ། །གནས་གཙང་མ་དང་པོ་དད་པའི་དབང་པོ་ལྟག་པ་
ནས་ལྟ་པ་ཤེས་རབ་ལྟག་པའི་བར་ལྟར་ཡིན་པས་ལྟ་ངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

སྒོ་བ་དཔོན་གང་སྤྲོལ་ན་རེ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། །དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཆར་ཡང་
ཅ་སྤམས་པའི་རྩལ་དུ་རྣམ་པར་ལྟར་བྱས་ཏེ་རྩལ་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྟར་བྱེ་བའི་བྱིར་
གནས་གཙང་མ་ལྟར་ངས་པ་ཡིན་གྱི་རེ་རེ་ལྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །

འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་སེམས་
ཞི་བ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ།
འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་སེམས་མེད་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་
དུས་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་ལས་ལངས་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཞི་བ་ཐོབ་པས་ཀྱི་མ་འགོག་པའི་
སྟོམས་འཇུག་ནི་མྱ་ངན་འདས་དང་འདྲ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་ལངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་
དེ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་སྟོང་བའི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་ལུས་ཀྱིས་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དོ།

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། སྟོབ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཅས་གསུངས་པ་དེར་ལུས་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་གསུངས་ཤེ་ན། སྟོབ་པར་འདོག་པའི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི་
སྟོང་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་སྟོབ་པའང་མ་ཡིན་ལ། བྲལ་བའི་རང་བཞིན་སོ་
སོར་བརྟགས་འགོག་མ་ཡིན་པས་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
སྟོབ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ནི་མདོ་ལས། བཙོ་མ་ལྟན་འདས་ལ་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་
ཀྱིས་ཞུས་པ། བཙུན་པ་འདིག་རྟེན་ན་ཡོན་གནས་དུ་ཞིག་མཆིས་ལགས། བཀའ་སྩལ་
པ། བྱིམ་བདག་ཡོན་གནས་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་བའོ། །བྱིམ་བདག་དེ་ལ་
སྟོབ་པ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དོ། མི་སྟོབ་པ་ནི་དགའའོ། སྟོབ་པ་བཙོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། (ཞུགས་
གནས་བྱུང་གསུམ་ལ་གཅིག་དང་། རྒྱ་ལ་བྱུང་གཉིས་རིགས་སུ་སྟེ། ཆོ་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་སྟེ། ཡོན་གནས་

སློབ་པ་བཙུག་དོ་ཞེས་མཁན་ཆེན་པས་སློབ་ཆིག་མཛད་དེ།)ལྷན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནས་དགྲ་བཙེམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའི་
བར་བདུན་དང་། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དད་
པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་དང་། བར་ཆད་
གཅིག་པ་དང་། བར་མདོར་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་
ལྷ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སློབ་པ་བཙུག་ཡིན་ནོ།

མི་སློབ་པ་དགྲ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆི་བར་
སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྦྱོད་
པ་དང་། ཉོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་
པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མི་སློབ་པ་དགྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ།

དགྲ་བཙེམ་པ།

བཞི་པ་དགྲ་བཙེམ་པ་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།

སྲིད་ཅེའི་བར་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པ། །དགྲ་བཙེམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །

དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཡང་། །དེ་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །

ཕྱིར་མི་འོང་བ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཟད་པ་

ནི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་པ་
སྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་བཅོམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དག་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དེ་ནི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ཏེ། (སྐར་གྱི་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱས་པ་ཆེ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།) །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་འདོམས་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ཡང་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དག་སྟེ། བསམ་གཏན་
གྱི་ས་བྱུག་དང་། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པའི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་
བཅུ་བྱུག་སྟེ། བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་དབྱེ་ན་ནི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། མི་ལྷོགས་མེད་
ལ་བརྟེན་པའི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་གྱི་སྲིད་ཅེ་ཁོ་ནའི་
སྐྱུ་བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ་
སྲིད་ཅེའི་སྐྱུ་བསྐལ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྩི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཀྱན་
འབྱུང་ལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྩི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་
བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྐྱུ་བསྐལ་ཅ་བྱུག་ཡིན་ཏེ། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་
པ་སྲིད་པས་འདོད་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་ས་གོང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་
འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྩི་ལྟ་བུའི་བཞི་ཆོན་བརྒྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ལ་དམིགས་
པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། གོང་
མའི་ལམ་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པའི་རྩི་ལྟ་བུའི་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་ལྷ་བཅུ་ཙ་གཉིས་

ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྷག་མ་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་
 དང་ཙུ་བཞི་དང་ཉི་ཤུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་ལམ་དང་ས་འོག་མའི་འགོག་པ་
 ལའང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། ས་རྒྱག་ས་དགའི་ལམ་
 ནི་དེའི། སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས་འོག་མ་གཞུགས་ཁམས་པའི་
 གཉེན་པོ་ལམ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་གིས་བསྐྱུས་
 པ་ལ་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བདུན་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ཏེ་
 བསྐྱེམས་པས་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཙུ་ཙུ་བཞིར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་རིགས་རྒྱག་དང་དབང་པོ་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱུར་ན་རྒྱག་སྤོང་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་མངོན་པ་བ་
 གང་དག་ལམ་གྱི་བདེན་པའང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་འདྲ་བར་ས་རེ་རེ་ལ་དམིགས་
 པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་གོང་མའི་ལམ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་མི་འབྱུང་བས་
 ས་དགའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་སུམ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ཏེ་
 བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་པོ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཙུ་བརྒྱད་ཙུ་ཉི། བསྐྱེམས་པས་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་
 ཙུ་དང་། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་རང་ས་དང་གོང་སའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་
 པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་བརྒྱད་དང་བཞི་བསྐྱེན་པ་ས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞི་བརྒྱ་དང་སུམ་ཙུ་
 ཙུ་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ཡིན་པས་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་
 བ་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་ཙུ་ཙུ་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་སྤྲུལ་ལྟར་རིགས་དང་དབང་པོའི་བྱེ་
 བྲག་གིས་རྒྱག་འགྱུར་དང་སུམ་འགྱུར་དུ་བསྐྱུར་ན་རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཁྱི་སུམ་བརྒྱ་དང་རྒྱག་ཙུ་
 ཙུ་བརྒྱད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་
 འབྱུང་ནི་སྤྱད་པའི་ཙུ་མོ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་འགོག་ལམ་ནི་སྤང་བའི་དབང་གིས་ས་དགུ་
 ཆར་གྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེམས་པའི་ལམ་ལ་འགོག་

པའམ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། ལམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉིན་པོ་ཡིན་ཞེས་འབྲང་
བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ནི།

དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སློབ་དག་བཅོམ། །

སྲིད་ཅེའི་སློམ་སྤང་ནམ་པ་དགུ་པོ་དེ། (རྫོང་ཉིང་གིས་)ཟད་པའི་ཐོབ་པ་དང་དེ་ཟད་
པ་ཤེས་པའི་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲིེ། (འདི་ནི་ནམ་གྲོལ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་སྒྲིེས་
པ་)དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་དེ་མི་སློབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་
ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་དང་། རང་དོན་རྫོགས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། སོ་སོའི་སྒྲི་བོ་དང་སློབ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
ཅད་པམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། (དག་བཅོམ་ལ་དབྱེ་ན་དུས་གྱི་ནམ་གྲོལ་ནི་རིགས་ཀྱིས་ལྟོ། །དབང་པོས་
གསུམ་མོ། ཉེན་གྱིས་ཉེར་དགུ་སྟེ་སྒྱིར་བཞི་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ནོ། །དུས་མི་སྒྱུར་ནི་རིགས་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་ལ།
དབང་པོ་དང་ཉེན་གྱིས་བསྐྱར་བས་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱ་བདུན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནམ་གྲོལ་ལའང་དབང་པོས་གསུམ། རིགས་
ཀྱིས་དུག་ཉེན་གྱིས་ཉེར་དགུ་སྟེ། སྒྱིར་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནམ་གྲོལ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ།) སྤར་བཤད་པའི་འཕགས་པ་གཞན་བདུན་ནི་སློབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཉག་ཏུ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

སོ་སོའི་སྒྲི་བོ་ནམས་ནི་སློབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
མི་ཤེས་པས་(ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་)ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་པ་(གཞན་གཉིས་ཀྱང་)གཏོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །(འཕགས་པ་ནི་སློབ་པ་ཅུང་ཟད་གཏོང་ཡང་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་མི་སྲིད་དེ་འཕགས་པ་མཉམ་པར་མ་

བཞག་ཀྱང་སློབ་པའི་བསམ་པ་མི་འདོར་བའི་སྒོ་ནས་དེར་བཞོད་དེ་འགོན་པོ་ལམ་ན་འདུག་པ་བཞིན་ནོ་ཡང་སློབ་པ་
གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་དང་ཡང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་པའི་ཆོས་ནི་མཐོང་སྒོམ་མོ། །མི་སློབ་པའི་ཆོས་ནི་མི་སློབ་ལམ་མོ།།
དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་རྩ་ཞི་བྱེད་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། གོ་ཏུ་ཏ་མ་སློབ་པ་ཞེས་བཞོད་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་སློབ་པ་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཞི་བྱེད་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་
པས་ན་དེའི་ཕྱིར་སློབ་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་བསྒྲས་ཏེ་གསུངས་སོ།། ཟུང་ན་
ལས་འདས་པ་ནི་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་ན་
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་མི་སློབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་རིགས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་(པ་མཐར་གྱིས་)པའི་གང་ཟག་ནི་བྱང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་
ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་མིང་གིས་བརྒྱད་ཡིན་གྱི་རྣམས་སུ་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ལ་ཁྱལས་
པ་དང་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞི་དང་ལྔ་ཡིན་ཏེ། བཞགས་པ་བྱི་མ་གསུམ་ནི་
འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་བྲལ་སྡོན་
འགོ་ལ་བྱིར་མི་འོང་བྱད་པར་ཅན་ཉིད་དག་བཅོམ་ལ་བཞགས་པའང་ཡིན་ལ་ཁྱལས་པ་སྡེ་
མ་གསུམ་དང་འབྲས་གནས་བཞི་སྟེ་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །མིང་གིས་བརྒྱད་དུ་ནམ་པར་
བཞག་པའང་མཐར་གྱིས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
སྡོན་དུ་འགོ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེར་དང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་བཅོམ་ལྔ་དང་བརྩུག་པ་ཐོབ་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱིར་འོང་
དང་བྱིར་མི་འོང་ལ་ཁྱལས་གནས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྩུན་ཁྱལས་དང་བྱིར་འོང་ཁྱལས་གནས་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱད་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་འཆད་པ་ན་ས་དང་ལམ་གྱི་བྱད་པར་དང་། ཟད་པ་
དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བྱད་པར་དང་།
ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བྱད་པར་དང་། ཁམས་དང་དབྱེ་བའི་བྱད་པར་དང་། རིགས་དང་
ཉམས་པའི་བྱད་པར་དང་། དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་བྱད་པར་བདུན་ལས་དང་པོ་ནི་

ས་དང་ལམ་གྱི་བྱད་པར།

གལ་ཏེ་འཕགས་པ་དག་ས་དང་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་གཉེན་པོ་གང་
གིས་ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་ཞེ་ན།

འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱིས་སྲིད་ཅེ་ལས། །ཆགས་འབྲལ་གཞན་ལས་རྣམ་པ་གཉིས།།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཆགས་བྲལ་བའི། །འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས།།

འདི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལས་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་(ཁོ་ན་)ལམ་གྱིས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
འགྱུར་གྱི་འོག་ས་དམན་ཞིང་གོང་མ་མེད་ལ་རང་ཉིད་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་བས་(ཏི་དེ་ཡི་
ཉོན་མོངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་)འཇིག་རྟེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་
གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །སྲིད་ཅེ་ལས་གཞན་པའི་ས་(བརྒྱད་པོ་)ཐམས་ཅད་ལས་ནི་
འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པ་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རང་ས་དང་འོག་སའི་ལམ་མཐོང་བྱིན་སྒྲོམ་པའོ།
(བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་)ཞིག་ནས་སྤྱད་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་འཕགས་པ་ལ་(རྣམ་པ་རེ་རེ་ཞིང་)བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་
ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་སྐྱེ་བས་བྱིས་པ་ལྟར་སྤངས་པ་སྤྲར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་
རོ། (དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།)

ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། །བཏང་ལ་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་བྱིར། །

སྤྱི་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་
ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་འབྲེན་(པར་སྤྲུལ་དང་འབྲེན་)ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེས་འཇིག་རྟེན་
པའི་བྲལ་ཐོབ་མི་འབྲེན་སྒྲོམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བསམ་གཏན་
གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣམས་པོར་འཕོ་བ་ན་ལམ་སྤྲུལ་(ཟད་པར་)བཏང་པའི་བྱིར་
དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་
པ་གོང་མའི་(ས་བརྒྱད་ཀྱི་)ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། (དེ་དག་གིས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་
བཏང་ལ་ཟག་བཅས་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་)དེ་འབྲེན་པའི་འཕགས་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་བྲལ་ཐོབ་བཏང་བ་ལ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་ལྡན་པའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་
བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བེར་རོ། གཤམ་བ་དེ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ།

སྤིད་ཅེའི་བྱེད་ལས་རྣམས་གྲོལ་དང་། །གོང་དུ་སྐྱེས་པ་བཞིན་མི་ལྡན། །

དཔེར་ན་བྱེད་རང་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤིད་པའི་ཅེ་
མོའི་བྱེད་ནི་མཆོན་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཅི་རིགས་པ་ལས་རྣམ་པར་

གྲོལ་བའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་
པོ་འཕོ་བ་ལ་སྲིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་
བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་བས་བཏང་བས་བྲལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་
མོངས་མི་ལྡན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དང་། ཡང་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་གོང་
དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལའང་བསམ་གཏན་
གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ནི། ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་ཞེས་པས་འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་(སྐྱེ་བའི་ས་འཕོས་པས་བཏང་ན་)མེད་ཀྱང་འདོད་པའི་
ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་པ་བཞིན་(འདིར་ཡང་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་)ཏེ་འདི་ནི་གཞོད་པའི་
དཔེ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་
གཟུགས་མེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་
བ་དག་ལ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་པ་ནི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མི་
ལྡན་པ་ནི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་ཡིན་གྱི་བྲལ་བའི་ཐོབ་
པ་ཡོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་དོ། (འཕགས་པ་ནི་ས་འཕོས་པས་
བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་གཏོང་ཡང་། ཟག་མེད་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྐྱུངས་ཉམས་པ་ལས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་མི་གཏོང་དོ།)

འོ་ན་ས་གང་གིས་ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་ཞེ་ན།

ཟག་མེད་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ། །

དེ་ལ་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ཡིས་ནི་

སྟོབས་ཆེ་ཞིང་(ས་གོང་དང་)འོག་ས་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་ནུས་པས་ས་དགུ་པོ་
ཐམས་ཅད་ལས་འདོད་ཆགས་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། (འོག་ས་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདི་ཟག་བཅས་དང་
ཟག་མེད་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་པོ་མེད་ལ། ས་གཞན་གྱི་ལ་འདི་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ།)

གལ་ཏེ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་ན་
ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐ་མ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེའམ་འོན་ཏེ་དངོས་
གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ཞེ་ན།

ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་ནམ། ཉེར་བསྟོགས་ལས་མཐའི་ནམ་གྲོལ་ལམ།

གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མེན་འཕགས། །བརྒྱད་ཀྱིས་རང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ།

གང་ཞིག་(སྐྱེ་བའི་ས་དགུ་ལ་)འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སྟེ་ས་
གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ལ་ནི་གང་ཟག་དེ་གལ་ཏེ་དབང་
པོ་རྣམས་པོ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐ་མ་སྐྱེ་སྟེ། ཉེར་
བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བར་སྟོན་ནུས་པའི་
(ཕྱིར་དང་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དགའ་བ་རྒྱུང་བའི་)ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན་ནི་ཉེར་
བསྟོགས་ལས་མཐའི་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དགུ་པ་སྐྱེའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
གཏན་གསུམ་ན་ནི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཆོར་བ་ཐ་དད་པས་ཆོར་བ་སྟོན་བར་མི་
ནུས་པའི་(ཕྱིར་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་སྐྱེ་དགའ་བའི་)ཕྱིར་རོ།

ས་གསུམ་གྱི་གོང་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
འབྲལ་བ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་ནམ་གྲོལ་ཐ་མ་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི་འོན་

ཀྱང་ས་དེ་དག་གི་དངོས་གཞི་ལས་སྐྱེ་ཞྭ། ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ཚོར་བ་བཏང་
སྟོམས་སུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་གཞི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། (དེ་
ཡང་སྤར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ལ་གྲས་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འོག་སའི་དངོས་གཞི་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་པས་སོ།) ཟག་མེད་ཀྱི་ས་དང་པོས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ནས་ལྷག་མ་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་ལྷག་མ་
བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་གྱི་འོག་ས་ལས་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ཁོ་ནས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཕགས་པ་བརྒྱད་ནི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཏེ། ས་དེ་དག་གི་བར་ཆད་མེད་
པ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་
པ་དག་ཡིན་ལོ།

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གོ་རིམས་བཞིན། །

ཞེ་སོགས་རགས་སོགས་རྣམ་པ་ཅན། །གོང་དང་འོག་མའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན། །

འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ས་ལས་ལྟོས་
ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རགས་པ་
དང་། སོགས་པའི་སྐྱེས་གཟུང་བ་གནས་ངན་ལེན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་མང་བས་མི་མཐུན་པར་
གྱུར་པས་ཐ་བ་ངན་པ་དང་། རྟེན་པས་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ས་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་དེ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བས་རྟེན་པ་སྟུག་པོ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་རྣམ་

པ་ཅན་དང་འོག་མའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ་ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ལམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་ལས་བསྒྲག་པ་ཞི་བ་དང་། སོགས་པ་གྲུ་ལོ་མ་པ་དང་།
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གོང་མའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་
པ་ཡིན་ནོ།

ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱད་པར།

གཉིས་པ་ནི་འོ་ན་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མཛུག་ཐོགས་སུ་ཤེས་པ་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་མི་གཡོའི་ཟད་ཤེས་ལས། །མི་སྐྱེའི་སྒོ་གྲོས་གལ་ཏེ་མིན། །

ཟད་པ་ཤེས་སམ་མི་སྒྲོབ་ལྟ། །དེ་ནི་དག་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལ། །

གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མི་
ཉམས་པས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཏེ་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་གཡོ་བའི་
ཆོས་ཅན་མིན་ན་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་ཟད་པ་ཤེས་(པའི་རྒྱ་ཙམ་)ཁོ་ན་འཇ། ཡང་ན་མི་
སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེའི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་
སྐབས་ཡོད་པས་ཉམས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་ཞེ། མི་
གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལའང་རེས་འགའ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དང་།
རེས་འགའ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།

འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་པར།

གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་ན་དགོ་སྤྱོད་
ནི་གང་། ཚུལ་ནི་གང་། འབྲས་བུ་ནི་གང་ཞེ་ན།

དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་དེ་མེད་ལམ། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །

དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགའོ། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །

དགོ་སྤྱོད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་རིགས་པར་གཏན་དུ་ཞི་བའི་རྒྱུད་དེ། འཕགས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ནི་
དེ་མ་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་བར་མ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་དགོ་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཞེ་
ན། འདིས་སྒྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཡང་སྲིད་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནད་
དང་བཅས་ཤིང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ནས་འཆི་བའི་བར་
རྣམས་ཞི་བར་བྱས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ན་དགོ་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཟག་མེད་
གྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ནི་(སྤྱི་ཡང་ལས་གྲོལ་ཡང་ཉེས་པའི་འཕྲོ་དང་བཅས་པས་)གཏན་དུ་
ཞི་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡིན་
ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེ་ན་རེ་རེ་ལའང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགའོ། །གང་ཞེ་ན། ལམས་གསུམ་
གྱི་མཐོང་སྤང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་དང་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་
གཅིག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་

བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགྲ་དང་། དེ་དག་གི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགྲ་དང་།
སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགྲ་ནམས་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བར་ཆད་
མེད་པའི་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགྲ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགྲ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་འདུས་བྱས་དག་ཡིན་ཏེ། རྩ་མཐུན་རྩ་
དང་འདྲ་བའོ་ཞེས་པ་དང་། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྟེ་བ། འབྲས་དེ་སྟེས་སུ་བྱེད་ལས་
སྟེས་ཞེས་འབྱུང་བས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བའི་
ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་མཐུན་དང་སྟེས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགྲ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་འདུས་མ་
བྱས་དག་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་འཐོབ་པ། དེ་ནི་སྟེས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་ཞེས་
འབྲས་སུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་སྟེས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་བསྐྱུས་ནས་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་བཞིར་བཤད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཀྱང་། དགེ་སྦྱོང་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཞི་
བའི་རྒྱད་དོ། །ཚུལ་གང་ཞེ་ན། ལམ་སྤྲུལ་མའོ། །ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་གང་ཞེ་ན། ལམ་བྱི་མ་
དང་འདུས་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འབྲས་སུ་ནམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་འོ་ན་འབྲས་སུ་བཞིར་ངི་ལྟར་
གཞག་ཅེ་ན།

འབྲས་སུ་བཞིར་ནམ་གཞག་པ་ནི། །རྩ་ལྟ་དག་ནི་སྤྲིད་ཕྱིར་རོ། །

འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་བསྟོམས་དང་།

ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐོབ་པའོ། །

འབྲས་བུ་མང་མོད་ཀྱི་དེ་དག་མདོ་ལས་འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་
རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་ལྔ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་གང་ཞེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
འབྲས་བུ་རེ་རེར་འདོག་པ་ལ་ནི་སྟོན་གྱི་ཞུགས་པའི་ལམ་སྤྲུལ་བཏང་བ་དང་། དེ་ལས་
གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཟད་པ་བསྐྱེམས་པའི་ཐོབ་
པ་གཅིག་ཉིད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཤེས་པ་བཞི་དང་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སྤྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སྤྱེས་པ་བཞི་སྟེ། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་
(སྟེ་ཅིག་ཅར་དུ་ལྟན་པ་)དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཚན་བར་
ཐོབ་པའོ།། (དེ་ཡང་ཟད་པ་སྟོན་པ་ནི་སྤངས་པ་སོ་སོ་བ་རྣམས་བཏང་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་
གཅིག་ཉིད་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་མཐོང་སྤང་གི་ཟད་པ་སྟོན་པ་གཅིག་ཉིད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་
འདོད་པའི་སྟོན་སྤང་དྲུག་ཟད་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའོ།།) དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཙོ་ལྔ་པ་མན་
ཆད་(ཞུགས་པ་དང་པོ་)ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལྔ་ག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་
རྒྱ་མཚན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུལ་མ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲུབ་འདོད་དོ།། (ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ནི། ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་
འབྲས་བུ་བཞི་བཞག་སྟེ། ཉན་མོངས་པ་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་འཁྱུར་བའི་རྒྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
བཞག་གོ། །རྟ་དང་མིའི་སྲིད་པས་བསྐྱེས་པའི་སྟེ་བའི་རྒྱན་གྱི་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་
བུ་བཞག་གོ། །འདོད་པར་སྦྱེ་ཞིང་ཕྱིར་འོང་བའི་ཉན་མོངས་པ་སྤངས་ཤིང་ལྟའི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་མདོན་པར་བསྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་བཞག་གོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པར་སྦྱེ་བའི་ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་གོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ།།) ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པ་
ལའང་སྤངས་པ་བསྐྱེམས་པ་མེད་དེ། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། སྲིད་ཅེ་ཉམས་པར་
བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་བཙོམ་པའི་ཕྱིར། །ཡོངས་ཤེས་ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས།

ཞེས་ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས་སྤངས་པ་སྟོམ་པར་བཤད་པ་ལ་ཁམས་ལས་འདས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་སུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། སྤངས་པ་བསྟོམས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་
རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་ཡིན་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་
འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་སྲིད་པས་དེ་དག་རི་ལྟར་དགེ་
སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེས་དང་ཟད་མེད་ཐོབ་འཛིན་ཕྱིར། །

འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་(ཆོས་
ཅན།)དགེ་སྦྱང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་རང་རང་གི་འབྲས་བུར་བསྐྱེས་པ་
གཅིག་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་(ཀྱི་སྤངས་པ་ཁོ་ན་མིན་གྱི་)མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་
སྤངས་པ་(འང་དར་)བསྐྱེས་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་
པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཡིན་
ནོ།། (བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའང་མི་འཆིའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་པའི།
འཕགས་ལས་བྲལ་པའི་ཐོབ་ནམ་གཉིས་ཞེས་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་ཡོད་ལ།
འཕགས་ལམ་བརྒྱུད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པས་འདུས་བྱས་དེ་ལ་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་བྱས་ན་ཡང་
མི་འགལ་ལོ།) དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་
ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་ནམས་བསྐྱེས་

པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ།

ཕྱིར་མི་འོང་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་
སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤངས་པ་འདྲེན་མར་འདུག་པ་
མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཏུ་གཞག་པར་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དང་ཀུན་སྦྱོར་ཐ་
མའི་ཆ་མཐུན་ལྟའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་པོ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེས་ན་སྤངས་པ་འདྲེན་མར་འདུག་པ་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་པ་
ཡིས་ཆགས་བྲལ་བའི། །འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་ནམ་གཉིས། །ཞེས་པས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་
མེད་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་དེ་འདྲིན་པར་བྱེད་
པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་མི་འཆི་སྟེ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅིས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱད་པར།

བཞི་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཆངས་ཚུལ་ཆངས་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ཆངས་པས་བསྐྱོར་ཕྱིར་རོ། །

བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ནམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་ནི་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ནམ་པ་དུ་མ་སྤངས་པས་ཆངས་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ཆངས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་
གྱི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་ཆངས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞི་བ་དང་། བསེལ་བར་
ཀྱུར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཆངས་པ་དང་། ཞི་བ་

དང་། བསིལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན་ཏེ། ཚངས་པའི་ཚུལ་
ཟག་མེད་གྱི་ལམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཚངས་པ་དང་ཞི་
བ་དང་བསིལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད་བ་དེའི་ཐབས་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་འང་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་
དང་ཚངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །ལྟར་བར་འགྲོ་སོགས་ཅིབས་སོགས་གྱིས། །

དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བར་འགྲོ་བ་དང་།
སོགས་པས་བསྐྱས་པ་འདོར་བ་དང་འཇུག་པ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་
རྒྱལ་བ་ནལ་དུ་འགོད་པ་དང་། འཕར་བ་དང་འབབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷས་བདེན་
པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རམ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་བྱི་མ་བྱི་མ་
ལྟར་དུ་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་དང་བར་ཆད་
མེད་པའི་ལམ་སྒྲ་མ་རྣམས་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ནམ་པ་དང་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་བྱི་མ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་
རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཙོད་པའི་
སྒོ་ནས་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་བ་ནལ་དུ་འགོད་པ་ནི་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕར་བ་ནི་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མམ་ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབབ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མམ་འདོད་པའི་བདེན་པ་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲིགས་ན་རེ་མཐོང་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་
འཁོར་ལོ་ཆེབས་དང་སོགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟེ་བ་དང་མུ་ཁྱུད་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་ཚུལ་
བ་དང་བྱན་པ་ནམས་ནི་ཆེབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སན་ཚུན་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་
སྤང་གཙུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་དག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་ནམས་ནི་ལྟ་
བ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་ལ་དེ་ཐོབ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉིང་
ངེ་འཛིན་ནི་མུ་ཁྱུད་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་གཞན་དག་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རམ། དམིགས་
པ་ལ་སེམས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་ལམ་ལ་ཟེར་བ་ཡང་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ལཱ་ལྷེ་ནམས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དགེ་སློང་དག་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ནམས་ལ་འདི་ནི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྦྱེས་
སོ། ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་སྟོ་སྦྱེས་སོ། །ང་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ནམས་ལ་འདི་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ཀྱན་འབྱུང་བའོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འགོག་པའོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འགོག་
པར་འགྱུར་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་
མིག་སྦྱེས་སོ། ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་སྟོ་སྦྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་དག་ང་སྟོན་
མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ནམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་བདག་གིས་མངོན་པར་
ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱའོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ། །
སྤྱག་བསྐྱེལ་འགོག་པར་འགྱོ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་སྦྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་དགེ་སློང་དག་ང་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ནམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་

དེ་བདག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་
པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྐྱེམས་སོ། །ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་ལ་
སོགས་པ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས། ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་འདི་
བཤད་པ་ན་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྩི་རྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རྩི་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་
ལྡན་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྩི་རྒྱ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྩི་རྒྱ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་ཤེས་
སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཆོས་ཀུན་འཆལ་དྲོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་བདག་
གིས་ཆོས་ཀུན་འཆལ་དྲོ་ཞེས་གསལ་བ་དང་། ས་སྤྱི་བའི་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་དང་
ལྡན་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྩི་རྒྱ་ཆོས་ཀུན་ཤེས་སོ་ཞེས་སྤྱི་བསྐྱེམས་ཏེ། སྐྱོགས་པོ་དག་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཡུལ་བར་ན་སེ་བྱང་སྤྱོད་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་གནས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཆོས་དང་མཐུན་པ་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྷ་འམ་བདུད་དམ་ཆངས་པའམ་སུས་ཀྱང་
འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མ་བསྐྱོར་བ་
ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེམས་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་དྲོ་ཞེས་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྩི་རྒྱ་ལ་མཐོང་
ལམ་སྐྱེས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེམས་པ་ནི་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྤྱི་བ་ན་རེ་འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱེམས་པ་གཅིག་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྐྱེམས་པ་གཅིག་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
སོ་ཞེས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བསྐྱེམས་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་མོ། །རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་བསྐྱེམས་
པ་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་མིག་དང་། ཐེ་ཆོམ་
མེད་པས་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པས་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་
ཕྱིར་སྤྱོད་ཞེས་པ་བཞི་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་བསྐྱེམས་

པ་གསུམ་གསུམ་དང་། བཟླས་པ་རེ་རེ་ལའང་མིག་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་
ཡོད་པས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་བཟླས་པ་གསུམ་གསུམ་བཅུ་གཉིས་དང་།
བཟླས་པ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་དང་ལྷན་པས་རྣམ་པ་བཞི་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་བཟླས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདེན་མེད་
ཀྱི་བདེན་པ་རེ་རེ་ལའང་བཟླས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བཟོད་དེ་དཔེར་ན་གཉིས་བསྟན་པ་དང་
གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ལས། དགོ་
སྟོང་དག་བྱིད་ལ་གཉིས་བསྟན་པར་བྱའི། དེ་ལེགས་པར་རབ་དུ་སྟོན་པ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་
བྱུང་ཞིག་དང་བཤད་དོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡིད་
དང་ཆོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྐྱར་ཏེ་གཉིས་ཆན་རྒྱལ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་
སུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། གནས་བདུན་ནི་མདོ་ལས། དགོ་
སྟོང་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་སྐྱར་དུ་ཟག་པ་ཟད་པ་འཕྲོ་བ་
པར་འགྱུར་རོ། །བདུན་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཡང་དག་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་
སོ། །གཟུགས་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། གཟུགས་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་འགོག་པར་འགྱུར་
བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རོ་བྱང་བ་དང་། ཉིས་དམིགས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའང་
ཡང་དག་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྤང་པོ་ལའང་སྐྱར་ནས་བདུན་ལྷ་གསུམ་ཙ་ཙ་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་བདུན་ཆན་དུ་འདྲ་བས་
བདུན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ཆར་ཀྱི་བཟླས་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་
པ་ལྟར་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གསུམ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ།

སློབ་དཔོན་ནི་དེ་ལྟ་ན་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་རྣམ་པ་བཞི་ལས་མེད་པས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱ་
གཉིས་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་
སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
རབ་ཏུ་སྟོན་པས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་
ལ་དེའི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སློན་པ་གཏོང་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོར་བའང་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མཐོང་སློམ་མི་སློབ་པའི་ལམ་གསུམ་གའང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་
པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ནོ། །ཀྱུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བར་གསུངས་པ་ནི་ཀྱུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་དང་པོར་བསྐྱོར་བར་བརྒྱུམས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ།

བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པ་ནས་ལམ་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བདེན་བཞིའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་ལམ་བསྐྱོར་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བྱ་
བ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ནས་ལམ་བསྐྱོར་སོ་ཞེས་པའི་
བར་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བསྐྱེད་པའོ། རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་བདེན་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་འདི་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ལམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་བདེན་བཞིའི་
རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནས་བསྐྱོར་པར་
བྱ་བའི་བར་ནི་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ནས་བསྐྱོར་ས་
སའི་བར་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། དེ་ལྟར་
ན་བྱེད་བྱུང་སྤྱོད་བསྐྱེད་ན་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གསུམ་དང་རྣམ་
པ་བརྒྱ་གཉིས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འདོད་ལ་སློབ་དཔོན་ནི་བདེན་པ་བཞི་ག་བསྐྱེད་པ་ལ་

བསྐྱེད་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ།

ཁམས་དང་དབྱེ་བའི་བྱད་པར་དང་།

ལྷ་པ་ནི་འོ་ན་ཁམས་གང་དུ་དགོ་སྒྲིང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་གང་འཐོབ་ཅེ་ན།

འདོད་པར་གསུམ་འཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུ་འོ་.....

འདོད་པར་ནི་འབྲས་སུ་དང་པོ་གསུམ་སྒར་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་འབྲས་
སུ་ཐ་མ་དག་བཅོམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་སུ་
དང་པོ་གཉིས་ནི་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དེ་ལྷ་རིགས་ན་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ངེས་པ་ལ་འདུག་པ་ན་སྐད་ཅིག་མ་
བརྒྱ་རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཁམས་གོང་མར་ངི་ལྷ་ར་འཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་ཞེ་ན།

.....གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྒྲི་.....

ཁམས་གོང་མ་དག་ན་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒར་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་
མེད་པར་ནི་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསམས་སོ། །མཐོང་ལམ་མེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཁམས་གསུམ་ཆར་
ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞུགས་མེད་པ་ནི།

གཞུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགོ་རྣམས་ཀྱི། །སྒྲིང་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན།

ཞེས་ཁམས་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། (ཆོས་མ་ཐོས་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན་)
གཟུགས་མེད་ན་རང་བྱུང་གཉིས་མི་སྲིད་ཅིང་སྲིད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་
གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་མི་འཐོབ་པས་ཏེ་དེ་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་མེད་པའི་
(ཕྱིར་དང་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་ནི་དང་པོར་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་དགོས་
ལ་གཟུགས་མེད་པས་དེ་ལ་མི་དམིགས་པའི་) ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས། སྐྱོན་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་
སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འཁོར་བ་ལ་ཡིད་མི་སྐྱོ་ལ། སྐྱོ་བ་མེད་པར་ཡང་འཕགས་ལམ་འཐོབ་པར་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་།

.....ལྷང་ལས་འདིར་ཚློམ་ཞིང་། །དེར་མཐར་ཕྱིན་ཅེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །

བརྩ་ཆན་བརྩ་པའི་ལྷང་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་ནི་བརྩ་སྟེ། བརྩ་གང་ཞེ་ན། རིགས་
ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་
དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། བར་མ་དོར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་
བའི་བར་ལྷ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའོ། །གང་ཟག་བརྩ་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་བཞི་དང་དགྲ་
བཅོམ་པ་ནི་འདིར་ཚློམ་ཞིང་འདིར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །བར་མ་དོར་བྱ་ངན་ལས་
འདའ་བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་གང་ཟག་ལྷ་ནི་འདིར་ཚློམ་ཞིང་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །(འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེར་ཚློམ་པར་མ་གསུངས་སོ།) དེ་ལ་
འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། ཚློམ་པ་ནི་བྱང་འདས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་འགོ་
འཇུགས་པའོ། །དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གོང་མ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་ཁམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་མི་གཡོའི་ཟད་ཤེས་ལས། མི་སྦྱེའི་སློབ་གྲྭ་གལ་ཏེ་མིན། ཞེས་བཤད་པ་དེ་
ཅི་དག་བཅོམ་པ་ལའང་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་
ལས། དག་སྤོང་དག་རྒྱལ་པོ་འདི་དག་ནི་དག་བཅོམ་པ་སྟེ། རྒྱལ་གང་ཞེ་ན།

དག་བཅོམ་རྒྱལ་འདོད་དེ་དག་ལས། །ལྷ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྦྱེས། །

དེ་དག་ནམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར། །མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །

ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་
སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་མི་སྦྱོད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་
དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་ཏུ་འདོད་དེ། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་དང་པོ་ལྷ་ཆར་ལ་ཉམས་པ་སྤིད་ཀྱང་རྒྱུན་རྒྱུང་དུས་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་
དང་། ཉམས་པར་དོགས་པས་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་སེམས་པ་དང་། ཉམས་པར་དོགས་
པས་ལམ་བསྐྱུང་བ་ལ་བཅོན་པ་དང་། རྒྱུན་རྒྱུང་དུས་རྟོགས་པ་ལས་མི་བསྦྱོད་པ་དང་།
དབང་པོ་འཕྲོས་ཏེ་མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣེས་
རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་མི་སྤིད་པ་ནམས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་རྣེས་པོ་ལའང་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣེས་པ་དང་དབང་པོ་འཕྲོས་པས་རྣེས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྷ་ནི་སློམ་ལམ་གྱི་ཆེ་དབང་པོ་
བརྒྱལ་པོ་དད་པས་མོས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་པོ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་ནམ་པར་གྲོལ་
བ་ནི་དུས་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟས་གོས་དང་གནས་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོང་བ་

དང་ནད་དང་དབྱའི་ཆོར་མ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་ཁྱེན་མེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱི་
ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་རྟོགས་པ་ལས་མི་ཉམས་
པས་མི་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཐུན་ཁྱེན་དང་འགལ་ཁྱེན་ཡོད་མེད་ལ་མི་ལྟོས་
(ཏི་འདོད་དགུར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་)པས་དུས་དང་མི་སྒྱུར་བར་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་ནི་རྒྱའི་བྱུང་པར་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲོབ་པའི་ཆེ་དད་
མོས་མཐོང་ཐོབ་དུ་དབང་པོ་འཕྲོས་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལས་བྱུང་བའི་
མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆེ་དབང་པོ་
བརྒྱལ་པོ་རྣམས་པོ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་དབང་པོ་འཕྲོས་པའི་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་
ནི་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱེ་ཀ་ལས་འཆད་དོ།

ནམ་པར་གྲོལ་བ་དུས་དང་སྒྱུར་བ་དང་མི་སྒྱུར་བ་ནི་འདོད་དགུར་ཏིང་ངེ་འཛིན་
མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་རྟོགས་པ་ཉམས་པ་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་ནམ་པར་གྲོལ་བ་དང་གཏན་དུ་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

རིགས་དང་ཉམས་པའི་བྱུང་པར་དང་།

དུག་པ་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་དག་དང་པོ་ནས་དེ་དག་གི་རིགས་ཅན་དུ་ངེས་
པའམ་འོན་ཏེ་ཕྱིས་དེ་དག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། །ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་ཏོ། །

(དབང་པོ་མ་འཛོམས་པ་)ཁ་ཅིག་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་
སོགས་པ་དེའི་རིགས་སུ་ངས་པའང་ཡོད་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱིས་རིགས་(སམ་དབང་པོ་)སྦྱངས་པ་
ལས་ཀྱང་པའང་ཡོད་དེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་དབང་པོ་སྦྱངས་པས་
འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་རིས་བྱུག་དུ་
འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྒོལ་པའི་ཆེ་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་རྒྱན་སྦྱར་གྲས་སྦྱར་གཉིས་ཀ་
མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་ལ་བྱད་པར་དུ་གྲས་སྦྱར་མེད་པ་དང་། རྒྱན་སྦྱར་ཅམ་དང་
ལྡན་པ་དང་། གྲས་སྦྱར་དང་ལྡན་པ་དང་། སྦྱར་བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་བརྒྱལ་
པོ་དང་། སྦྱར་བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཚེན་པོ་ལས་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་
སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟར་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་ངས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་དག་བཅོམ་པ་བྱུག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་བྱུང་ངོ་།
ཁག་དག་ངས་པར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་
ན་འདོད་པ་ན་བྱུག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་ན་ནི་བཞི་པ་དང་བྱུག་པ་ལས་གཞན་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་གོང་མར་སྦྱེས་པ་ནི། ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཕོ་མི་བསྟེན། ཞེས་
པས་དེ་གཉིས་(གྱི་འཕགས་པ་ནི་དབང་པོ་སྤྲིན་པ་དང་། སྦྱོར་དང་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དེས་)ན་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པས་དང་པོ་གསུམ་མེད་ལ། དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པས་ལྷ་པའང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁལ་ཏེ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་རིགས་ལས་ཉམས་
པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།

བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྷ་འབྲས་ལས། ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །

བར་པ་བཞི་ནི་རང་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་དང་པོ་ནི་རང་གི་
རིགས་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དེ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བས་

དམན་པའི་རིགས་མེད་པའི་(ཕྱིར་དང་དེ་ལ་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་པ་མི་སྲིད་པའི་)ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྷ་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒོམ་སྤང་གཞི་དང་བཅས་ཤིང་
འབྲས་བུ་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་
པ་སྲིད་དོ། །

འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནས་རིགས་ངེས་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་འཆི་བར་སེམས་པ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པ་ནི་སློབ་པ་དང་ནི་སློབ་པའི་
ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། (སློང་པའི་དུས་ན་དབང་པོ་སྦྱངས་པའི་མི་སློབ་པ་
ཡང་མ་ཉམས་པར་སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་གིས་གསུངས་སོ། །སློབ་པའི་རིགས་དང་པོ་འང་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལམ་
གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་མི་ཉམས་ཀྱི་སྦྱངས་པས་ཐོབ་པ་ལས་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་
དང་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བརྟན་པ་མ་བྱས་པས་སོ་ཞེ་ན། གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་
ཕྱིར་བཤད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་མ་བཤད་པ་སྒྲོན་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་ནི་མི་
སྲིད་ལ། རིགས་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ནི་ཆོ་འདི་པའི་བློ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱི་མའི་སློང་ལམ་མཐ། འདི་ཉིད་ལས་
གཉིས་ཀ་སྒོམ་པའང་ཡོད་དེ། །ཞེས་སོ།)

སློབ་པ་ན་(རིགས་)ངེས་པ་(འི་རིགས་དེ་)འང་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་
འཆི་བར་སེམས་པར་དབང་པོ་སྦྱངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་ཡོད་དོ། །འབྲས་བུ་
དང་པོ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པས་རབ་
དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཞི་མེད་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་ནི་འདིར་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
མེད་པ་ལ་བདག་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ན་བདག་

ཏུ་རྟོགས་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་སྤང་ནམས་ནི་
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་སྤངས་
ཀྱང་སྤང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ཕྱི་མ་ནམས་ལས་ནི་ཉམས་པ་སྲིད་དོ། །

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ངེས་པར་མི་རྟོག་པ་དག་ལ་བྱན་པ་ཉམས་པས་ཉོན་མོངས་
པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ངེས་པར་རྟོག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་རྟོགས་པ་ལ་
སྦྱལ་དུ་འཛིན་པ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ངེས་པར་མི་རྟོག་པའི་འཕགས་པ་ལའང་མཐོང་
སྤང་ནམས་མི་སྐྱེ་ཏེ། དེ་དག་ནི་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེད་
བག་ཏུ་སྦྱ་བ་ནམས་འདོད་དོ། (བྱི་བག་ཏུ་སྦྱ་བ་རིགས་ནི། དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེར་རིགས་གཏན་
དུ་ངེས་པ་ན་མིན་པ། དེ་ནི་རིགས་དེ་ལས་ཉམས་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ་དང་པོ་ནས་དེ་རིགས་ངེས་པ་ནི་གཞན་
དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་དང་པོ་ལྷ་གའང་འབྲས་སུ་བར་པ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་པར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་
འབྲས་སུ་བར་པ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་ཉམས་པ་སྲིད་ཀྱི་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་མི་སྲིད་པ་ལ་
འདོད་དོ།)

མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་འབྲས་སུ་དང་པོ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པར་མ་
ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་
སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པས་གཏན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཟག་པ་ཟད་
པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པས་དགྲ་
བཅོམ་པར་འདོད་ན་ནི་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དགེ་སྤོང་དག་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་བ་པ་ལ་བག་ཡོད་
པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྒྲའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་མ་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། གནས་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
གི་ཕྱ་རྒྱས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཕྱ་རྒྱས་མ་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་
སུ་མ་ཤེས་པ་ཡིན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གི་ཀྱན་ནས་དགྱིས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་
རྣམས་སྤང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལའང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་ལ་དག་བཅོམ་པ་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་ཡང་མདོ་ལས། ཀྱན་
དགའ་བོ་དག་བཅོམ་པ་ལའང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ང་
སྟོལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་མཐོང་བའི་
ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བཙུ་ལས་འཕྲོས་
པའི་མདོ་ལས། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གཅིག་སྟེ། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དུས་དང་
སྦྱོར་བ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
ལ། དག་བཅོམ་པ་དུག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འདུག་གི་ཡོན་
ཏན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་ལ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། མདོ་གཞན་ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གནག་ཆོགས་ཅན་དུས་གྱིས་སེམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལན་དུག་གི་བར་དུ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་ཡི་ཆད་ནས་ལུས་དང་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར་མཆོན་གྱིས་
འདེབས་པར་བྱེད་ལ་འཆི་བའི་དུས་ཁོ་ནར་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྟོབ་པའི་དུས་ཁོ་ན་ན་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། སོལ་བའི་སྤང་བོ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་
པ་དེ་ལྟར་སྦྱོད་ཅིང་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་རེས་འགའ་ཞིག་དྲན་པ་ཉམས་པ་ལས་
སྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའང་སྟོབ་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁང་དག་ཐེག་པ་གོང་མའི་རྗེས་
སུ་སྐྱབ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་

པའི་ས་བོན་སྤངས་པ་རྣམས་ནི་སྟོབ་པའི་འཕགས་པ་ལའང་ཉམས་པ་མེད་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གང་ཡང་དེ་དང་དེ་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་ནི་སྟོམ་སྤང་གི་ས་བོན་མ་སྤངས་པ་
རྣམས་ཡིན་ལ། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་དུས་དང་སྐྱེར་བ་དང་མི་སྐྱེར་
བ་དང་ཉམས་པ་དང་མ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་དང་རྩོན་པོ་གཟུངས་
དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་དེ། རིགས་པ་མཆིན་པ་དག་གིས། བདག་ལྷའི་ས་བོན་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཅི་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་རིགས་རྒྱལ་དང་ལྡན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་དག་
ཀྱང་རིགས་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཞེ་ན།

སྟོབ་དང་འཕགས་མིན་རིགས་རྒྱལ་ལྡན། །

རི་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་ལ་རིགས་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་
དང་འཕགས་མིན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་
རིགས་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཏེ། དག་བཅོམ་པའི་རིགས་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་དེ་
དག་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འཁྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དབང་པོ་འཕོ་བའི་བྱད་པར།

བདུན་པ་གལ་ཏེ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་རྩོན་པོར་འཕོ་བ་ན་གནས་སྐབས་གང་དུ་

འཕོ་ཞེ་ན།

མཐོང་བ་ལ་ནི་འཕོ་བ་མེད། །

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ནི་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་རྒྱན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་(བྱ་བ་དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་ལྷང་བ་དང་)སྒྲིབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། (དང་མོས་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལས་འཕོ་ལ། བྱིས་པ་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ལ་རྟེན་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གི་དབང་པོ་དག་རྣམས་པོར་བྱའོ། ཞེས་བསམས་ནས་སྒྲིབ་བས་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱིས་དབང་པོ་འཕོ་ལོ།) དེས་ན་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་དང་། སྒྲོབ་པ་དང་མོས་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་དུས་སྒྲིབ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་འཕོ་བ་ཡོད་དོ། །གང་ཡང་མདོ་ལས། འདིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལྷག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞི་ཐོབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལས་འདི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ནི་ང་སྤྲི། འདི་གཅིག་དུས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་གཡོ་བའི་བར་དུ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་འདི་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ང་མི་སྤྲི། །ཞེས་དབྱ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལའང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་དེ་རི་ལྟར་མི་གཡོ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉེར་སྤྱད་ལས། །ཡོངས་ཉམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཤེས་བྱ། །

སྟོན་ལ་ཐ་མ་མི་གཡོ་ལ། །བར་མའང་གཞན་ལ་རྣམ་གསུམ་མོ། །

ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་ཐོབ་པ་ཉེ་བར་

སྤྱད་པ་ལས་ཉམས་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རྟེན་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་
ལྡན་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱན་པ་ལ་སློ་གྲོས་ཉམས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཉམས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཉམས་པ་ཐ་མ་ཡོད་
དེ། གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་ཞུགས་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་འགོག་
པའི་སྟོམས་འདུག་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་
མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་ཉམས་པ་བར་མ་དང་ཐ་མའང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་འང་གི་སྒྲས་ནི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ལས་ཉམས་པ་
སྤྱད་པ་འོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་གཞན་ལྟ་དང་སློབ་པ་སྟོམ་ལམ་པ་དང་སོ་སོའི་སྒྱོ་བོ་དབང་པོ་
རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
གནས་པ་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་ནི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ་མི་གཡོ་བ་
ལས་གཞན་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་གཞན་ནི་མདོ་ལས། རྒྱུན་
ལྟ་དང་རྒྱ་ལྟ་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་
རོ། །ལྟ་གང་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། སྒྲ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རྟོན་པ་ལ་
ཞུགས་པ་ཡིན། རིང་དུ་རྒྱ་བའི་སྒྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། རྟན་གྱི་རྣམ་པ་ཡུན་རིང་པོས་
ཐེབས་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲ་བ་རྣམས་ཟེར་རོ། །

མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་ལས། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལྟག་
པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་འོ། །བཞི་པོ་དེ་
དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལས་འདི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ང་སྤྱི་ཞེས་

གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།
།འདི་གཅིག་བྱས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་གཡོ་བའི་བར་དུ་ལྷས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་འདི་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་
བར་ང་མི་སྤྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཉམས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ལས་
ཉམས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་དང་མ་སྤྱད་པ་ལ་ཉམས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་
ཉམས་པ་དོན་དམ་པ་ནི་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྲོ་བ་དག་བཅོམ་པ་ལའང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཉམས་
པ་འདོད་པས་དག་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་བྱིར་གྱི་ནས་འཁོར་བར་སྤྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་
འགྱུར་ཏེ།

འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་བྱེད། །

འབྲས་བྱ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་འགའ་ཡང་ཉམས་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་
མེད་དེ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལྟར་བ་ཁོ་ནར་སོར་ཚུད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་
ལས། དག་སྒོང་དག་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཚུང་དུ་
འབྱུང་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཡང་ཁོ་ནར་རྒྱབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིད་བཟན་
དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
སྲིད་པའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་པར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་

པ་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མྱུར་བ་
ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཚལ་པོ་ཆེ་འབྱེད་ཀྱང་རྟེན་མི་འཆའ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་གཤམ་ཏེ་དབང་པོ་འཕོ་བ་དག་བར་ཆད་མེད་པ་དང་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུས་
འཕོ་ཞེ་ན།

མི་གཡོ་ནམ་གྲོལ་བར་ཆད་མེད། །ལམ་དགུའོ་ཞིན་དུ་བསྟེན་ཕྱིར་རོ། །

མཐོང་བས་ཐོབ་ལ་རེ་རེའོ། །

རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མི་གཡོ་བར་འཕོ་ན་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
དགུ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་སྟེ་བཙོ་བར་བྱུང་གིས་འཕོ་སྟེ། མི་སྟོབ་པ་དབང་པོ་
རྒྱལ་པོའི་རིགས་དེ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་གཉིས་གིས་ཤིན་དུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་
པར་བྱས་པས་སྤང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པའི་
ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་འཆི་བར་སེམས་པ་ལ་སོགས་པར་འཕོ་བ་ལའང་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་
དགུ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།། (སྟོབ་པ)དད་པས་མོས་པ་
ཞིག་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་
རེ་རེ་(ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་)ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་རྒྱུང་བས་སྤང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། (སྟོབ་མི་སྟོབ་གང་ཡིན་
ཡང་)སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་མི་གཡོ་བར་འཕོ་བ་དང་མཐོང་ཐོབ་དུ་འཕོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡང་
གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཟག་མེད་མི་ཡི་ནང་དུ་འཕེལ། །དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་
པ་དང་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འོར་བར་
བྱ་བའི་དབང་པོ་འཕམ་ལམ་ཡང་ཟག་མེད་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་གིས་འདོར་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་(ཏི་དམན་པས་མཆོག་ལས་ངས་པར་མི་འབྱུང་བས་སོ།) (མཐོང་བ་ལས་འཕོ་བ་མེད་ཅེས་)སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་

ནི་ཟག་བཅས་གྱིས་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་འཕོ་བ་དེ་ཡང་(རྟེན་)མི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་
(ཉམས་པ་སྲིད་པས་)འཕེལ་ཞིང་འཕོའི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་བ་ལ་ལམ་མི་རྟེན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མ་ན་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་པས་འཇིགས་ནས་
དབང་པོ་འཕོ་བ་ཡིན་པ་ལ། འདོད་པའི་ལྷ་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཚོན་པོ་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བབང་པོ་དག་གིས་ཡིད་བྱུང་ནས་ལམ་གོམས་པས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་དག་བཙམ་པ་རྒྱག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
ལྟར་ན་ཁམས་གོང་མ་ན་འང་དབང་པོ་སྦྱང་བ་ཡོད་དེ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་
པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་བཞིན་དུ་དག་བཙམ་པ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའང་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉམས་པར་དོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ནི་འཆི་བར་སེམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ།
།ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་ན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་འཆི་བར་སེམས་པའང་
མི་སྲིད་དེ། དེ་དག་ནི་ཉམས་པས་འཇིགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་ན་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའང་དབྱུང་པར་བྱའོ།

མི་སྒོ་བ་ས་དགུ་ལ་བསྟེན་ཏེ། །སྒོ་བ་པ་རྒྱག་ལ་གང་གི་ཕྱིར། །

འཕེལ་བ་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན། །བཏང་སྟེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

དབང་པོ་སྦྱང་བ་དེ་ཡང་མི་སྒོ་བ་པ་ཞིག་དབང་པོ་སྦྱང་བ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་
ས་རྒྱག་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ཟག་མེད་གྱི་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྦྱང་བ་ཡིན།
(ཏི་དེའི་འབྲས་བུ་ས་དགུས་བསྐྱུས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་རྩལ་འབྲལ།) སྒོ་བ་པ་ནི་

(ཕྱིར་འོང་ཡིན་ན་མི་ལྷོགས་མེད་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་)བསམ་གཏན་གྱི་ས་རྒྱལ་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་
(གཞུགས་མེད་ལ་མི་རྟེན་ཏེ་)གང་གི་ཕྱིར་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་རྣམས་པོར་འཕེལ་བ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་
པོས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་བཏང་
སྟེ་དབང་པོ་རྣམས་པོས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བྱ་ཙམ་པོ་འཕྲོབ་
པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་
དང་། འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་དེ་ན་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་(དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
བྱ་ཙམ་པོ་ལ་སོགས་)དེ་དག་གཞུགས་མེད་པས་བསྐྱས་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དགུར་དབྱེ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་ཉན་ཐོས་བདུན། །དེ་དགུ་དབང་པོ་རྣམ་དགུ་ཅན། །

སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་། ཉན་ཐོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་
ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། མི་གཡོ་བ་ལ་སྤྱངས་པ་ལས་ཀྱུར་པ་དང་། དང་པོ་ནས་
མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་མི་གཡོ་བ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ནི་མི་
གཡོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་
གང་ཟག་དེ་དག་དགུར་བཞག་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་འབྲིང་པོ་དང་རྣམས་པོ་གསུམ་པོ་
རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་རྣམ་པ་དགུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉམས་
པའི་ཆོས་ཅན་དང་འཆི་བར་སེམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཆོས་ཅན་གསུམ་ནི་དབང་
པོ་རྟུལ་པོའི་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རབ་ཏུ་
རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་སྤྱངས་པ་ལས་ཀྱུར་པའི་མི་གཡོ་བ་གསུམ་ནི་འབྲིང་པོའི་
ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། དང་པོ་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་རང་སངས་

རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་གསུམ་ནི་རྣམ་པོ་འཁྲུང་དུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ།

བདུན་དུ་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་བདུན་དུ་བསྐྱབ་བ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་བདུན་ཏེ། དད་
པས་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་། དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་
ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
(སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱང་འདིར་འདུས་སོ།) གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ།

གང་ཟག་བདུན་པོ་སྦྱར་བ་དང་། །དབང་པོ་སྟོམས་འཇུག་རྣམ་གྲོལ་དང་། །

གཉིས་ཀས་བྱས་པའོ་.....

གང་ཟག་བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱར་བས་བྱས་པ་ལས་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཏེ། དང་
པོ་སྦྱར་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ནས་གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་འཛོག་པ་དང་མི་འཛོག་པའི་(རྣམ་
ལ་སྦྱར་བས་ཐོབ་པ་)ཕྱིར་རོ། །དབང་པོས་བྱས་པ་ལས་ནི་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་སྟེ། གཉིས་ཀ་
ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་དད་པས་མོས་པ་ལྷག་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྷག་པར་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་
རིམ་པ་ལྟར་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་དང་རྟོག་(བས་དེར་འཛོག་) བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམས་འཇུག་གིས་
བྱས་པ་ལས་ནི་ལྷ་པ་སྟེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅུས་(པས་
འཛོག་)པའི་ཕྱིར་རོ། །(ཉན་མོངས་ལས་)རྣམ་པར་གྲོལ་བས་བྱས་པ་ལས་ནི་དུག་པ་སྟེ། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
།སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་ལས་ནི་བདུན་པ་སྟེ། ཉིང་
ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་

སྒྲིབ་པའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

.....དེ་དག་ཤུག་ཤིང་ལྟར་ལམ་གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས། །

དེ་ལྟར་ན་མིང་གི་སྒྲིབ་ནས་བདུན་ཡིན་ལ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམས་སུ་ནི་ཤུག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་ལ་དབང་པོ་ནི་རྩལ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་དད་པས་རྣམས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་འབྲང་དང་། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་དང་། ཏུས་དང་སྦྱོར་བ་དང་མི་སྦྱོར་བའི་གང་ཟག་གཉིས་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (གཞན་དག་ནི་རྣམས་ལོགས་སུ་མེད་དོ།) དེ་ལ་དད་པས་རྣམས་འབྲང་ལ་དབང་པོས་དབྱེ་ན་ནི་རྩལ་འབྲིང་པོ་གསུམ་དང་། རིགས་གྱིས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། ལམ་གྱིས་ཤེས་བཟོད་བཅོ་ལྟ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ནི་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་སྒྲིབ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་འདོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ས་བརྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་དགུ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། ཉིན་གྱིས་དགུ་སྟེ། སྒྲིབ་མི་སྟན་ན་ལམ་མེད་པས་ཉེན་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་པའི་ལྟ་ཤུག་གོ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་དང་རིགས་དང་ལམ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཉེན་གྱི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན་འབྲུམ་བཞི་སྟེ་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཙམ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་དེ་བཞིན་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་འབྲང་དང་མཐོང་ཐོབ་དང་ཏུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་རིགས་གྱིས་དབྱེ་བ་མེད་ལ། དད་མོས་དང་ཏུས་གྱིས་རྣམས་གྲོལ་གཉིས་ལ་ནི་རིགས་ལཱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །ཡང་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བརྒྱུ་ཤུག་པ་ལམ་ལ་

ཇེས་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་མེད་ལ། སྐལ་ལྷན་བྱང་པར་ཅན་ནི་ས་དགུ་ལ་
ཉེན་པའི་ལམ་དགུར་འདོད་དོ། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་
ཏུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་བཅུར་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བཅེན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དང་།
རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དད་མོས་ཡིན་ན་ལྟ་དང་། མཐོང་ཐོབ་ཡིན་ན་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །ལམ་
དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལའང་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །ཉེན་ནི་སྐལ་ལྷན་བྱང་པར་ཅན་ནི་
འདོད་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་འདོད་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ནི་གྲིང་གསུམ་ཀྱི་མི་དང་ལྟ་རིས་
བྱུག་སྟེ་དགུ་དང་། གཟུགས་ན་གནས་བརྩུག་དང་། སྲིད་ཅེ་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་བྱུག་ཏུ་འདོད་
དོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཀྱང་དུས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་རིགས་ལྟ་དང་། དུས་
དང་མི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ནི་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་ནི་དད་པས་ཇེས་
འབྲང་བཞིན་ནོ། (ཆོས་ཀྱི་ཇེས་འབྲང་ལ་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་མེད་པས་དབང་པོ་དང་ལམ་དང་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་། ཉེན་རྣམས་ལྷ་མ་ལྟར་གསུམ་དང་བཅོལ་དང་བདུན་ཙ་ཙ་གསུམ་དང་དགུ་ཡིན་པས་དད་པས་ཇེས་
འབྲང་གི་ལྟ་ཆ་སྟེ། ཉི་ཁྲི་དགུ་སྟོང་ལྟ་བུ་བརྩུག་ཙ་ཙ་ལྟར་འཁྱུར་རོ། །དད་མོས་ལ་ནི་ལམ་སྐད་ཅིག་བརྩུག་པ་ལོན་
ཡིན་པས་དབྱེ་བ་མེད་ལ། དབང་པོ་དང་རིགས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཉེན་རྣམས་གསུམ་དང་ལྟ་དང་བདུན་
ཙ་ཙ་གསུམ་དང་དགུ་ཡིན་པས་དགུ་སྟོང་བརྩུག་བརྩུག་ལྟ་བུ་ཙ་ཙ་ལྟར་འཁྱུར་རོ། །མཐོང་ཐོབ་ལ་རིགས་དང་ལམ་ལ་དབྱེ་
བ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉེན་རྣམས་གསུམ་དང་བདུན་ཙ་ཙ་གསུམ་དང་དགུ་ཡིན་
པས་དད་མོས་ཀྱི་ལྟ་ཆ་སྟེ། སྟོང་དགུ་བརྩུག་བདུན་ཙ་ཙ་གསུམ་ཏུ་འཁྱུར་རོ།) འདི་དག་གི་དབྱེ་བ་ནི་གྲངས་
ཞིབ་ཏུ་རྒྱུག་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱི་འདིར་མ་བཞོད་དོ།

འོ་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
གང་ཞེ་ན།

འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་ནམ་གྲོལ། །

གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་
པའི་(དག་བཅོམ་པ་)དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནམ་པར་ཐར་བའི་སྐྱིབ་པ་ནི་(ལེ་མོ་དང་)དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་བྱིང་བ་
དང་མྱོད་པ་དང་ཚོལ་བ་དང་མི་ཚོལ་བའི་ཉེས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་བྱེད་དག་གིས་
ནམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་གང་གིས་ནམ་པར་ཐར་པ་དང་བསམ་གཏན་དག་སྐྱེད་པར་
མི་རུས་པ་སྟེ་ལུས་དང་སེམས་ལས་སྤྲི་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། སྟོམས་པར་འདུག་
པའི་སྐྱིབ་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་ན་སེམས་ལས་སྤྲི་མི་རུང་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་
རུས་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་གང་ཟག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སྲིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནམ་
གྲོལ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ནམ་ཐར་དང་སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱིབ་པ་མ་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ།

དེ་ཡང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱིབ་གསུམ་ལས་
ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། ཞེས་སྐྱིབ་པ་གསུམ་པར་བཤད་པའམ། ཡང་ན་དབྱུང་མཐའ་ལས། ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན། དེར་ནི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་
དེ། དེ་བཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པར་འདུས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཉན་རང་གིས་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་སྐྱིབ་མཐའ་དག་
སྤང་བ་ལ་ནི་བྱབ་པ་མེད་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་སྤངས་པ་ནི་འདོད་པ་ཉིད་

དེ། དཔེར་ན་ཉེར་བསྟོགས་ལ་འཇུག་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ཀྱང་དེས་སྤངས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་ཐར་རྣམས་ནི་
ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཇི་ཙམ་
ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།
ཁྱེས་བཤད་དོ།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ།།

གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
སྟེ། དེ་དག་ལས་དག་བཙོམ་པ་རྒྱན་ཅན་དང་། རྒྱན་མེད་ཅེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ།།

གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་གལ་ཏེ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་
བཤད་ན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

སྟོམས་འཇུག་དབང་པོ་འབྲས་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །

སྟོམས་པར་འཇུག་པས་སྟོབ་པ་རྫོགས་པ་ནི་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་

བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བའོ། །དབང་པོས་རྫོགས་པ་ནི་མཐོང་བས་ཐོབ་པའོ། །འབྲས་བུས་
རྫོགས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གསུམ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། འདི་ལ་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་
ལྷ་སྤངས་ཏེ། །མི་འཕྲོགས་ཆོས་ལྡན་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལ་ཉོན་མོངས་ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྟེ། དེ་སྤངས་པས་ནི་འབྲས་བུས་རྫོགས་པ་བསྟན་
ཏོ། །གཞན་ཀྱིས་བསྐབ་པ་མི་འཕྲོག་པས་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཡིན་པས་དབང་པོས་རྫོགས་པའོ།
།མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་
ལྡན་པས་ནི་སྟོམས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པའོ། །འདི་ལའང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་
པར་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མི་འཐོབ་པས་ན་འབྲས་བུས་རྫོགས་པ་ནི་བྱབ་ཆེ་ལ་དབང་
པོ་དང་སྟོམས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པ་ནི་བྱབ་ཆུང་བ་ཡིན་འོ། །

དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུས་རྫོགས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་
ཡིན་ལ། དབང་པོ་དང་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་
མཐོང་ཐོབ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །སྟོམས་འཇུག་དང་གསུམ་ཀྱིས་རྫོགས་
པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་མཐོང་ཐོབ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
པའོ། །འབྲས་བུ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་མོས་ལུས་
ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དབང་པོ་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་ནི་མཐོང་ཐོབ་འདོད་པ་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་འཕགས་པའོ། །འབྲས་བུ་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་
དང་མོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །

དབང་པོ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ཁོ་ནས་
རྫོགས་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། མཐོང་ཐོབ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་སློབ་

པ་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་ཕྱིར་
མི་འོང་གི་འབྲས་གནས་མི་འཐོབ་ལ་དེ་མ་ཐོབ་པར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སློབ་པའང་ཕྱིར་མི་འོང་
བའི་འབྲས་བྱུ་ལ་གནས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་
ནི་མི་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་མི་སློབ་པ་
མི་སྲིད་པས་འབྲས་བྱ་རྫོགས་པ་ནི་མ་བཤད་དོ། །དབང་པོས་རྫོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དུས་དང་མི་སྐྱོར་བའོ། །སྟོམས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་
ལས་གྲོལ་བ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དབང་པོ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀས་རྫོགས་
པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དུས་དང་མི་སྐྱོར་བའོ། །

མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ལམ་བཤད་པ།

ལམ་གྱི་དབྱེ་བ།

ལྷ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ནི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་དང་།
སྐྱོར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། བྱང་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་མང་པོ་
ཞིག་བཤད་པ་དེ་དག་བསྟུན་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །བྱང་པར་ཅན་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །

བར་ཆད་མེད་དང་སྐྱོར་ཞེས་བྱ། །

མདོར་བསྟུན་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་འཆད་པ་ན་འདོན་པ་བསྟུར་ཏེ། སྒྱུར་དང་བར་
ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
དང་པོ་ནི་བར་ཆེད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞི་
པ་བྱེད་པའོ། །ཀུན་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་པོར་སྒྱུས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་བྱིན་
ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་། བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་
དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
གཉིས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཁང་བཟང་དུ་འགོ་བའི་བྱིར་ལམ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རྒྱ་བསགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྡེ་མ་བས་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འགོ་བའི་བྱིར་
དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རམ། དེ་དག་སྒྲིས་ན་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་
པའི་བྱིར་ལམ་མོ།

ཡང་མདོ་ལས། དགེ་སྦོང་དག་ལམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མདོན་པར་ཤེས་པ་བྱུལ་ལ་
དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་
པ་བྱུལ་ལ་སྦྲེལ་བའི་ལམ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་ལ་སྦྲེལ་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དེ་ལ་

བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྟེ། །ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་ཡིན། །

སྒྲོ་རྒྱལ་མདོན་ཤེས་བྱུལ་བ་སྟེ། །ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནི་མདོན་ཤེས་སྟུང། །

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་ལམ་རྣམས་ནི་གོམས་པར་
སྦྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བེན་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆ་

མཉམ་པར་འབྱུག་པས་འབད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གཞན་མི་
སྟོགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་དང་གཞུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་དག་
གི་ལམ་རྣམས་ནི་གོམས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡན་ལག་
གིས་མ་བྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་གཉིས་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ལ་གཞུགས་མེད་ནི་གནས་
ཤས་ཆེ་བས་འབད་པས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(ལམ་དེའང་གཉིས་ཏེ་)གང་ཟག་སྟོ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་ནི་ལམ་དཀའ་མ་སྟོ་ཡང་རུང་སྟེ་ཤེས་
བྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་ལ། སྟོ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་ལས་ཅིག་ཤོས་རྩོད་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
ལམ་དཀའ་མ་སྟོ་ཡང་རུང་སྟེ་ཤེས་བྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་
རྩོད་པོ་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལམ་དཀའ་ལ་མངོན་ཤེས་ལྟར་བ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་
བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལམ་སྟོ་ལ་མངོན་ཤེས་བྱལ་བ་དང་། དབང་པོ་
རྩོད་པོ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལམ་ཡང་སྟོ་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱང་ལྟར་
བ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལམ་ཡང་དཀའ་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱང་
བྱལ་བ་ཡིན་ནོ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་རྣམས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། གོ་རིམ་ཀྱི་བྱད་པར་
དང་། རོ་བོ་དང་སའི་བྱད་པར་དང་། ཤེས་ནས་དད་པའི་བྱད་པར་དང་། མི་སྟོབ་པའི་
ཆོས་བརྩའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལྟ་ལས་དང་པོ་ནི་

རྩམ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བྱད་པར།

ལམ་འདི་དག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཕྲོ་བ་པོ། །དེ་
དག་ཀྱང་རྩན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་སུམ་ཅུ་ཙྰ་
བདུན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །

སུམ་ཅུ་ཙྰ་བདུན་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། །མིང་གི་སྟོན་ནས་.....

སྐྱེ་བ་པ་ཟད་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི། (གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་)བྱང་ཆུབ་
(གསུམ་)ཅེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་པ་ཟད་ཅིང་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བར་ཆུབ་ཅིང་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཟད་ཤེས་ཀྱིས་ནི་བདག་གིས་སྟུག་བསྐྱེད་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ནས་
བདག་གིས་ལམ་བསྐྱོམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་
ཞེས་བྱ་བར་རང་གི་དོན་བྱས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
ཡིན་ལ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་ནི་བདག་གིས་སྟུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཡང་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནས་བདག་གིས་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་ཡང་སྐྱོམ་དུ་མེད་དོ་ཞེས་
པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བྱར་མེད་པ་ཉིད་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ནི་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་དངོས་དང་བརྒྱད་
པའི་སྟོན་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྩ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་རྩན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་
ལ་སོགས་པ་སུམ་ཅུ་ཙྰ་བདུན་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་འབྲུང་ངོ་།

སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཞེས་བྱ་བའང་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་ཁ་ཅིག་གི་གཞུང་ལུགས་
ལྟར་ན་(མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་)རྣམས་སུ་ནི་བཅུ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན།

.....རྣམས་སུ་བཅུ།དང་དང་བཙུན་འགྲུས་ཟན་པ་དང་། །

ཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་བཏང་སྟོམས་དགའ། རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས།།

ནམ་པར་དབྱད་ན་དད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་དང་ཟན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་
ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྟོམས་དང་དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། (ཤེས་རབ་བརྒྱད་དང་། ཡང་དག་སྟོང་བཞི། བཙུན་
འགྲུས་ཀྱི་དབང་སྟོབས་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཡང་དག་པའི་ཚོལ་བ་དང་བརྒྱད་བཙུན་
འགྲུས་སོ། དབང་སྟོབས་ཀྱི་ཟན་པ་གཉིས། ཟན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་ ཡང་དག་པའི་ཟན་པ་དང་བཞི་ཟན་
པ། དབང་སྟོབས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས། རྟོག་འཕྲུལ་ཀླང་བཞི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་ བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཡང་
དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་བརྒྱད་ཉིང་ངེ་འཛིན། དབང་སྟོབས་ཀྱི་དད་པ་གཉིས་དད་པ་སྟེ་རྣམས་ལྟ་དང་། ཡང་དག་
པའི་དག་ལས་མཐའ་འཛོལ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་རྣམས་གཅིག་དང་། བཏང་སྟོམས་དགའ་བ། རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
ནམས་རྣམས་རེ་རེ་སྤྱིར་རྣམས་བཅུར་འདོད་ལ་)ངེ་ལྟར་ཞེ་ན།

ཟན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། །བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་འཛོག་ཅེས་བྱ། །

རྟོག་འཕྲུལ་ཀླང་པ་ཉིང་འཛིན་ཏོ། །

(ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཚོས་རབ་ཏུ་ནམ་བུ་དབང་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟེ་བཞི་དང་)ཟན་པ་ཉེར་གཞག་
བཞི་(སྟེ་བརྒྱད་)ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བཙུན་འགྲུས་ལ་ཡང་དག་

པར་འཛིག་ཅིང་སྤོང་བ་བཞི་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་
ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་
ནང་ནས་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕགས་
ལམ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་
ཚུལ་བ་དང་བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་ལ།
ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་གྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། (རྣམ་གཅིག་) དབང་པོ་ལྷ་དང་སྟོབས་ལྷ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་
གི་ནང་ནས་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་
ལག་གསུམ་དང་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་དགྲ་པོ་དེ་དག་
ནི་རང་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེལ་བ་ལྟར་ན་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་
ཡན་ལག་ལྷས་ངག་གི་ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཅིང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་བཅུ་གཅིག་
ཡིན་རོ། །ཁའན་དག་ནི་ཚུལ་བྲིམས་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ལ་འདོད་ལ་དེ་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། དད་སོགས་ལྷ་དང་བྱང་
ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་རུ་ཆ་བདུན་པོ་དག་པན་ཚུན་བསྟུས་སམ་ཞེ་
ན། སུམ་རུ་ཆ་བདུན་གྱིས་ལྷ་བསྟུས་གྱི་ལྷས་ནི་སུམ་རུ་ཆ་བདུན་མ་བསྟུས་སོ། །གང་དག་
མ་བསྟུས་ཤེ་ན། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། དགའ་
བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནམས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྟོབ་
དཔོན་འཕགས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཚུལ་བྲིམས་ལྷས་ངག་གི་ལས་གཉིས་ཐ་དད་པར་བྱས་ནས་རྣམས་བཅུ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ་
ཞེས་ཟེར་རོ།

གཙུག་པོ་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ནི། །སྒྲིར་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་ཡིན། །

དེ་ལྟར་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་བཙུན་འགྲུས་
དང་རྩ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་གཙུག་པོ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་
དག་ཀྱང་འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་སྒྲིམ་ཐོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་
པ་སྒྲིར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་བྱུང་བཅས་ཟག་
མེད་དང་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བཏང་སྒྲིམས་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་
དད་པ་དང་བྲན་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་ནོ། །(དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་གཞག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་འང་དེའི་སྐལ་
མཉམ་ཡིན་པས་དེར་འདུས་ལ། སྒྲིར་བྱང་སྒྲིམ་པ་ན་སྒྲིམ་ཐོབ་གྱི་དད་སོགས་དེར་མི་འདོད་པའོ།) དེ་ལ་བྲན་པ་
ཉེར་གཞག་བཞི་ནི་བཤད་ཟེན་ལ།

ཡང་དག་པར་སྒྲིང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་པས་འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལ་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲིམ་པ་ནམས་སྤང་བའི་བྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་
དོ། །བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་དོ། །ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛོག་གོ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་སྒྲིམ་པ་ནམས་མི་སྒྲིམ་བའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགེ་
བའི་ཆོས་མ་སྒྲིམ་པ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲིམ་པ་ནམས་གནས་པ་
དང་། མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱིར་ཞིང་གོམས་པ་
དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་
དོ། །འབད་དོ། །བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་དོ། །ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
འཛོག་གོ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་བསམ་པའོ། །འབད་པ་ནི་སྒྲིར་
བའོ། །བཙུན་འགྲུས་ནི་དངོས་གཞིའོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་

ཏུ་འཛོག་པ་ནི་རྗེས་སོ། རྟིག་པ་སྐྱེས་པ་སྔོང་བ་ནི་མི་འཆབ་པ་དང་འགྲོད་པ་དང་བདག་ལ་རྣམ་པར་སྔོད་པ་དང་བཤགས་པའི་རང་བཞིན་དག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་སྔོང་བར་སེམས་པའོ། །དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེས་པ་གནས་ཤིང་འཕེལ་བ་ནི་དེའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་དགའ་བའོ། །

ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་སྔོང་བ་བཞི་ནི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྟིག་པ་སྐྱེས་པ་སྔོང་བ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་རྣམ་པར་སྟུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་སོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་སྟོད་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་ལས་འདུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྔོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། རྣམ་པར་སྔོང་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ། རྟོགས་གཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱས་ཏེ་བྲབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཙུན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་དབྱེད་པ་ལའང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་ཞི་གནས་དོན་དུ་གཉེར་བས་གྲུས་པར་སྦྱོར་བའོ། །བཙུན་འགྲུས་ནི་དེ་ལ་སྔོ་བས་རྒྱན་དུ་སྦྱོར་བའོ། །སེམས་ནི་སྤར་གོམས་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དབྱེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་འཛིན་ལ་ནི་འདུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྔོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཤད་དེ་རྩེ་སྐྱ་དང་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་

གཅིག་ཏུ་ན་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ལ་དེ་དང་དེར་བརྟེན་དེ་བ་
ལང་དང་ལྷན་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་བ་ལང་གི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྤྱི་བའི་འདུ་བྱེད་ནི་དབྱུང་མཐའ་ལས། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད།
དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར། ཉེས་པ་ལྷ་སྤྱི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། བསྟེན་པའི་
རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་
ངག་རྣམས། བརྟེན་དང་བྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། འདི་
དག་ཉེས་པ་ལྷར་འདོད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། དེ་ལ་བྱིང་ཚོད་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། འདུ་མི་
བྱེད་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་བྱིང་ཚོད་ཏུ་གྱུར་པ་ན་དེ་དག་སྤྱི་བ་
ལ་གཡེལ་བར་གྱུར་བའོ། འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འབྲེལ་བར་འཇུག་
པ་ན་དམིགས་རྣམ་ལ་ཚོལ་བ་ན་རྣམ་གཡེང་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ཡིན་ནོ། ལེ་ལོ་
དང་གདམས་ངག་བརྟེན་པ་ནི་སྤྱི་བའོ། སྤྱི་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི་དེ་ཉིད་ལས། གནས་
དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་འོ། དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་
དང་། བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་སྤྱི་བའོ་ན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། ཞི་ཆེ་རྣལ་
ཏུ་འཇུག་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཚོལ་བའི་གནས་ནི་གང་ལ་འདུན་
པ་དེ་ལ་བརྟེན་འགྱུར་འབྱུང་བས་འདུན་པའོ། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚོལ་བའོ། ཡིད་ཆེས་
པར་གྱུར་ན་མཛོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་འབྱུང་བས་ཚོལ་བའི་གནས་འདུན་པ་དེའི་
རྒྱ་ནི་དད་པའོ། གནས་པ་ཚོལ་བ་དེའི་འབྲས་སུ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེས་ནི་
ལེ་ལོ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་པ་ནི་དྲན་པ་སྟེ་དེས་བརྟེན་ངས་
སྤྱི་བར་བྱེད་དོ། བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ཏེ་དྲན་པ་མ་བརྟེན་པར་གྱུར་
ནས་བྱིང་ཚོད་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། དེ་སྤྱི་བའོ་ན་པར་འདུ་བྱེད་ནི་སེམས་པ་སྟེ་བྱིང་ཚོད་
རྟོགས་ནས་དེས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་པས་འདུ་མི་བྱེད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། ཞི་ཆེ་རྣལ་

དུ་འདུག་པ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཏེ་བྱིང་ཚོད་ཞི་བ་ན་སེམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པས་འདུ་
བྱེད་བྲགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། རྩུ་འཕྱུལ་ནི་མེད་པ་འཕྱུལ་པ་དང་ཡོད་པ་བསྐྱར་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཀང་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བའི་རྩུ་
འཕྱུལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེ་ལྟར་བྱས་ན་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ངས་བྱིད་ལ་
རྩུ་འཕྱུལ་ཡང་བཤད། རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་ཀང་པ་ནམས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྩུ་
འཕྱུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ན་དགེ་སློང་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་ཡུལ་ནམ་པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་
བྱེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ལུས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་དེ་འདི་ནི་རྩུ་འཕྱུལ་
ཞེས་བྱའོ། །

རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་ཀང་པ་དག་གང་ཞེ་ན། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཙོན་
འགྲུས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཏེ་འདི་དག་ནི་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་ཀང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའང་ལེགས་པར་
བྲངས་བར་འགྱུར་རོ། རྟེས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་གང་དག་རྩུ་འཕྱུལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་
ན་ཡིན་ལ། ཀང་པ་ནི་འདུན་པ་དང་སེམས་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བྱེད་པ་བཞི་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཚྭ་གས་
དང་མཐུན་པའང་རྣམ་བཤུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདུན་པ་དང་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཚྭ་གས་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་འདོད་པས་དབེན་
པའོ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཁམས་ལས་འདས་པའོ། འགོག་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
འགོག་པའོ། རྣམ་པར་སློང་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་སློང་བའོ། རྟོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི་ཐར་པར་
བྱེད་པའོ། རྟོགས་གཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལོ། རྩུ་པར་བྱེད་པ་ནི་
དམིགས་པའོ། འདི་དག་ནི་ཚད་མེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ལ་སོགས་པ་

ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དབང་པོ་ལྟ་ནི་དབྱས་མཐའ་ལས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་ནས། །འདུན་
དང་སྒྲིབ་བ་དབང་བྱེད་དོ། །དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་དང་། །མི་འཕྲོ་རྣམ་པར་
འབྱེད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་བཤད་པས་དད་པ་དང་། །བཙུན་འགྲུས་དང་། །བྱ་པ་དང་། །ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་སྟེ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོབས་ལྡེ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཁྱད་པར་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བརྟེན་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབས་ལྡན་འབྲས་
བྱ་བྱི་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྣམས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་དང་
ལེ་ལོ་དང་བརྟེན་ངས་དང་རྣམ་གཡེང་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བར་སྐྱབས་སུ་
འབྱུང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྟེན་བའི་ཕྱིར་ཆུང་དུ་ཡིན་ལ། །སྟོབས་རྣམས་ནི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བརྟེན་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་དད་པར་འགྱུར་ན་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་ལ།
བཙུན་འགྲུས་བཙོམས་ན་བྱ་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །བྱ་པ་གནས་ན་
རྣམ་པར་མི་གཡེང་བས་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་། །མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་
པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། །ཡན་
ལག་ནི་འདིར་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་རྣམས་པ་བདུན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག་ །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་པན་
ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག་ཅེས་བཤད་དེ། །དེ་ལ་རང་

བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ཆེས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁག་ནས་གྱི་ཡན་ལག་ནི་དྲན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ནི་དྲན་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ནི་བཙུན་འགྲུས་སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁམ་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་དགའ་བ་སྟེ། ཟག་མེད་པའི་
བདེ་བས་ལྷུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་
དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། འདྲ་བོ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་
བས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ཉིང་ངེ་འདྲིན་དང་བཏང་སྟོམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་
ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་དང་
གནས་དང་འདྲ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
དང་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་འཁོར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ལྷས་བྱེན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་གོ་བྱེད་དང་།
རྒྱུ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། ལམ་གྱི་
ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
སྟེ། རྗེས་ཐོབ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་མཉམ་གཞག་གི་དུས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་དག་སྟེ། རྟོག་པ་ཀུན་སྦྱོང་
དང་བཅས་པའི་དག་གི་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁག་ན་
ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ལྟ་དང་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྟུངས།
ཁག་ན་ལ་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་འདོད་ཅེས་འབྱུང་བས་ཡང་དག་པའི་དག་དང་ལས་གྱི་
མཐའ་དང་འཆོ་བ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དག་གིས་འབེལ་གཏམ་ངེས་པར་བྱེད་
པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཆོད་ཟིན་པར་འཆོལ་

བས་རིམ་པ་བཞིན་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་འདོད་པ་ཚུང་བར་ཡིད་
ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ནི་དེ་ཉིད་
ལས། ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ་ཞེས་འབྱུང་
བས་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བ་དང་དྲན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་
བཙོན་འབྱུང་བཅུམས་ཤིང་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་ལ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་
ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པས་ལེ་ལོའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་བྱིང་ཚོད་དང་། དབང་སྟོམས་འདུག་གི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལའང་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་ཀྱང་
ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་དེའི་འཁོར་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་འདོད་དོ།

གོ་རིམ་གྱི་བྱད་པར།

སྡེ་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །བསྟོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱེ། །

གཉིས་པ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཆན་བདུན་ནི་གནས་སྐབས་དེ་
དང་དེར་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ལས་དང་པོ་བཙོགས་ལམ་པ་དག་དང་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ནི་སྟོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་ཞིང་བཞག་སྟེ། དེ་ལ་ལས་དང་པོ་བཙོགས་ལམ་ཏུ་དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་བཞི་བཤད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྟེད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་
ཡི་ཕྱིར་དང་མ་ཚོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འདུག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་

སྒོམ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་བཞི་ཞེས་འབྱུང་བས་ལུས་
ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་ནས་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཉེ་
བར་བརྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ངོ་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཡང་
དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་སྟེ། དམིགས་པ་དང་ནམ་པའི་བྱད་པར་ཐོབ་པའི་རྒྱས་བཙོན་འགྲུས་
སྤེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེ་མོ་ལ་ནི་རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ནམས་ཏེ། ཆེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་ཆད་
ཅས་པས་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཉམས་པའི་བཟོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།
།བཟོད་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་ནམས་ཏེ། སྤྲོ་མ་གཉིས་ལ་ནི་ཉམས་པ་སྤིང་ཅིང་འདི་ལ་ཉམས་
པ་མི་སྤིང་པས་མི་ཉམས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཆོག་ལ་ནི་སྟོབས་
ནམས་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་གཞན་དག་གིས་
མི་བརྩི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

སྒོམ་ལམ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནམས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་
བར་དུ་ཆོད་པས་རིང་ལ་སྒོམ་ལམ་ནི་ལམ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཟད་
མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་དུ་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་དེ། སྒོམ་ལམ་ནི་སའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་ལྷུར་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་གྱི་མཐོང་ལམ་
ལ་ནི་སའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་ལྷུར་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
སྟོན་ལ་བསྟན་པ་ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་གངས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནམས་འདོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་རེ་ཞིག་དང་པོར་ཡུལ་གཟུགས་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་དང་
དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་གཡེང་བའི་སྒོ་ཆར་བཅད་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་གཉེན་པོར་བློན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་སྒོམ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། མི་
མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་ནམས། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ནས། །དེ་དག་སྤང་ཕྱིར་

བཙུག་འགྲུས་ནི། རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་པ་ཉེ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙུག་འགྲུས་འཕེལ་བས་དགོས་པ་བཙུག་འགྲུས་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛོག་པས་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་སོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་འདྲེན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་དད་སྟགས་ལྟ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བ་ནི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ཉིད་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །

མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོམ་པའི་ཕྱིར་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཆོགས་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་དུ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྟོམ་ལམ་ལའང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཡང་མདོ་ལས། དག་སྟོང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་ཆོག་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་སོ། །དག་སྟོང་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ལའང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་རྣམ་པར་དཀྲུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གོང་མ་བ་རྣམས་ནི་དབྱུས་མཐའ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་

སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སྡེ་ཚན་བདུན་པོ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་
ཆུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རྫོང་ཆེ་དང་། བཟོད་མཆོག་དང་། མཐོང་ལམ་
དང་། སྒོ་མ་ལམ་ནམས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་སྒོ་མ་སྟེ། འདི་ནི་འབྲུག་པ་བདེ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཞེད་དོ།

ངོ་སོ་དང་སའི་བྱད་པར།

གསུམ་པ་ནི་འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་ཞིག་ཟག་བཅས་དང་དུ་ཞིག་ཟག་
མེད་ཡིན་ལ་དེ་དག་ས་གང་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལམ་ཡན་ལག །ཟག་པ་མེད་གཞན་རྣམ་གཉིས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཟག་པ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་བྱད་པར་ཅན་(མཐོང་སྒོམ་)དང་། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་(པས་
མ་སྒོམ་)པའི་སྒོ་ནས་མཐོང་སྒོམ་མི་སྒོམ་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་
ལས་གཞན་ངན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་སྟོབས་ཀྱི་བར་དག་ནི་གནས་སྐབས་བྱད་པར་ཅན་
དང་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།
སོ་སའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་བསྟན་པ་དག་ནི་ཟག་བཅས་དང་། འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་དག་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བསམ་གཏན་དང་སོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་ལྷོགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། །

གཉིས་པ་ན་ནི་ཉོག་མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །

བསམ་གཏན་བར་ནའང་གཟུགས་མེད་པ། །གསུམ་ནའང་དེ་དང་ཚུལ་ཡན་ལག །

བྱང་ཚུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག །མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྲིད་ཅེ་ན ། །

ས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེགས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ན་ནི་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཡོད་དེ། བདེ་ཐྲག་ཏུ་འཐོབ་པ་དང་། རྟོགས་པ་མེད་ན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ་ཉེར་བསྐྱེགས་ནི་ཚོལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་འོག་མར་ཉམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་བཅས་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་གཉིས་པ་བས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ན་ནི་དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་སྤངས་ནས་རྒྱབ་ལ་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་(ཕྱིར་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་ས་ཡིན་པའི་)ཕྱིར་རོ། །

བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་གཉིས་པའི་བར་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ནའང་རྟོག་པ་དང་དགའ་བ་མ་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་སྤངས་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པ་དང་པོ་གསུམ་ནའང་རྟོག་པ་དང་དགའ་བ་དེ་གཉིས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་མེད་དེ། རྟོག་པ་སྤངས་ཤིང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་

སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ནི་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་སྲིད་པའི་ཚེ་མོན་ཡོད་(བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དད་སོགས་ཀྱིས་འདིའི་མིང་མི་ཐོབ་བོ་བཙུལ་པོ་)དེ། དེ་དག་མེད་པ་ནི་འདོད་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་སྲིད་ཚེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་ས་དེ་གཉིས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོན་གཞུགས་མེད་ན་ལྷས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ངི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནི་ལྷས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན་དེ་དག་རང་ས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགེ་རྣམས་ཀྱི། སྦྱོད་ལུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན་ཞེས་འབྱུང་བས་འོག་ས་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཞུགས་མེད་རང་ས་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཞུགས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་དགེ་བས་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་ཚེའི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འབྱུང་གྱུར་གྱི་གཞུགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་(གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་)འཆད་དོ། །

ཡང་གལ་ཏེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྦྱེས་པ་སྦྱོང་བ་དང་མ་སྦྱེས་པ་མི་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པའི་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་གཉིས་ངི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྦྱོམས་འབྲུག་གི་སྦྱིབ་པ་དང་ཟག་

བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྤྲིག་པའི་སྒྲུབ་བཅོམ་དེ་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
བྱ་བར་བསམས་སོ།

ཤེས་ནས་དད་པའི་བྱུང་པར།

བཞི་པ་ནི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་
ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པ་དགུས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཐོབ་པ་ཞེས་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་བཞི་
བཤད་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་ནས་
དད་པ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅིང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་གང་ཞེ་ན།

བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་བྱིམས་དང་། །ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ། །

ལམ་མངོན་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། །

མཐོང་ལམ་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་ན་དེ་དག་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་
པས་འཕགས་པ་དགུས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་(ལྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་
སྤོང་བདུན་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདེན་པ་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཆོས་ཙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་
རྟོ།)སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་མི་འཐོབ་ལ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ན་(མི་སྒྲོབ་པ་དང་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་)ལམ་བདེན་ནི་(སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་)
དེ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་དག་ལ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་པོ། (ལྟེ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་ཡིད་ཆེས་འཐོབ་)
ཡང་གི་སྒྲུབ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་པའང་སྤྱད་པའོ། །

འདིར་འདི་ལ་འཕགས་པ་ནམས་དགེས་ཤིང་མཉེས་པར་གྱུར་པས་ན་འཕགས་
པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ནི་བདེན་པ་
ནམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའོ། །བདེན་པ་
དང་པོ་གསུམ་མཐོང་བ་ན་ཇི་ལྟར་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
ནི་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་
བདེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་སུ་འདོད་ན་སྟུག་བསུལ་མཐོང་བ་ཙམ་ན་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་
པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་ནའང་བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན།

ཆོས་བདེན་གསུམ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ནི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་ནི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གསུམ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཕྲོ་བ་ཅེས་བྱ་བའང་བདེན་
པ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་མཐོང་བ་ལ་འདོད་ཀྱི་ཆོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཞིང་
ཆོགས་པ་མ་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། (བསེ་
བྱ་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་པ་མེད་ལ། དེའི་ལམ་ཡང་གཞན་གྱི་སྒྲིམ་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡང་གཞན་གྱི་
དྲིན་ལ་མི་འཛོག་པས་དགེ་འདུན་མིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཀལ་ཏེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་
དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་

ན། སངས་རྒྱལ་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། མི་སྒྲོབ་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཁྱིམ་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱལ་སྲུ་བྱེད་པའི་
ཆོས་མི་སྒྲོབ་དང་། དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནི་ཆོས་ཞེས་མི་བརྗོད་དེ། དེ་དག་མངོན་སུམ་
དུ་ཤེས་ན་སངས་རྒྱལ་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཆུལ་པོའི་སྲས་འཆད་དོ།) དེས་
ན་རང་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཆོས་ཡིན་པས་བདེན་པས་བཞི་ཆར་
ཡང་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་བདེན་པ་བཞི་ཆར་མངོན་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་
འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ།

རྣམས་སྲུ་གཉིས་ཏེ་དད་པ་དང་། ལྷུལ་བྲིམས་ངི་མ་མེད་པ་ཡིན། །

ཤེས་ནས་དད་པ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དད་པའི་ཡུལ་ལམ་གཞི་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་བཞི་ཡིན་གྱི་རྣམས་སྲུ་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་(པའི་དད་པ་གསུམ་)ནི་དད་པའི་རང་བཞིན་དང་འཕགས་པ་
དགེས་པའི་ལྷུལ་བྲིམས་ནི་ལྷུལ་བྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་སེམས་དང་བའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་ལྷུལ་བྲིམས་ཀྱང་དག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱུའི་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་
ནས་ཤེས་ནས་དད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །དད་པ་དང་ལྷུལ་བྲིམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འང་
ངི་མ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གཞི་ལ་སྟོན་ནས་ཤེས་པས་དད་པ་རྣམས་པར་འཛོག་ན་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་
དད་པ་སྤར་གདོན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མཐོང་བ་ན་ཆོས་ལ་ཤེས་
ནས་དད་པ་འཐོབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དག་གི་རིམ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་
ནས་ངི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ངི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། གྱེ་མ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོས་འདུལ་བ་
ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲན་སྟོན་པ་དང་། ཉན་མོངས་
པའི་ནད་གསོ་ཞིང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནད་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་ནད་མེད་པ་འཐོབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་བྱིར་སྒྲན་པ་དང་སྒྲན་དང་ནད་གཡོག་
ལྟ་བུར་གྱུར་བའི་བྱིར་དང་། དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་དང་བར་གྱུར་པའི་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མཐའ་བཞི་པར་བཤད་དོ། །ཡང་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་སྤར་
བསྟན་པ་ལྟར་སྒྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ནི་ནད་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་
པ་ཡིན་པས་སམ། ཡང་ན་བཞི་པོ་དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་ལམ་དང་
ལམ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སེམས་རབ་ཏུ་དད་པའི་བྱིར་རོ།

མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བརྩེའི་བྱེད་པར།

ལྷ་པ་ནི་འོ་ན་ཅིའི་བྱིར་མདོ་ལས། སྟོབ་པ་ནི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས་
ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བར་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་ནོ། །མི་སྟོབ་པ་ནི་མི་སྟོབ་
པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བར་བརྒྱད་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་
པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་
ལྷན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོབ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་མ་བཤད་ཅེ་ན།

བཅེངས་བྱིར་སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་དེ་རྣམ་གཉིས། །

ཉན་མོངས་བཅོམ་པ་འདུས་མ་བྱས། །མོས་པ་འདུས་བྱས་ཡན་ལག་ནི། །

དེ་ཡིན་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་གཉིས། །

ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གཏན་དུ་ངེས་པར་གྲོལ་བ་དང་གྲོལ་བ་དེ་སོ་སོ་
རང་གིས་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ལ། སློབ་པ་རྣམས་ནི་ད་དུང་ཉོན་མོངས་པས་
བཅིངས་པའི་ཕྱིར་སློབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པ་མ་བཤད་དོ།

འཆིང་བའི་ཕྱགས་གཅིག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ནི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་
ཡན་ལག་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་
པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་
མ་བྱས་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་དེར་ངེས་པ་མི་སློབ་པའི་ཚོས་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་
བྱས་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་མི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་གསུངས་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་
ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་ཚོས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་བཅུ་ཆར་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སྐལ་པ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡན་ལག་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ནི་མདོ་ལས་སེམས་འདོད་ཆགས་
ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་
ཏེ། རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་ལཱ་འཛིན་ནས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་སྤང་པོ་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབ་རྣམས་འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་ཚོས་
པ་འབའ་ཞིག་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་

སེམས་བྱུང་འདུན་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས།
སྟག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
འདི་དག་དགེ་སྦྱོང་འདོད་ཆགས་ལས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་ཡིན། ཞེ་སྙང་དང་གཏི་མུག་ལས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་
བྱེད་པའམ། ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་འདུན་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་
གང་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ།

གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱུ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་
བའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་ཇི་སྐད་བཤད་ཅེས་པ། །

བྱང་ཆུབ་སྤར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་སྒོ་
ལྟ་མིན་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕྱང་པོ་འང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ན་སེམས་འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་གང་
ཞིག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན་

མི་སྒོ་བ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །སྐྱིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །

མི་སྒོ་བ་པའི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་འོངས་པ་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་

བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདས་པའི་སློབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ད་ལྟར་བ་ནི་སློབ་པ་ལ་དངོས་
སྲུག་ཀོད་པ་རྟོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སློབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་
རྗེས་སོགས་སྲུ་སློབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་སྦྱི་བའི་བྱིར་རོ། (ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེའི་
ཐོབ་པ་ལ་བཞག་ནི་དེ་སྦྱི་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པས་སོ།) འོ་ན་མི་སྦྱི་བའི་ཆོས་ཅན་དག་ཇི་ལྟར་སློབ་པ་
ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བཞུན་འཆོས་
ལས་མི་སྦྱོབ་པའི་སེམས་མ་འོངས་པ་སློབ་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བཤད་དོ།

འོ་ན་ལམ་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་སློབ་པ་དེ་སྦྱོང་ཞེ་ན།

འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སློབ་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོང་། །

འགག་པར་འགྱུར་བ་དེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ད་ལྟར་བའི་ལམ་གྱིས་
ནི་ད་ལྟར་བ་དེའི་སློབ་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྦྱོང་བ་ནི་བྱ་བ་འགལ་བའི་སྒོ་
ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་བྱ་བ་འགགས་པ་དང་མ་སྦྱོས་
པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བའི་ལམ་གྱིས་ད་ལྟར་བའི་སློབ་པ་སྦྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་།
འགལ་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་འཇིག་
རྒྱུར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའམ་ས་བོན་སྤང་
བྱར་འདོད་པས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་གཞོད་པ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལྟན་ཅིག་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་དང་། སྤང་བྱ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་ལྟན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞོད་པར་
བརྟེན་པའི་བྱིར་སྦྱོན་མེད་དོ།

འོ་ན་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་ནམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་མདོའམ་བསྟན་བཅོས་ལས་སྤངས་པའི་ཁམས་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་ཁམས་དང་། འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་ཁམས་གསུམ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་
བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

འདུས་མ་བྱས་ཉིད་ཁམས་ཞེས་བྱ། འདོད་ཆགས་ཀྱན་ཟད་འདོད་ཆགས་བྲལ། །

སྤངས་པའི་ཁམས་ནི་གཞན་དག་གོ། འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་གཞི། །

ནམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཁམས་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤང་བྱ་(ཁམས་གསུམ་གྱི་)འདོད་ཆགས་ཀྱན་ཟད་
ཅིང་སྤངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་ཡིན་ལ། སྤངས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པར་
ཟད་ཅིང་སྤངས་པའོ། འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཡང་དག་
པར་ཟད་པ་སྟེ། གཞིའི་སྒྲ་ཡང་འདིར་ཡུལ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་
པ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ། (འདི་ནི་འདུན་པའི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་འདོད་དོ།)

འོ་ན་དངོས་པོ་གང་གིས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེས་འདོད་ཆགས་
དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།

སྤྱད་བསྐལ་རྒྱ་བཟོད་ཤེས་ནམས་ཀྱིས། ཡིད་འབྱུང་གང་གིས་སྤོང་འགྱུར་བ། །

ཀུན་གྱི་འདོད་ཆགས་འབྲལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ན་ནི་མུ་བཞི་སྟེ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། (ཡུལ་དམན་པ་ལ་སྒྲོན་
དུ་བརྟག་པས་)བཟོད་པ་(བཞི་)དང་(སྒྲོམ་ལམ་)ཤེས་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་
བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རུང་ཀུན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་
འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ་དེ། ཡིད་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་
འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་རུང་སྒྱུར་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་བྱད་པར་ཅན་
ཀྱི་ལམ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགྲོའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་
དམིགས་པས་ཡིད་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱུར་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་སྤོང་
ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགྲོའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་
པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྤོང་ལམ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤར་དུ་
སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་ནི་སྤོང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་དག་གིས་ནི་ངེས་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་
སྟེང་ཆེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འགོག་
ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཆགས་བྲལ་

སྟོན་འགྲོའི་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་མ་གཏོགས་པ་ནམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་
འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤར་དུ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ནི་སྤང་བྱ་ལ་
དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ལ་
ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་
ལམ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ལས་གཞན་པ་ནམས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་འགོག་ལམ་
ལ་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་ནམ་གྲོལ་དང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་
འགྲོའི་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ནམས་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་
ལམ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤོང་བ་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། (དེ་ལ་འདོད་པའམ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ལ་ཆགས་པ་
དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདེན་པ་ནམས་ལ་ལྟ་ན་ཆོས་ཤེས་བཟོད་ནམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་གྱིས་སྤར་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་སྟེ། བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྗེས་ཤེས་རྗེས་བཟོད་དག་གིས་ནི་
ངེས་པར་ཉོན་མོངས་སྤོང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྲིད་ཅེ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་ཅིག་
ཕྱིར་འོང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོ་བདེན་པ་ལ་ལྟ་བ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤོང་དགོས་པས་དེ་དང་མི་འབྲལ། ཤེས་པ་ནམས་ཀྱི་
སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ནམ་གྲོལ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་མི་སྤོང་དོ།།)

དམིགས་པ་ཤེས་དང་བསྒྲོམ་པའི་རིམ། །སྒྲོམ་པ་པོ་དང་དེ་ཡི་ལམ། །

རི་བཞིན་ཤེས་ནས་དེར་འབྱུག་འདོད། །དགོ་སྤོང་གནས་འདི་མཉན་པར་རིགས། །

ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བྱུག་པའོ།

ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས་ལམ་དང་གང་ཟག་
བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བྱུག་པའི་བཤད་པའོ། །

གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།

ད་ནི་གནས་བདུན་པ་འཆད་པ་ན་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དང་ལྟ་བའི་བྱད་པར་
བཤད་པ་དང་། ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གསུམ་
ལས།

བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དང་ལྟ་བའི་བྱད་པར་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

དྲི་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །

དྲི་མ་མེད་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ནི་ངེས་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན་བཟོད་པ་རྣམས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་རང་
གི་སྤང་བྱ་(ཐེ་ཆོམ་དང་)ཕྱ་རྒྱས་མ་སྤངས་པས་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། (རང་གི་སྤོས་པ་ནི་ཤེས་པ་དང་པོ་བདུན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ།) བཟོད་པ་དེ་
དག་(བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་)ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་
ལྟ་བ་ནི་ཡིན་ནོ། (དྲི་མེད་ཅེས་སྤོས་པས་བཟོད་པ་ཟག་བཅས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཤེས་པ་ཟད་མེད་ནི་ཐེ་
ཆོམ་སྤངས་པས་བྱབ་པོ། ཐེ་ཆོམ་སྤངས་པ་ཤེས་པར་མ་ངེས་ཏེ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོའི་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ།
ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་ལྟ་བ་མིན་ཏེ། བྱ་བ་བྱར་མེད་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲས་
བུ་རྟོགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རྟོ།)

ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་སྒོ་ལྟ་མིན། །

ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནི་ལྟ་བ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་
མེད་པའི་བྱིར་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་འཛོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའི་ཤེས་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལས་གཞན་འཕགས་སྒོ་གཉིས་ཀ། །

བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་
ཟག་པ་མེད་པའི་སྒོ་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནས་ལམ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཤེས་
རབ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་
རང་གི་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤངས་པས་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་
རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཤེས་བྱུག་ནི་ལྟ་བའང་ཡིན། །

འཕགས་པའི་སྒོ་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་
ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེད་པའི་(བྱིར་
དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་)བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་
བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་
བའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བ་བྱུག་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་
བསྟན་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་འཇིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལྟ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་

ལྷ་བ་སྟེ་དྲུག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྷ་བའང་ཡིན་ཏེ། རེས་པར་རྟོག་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (དེས་ན་ལྷ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་མེད་དོ།)

ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ།

གཉིས་པ་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ལ་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་
རེས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། ས་དང་བརྟེན་པ་དང་། དབྱ་པ་ཉིར་གཞག་ཏུ་གཞག་པ་དང་།
དམིགས་པ་དང་། ལྷན་པའི་ཚུལ་དང་། ཐོབ་པའི་ཚུལ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི་མདོ་
ལས་ཤེས་པ་ནི་བརྟེན་ལྟེ།

ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ།

(ཆོས་དང་རྗེས་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དང་སྦྱག་བསྐྱུལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་
འགོག་པ་དང་། ། ལམ་དང་ཟད་དང་མི་སྦྱེ་ཞེས། ཞེས་པ་བསྟུ་ཆོག་གོ།) འདི་ལྷ་སྟེ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་།
རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱུལ་
ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་
པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་

ཤེས་པ་བྲག་བཅས་བྲག་པ་མེད། །དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྲལ། །
བྲག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་ནི། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །

ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ་བྲག་པ་དང་བཅས་པ་དང་བྲག་པ་མེད་
པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བྲག་བཅས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཞེས་བྲུ་བ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་རང་དང་

སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འཛིན་ལ་པལ་ཆེར་བུམ་པ་སྣམ་བུ་དང་སྦྱེས་པ་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དངོས་སོ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། ཟག་མེད་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་
ཤེས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདི་གཉིས་སུ་འདུས་
པའི་བྱིར་རོ།

ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ།།ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་ནི།
འདོད་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་རྗེས་ཤེས་པའི།།སྦྱོད་ཡུལ་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས།།

དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཡིན་ཏེ། (བསམ་གཏན་དགེ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་།) མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྦྱོད་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་
དང་ལམ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སོའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ཡིན་པས་
(ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་ནི་བདེན་བཞིར་མ་འདུས་པས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་མིན་ནོ།།)དེ་ལྟ་
ན་ཤེས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ།

དེ་དག་ཉིད་བདེན་ཤེས་ཐོག་གིས། །བཞི་སྟེ་རྣམ་བཞི་དེ་དག་ནི། །

མི་སྦྱེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་གཉིས་དང་སོ་སྦྱེས་པ་ནི། །

སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་རྗེས་ཤེས་པ་ཡིན། །

ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་སྟུག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་(སོ་དབྱར་དབྱེ་བ་ནི་)ཆོས་ཤེས་རྗེས་
ཤེས་ལས་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟུག་
བསྐྱེད་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་(ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་)རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ནི་མི་
སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་རྗེས་
སུ་སྐྱེས་པའི་བདེན་བཞིར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་
དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཅེའི་
སྤང་པོས་བསྐྱེས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱ་ལ་
སོགས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དེ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་ཟད་པ་
དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་གཞན་དག་ལ་འང་དམིགས་སོ། །

རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་སྲིད་ཅེའི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ལ་ཟད་
པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་པོར་སྐྱེས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལྟེ་བྱད་པར་མེད་པ་ལ་བྱད་པར་བརྟགས་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་
གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གལ་ཏེ་སྲིད་ཅེའི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་
འཁྱུང་འཁྱུང་འོ་བོར་གྱུར་པ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་ན་ནི་གཅིག་ལ། འོན་
ཏེ། བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་ཏེ། །ལམས་གསུམ་གྱི་
ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེས་པས་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་ནི་མི་གཅིག་སྟེ། ཤེས་པ་གཉིས་
པོ་ནི་དང་པོར་སྲིད་ཅེའི་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་དུག་
མདས་པོག་སྟེ་འཆི་བ་ན་ཐོག་མར་དུག་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ནས་མཐར་ཤི་མ་
ཐག་མའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །(བརྒྱུར་དབྱེ་བ་ནི་)

བཞི་ལས་པ་རོལ་སེམས་རིག་པ།

ཆོས་ཤེས་ཇེས་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་ནི་པ་རོལ་གྱི་
སེམས་རིག་པ་བཞག་སྟེ། (གཞན་སེམས་)ཟག་བཅས་(ལ་དམིགས་པ་ནི་)ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།
ཟག་མེད་(ལ་དམིགས་པ་ནི་)ལམ་ཤེས་པ་དང་གཉིན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཤེས་ཇེས་ཤེས་
ཀྱང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། (རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་བྲལ་ལ་སོགས་པ་འདི་གཉིན་པོའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་
སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་ན་
དེ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་ཟག་བཅས་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་
ཤེས་པས་འགོག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའང་མི་ད་དེ་འགོག་པ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མིན་
ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལམ་ཤེས་པའང་ཆོས་དང་ཇེས་སུ་ཤེས་པར་གཞག་པའི་བྱིར་
སེམས་ཤེས་པ་ཟག་མེད་ནི་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་ཡིན་ནོ།)

དེས་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། །ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་མི་རིག་གོ།

སེམས་ཤེས་དེས་ནི་ས་འདས་པ་མི་ཤེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་འོག་
མའི་ས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མའི་ས་པ་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། (དེ་
ཡང་དམན་པའི་ཡུལ་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བཞི་པའི་སེམས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ས་ལྔ་ཡིན་
པ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ས་བཞི་ཡིན་པའི་བར་དུ་འོ།) དབང་པོ་འདས་པའང་མི་ཤེས་ཏེ། དད་མོས་
པའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་ཐོབ་པའི་ལམ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཏུས་དང་སྦྱར་བའི་ལམ་གྱིས་ཏུས་
དང་མི་སྦྱར་བའི་ལམ་མི་ཤེས་(ཏི་དབང་པོ་འདས་)པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཟག་འདས་པ་མི་ཤེས་

པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ལམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ལམ་མི་ཤེས་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱིས་
རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། (དེ་ཡང་རང་སྟོབས་གྱིས་མི་ཤེས་པ་
ལ་བསམས་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ན་གང་ཟག་དང་དབང་པོ་འདས་ཀྱང་ཤེས་སོ།
།འདིར་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་མ་སྟོས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སེམས་ཤེས་བཀག་པས་སོ།) འདས་པའི་སྐྱ་ནི་
འདིར་གོང་མ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པ་དང་འོག་མ་ནི་ཤེས་
པར་བསྟན་ཏོ།

གཞན་ཡང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུས་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའང་མི་རིག་གོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཤེས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་གནས་རྗེས་བླན་དང་
འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཆོས་རྗེས་སྟོ་ཕྱོགས་པན་ཚུན་མིན། །

ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཤེས་པའི་སྟོ་ཡང་(རང་གི་
རིགས་མཐུན་མ་ཡིན་པ།) ཕྱོགས་པན་ཚུན་(གཅིག་གིས་གཅིག་)རིག་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཤེས་པ་
དེ་གཉིས་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་མའི་གཉིན་པོ་ཐ་དད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། (གང་
ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིཌ་པར་འདོད་པས་སོ།) དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ལ་ནི་པ་རོལ་གྱི་
སེམས་ཤེས་པ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་ཡུན་ཐུང་བས་སེམས་ཤེས་གྱི་སྦྱར་བ་བྱ་བའི་སྐབས་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་བདེན་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཟག་མེད་བར་མ་ཆད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ནི་བདེན་པ་
མཛོན་སྲུང་དུ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་གྱི་པ་རོལ་གྱི་སེམས་མཛོན་སྲུང་དུ་ཤེས་པ་ནི་

མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གོང་མ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
བརྒྱ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྦྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་
ལམ་ནི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་བྱད་པར་བཤད་པར་བྱ་རྟེ།

ཉན་ཐོས་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས། །རིག་སྟེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་གསུམ། །

དེ་ལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པས་ནི་དབང་པོ་རྣམས་མཐོང་
བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་རིག་སྟེ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
ཕྱོགས་ནི་དེ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན་སྦྱོར་བ་གཞན་གྱིས་སྦྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་
པ་ན་འང་(དེའི་བར་ལ་ཡུན་རིང་འགོར་བས་)སེམས་བརྩུ་བྱལ་པ་(ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་)ཐོབ་ནས་
(སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་སོགས་)འདས་པའི་ཕྱིར་དང་འདས་པའང་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་མི་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་སྦྱོར་
བ་བཅུམས་ཏེ་གྲུབ་པ་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པོ་འང་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་
མ་གཉིས་པོ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་ཚུམ་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་འདིའི་སེམས་
ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་ཚུམ་པ་ན་མངོན་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་པར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
གཉིས་སྦྱེས་པ་དག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ནི་
རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་
ནི་སྦྱི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་མ་ཡིན་གྱི། མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་
དག་ཀྱང་བྱད་པར་མེད་པ་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པས་བྱད་པར་དུ་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །

རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཤེས་པས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་
དང་བརྒྱད་པ་གསུམ་རིག་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་སྦྱོར་བ་ཆེན་པོས་བསྦྱབ་དགོས་ལ་འདི་ནི་

སྒྱུར་བ་ལ་ཚུལ་བ་རྒྱུད་བས་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ནས་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལྟའི་བར་ལ་མངོན་
ཤེས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་དགྲུ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་རིག་སྟེ། ཡང་
སྒྱུར་བ་གཞན་གྱིས་སྒྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་དུབ་པས་སྐད་ཅིག་མ་བདུན་
ལའང་སྒྱུར་བ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ནས་ཡང་
སྒྱུར་བ་གཞན་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པ་དང་གསུམ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ།
།ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་པར་བཤད་པ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ།
ཉན་ཐོས་གྱིས་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ་
རང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་
ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།

སངས་རྒྱས་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཀུན། །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་མངོན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྱུར་བ་
ལས་བྱུང་བའི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཀུན་ཤེས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དགོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཁྱོད་ལ་ནི། །སྒྱུར་བྱུང་དགོ་བ་འགའ་
མ་མཆིས། །ཁྱོད་ནི་གང་ཞིག་བཞེད་ན་ཡང་། །བཞེད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་བཤད་
པ་བཞིན་ནོ།

འོ་ན་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བསྟན་
བཅོས་ལས། ཟད་པ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་
པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྐྱོམས་སོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་རིག་པ་དང་སྒྲོ་དང་རྟོག་པ་

དང་ཤེས་རབ་དང་སྤང་བ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་གིས་སྤྱག་བསྐུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཡང་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ནས་བདག་གིས་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་ཡང་
སྐྱོམ་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་
འདི་ནི་མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཟད་པར་ཤེས་པ་བདེན་ཚུམས་ལ། །ཡོངས་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའོ།།

ཡོངས་ཤེས་བྱར་མེད་ཅེས་ལ་སོགས། །མི་སྤྱེ་བ་ཡི་སྒོ་འདོད་དོ། །

ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཚུམས་ལ་བདག་གིས་
སྤྱག་བསྐུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་དང་། སོགས་པས་གཟུང་བ་ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་
སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྐྱོམས་སོ་ཞེས་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་ཤེས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ངེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་དུ་བདག་གིས་སྤྱག་
བསྐུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པར་རྟོགས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་པས་ངེས་པ་ནི་མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པའི་
སྒོར་ཁ་ཆེ་བས་འདོད་དོ། །ཉི་འོག་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ནམ་པ་བརུ་དུག་
ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་དེས་དེ་ལྟར་ངེས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ལས། མཐོང་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལྟ་བར་
འཇུག་ཏེ། ལྟ་བ་དང་མཐོང་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཟད་དང་མི་
སྤྱེའི་སྒོ་ལྟ་མིན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མཐོང་བ་ནི་ཤེས་པས་འཕངས་
པའི་ནམ་གངས་སམ། ཐ་སྟད་ཅམ་མམ། ཡང་ན་ལུང་དང་རྟགས་ལས་མ་ལྟོས་པར་

མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ན་སྟུག་བསྐལ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་ཤེས་ཏེ་ཡང་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་བཞུང་
ཀྱི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་མཐོང་བ་ལ་ལྟ་བས་མ་བྱལ་པས་(སྣ་མ་ནི་དག་བཙམ་
དབང་པོ་རྣེས་ཀྱིས་ཀ་ལ་ཡོད་ལ་ཕྱི་མ་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ནའོ་)ལྟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཙམ་ལས་ཀྱང་། རེ་ཞིག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་རྣམ་གངས་སུ་བཤད་ཀྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། །མཐོང་བ་དང་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་གངས་སུ་མ་བཤད་དོ།

ཤེས་པ་དག་གི་སྒོམ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས།
ཤེས་པ་ཡིན་དེ་དག་བཅུར་བཤད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་རང་དང་ནི། ཞེས་ཤེས་ཆའོ་
ཆོས་ཤེས་ནི། རང་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཟད་དང་མི་སྦྱེ་ཞེས་ཤེས་བརྒྱད།
རྗེས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་བདེན་གསུམ་ཤེས། རང་དང་ཟད་དང་མི་སྦྱེ་ཤེས། ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་
ཤེས་པ་དང་། ལྟ་ཡིན་ཟད་དང་མི་སྦྱེ་ཞེས། རང་རང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཆོས་
ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་དང་བདུན། ཞེས་ཤེས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱན་རྫོབ་
ཤེས་པ་དང་། རང་དང་ལྟ་ཡིན་ལམ་ཤེས་ནི། རང་དང་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་། ཞེས་
ཤེས་ཟད་དང་མི་སྦྱེ་ཞེས། རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཡང་དག་བཞུང་ཅེས་བྱའོ།

ཤེས་པའི་གངས་ངེས།

གཉིས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་བཅུར་བྱེ་ཞེ་ན།

རང་བཞིན་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྦྱོད་ཡུལ་དང་།

སྒྱུར་དང་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་དང་། །རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་བརྩ་ཡིན་ནོ། །

ཟག་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། དེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་ཀྱི་
དོན་དམ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་ལས་ནི་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཏེ། རིམ་
པ་ལྟར་འདོད་པ་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ལས་ནི་སྤྱད་བསྐྱེལ་
དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་བྱེ་སྟེ་གཉིས་ཀའང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་
པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་
བས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དང་སྦྱོད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་(ཐ་དད་པ་)ལས་
ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་དག་བྱེ་སྟེ། འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པའང་ཐ་དད་ཅིང་དམིགས་པ་འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །(གཞན་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ།) །སྒྱུར་བ་ལས་ནི་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་བྱེ་སྟེ། དེས་
སེམས་བྱུང་ཡང་ཤེས་མོད་གྱི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཤེས་
པར་བྱའོ་ཞེས་མི་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ཏུ་
སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་ནི་མི་སྒྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་མེད་
པ་སྤར་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་བདུན་པོ་དེ་དག་
གིས་ཤེས་པ་བརྩུར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་
འདི་དག་རང་བཞིན་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལས། །ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་སོགས་རྣམ་པ་བརྩུར། །འདྲེན་པས་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།
།ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡེ་པོ་ཐམས་
ཅད་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཉེན་པོ་ཆོས་ཤེས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་

པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའང་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན།

བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ།

ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །

སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའམ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པས་འདོད་པའི་སྟོམ་སྤང་དགྲ་ཆོས་ཤེས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྟོམ་སྤང་ཡང་སྤར་འདྲིས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་ནས་སྤོང་བ་དག་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡང་ན་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་གཉིས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པས་དམིགས་པ་དམན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཡང་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དམིགས་པ་དམན་པས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ། རྣམ་པར་སྟུན་འབྲེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་(ཕྱིར་དམན་པས་མཆོག་སྟུན་འབྲེན་མི་རུས་པའི་)ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ཀྱང་དག་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པའམ་ཡང་ན་སྤང་བྱ་དེ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་ཤུགས་ལ་སྤོང་བ་ཡིན་པ་ན་

སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། (སྒོམ་པའི་ཞེས་སྒོམ་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྒོམ་པ་ནི།) ཁམས་གོང་མའི་སྤང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་སྒྲ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་སྒྱིབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་ཁམས་གོང་མའི་སྤང་བྱ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཤུགས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་ལ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དག་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ཁྱུགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མཐོ་ལ་མིར་འཇིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཐག་པ་ལ་དེར་ཤེས་པས་མི་སྤང་བ་བཞིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཀ་བྱེད་དག་གིས་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་སྒོམ་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

འོ་ན་འགོག་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །

འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། (འདོད་པའི་སྤང་བྱ་)ཆོས་ཤེས་པས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མའི་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་བར་གོང་མའི་གཉེན་པོ་སྒྱིབ་བའང་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་གང་སྤེལ་ན་རེ་ཆོས་ཤེས་པས་ནི་གོང་མའི་སྒོམ་སྤང་སྤྱོད་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབྱ་བཅོམ་ནས་ཡུལ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་

དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འང་གོང་མའི་
སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོའི་ཉོན་མོངས་པའི་
གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྤང་དགོས་སོ།

ཤེས་པའི་རྣམ་པ།

ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས། །རྣམ་པ་བརྟུ་བྱག་ཀུན་རྫོབ་ནི། །

དེ་བཞིན་གཞན་དུ་འང་རང་རང་གི། །བདེན་པའི་རྣམ་པས་བཞི་ཡིན་ནོ།

པ་རོལ་ཡིད་ཤེས་ངི་མེད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་ངི་མ་དང་བཅས་ནི། །

ཤེས་བྱ་རང་གི་མཆན་ཉིད་རྣམ། །རྗེས་རེ་རེ་ཞིག་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཤེས་པ་བརྟུ་པོ་དེ་དག་ལས་ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་མི་
ཏག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱག་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ན་ཡོད་
པ་དག་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱག་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གཞན་ན་
ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འང་ཡིན་ཏེ། མི་སྤྱག་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་རྩབ་དང་བྱམས་
སོགས་སྒོམ་པ་ན་རང་དང་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་དུ་མ་ཟད་བྱམས་
པ་དང་སྒྲུལ་བྱ་དང་ཟོ་ཞིག་འཕྱང་ཞིག་སོང་ཞིག་འདུག་ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་
སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་བྱེད་དག་འཆད་
དོ། །བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུག་པས་རྣམ་པ་
བཞི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་པ་རོལ་ཡིད་ཤེས་ངི་མེད་ཀྱང་ལམ་

ཤེས་པ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་གྱི་ནམ་པ་བཞི་ཅན་ཡིན་ཞིང་། །དྲི་
མ་དང་བཅས་པའི་པ་རོལ་ཡིད་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་གྱི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་(ཏི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཡིན།)ལ། དེ་
ཡང་སེམས་འདྲིན་པའི་ཆོ་སེམས་བྱུང་དང་སེམས་བྱུང་འདྲིན་པའི་ཆོ་སེམས་མི་འདྲིན་
ལ། ཆོར་བ་འདྲིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་མི་འདྲིན་པས་པ་རོལ་སེམས་
ཤེས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམ་རེ་རེ་ཞིག་སྟོད་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གནས་མང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་བཅས་བྲལ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་ནམ་
པར་གཡིངས་པ་དང་། ལྷམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་དུ་དང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
དང་། རྒྱུ་དུ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། མཉམ་
པར་མ་བཞག་པ་དང་བཞག་པ་དང་། མ་བསྐྱོམས་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་
གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་དག་རྣམ་རེ་རེ་བའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་
མཚུངས་ལྷན་གཉིས་ཅིག་ཅར་འདྲིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པས་གོས་སོ་སྐྱམ་དུ་
འདྲིན་པའི་ཆོ་དྲི་མ་མི་འདྲིན་ལ་དྲི་མའོ་སྐྱམ་དུ་འདྲིན་པའི་ཆོ་གོས་མི་འདྲིན་པ་བཞིན་
ནོ། །

མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པའི་འདོད་
ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་འདྲེས་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་
བཅས་པའམ་འདོད་ཆགས་རྒྱས་འཁྱར་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ལྟན་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་འདྲེས་པ་དང་ལྟན་པ་གཉིས་ཀས་འདོད་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ནི་
བདེན་པ་ཁོ་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ལྟན་
པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་དེར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྲལ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་
དང་བྲལ་བ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ་མདོ་འདིར་ནི་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་ནི་
འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ན་ནི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་
ལྟན་པའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་འཁྱར་བ་ཞིག་ན་འདོད་ཆགས་
དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པ་དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་མ་བཤད་དེ། ཞེ་སྤང་དང་
བཅས་པ་དང་གཉི་ལྷག་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །

ཆོས་མངོན་པ་བ་དག་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་མ་
བསྐྱབས་ལྟངས་མ་བསྟན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བྲལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འཁྱར་ཏེ།
རིམ་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་ཞིང་། གཉེན་པོ་འང་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་ཙམ་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འདོད་པས་
ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཆགས་བྲལ་དུའང་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས་མདོ་
འདིར་ནི་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཕྱག་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ།
ཀུན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་རྣམས་ན་རེ་རིམ་པ་ལྟར་
རྣམ་གཡེང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
མངོན་པར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

རྒྱལ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ན་རེ་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
གཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཆེ་བ་ན་རེ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་སེམས་
དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུས་པའང་ཡིན་ལ།
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཡེངས་པའང་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་
མཚན་ཉིད་འཆོལ་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱུས་བཅོས་ལས། སེམས་ཀུན་
དུ་བསྐྱུས་པ་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་བཞི་
སྟེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པའོ་
ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཀུན་དུ་བསྐྱུས་པ་གཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་
ལ་འདོད་ན་རྗེས་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་པས་ཀུན་དུ་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ལ་མི་དམིགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་ན་གཉིད་མེད་ཅིང་། འདོད་ཁམས་ན་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་ཤེས་
འདོད་ཁམས་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ནི་ལམ་བདེན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་
ལ་ལམ་བདེན་ནི་གཉིད་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་བྱོང་ལྟར་ན་

བསྟན་བཅོས་ལས་འདི་སྐད་དུ་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་པས་དེ་མི་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ནི་ཀུན་དུ་བསྟུས་པའི་སེམས་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མཚན་
ཉིད་འཆོལ་བའི་ཉེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བའང་མེད་དེ།
ཀུན་དུ་བསྟུས་པའི་སེམས་དགེ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་
བསྟུས་པ་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་
ལ་དམིགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་ཤེས་ཡིན་ལ། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྟུས་པའི་
སེམས་དགེ་བ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པའང་ཡིན་པས་རྗེས་ཤེས་དང་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཞུས་པ་ནི་ལེ་ལོ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་
ནོ། །རབ་དུ་བབྱང་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའོ། །ཁྱད་
དུ་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པས་གཏི་མུག་དང་ཆགས་སྤང་གཉིས་པོ་
གང་རུང་རེའི་རྩ་བ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་། འབད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
གཞུགས་མེད་པས་ནམ་ཤེས་ལ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
དང་བཅས་པ་དང་། ལོག་ལྟས་ཀྱང་དགེ་བ་གཏན་དུ་གཙོད་མི་རྒྱས་པས་རིམ་པ་ལྟར་རྩ་བ་
དང་རིན་དང་འཁོར་དང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་སྟོབས་རྒྱུད་བས་དགེ་བ་རྒྱུད་དུ་དག་གིས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཆེན་པོ་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པན་
ཚུན་མེད་ན་མི་འབྲུང་བས་རྩ་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་། ཆོགས་ཆེན་པོས་

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་(ས་རིན་ཆེ་བ་)དང་། རྟེན་དང་བསྟན་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་འདུས་
བྱས་ཐོབ་པའོ་ཞེས་པས་དགེ་བ་འདུས་བྱས་ལ་དེ་དང་འབྲ་བ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་
པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་འཁོར་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསམ་
གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱབ་པ་དང་བཅས་པས་སྤང་པོ་བཞིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་སྤང་
གི་སྤྲ་རྒྱས་བཅུ་གཏན་དུ་འཛོམས་པས་རིམ་པ་ལྟར་རྩ་བ་དང་རིན་དང་འཁོར་དང་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་དང་སྒྲིབས་ཆེ་བས་དགེ་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱོད་པ་དང་ཁྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཁྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བའོ། །རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་
དང་ཞི་བའང་དེ་དང་འབྲའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་བཞག་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་
གཡེང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
དགེ་བའོ། །མ་བསྐྱོམས་པ་ནི་སྒྲིམ་མ་ཐོབ་པ་ལས་འཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཟིན་མཛོད་དུ་བྱེད་
པའི་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་པ་དག་གི་མ་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བསྐྱོམས་པ་ནི་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའོ། །

རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་ཟད་པའི་རྒྱད་ལ་མི་སྤྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དང་རྒྱད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
དག་གིས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པའི་རྒྱད་ལ་སྤྱེ་བས་རིམ་པ་ལྟར་རང་
བཞིན་དང་རྒྱད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་
ནོ། །

སྟོབ་དཔོན་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ན་མདོ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། སོ་སའི་བྱད་པར་མ་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ནང་དུ་ཀུན་དུ་བསྟུས་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་གང་སྐྱགས་པ་དང་གཉིད་དང་ལྟན་ཅིག་པར་གྱུར་ཅིང་ནང་དུ་ཀུན་
དུ་འགོག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་པར་གྱུར་ལ་ལྟག་མཐོང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པ་ཡིན་
ནོ། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་ནམ་པར་གཡེངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་གང་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྷ་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་གཡེངས་པ་ཡིན་ཞིང་ནམ་པར་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་དུ་
བསྟུས་པ་ནི་སྐྱགས་གཉིད་དང་མཚུངས་ལྟན་ལ་བཤད་པས་གཉིས་ཀའང་ཉོན་མོངས་ཅན་
དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ལས། སེམས་ཀུན་དུ་བསྟུས་པ་ཡང་དག་པ་
བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ནས་ལམ་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་གྱིས་མ་གསུངས་པས་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ནི་སྤྲི་མདོའི་དོན་
སྟོང་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། སོ་སའི་བྱད་པར་མ་བཤད་པ་ནི་ནམ་པར་གཡེངས་པ་དང་
ཁུམ་པ་དང་ཆུང་དུ་དང་རྒྱུད་པ་དང་ནམ་པར་མ་ཞི་བ་དང་མཉམ་བར་མ་བཞག་པ་དང་མ་
བསྐྱོམས་པ་དང་ནམ་པར་མ་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
ཀུན་དུ་བསྟུས་པ་དང་རབ་དུ་བབྱུང་བ་དང་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ནམ་པར་
ཞི་བ་དང་མཉམ་བར་བཞག་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་དང་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱད་
དགེ་བ་ཁོ་ནར་བཤད་པས་སོ་སའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་ན་རེ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བར་མཚུངས་ཀྱང་སོ་
སའི་ཉེས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སའི་མཚན་ཉིད་མ་བཤད་
པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་ཡོད་དོ། ཉེ་ཉི་
ཕྱིར་མདོའི་དོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་
པའི་སེམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཇིན་མི་ཚུམ་པ་དང་། ཚུམ་ལ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུག་དང་བརྟུག་ཉིས་དང་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་
འཆད་དོ།

གཞན་ཡང་ས་ལོ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་འདི་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་
བྱ་བར་ཤེས་ཀྱི་གཞུགས་འདི་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་སེམས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་
ནི་མི་ཤེས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་ན་གཞུགས་ལ་དམིགས་པས་ས་ལོ་སེམས་ཤེས་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དེས་རང་གི་སེམས་ལ་དམིགས་པ་ན་རང་གི་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འང་འཇིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་ལོ་སེམས་ཤེས་ཐམས་
ཅད་ནི་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཇིན་པ་
དང་། དེ་ཡང་དུས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། ས་ལོ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། ས་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པ་དང་། གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པས་རྟེན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་རྣམ་
གྲོལ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལམ་གྱི་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིའི་
མཆོན་ཉིད་དང་། འདས་མ་འོངས་དང་། རང་གི་རྒྱུད་དང་། གཞུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་ཆགས་བཅས་ལའང་ས་ལོ་
སེམས་ཤེས་མེད་དེ། གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཅན་ཡང་མཐོང་ལམ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་དང་། བར་ཆད་
མེད་པའི་ལམ་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་བཀག་
སྟེ། དེ་དག་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཀག་པ་

དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་ཅིང་འཆོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་པའང་ཟག་མེད་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་དང་མཆན་མེད་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་འགོག་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱར་འདོད་དོ། །འདི་དག་གི་རྒྱ་མཆན་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་
རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་
མ་བྱིས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོངས་པ་བཤད་ནས་སྐབས་སུ་བབས་པ་བཤད་པ་ནི་

ལྷག་མ་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ཅན། །སྟོང་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་སོ། །

སྤར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡན་ཆད་བཤད་པའི་ལྷག་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་
མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཆངས་པར་སྟོད་པ་བཞེན་ཏོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་
གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་བདག་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་
ཤིང་བདག་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
མཉམ་གཞག་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་གཉིས་མི་
བསྐྱེད་པས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ།།

ཅི་ཟག་མེད་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན།

དྲི་མེད་བརྩ་བྲག་གཞན་རྣམ་མེད། །གཞན་ཡོད་ཅེས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས། །

རེ་ཞིག་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ་ངི་མ་མེད་པ་ལ་ནི་བརྩུག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་
 པ་མེད་དོ་(བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འདིར་འདུས་ལ། འདུས་མ་བྱས་གཞན་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་
 ཡུལ་ལོ།)ཞེས་ཟེར་རོ། ། གཞན་ཉི་འོག་པ་དག་ནི་བརྩུག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་
 འདོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལས། མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་
 ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པས་
 བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྟག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་
 དང་། རྩ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེན་དང་། འདི་ནི་གནས་ཡོད་
 དོ། །འདི་ནི་གཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་
 མི་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ། །རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །
 གནས་ནི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གཞི་ནི་རྩའོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་
 གནས་དང་གཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་
 ཡིན་ཏེ། ཆོག་དེ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆ་གཞན་ནས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ།
 འདི་ལྟར་བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་
 དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་
 པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་དང་། བདག་གི་དང་། ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་
 དང་། རྩ་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྐར་བ་འདེབས་པ་དང་། མཆོག་དང་།
 གཙོ་བོ་དང་། བྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་། དམ་པ་དང་། དག་པ་དང་། གྲོལ་བ་དང་།
 དེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བེམ་རུར་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཏུ་ཤེས་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆགས་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། རྫོམ་པ་དང་། རྫོངས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེར་ཡང་འདི་སྐད་འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་གཞི་ཡོད་དོ།

ཞེས་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

འདི་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྣམ་པ་བརྩ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་
ནི་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་ནི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་བདེན་
པ་གཞན་གསུམ་ནི་རྒྱ་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་བ་ཡིན་པས་བདུན་ཡིན་
ཏེ། རྣམ་པ་ཕྱི་མ་དག་ནི་དང་པོ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་དབང་པོ་
དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་གྲོང་བྱིར་འཇིག་ཅིས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ།

རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བརྩ་བྱག་གོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ནི་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བརྩ་བྱག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེ་
ལ་རྒྱུན་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །གཞོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟུག་
བསྐལ་བའོ། །བདག་གིར་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སྒྲོང་པའོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བདག་མེད་པའོ། །སྟུག་བསྐལ་གྱི་ས་བོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་
རྒྱལོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲུང་བས་ན་ཀུན་འབྲུང་བའོ། །རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བས་ན་རབ་ཏུ་སྐྱེ་
བའོ། །རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་རྒྱུན་ནོ། །སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་ཞིག་
པས་འགོག་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དུག་གསུམ་གྱི་མེ་གསུམ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཞི་
བའོ། །སྟུག་བསྐལ་གྱི་འཆོ་བ་མེད་པས་གྲ་ནོམ་པའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོན་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ངེས་པར་འབྲུང་བའོ། །ཐར་པར་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ལམ་མོ།
ཐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་རིགས་པའོ། །ཁྱང་འདས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པས་སྐྱབ་
པའོ། །གཏན་དུ་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱེད་པས་ངེས་པར་འབྱིན་པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་
ཏུ་ན་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་གིར་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་དང་།

རྒྱ་གཅིག་སྤྱད་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒོ་སྤར་
བཏང་བར་ལྟ་བ་དང་། ཐར་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཐར་པར་ལྟ་བ་དང་། བསམ་
གཏན་གྱི་བདེ་བ་གྱུ་ཞོམ་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ཐར་པ་གཏན་དུ་
བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལམ་མེད་དོ། །ལམ་འདི་ངན་ནོ། །འདི་ལས་གཞན་ཡང་ལམ་
ཡིན་ནོ། །ལམ་འདི་ཡང་ཚྭ་གོ་སྒྲུལ་པའི་ལྟ་བ་དབྱུང་པ་བཅུ་དྲུག་གི་གཉེན་པོར་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ།

ཡང་རྣམ་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།

རྣམ་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི། དམིགས་དང་བཅས་པས་འཛིན་པར་བྱེད།

ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན། །

རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཡུལ་འཛིན་པ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་འཛིན་པ་
མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛིན་
པར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ནི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་(རྣམ་
དང་བཏགས་པར་)ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གྲུང་གཟུང་བྱ་ཡིན་(ཉི་དེ་དག་གི་མི་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད་
པ་ཡིན་)ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་པ་དང་གཟུང་བར་བྱ་བ་གསུམ་ག་
དང་། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིན་པ་དང་གཟུང་
བར་བྱ་བ་གཉིས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་རྣམས་འདོད་དོ། །

མདོ་སྒྲེ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འདོད་ན་དེ་

ཉིད་གྲོགས་སུ་ལྟན་པའམ་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་
རབ་ཉིད་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་མི་
ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ལྟན་རྣམས་རྣམ་
པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་
མ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་
བཅས་དང་། མཚུངས་པར་ལྟན་པའང་རྣམ་པ་ལྟ། ཞེས་འདོད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་དང་། རྣམ་པ་ནི་སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་(གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་)ལ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཡང་ཤེས་པ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

དང་པོ་རྣམ་གསུམ་གཞན་རྣམས་དགེ།

དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཅི་རིགས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་
ཆར་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་གཞན་དགྲུ་པོ་རྣམས་ནི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། (འདིར་སེམས་
ཤེས་ཟག་བཅས་ཀྱང་སྒྲོམ་བྱུང་གཟུང་ལ་ལྟག་མ་ནི་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྟུས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་།)

ས་དང་བརྟེན་པ།

དང་པོ་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན། །རྟུག་ན་ཆོས་ཤེས་བྱ་བར་དགྲ། །

རྗེས་ཤེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་རྟུག །གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི།

བཞི་པ་ནི་ཤེས་པ་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་འདོད་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་གྱི་ས་
ནམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། (ཁམས་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་འདོད་པས་སོ།) བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་ན་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡོད་དེ། ས་དེ་དག་འདོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་(འི་བདེན་པ་)ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་
དང་། གཞུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་མེད་དོ། བསམ་གཏན་རྒྱག་དང་
གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེ་
ཡང་གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་ནི་རྗེས་ཤེས་སྟོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ།
རི་ལྟར་རྗེས་ཤེས་ས་དགུ་ན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་དང་ཟད་པ་དང་མི་
སྟེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ་རྒྱག་ཀྱང་ས་དགུ་པོ་དེ་དག་ན་ཡོད་དོ། འདིར་ཡང་ཆོས་ཤེས་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ས་རྒྱག་དང་རྗེས་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ས་དགུ་ཆར་ན་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་གཞུགས་
མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོམ་ལམ་
གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། གཞན་གྱི་ཡིད་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་
ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ན་མེད་དོ། (འདི་མདོན་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། ནམ་གནས་ནི་གཞུགས་ལ་རྩོམ་
པས་དེ་ཉེར་བསྟོགས་དང་གཞུགས་མེད་ན་མེད་དོ།)

དེ་ནི་འདོད་དང་གཞུགས་རྟེན་ཅན། ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་རྟེན་ཅན། །

ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་གཞན། །

གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞུགས་
མེད་པ་ལ་རྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་སྐྱེན་ཚུན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཆོས་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་

ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ནི་ཆོས་ཤེས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་ཤེས་འདོད་པ་ལ་དམིགས་
པ་ལ་གཞུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཤེས་ནི་གཙོར་འདོད་པ་
སུན་འབྲིན་པ་ཡིན་ན་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྦྱིས་པ་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་དང་། ས་འཕོས་པས་བཏང་བས་དེ་སུན་མི་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་སྦྱིས་པ་
ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཤེས་
མངོན་དུ་བྱེད་དེ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ན་རེ་ཆོས་ཤེས་ནི་འདོད་
པ་ལ་ཁོ་ནར་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་དེ་ལ་
སྟོམས་པར་འདུག་ལྡང་གི་སེམས་ནམས་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཆོས་
ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱི་རྟེན་འདོད་པའི་འབྲུང་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་ནི་ས་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཆོས་ཤེས་ལས་གཞན་
པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་དག་ཡིན་ནོ།

བླ་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ་བཞག་པ།

ལྷ་པ་ནི་འོ་ན་ཤེས་པ་འདི་དག་བླ་པ་ཉེར་གཞག་གང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེ་ན།

འགོག་སློབ་བླ་པ་ཉེར་གཞག་པ། །གཅིག་སྟེ་ས་རོལ་སེམས་སློབ་ནི། །

གསུམ་མོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

འགོག་པ་ཤེས་པའི་སློབ་ནི་བླ་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། བླ་པ་ཉེར་
གཞག་བསྟན་པ་ལས། ཆོས་ནི་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དག་ལས་གཞན་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་འབྱུང་བས་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་
པའི་སློ་ནི་ལུས་ལ་མི་དམིགས་པས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་མ་གསུམ་མོ། །འགོག་པ་དང་པ་
རོལ་སེམས་ཤེས་ལས་གཞན་པ་ཤེས་པ་སྟག་མ་བརྒྱད་ནི་ཅི་རིགས་པར་སྟག་བསྐྱེལ་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རེས་འགའ་ལུས་ནས་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་བར་ལ་དམིགས་ཤིང་། ལམ་
ཤེས་པའང་གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་དམིགས་ན་དེ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ་འང་
འགྱུར་བས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ག་ཡིན་ནོ། །(ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།)

དམིགས་པ།

དུག་པ་ནི་འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་པན་ཚུན་གང་གིས་དམིགས་པར་གང་
ཀྱང་ཞེ་ན།

ཆོས་སློའི་སྟོད་ཡུལ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ལམ་རྗེས་སློ་ཡི་དགུ་ཡིན་ནོ། །

སྟག་བསྐྱེལ་རྒྱ་སློའི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བཞི་ཡི་བརྩ་ཡིན་གཅིག་གི་མིན། །

ཆོས་ཤེས་པའི་སློའི་སྟོད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་ཆོས་
ཤེས་པས་རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདུན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྟག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཤེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་
གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཤེས་པའི་སློའི་དམིགས་
པའང་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་ངས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
པ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སློའི་དམིགས་པའང་ཆོས་རྗེས་སློ་ཕྱོགས་

ཕན་ཚུན་མིན་ཞེས་འབྱུང་བས་ཆོས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྤྱུག་
བསྐྱེལ་དང་དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པའི་སྒྲོའི་སྒྲོད་ཡུལ་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྟུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་
སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་བཞིའི་སྒྲོད་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་བརྩམས་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཐམས་ཅད་
ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་ནི་གོ་སྤྱོད་པ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་གྱི་
དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་གྱི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་
ཤེས་ཟག་བཅས་ཡིན་ནོ། །གཅིག་གི་སྟེ་འགོག་པ་ཤེས་པ་གཅིག་སྤྱི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་
པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ་དེ་ནི་ཤེས་པའི་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཆོས་བརྩམས་དག་ནི་སྤྱར་བར་བྱ། །ཁམས་གསུམ་པ་དང་ངི་མེད་ཆོས། །

འདུས་མ་བྱས་ནམས་གཉིས་གཉིས་སོ། །

ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་བརྩམས་ཕྱེ་ལ་ཆོས་བརྩམས་པོ་དག་ནི་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་
གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སྤྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་བརྩམས་པོ་གང་དག་ཅེ་ན། ཆོས་འདུས་བྱས་
ལ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་དང་ངི་མ་མེད་
པའི་ཆོས་ཏེ་ནམ་པ་བཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཏེ་ལྷ་ལ་རེ་རེ་ལ་འང་ནམ་
པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་སོ། །ཁྲི་ལྟར་ཞེ་ན་དང་པོ་བཞི་ལ་མཚུངས་ལྟན་དང་མཚུངས་
ལྟན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
དགེ་བ་དང་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་ལྷུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །

ཇི་ལྟར་སྐྱར་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བརྩེ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་(འི་ཆོས་གཉིས་)དང་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཉིས་གཉིས་ཏེ་(ཆོས་
ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཏེ།)བཞི་དང་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་ལྷ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་(མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་)གཉིས་གཉིས་
ཏེ་རྒྱག་དང་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་བདུན་དང་། སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པའི་
ཡུལ་དུ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་རྒྱག་རྒྱག་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་
དགེ་བ་གཅིག་སྟེ་དང་། ལམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཉིས་དང་། བ་
རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་གཟུགས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གསུམ་དང་།
ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་དགུ་
འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིས་ན་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་ཀྱི་འགོག་པ་ནི་བདེན་བཞིན་མ་
འདུས་པར་འདོད་དེ། རྟེན་བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པ་དག་ནི་བདེན་
པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལ། འདུས་མ་བྱས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་
མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ།

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མེད་དེ། མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་ཡང་རུང་གང་ཅིག་ཅར་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པའམ་མཐོང་བ་དེ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཀུན་རྫོབ་གཅིག་ཤུས་རང་ཆོགས་ལས། །གཞན་ནི་བདག་མེད་ཉིད་རིག་འགྱུར། །

འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་ཕྱས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་གི་ཚོགས་ཏེ་རང་
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཚོས་མཚུངས་ལྷན་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མོས་པས་
 སྐྱོད་པའི་ས་དག་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་
 མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཡུལ་དུ་དང་པོ་འང་འགྱུར་
 བས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ན་
 ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་དང་གཟུགས་ན་ཐོས་བྱུང་ཁོ་ན་འོ། །རང་ཉིད་ནི་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ།
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རལ་གྱིས་རང་ཉིད་མི་གཙོད་པ་བཞིན་
 བོ། །རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མཚུངས་ལྷན་ནམས་ཀྱང་མི་འདྲིན་ཏེ། དེ་དག་དང་
 དམིགས་པ་གཅིག་པས་རང་ཉིད་ལ་འང་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དང་ལྷན་
 ཅིག་འབྱུང་བ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱང་མི་འདྲིན་ཏེ་ཏ་ཅང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་མིག་སྟོན་
 དང་མིག་སྟོན་གྱི་ཐུར་མ་བཞིན་བོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཤེས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དང་འོག་མའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་ནམ་པར་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་དམིགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལས་ཅིག་ཅར་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟོམ་བྱུང་གིས་ནི་ས་ཐ་དད་པའི་
 བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་
 པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རིག་འདོད་པས་རང་གི་ཚོགས་པ་འང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་
 འདོད་ལ། ཐེག་པ་གོང་མ་པ་ནི་སྟོམ་བྱུང་གིས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཅར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའང་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་

ལ་བསམ་པའང་བཅལ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ།

ལྷན་པའི་ཚུལ།

བདུན་པ་ནི་འོ་ན་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཤེས་པ་དུ་དང་ལྷན་ཞེན། རེ་ཞིག་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་ཆགས་བཅས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་པ་ནམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་ཤུ་
དང་ལྷན་ལ་(འདོད་གཟུགས་ཀྱི་)ཆགས་བྲལ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཕོ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཡང་
ལྷན་ནོ།

ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་ཕོ་ལ། །ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡན་ཆད་ནི། །བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་དང་ལྷན། །

འཕགས་པ་ནི་ཆགས་ཅན་ཏེ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་
ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཕོ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་ངི་མེད་བཟོད་ནམས་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་འབྱུང་བས་བཟོད་པ་ནི་ཤེས་པ་མ་
ཡིན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མི་ལྷན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་ཤུ་དང་ལྷན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་
སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཤེས་
པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
ཆོས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་རྗེས་ཤེས་
དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་བཞི་ལ་ནི་སྤྱར་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་
ལྟར་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་གསར་
དུ་ཤེས་པས་རྗེས་ཤེས་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་རེ་རེ་འཕེལ་བས་

རིམ་པ་ལྟར་བཞི་དང་ལྔ་དང་རྒྱག་དང་བདུན་དང་ལྔ་ན་ནོ།

གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་
ཆོས་བཟོད་ནས་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་བསྟན་ཏེ་
ལྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་ཕྱི་མ་བདུན་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་ཤེས་པ་
སྤར་མེད་གསར་དུ་འཕེལ་བ་མེད་དེ། བཟོད་པ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྗེས་ཤེས་ནི་སྤར་དུ་
བགྱངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ན་ཆགས་བཅས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དང་
ཆགས་བྲལ་ལ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་
ཐོབ་པས་ཤེས་པ་སྤར་མ་ནམས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་སྦྱངས་
ཉམས་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། རྟེན་ལས་ནི། ལམ་ལ་རྗེས་
སྤེལ་ཤེས་པ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་བདུན་པ་དེ་དག་དང་ལྟན་ནོ།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་བརྒྱུད་དེ། དེ་དག་དང་གཞན་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་
དང་ལྟན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་གནས་པའང་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་
པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱོར་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བདུན་དང་། ཆགས་བྲལ་
ཡིན་ན་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་བསྟན་ཏེ་བརྒྱུད་དང་ལྟན་ནོ། ། མི་སྦྱོར་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་
ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་
ལས་རྣམ་གྲོལ་ལ་བརྟུ་དང་ལྟན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཐོབ་པའི་ཚུལ།

བརྒྱུད་པ་ནི་འོ་ན་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཐོབ་ཅེ་ན།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ནམས། །

མ་འོངས་པ་འཐོབ་.....

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ནི་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བདུན་པོ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་
ནམས་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་བ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེས་པ་ནས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་མ་
འོངས་པ་འཐོབ་པ་ལ་ས་གཞན་ལ་རྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ཅན་དག་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལན་དུ་མ་སྐྱེས་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་འཇམ་ཤེས་པ་གང་
དང་གང་སྐྱེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་འོངས་པ་དེའི་ནམས་པ་བཞི་ཁོ་ན་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་འབྲུང་བའི་ནམས་པ་བཞི་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཡིན་ཏེ། ནམ་པ་ནམས་ནི་དྲན་
པ་ཉེར་གཞག་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་མོད་གྱི་ཁྱིམ་ལས་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་
ནམས་འཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་དང་གང་སྐྱེས་པ་དེ་དག་འཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་
སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེས་ན་དེ་དང་འདྲ་བའི་བཟོད་པ་མ་
འོངས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་པོ། །

དེས་ནམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱལ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བཟོད་པའི་ནམས་པ་སྟེ་མི་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམས་པ་བཞི་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ལ་ཆོས་ཤེས་པ་སྐྱེས་ན་དེ་ཉིད་མ་འོངས་པ་འཐོབ་ཅིང་དེའི་(མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་)ནམས་
པ་བཞི་ཁོ་ན་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་
པ་ལའང་སྐྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་པ་གང་དང་གང་གིས་ཤེས་བཟོད་ཡིན་པའི་བདེན་པ་

དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་བཟོད་ཤེས་རྣམས་
ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཐོབ་པས་དེ་དང་འབྲ་བ་ཁོ་ན་འཐོབ་ལ་རྣམ་པ་ནི་བཞི་གའང་
དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་མཚུངས་ཤིང་འབྲ་བས་བཞི་ཆར་གྱི་རིགས་འཐོབ་པར་བཤད་དོ།
སྒྲོམ་ལམ་ལ་ནི་ཤེས་པ་རིགས་འབྲ་བ་དང་མི་འབྲ་བ་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་འང་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་འཐོབ་པས་མཐོང་ལམ་ལས་བྱུང་
པར་འཕགས་པའི་རྣམ་པ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

འོ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རིགས་མི་འབྲ་བ་མི་འཐོབ་བམ་ཞེ་ན།

.....དེ་ཉིད་ལ། །རྗེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་། །

དེ་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ཞེས་བྲ། །

མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་ལ་རྗེས་
སུ་ཤེས་པ་གསུམ་ལ་ནི་སྡོན་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འང་འཐོབ་བའི་ཕྱིར་མི་འབྲ་
བ་འང་འཐོབ་པོ། ། གསུམ་པོ་དེའི་ཆོས་ཤེས་ལ་ནི་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མ་ཤེས་ཤིང་ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་ལ་འགོག་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་
པས་བདེན་པ་བྱད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་བྱད་པར་རྟོགས་
པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་
ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྲའོ། །འདི་ལའང་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་ལ་རྗེས་
སུ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་
པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྲའོ། །

ལམ་ལ་ཇེས་ཤེས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། སྟོན་འཇིག་རྟེན་པའི་
ལམ་གྱིས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་ལམ་བདེན་ནི་ནམ་ཡང་
རྟོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བདེན་པ་ཟད་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ལམ་ནི་ཟད་པར་སྟོམ་པར་མི་རུས་ཏེ། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་
གྱི་ལམ་གྱི་རིགས་མང་ཞིང་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུང་འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་
བས་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། (གང་རུང་གཅིག་བསྟོམས་ན་གང་རུང་བརྟགས་མིན་འཐོབ་པས)དེ་
དག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་(རྟེན་གཅིག་ཏུ)སྟོམ་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའང་སྟུག་བསྐལ་ཤེས་པ་ནས་ལམ་སྟོམ་པའི་བར་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པ་ལའང་མི་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ནི་མཐའ་
དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འཐོབ་པོ། །ལམ་ནི་རིགས་མང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་
མཐའ་དག་སྟོམ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་མི་འཐོབ་པོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འདི་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་
ལམ་ལ་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་ཇེས་ཁོ་ན་ལ་འཐོབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཇེས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་
ཇེས་ཤེས་ནི་སྟོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་སྟོམ་ལམ་གྱི་
འཁོར་ཡང་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའི་འཁོར་ཡིན་པའི་སྟུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་དེ་རིས་འགའ་
མངོན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་མི་སྐྱེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །

ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ན་མ་ཡང་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་དེ་དང་དེར་འཐོབ་བོ་ཞེས་
འདོད་དེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་ཡིན་ན་ངི་ལྟར་འཐོབ་པར་འགྱུར། འཐོབ་ན་འང་ངི་
ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་མེད་པ་འཐོབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་
ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྗེས་ལས་
ཐོབ་པ་སྐྱེ་བར་རུས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་
དཔོན་དག་(སེམས་ཅམ་གྱིས་འདོད་པར་)འཆད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་ཀྱང་།
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་
བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྣམས་འཐོབ་སྟེ། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྟོམ་
པའི་ལམ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ་དེ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡིན་པས་
སྟོམ་ལམ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མི་རིགས་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་དུ་དེ་དག་སྐྱེ་
བའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

རང་དང་འོག་ས་འགོག་པའི་མཐའ། །རང་བདེན་རྣམ་ཅན་འབད་ལས་བྱུང་། །

ས་ཡང་མཐོང་ལམ་ས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
དང་འོག་སའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་འཐོབ་སྟེ། གལ་ཏེ་མཐོང་ལམ་མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་
ན་འདོད་པ་དང་མི་སྟོགས་མེད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཐོབ་པ་ནས་

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་ས་བྱག་སྟེ་ས་བདུན་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་སྐྱར་རོ།

འོ་ན་དེ་བླ་པ་ཉེར་གཞག་དུ་དག་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་བླ་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་ཐ་མ་ཆོས་
བླ་པ་ཉེར་གཞག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་ལ་དེ་ཡང་ཆོས་ཁོ་ནར་ངེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ནི་
དེ་དག་ལ་ལྷས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ག་ཡིན་ནོ། མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་ནས་འགོག་པའི་བར་
ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཐོབ་པའི་རང་རང་གི་བདེན་པ་དེའི་རྣམ་པ་
ཅན་དང་དམིགས་པའང་རང་རང་གི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་བསྐྱལ་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དམིགས་པའང་སྐྱག་
བསྐྱལ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་ཐོབ་མ་ཡིན་གྱི་སྦྱོར་བ་འབད་ཚོལ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཁོར་
དང་བཅས་ན་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་
བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་པའི་གཟུགས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱང་པོ་
བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་ཡིན་ནོ།

བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དུ་འཐོབ་བཤད་པ་ནི་

ཆགས་བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དྲུག །

འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་

ལ་གནས་པ་ལ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་ཚུལ་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་རྒྱལ་འཛོལ་སྟེ། དེ་ཡང་
མཐོང་སྤང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ལས་གྲོལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་
བུ་ལ་གནས་པ་ཙམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་
ཤེས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་
ལ་ཤེས་པ་གཞན་བཞི་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཛོལ་བོ། །ས་ནི་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་སྟོགས་
མེད་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་རྫོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་
ལས་འཛོལ་བོ། །པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་བཞི་མི་
འཛོལ་བ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་རྟེན་མི་འཛོལ་
བོ་ཞེས་པས་སྟོན་རྟེན་བེན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདོད་ལས་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བདུན། །

འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་བར་ཅི་རིགས་པའི་གང་ཟག་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱག་པ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ལ་
གནས་པས་ནི་སྤར་གྱི་རྒྱག་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་བདུན་འཛོལ་སྟེ། དེ་ལའང་ས་ནི་
གང་ལ་རྟེན་པ་དེའི་རང་ས་དང་འོག་སས་བསྟུས་པ་འཛོལ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤར་མ་ལྟར་
ན་ད་ལྟར་བ་ནི་གཉིས་དང་ལྷན་ནི་མ་འོངས་པ་འཛོལ་བོ། །སྟོན་རྟེན་བེན་པ་དང་སྟོབ་པ་
ཡིན་པས་གཞན་གསུམ་ནི་མི་འཛོལ་བོ།

དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་བཅས་ཀྱི། །བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བདུན་འཛོལ་བོ། །

སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱག་པ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དེའི་གོང་མ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་

བཅས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི་སྒྲིབ་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་ནམ་གྲོལ་དང་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་
ཤེས་པ་དང་བདུན་འཕྱོང་པོ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་སྐྱོམ་ལམ་འཇིག་རྟེན་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་
པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྗེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་
ལ་གཞན་དག་ནི་མ་འོངས་པ་འཕྱོང་སྟེ། རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་བཅས་དང་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གསུམ་ནི་མི་འཕྱོང་པོ།

ས་བདུན་ལས་རྒྱལ་.....

སྒྲོབ་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་གསུམ་སྟེ་ས་བདུན་གྱི་ཉོན་མོངས་
པ་ལས་རྒྱལ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ནི་
ཤེས་པ་སྒྲུར་བཤད་པ་བདུན་པོ་ཁོ་ན་འཕྱོང་སྟེ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་
ལམ་ཡིན་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་གཞན་དྲུག་མ་འོངས་པ་འཕྱོང་ལ། ས་
རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་མི་འཕྱོང་སྟེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
ལ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་ཡིན་ན་ནི་འདི་གཉིས་ཅི་རིགས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་རུང་བས་འགོག་པ་
དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བའམ། ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་རྗེས་
ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ལས་གང་རུང་ཞིག་ད་ལྟར་བ་དང་གཞན་དག་ནི་མ་འོངས་པ་
འཕྱོང་པོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གསུམ་ནི་མི་འཕྱོང་པོ།

.....མངོན་ཤེས་དང་།

སྟོབ་པ་ཞིག་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ལྷ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་
ལམ་ལའང་ཤེས་པ་བདུན་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
ཞིག་གིས་འཕྲོ་བ་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་ན་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ།།

མི་སྟོབ་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་དགྲ་དང་
གཞན་ལ་ནི་བརྒྱད་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ།།

མི་གཡོ་འཕྲོ་བ་དང་.....

རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་
མེད་པའི་ལམ་ལའང་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་ཟད་ཤེས་དང་བདུན་
འཕྲོ་བ་ལས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གང་རུང་ཞིག་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་གང་རུང་ཞིག་
དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ད་ལྟར་བ་དང་གཞན་ནི་མ་འོངས་པ་འཕྲོ་བ་པོ། སྟོང་པོ་
ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་གཞན་གསུམ་
ནི་མི་འཕྲོ་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་སྲིད་ཅེའི་
གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་གཞན་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

.....སྟེལ་བསྟོམ་པའི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། །

སྟོབ་པ་ཞིག་བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྟེལ་མར་བསྟོམ་པའི་བར་

ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་ལའང་བདུན་འཕྲོལ་སྟེ། འདི་ལའང་ཟག་མེད་ལ་ནི་འགོག་ལམ་
ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གཉིས་གང་རུང་ངམ་རྗེས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ལས་གང་རུང་ཞིག་
ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་གཞན་ནི་མ་འོངས་པ་འཕྲོལ་བོ། །ཟག་བཅས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གོང་མའི་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་། །

ས་བདུན་ལས་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གོང་མ་སྲིད་ཅེ་ལས་འདྲོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་བདེན་པ་
བཞི་ཤེས་དང་ས་རྩལ་སེམས་ཤེས་དང་བདུན་འཕྲོལ་སྟེ། བདུན་པོ་དེ་ལའང་འགོག་ལམ་
ལ་ཆོས་ཤེས་གཉིས་གང་རུང་ངམ་རྗེས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ལས་གང་རུང་ཞིག་ད་
ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་གཞན་དག་ནི་མ་འོངས་པ་འཕྲོལ་བོ། །སྲིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་
དང་། སློབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གསུམ་ནི་མི་འཕྲོལ་བོ།

སློབ་པ་སྦྱོང་བའི་གྲོལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་རྒྱག་དང་བདུན་འཕྲོལ་བམ། །

བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་རྒྱག །

སློབ་པ་ཞིག་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ནི་
གལ་ཏེ་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་རྒྱག་
དང་འོན་ཏེ་ཆགས་བྲལ་ཞིག་ཡིན་ན་ས་རྩལ་སེམས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་བདུན་འཕྲོལ་ཅིང་།
ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་གཉིས་
ཡིན་ལ་གཞན་དག་ནི་མ་འོངས་པ་འཕྲོལ་བོ། །འམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷགས་གཞན་སྟོན་པ་སྟེ།

ཁ་ཅིག་འདི་ནི་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ངེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་
དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཐོབ་པ་ལྟར་འདི་ལའང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་
བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་(དེ་གཉིས་ཀྱིས་)བདུན་(དང་བརྒྱད་)འཐོབ་པོ་ཞེས་
འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་ཅིག་ནི་སྤར་རྟོགས་ཟིན་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
མཐོང་ལམ་ནི་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་
བའང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ནི་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྲལ་གཉིས་
ཀས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའང་འཐོབ་པོ་ཞེས་འདོད་དོ།

སྟོབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ནི་ཆགས་བཅས་ཆགས་
བྲལ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་རྒྱག་འཐོབ་ཀྱི། འདིར་
ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྟོབ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་གསུམ་མི་འཐོབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
པའང་མི་འཐོབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་འདྲ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མཐོང་
ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་འཐོབ་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་
པའི་ལམ་གྱིས་སྟོབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོང་བ་ན་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་པོ་དབང་པོ་རྣམས་
བསྟུས་པ་འདུས་བྱས་གང་རུང་ཞིག་འཐོབ་ལ། ཡང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
བཟོད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།

དེ་བཞིན་སྤྲིད་ཅེ་ནས་རྒྱལ་ལའང་། །

ཇི་ལྟར་སྟོབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པ་རྒྱག་འཐོབ་
པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་ཅེ་འོ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པ་རྒྱག་པོ་དེ་དག་ཉིད་འཕྲོབ་གྱི་
སྲིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་སྟོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་གཞན་མི་འཕྲོབ་
པ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ།

ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་དགའོ། །མི་གཡོ་བས་ནི་བརྩ་འཕྲོབ་པོ། །

དེར་འཕོ་གྲོལ་བའི་ཐ་མ་ལའང་། །

སྲིད་ཅེའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དགུ་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཉམས་
པ་སྲིད་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་དགུ་འཕྲོབ་ཅིང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་
ཅན་གྱིས་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའང་འཕྲོབ་པས་བརྩ་འཕྲོབ་ལ། མི་གཡོ་བ་དེར་དབང་པོ་འཕོ་
བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐ་མ་ལའང་བརྩ་པོ་ཐམས་ཅད་འཕྲོབ་པོ། །འདི་དག་ལ་སྤྱག་
བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་གང་རུང་ཞིག་དང་རྗེས་ཤེས་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་
པ་གང་རུང་ཞིག་སྟེ་གསུམ་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་གཞན་དག་ནི་མ་འོངས་པ་འཕྲོབ་པོ།

བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱད་འཕྲོབ། །

སྤར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་
གྱི་ལམ་དགུ་པ་དང་། ས་བདུན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤེལ་མ་སྟོམ་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་མ་སྟོམ་པ་འདོད་
པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་སྦྱར་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་
རྣམས་ལ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་མ་འོངས་པ་

འཛོལ་སྟེ་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

མི་སྟོབ་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་སྟེལ་མ་སྟོམ་པ་དང་མི་གཡོ་བ་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་པ་རོལ་སེམས་
ཤེས་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་འཛོལ་ལ། མི་གཡོ་བའི་ཚེས་ཅན་ཞིག་
ཡིན་ན་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཀག་པས་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དགུ་
འཛོལ་བོ། ཁངོན་པར་ཤེས་པ་དང་སྟེལ་མར་སྟོམ་པ་དང་མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
སྦྱར་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་
མི་སྟེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བས་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་བོ། །དེ་
ཡང་། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཞེས་འབྱུང་བས་ལྟའི་མིག་དང་
རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ་ལུང་མ་
བསྟན་ལ་ནི་མ་འོངས་པ་འཛོལ་བ་མེད་དོ། །དེ་དག་ནི་མི་སྟོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

སོ་སོའི་སྟེ་བོ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྤྲུལ་མ་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐ་མ་རྣམས་ལ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་བོ་དང་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་སས་བསྟུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་
སེམས་ཤེས་མ་འོངས་པ་འཛོལ་བོ།

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དགུ་
པ་ལ་ནི་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
འཛོལ་གྱི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་མི་འཛོལ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟུབ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྟུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ས་པའི་སྒྱུར་བའི་ལམ་རྣམས་དང་། ལྷའི་
མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་
ཆད་མེད་དང་རྣམ་ཐར་ཟེལ་གཞོན་དང་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་
གཉིས་ཀ་འཕྱོང་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། མངོན་
ཤེས་སྒྲུལ་པ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་མ་
འོངས་པ་འཕྱོང་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདྲིར་དེ་དག་གི་མ་འོངས་པ་མི་འཕྱོང་པར་འདོད་
དོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དག་ལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་དག་གིས་ཀྱང་པ་རོལ་སེམས་
ཤེས་འཕྱོང་པ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་མཐོང་ལམ་
ལ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་འཕྱོང་པ་ལྟར་དེའི་འཁོར་ལ་འང་མི་འཕྱོང་བོ་སྟུང་དུ་བསམས་
པའོ། །དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྤྲོ་མ་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་དང་སྒྱུར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་
དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་དང་མངོན་ཤེས་གསུམ་དང་ཆད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དག་གི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མ་
འོངས་པ་འཕྱོང་གྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་མི་འཕྱོང་བོ་ཞེས་རྒྱུ་ཀ་
ལས་འཆད་དོ།

འོ་ན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གང་ལ་ས་དུ་པའི་ཤེས་པ་འཕྱོང་ཅེ་ན། དེ་ལ་
ལམ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་མི་སྒྲོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་
ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་འཕྱོང་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་

གྱི་ལམ་དགུ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིས་འཕྲོ་བ་པ་ན་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དགུ་
པ་ལ་སྲིད་ཅེའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་པའི་
བར་དུ་སྦྱར་རོ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་ནི།

གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་བྱིར་གང་། །ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་འཕྲོ་བ། །

ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
གཉིས་པའི་སས་བསྟུས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེར་
ཡང་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་དང་དངོས་གཞི་བྱང་
པར་ཅན་དང་ནམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྟུས་པའི་ཟག་པ་
མེད་པའང་འཕྲོ་བ་སྟེ། གཉེན་པོའི་རིགས་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཞན་གྱི་
ཟག་མེད་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ།

ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །ས་ཀུན་.....

གང་གིས་ཟད་པ་ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་པ་དེ་ལ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་
སྟུག་པ་དང་དབྱུགས་འབྱུང་རྩལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་ཉེར་གཞག་དང་ཆོད་མེད་དང་ནམ་
ཐར་ཟེལ་གཞོན་དང་ཟད་པར་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་འཕྲོ་བ་པོ། །དེ་ཡང་ས་ཀུན་གྱིས་
བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་ནམས་འཕྲོ་བ་

ཀྱི་སྒྱུར་བས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་དར་གྱི་སླེག་
མ་ཐག་པ་བཅད་པའམ་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་ན་འབྲལ་བ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་མི་རྣམས་
ཀྱིས་བསུ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྩི་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་
བཅད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་
པས་བསུ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱིས་བསུས་པ་དང་
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསུས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སའི་
སྟོན་པ་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱའོ།

སྟོན་རྟེན་མི་འཐོབ་པོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་རྟེན་ཟིན་པ་ནི་མི་འཐོབ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། (དམན་
པའི་ཕྱིར་དང་།) ཐོབ་པ་བཏང་བ་ཡིན་ན་འདས་པ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ནི་ཐོབ་པ་བཏང་བ་དེ་དག་སྟོན་འདིས་པར་བྱས་
པས་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ནི་མི་འཐོབ་སྟེ་སྟོབས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་
དོ། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ནི་སྟོན་རྟེན་པ་དག་ད་ལྟ་མི་ལྟན་པ་ལས་རྟེན་ན་བཏང་ཡང་
མ་འོངས་པ་འཐོབ་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་བཏང་བ་རྣམས་ནི་མ་འོངས་པ་མི་འཐོབ་ཀྱི།
མ་བཏང་ན་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པོ་ཞེས་འདོད་དེ། འདི་དག་ནི་གཞི་མེད་པར་བྱད་པར་གྱི་
ཆོས་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ།

ཅི་ཐོབ་པ་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྟེན་པ་དང་།

བསྟན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཐག་སྲིང་བ་འཐོབ་པའོ། །

རྟེན་དང་བསྟན་ཅེས་བྱ་བ་ནི། །དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཐོབ་པའོ། །

གཉེན་པོ་དང་ནི་ཐག་བསྲིང་པའི། །ཐོབ་པ་ཟག་དང་བཅས་པའི་ཡིན། །

དེ་ལ་རྟེན་པ་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་(གོམས་པས་དེ་དག་མ་
འོངས་པ་རྣམས་) གྱིས་གསར་དུ་རྟེན་པའོ།(ལྟ་བུ།) །བསྟན་པ་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་
འདུས་བྱས། (ཐོབ་ཟིན།) །རྣམས་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་
ཡང་ད་ལྟར་བའི་ཆོས་ལ་ནི་རྟེན་པ་དང་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་རྟེན་པ་
འབའ་ཞིག་དང་འདས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །གཉེན་པོ་འཐོབ་པ་དང་ཐག་སྲིང་བ་
འཐོབ་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱིས་གཉེན་པོ་འཐོབ་པ་དང་དེ་དག་
སྤངས་པ་ཐག་སྲིང་བ་ཡིན་ཏེ། །རིམ་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་གཙོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་
གྱིས་ནི་ཐོབ་པ་བཞི་ཆར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ནི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རང་གིས་འཐོབ་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་
གཉིས་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ཞེས་བཏགས་
ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་གྱི་ནི་འཐོབ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། །ཟག་མེད་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཉིད་གྱིས་ཐག་སྲིང་བའང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་གྱིས་ནི་གཉེན་པོ་
འཐོབ་པ་དང་སྤངས་པ་ཐག་སྲིང་བའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་
གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་ཐག་སྲིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

འདིར་གང་ཅུང་ཟད་བཤད་པའི་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཤེས་པའི་ཐོབ་པ་ལ་བརྩམས་ནས་
བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིར་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པས་དེ་དག་ཉིད་པ་
དང་བསྟེན་པའི་ཐོབ་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
མོད་ཀྱི་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཉི་
འོག་པ་རྣམས་ནི་སྟོམ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛིག་པ་འཐོབ་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་
དུག་ཏུ་འདོད་དེ། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས། དབང་པོ་དུག་པོ་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་དང་
ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་གི་སྟོ་སྟོམ་པ་དྲན་ཤེས་
བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་སྲིང་
བ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་དེ་དག་
ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ན་གཉིས་ཀའང་
གཉིས་ཀའི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་འཆད་
དོ།

དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

ད་ནི་གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤར་ནི་ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་
བཅས་ཀྱང་ཞེས་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟད་ཤེས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཐོབ་པའི་ཡོན་
ཏན་སྦྱིར་བཤད་ལ། འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་སྤུན་མོང་
གཉིས་ལས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ།

དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། གཉི་ཟུག་གཉིད་གཉིས་སངས་ཕྱིར་དང་། ཁྲོ་རྒྱས་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་པ། ཞེས་འབྱུང་བས་

སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཙེ་བརྒྱད་དོ། །

མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟད་པ་མཐུན་པའི་ཆེ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའི་སྟོབས་བརྩ་དང་སོགས་པའི་སྦྱས་གཟུང་བ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་དན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་དང་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཙེ་བརྒྱད་དོ། །མདོ་གཞན་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་མངའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཙེ་བརྒྱད་གསུངས་པ་ནི་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དུ་སྟོང་པ་དང་ནི་ཉོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐིན་ལས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིན་གྱི། ཁྲ་མ་ཁྲོད་ལ་ཟུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བཞིར་བསྟུས་པ་ནི་ཐེག་པ་གོང་མ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལོ།

སྟོབས་བརྩ་བཤམ་པ།

༼རྒྱས་པར་བཤམ་པ་༽ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་སྟོབས་བརྩ་བཤམ་པ་ནི་

གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་བརྟ། །

གནས་དང་གནས་མིན་པ་ནི་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པ་སྟེ། (འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་

ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ།) དེ་ལ་གནས་དགེ་བ་ལས་མཐོ་རིས་འབྱུང་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་ངན་
སོང་འབྱུང་བ་དང་སྦྱིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འཁྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གནས་མ་ཡིན་
པ་དགེ་བས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བརྩ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་དང་གནས་
མ་ཡིན་པ་ནི་བསྟན་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡིན་ལ། (གནས་མཐུན་པས་ནི་རྒྱ་
མེད་པར་སྦྱ་བ་འགོག་ལ། གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པས་ནི་མི་མཐུན་པ་རྒྱར་སྦྱ་བ་འགོག་གོ།) འདུས་བྱས་
ལ་ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་ལ་མཚུངས་ལྡན་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་
བས་བརྒྱད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བརྩར་
འཁྱུར། དེ་ལ་ཀྱན་རྩོལ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྩ་ཆར་ཡིན་ལ། ཆོས་ཤེས་པའི་ནི་འདོད་པ་
དང་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་གཉིས་གཉིས་དང་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། རྩེས་སུ་
ཤེས་པའི་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་འདུས་བྱས་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་འདུས་མ་
བྱས་དགེ་བ་སྟེ་བདུན་དང་། རྩུག་བསྡུལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་པའི་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
དྲུག་གོ། འགོག་པ་ཤེས་པའི་ནི་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་ཁོ་ནའོ། ལམ་ཤེས་པའི་ནི་འདུས་
བྱས་ཟག་མེད་གཉིས་སོ། ལམ་རྩལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ནི་འདོད་གཟུགས་དང་འདུས་བྱས་
ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གསུམ་མོ། ཟབ་པ་དང་མི་སྦྱི་བ་ཤེས་པའི་ནི་འདུས་མ་བྱས་
ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་དགའོ།

ལས་འབྲས་ལ་བརྒྱད་.....

ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་(དེའི་)འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱ་ཆོགས་(ནི་བདེན་པ་
དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ་དེ།)མཐུན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་
བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། འགོག་ལམ་ཤེས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ་ལས་དེའི་རྣམ་སྦྱིན་

ནི་ཟག་བཅས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་(སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སེམས་
བྱང་དགེ་མི་དགེ་ཤེས་ལ། ཆོས་ཤེས་ཆ་དང་བཅས་པས་འདོད་པ་དང་མེས་ཤེས་ཆ་དང་བཅས་པས་གོང་མ་
གཉིས་ཤེས་སོ།)བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། (ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་ལས་འབྲས་ལ་དམིགས་
སོ།)

.....བསམ་གཏན་སོགས། །དབང་པོ་མོས་དང་ཁམས་ལ་ནི། །

དགའ་ལོ་.....

བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སོགས་པས་གཟུང་བ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། རྟོང་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་
འཇུག་གཉིས་དང་། མཐར་ཁྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་། གཟུགས་མེད་སྟོམས་
འཇུག་བཞིའི་རང་བཞིན་དང་ཐོབ་པ་དང་པན་འདོགས་པ་དང་རོ་མུང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་
དང་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་པའི་(ཉན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་)དོན་རྣམས་ཐོགས་པ་མེད་
པར་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
ལ་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
རྣམས་ལ་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་
མོས་པ་ནི་སེམས་བྱང་ཡིན་ཞིང་ཁམས་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སྟོན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་བསམ་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་ཡང་
སེམས་དང་སེམས་བྱང་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། (དེ་ཡང་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་ལམ་མོ།) དེ་

དག་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

.....ལམ་དག་ལ་བརྟའམ། །

དཔྱལ་བ་ནས་འགོག་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
དག་ལ་ནི་ཤེས་པ་བརྟའིན་ཏེ། ལམ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མཁྱེན་
པར་འདོད་ན་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་
པ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་འབའ་ཞིག་མཁྱེན་པ་སྟོབས་སུ་འདོད་
ན་ནི་ལམ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་དགྲ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ལྷགས་ཐ་དད་པའམ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན། །

སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་
ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་བདེན་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་བྲན་པ་
ཡིན་ལ། འཆི་བ་དང་འཕོ་བ་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་མ་འོངས་པའི་
སྲིད་པ་མཁྱེན་པ་སྟེ། འདི་དག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་དམིགས་གྱི་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་བདག་
མེད་པའི་ནམ་པར་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །

ཟད་པ་བྱུག་གམ་བརྟའིན་ནོ། །

ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཤེད་ཟག་པ་ཟད་པ་འགོག་བདེན་འབའ་

ཞིག་མཁྱེན་པར་འདོད་ན་ནི་ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་
པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བྱུག་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་ཤེས་པའི་རིགས་ཁོ་ན་ཚོས་ཤེས་ལ་
སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་བདེན་
པ་གཞན་གསུམ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཟད་པ་ཤེས་
པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱད་ལ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བས་ཤེས་པ་བརྩ་ཡིན་ནོ།

ད་ནི་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་སྦྱེ་བའི་སྟོབས། །བསམ་གཏན་དག་ན་ལྷག་མ་ནི། །

ས་ནམས་ཀུན་ན་ཅི་ཡི་བྱིར། །འདིའི་སྟོབས་གང་བྱིར་ཐོགས་མི་མངལ། །

དེ་ལ་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྦྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་དག་ན་ཡོད་དེ། འདི་དག་ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ནས་
གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོབས་ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་ནི་(དེ་དག་འོག་ས་སྟོང་བ་ཡིན་
གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་བའི་ས་མིན་པས།)ཉེར་བསྟོགས་བྱི་མ་བདུན་མ་གཏོགས་པ་ས་ནམས་ཀུན་ན་
ཡོད་དེ། བསྐྱེད་སྦྱོར་བའི་བྱིར་ཟག་མེད་ནམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཟག་མེད་གྱི་ས་ནམས་ལ་
རྟེན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་སྟོབས་ནམས་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་པར་འདོད་
དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཁྱེན་པའི་བྱིར་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་པལ་ཆེར་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་གྱི་རྟེན་ནི་སྤྱིང་གཞན་
དང་ཁམས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་།

ཆིགས་རེ་རེ་ནའང་སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། (བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སྐྱའི་
ཆིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆིགས་རེ་རེ་ལའང་སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་མངའ་བ་དང་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།) དཔེས་
སྟོན་པའི་གནས་བརྟན་བཅུན་པ་ན་རེ་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར་སྐྱའི་སྟོབས་
ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པར་འགྱུར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རུས་པའི་ཆིགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ནམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱའི་མདུད་པ་དང་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དང་གཟེར་བྱས་
བཏབ་པ་ལྟར་སྲ་བ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་ངི་ཙམ་ཞེ་ན། སྤང་ཆེན་པལ་པ་དང་།
སོགས་པས་བསྐྱས་པ་སྟོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ཆན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་གཞོན་དང་།
ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་དང་། སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱ་ནམས་ཏེ་བདུན་པོ་དེ་དག་སྤྲ་
མ་སྤྲ་མ་བརྩས་སྤགས་ཤིང་བསྐྱར་བ་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟོབས་
མཆོག་བརྩའི་སྟོབས་ནི་སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི་
སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་གནས་བརྟན་བཅུན་པའི་
གཞུང་གཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱའི་སྟོབས་ཇི་ལྟར་ཆེས་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
མཐེན་པའི་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ལྟས་
བྱིན་གྱིས་བསད་པའི་སྤང་པོ་ཆེའི་རོ་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོས་ར་བ་དང་འོབས་བདུན་སྟོ་བར་
ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་ནི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱའི་སྟོབས་དེའི་ངོ་བོ་ནི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་

ཁྱད་པར་ཁོན་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་ཟུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟོབས་དེ་
ནི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྒར་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
བདུན་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཟུར་པ་རྒྱུར་བའི་རེག་བྱ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། (འབྲེགས་པ་ལ་འདོད་པར་མངོན་ནོ།)

མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ་ནི།

མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །

མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པར་མདོ་ལས། གྱེ་མ་ང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་འདི་ན་ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་ང་
ལ་དགོ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྟའམ་བདུད་དམ་ཆངས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་འགའ་ཡང་ཆོས་
དང་མཐུན་པས་ཆོལ་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་
ངོ། །དེ་ལྟར་ངས་རྒྱ་མཆན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་དང་། བག་
ཆ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་གནས་ཏེ་བྱ་མཆོག་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་གནས་
སུ་ཞལ་གྱིས་འཆོ་ཞིང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གའི་སྦྱ་སྦྱོགས་སོ། །ཆངས་པའི་འཁོར་
ལོ་འཇིག་ཉེན་ན་དགོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྟོར་བ་འདི་ནི་མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་ཞེས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ང་ཉིད་གྱིས་ཟག་པ་
རྣམས་ཟད་དོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་

པ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་
ཚོལ་བ་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

ཇི་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་པོ་དང་། །བཅུ་པ་གཉིས་པ་བདུན་པ་བཞིན། །

དེ་ལ་བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོབས་དང་པོ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐེན་
པའི་སྟོབས་ཤེས་པ་བཅུ་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་འདིགས་པ་དང་
པོ་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
ནི་སྐྱབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་མཐེན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོབས་བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་
མཐེན་པ་(འགོག་ཤེས་ཆ་མཐུན་དང་བཅས་པ།)ཤེས་པ་དུག་གམ་བཅུ་དང་ས་བཅུ་གཅིག་གིས་
བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་འདིགས་པ་གཉིས་པ་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ། །བར་དུ་གཙོད་པའི་
ཚོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་ཉན་མོངས་པའི་བདུད་ལ་སོགས་པ་ལམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཉིད་དུ་
མཐེན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོབས་གཉིས་པ་ལས་(ལས་དེ་ནི་སྤྱད་ཀྱན་དུ་འདུས་པས།)བདག་གིར་བྱ་
བ་མཐེན་པ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བརྒྱད་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ་
བཞིན་དུ་མི་འདིགས་པ་གསུམ་པ་འདི་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་
པ་ཁོ་ནས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་མཐེན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོབས་བདུན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་
ལམ་མཐེན་པ་ཤེས་པ་བཅུ་འམ་དགུ་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་
འདིགས་པ་བཞི་པ་འདི་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་
པ་བབྱང་ན་བཅུ་དང་འབྲས་སུ་མེད་པ་བབྱང་ན་དགུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་
བ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་མི་འདིགས་པར་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ནི་མི་འདིགས་པ་ནི་མི་སྐྱག་པ་

ཡིན་པས་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
སྐྱལ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་ཀ་རྒྱུ་ཅད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། ། འོན་ཏེ་ཉིད་མ་དོ་སྟེང་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རང་གཞན་
དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་དང་ངེས་འབྱུང་གེགས་མཛད་པ། །སྟོན་མཛད་མུ་སྟེགས་
གཞན་དག་གིས། །མི་རྩི་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། (སྟོབས་ནི་གཞན་གྱི་ཟིལ་
གྱིས་མི་གཞོན་པ་ཡིན་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི་གཞན་སྤར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའོ།)

བླན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ།

གསུམ་པ་བླན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་བརྟན་པ་ནི།

བླན་དང་ཤེས་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ། །

མདོ་ལས། དགེ་སློང་བླན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་གང་དག་
འཕགས་པ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འཕགས་པས་དེ་དག་བསྟོན་ན་འཁོར་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་
པར་འོས་སོ། ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དག་འདི་ན་སྟོན་པ་སྤྱགས་བཅེ་བ། སྤྱགས་
རྗེ་ཅན། དོན་བཞེད་པ། སན་པར་བཞེད་པ། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ཉན་ཐོས་
ནམས་ལ་འདི་ནི་བྱེད་ལ་སན་པར་བྱེད་པ། འདི་ནི་བྱེད་ལ་བདེ་བར་བྱེད་པ། འདི་ནི་བྱེད་
ལ་སན་པ་དང་བདེ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དེ་དག་དེ་ལ་
ཉན་པར་བྱེད། ན་བ་གཏོད་པར་བྱེད། ཀྱན་ཤེས་པའི་སེམས་ཉི་བར་འཛོག་པར་བྱེད། ཆོས་
གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད། སྟོན་པའི་བརྟན་པ་ལས་མི་འགལ་བར་བྱེད་ན།
དེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཀྱན་དུ་དགྱེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཡིད་བདེ་བ་དང་སྤྱགས་ཡ་
ཡ་བོར་ཡང་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བླན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་

སྟོམས་སུ་བཞུགས་ཏེ། འདི་ནི་གང་དག་འཕགས་པ་བསྟན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འཕགས་པས་
དེ་དག་བསྟན་ན་ཆོགས་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་འོས་པའི་བླན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་པོ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཉན་ཐོས་དེ་དག་དེ་ལ་ཉན་པར་
མི་བྱེད་པ་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་འགལ་བར་བྱེད་པའི་བར་དུ་ཐུར་ན། དེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་དུ་མི་དགེས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་སྤྲུགས་ཡ་ཡ་པོ་དང་ཀུན་
ནས་མནར་སེམས་སུ་མི་འཇུར་ལ། མི་བཟོད་པ་དང་འཆོག་པ་དང་སྤྲུགས་མ་རངས་པ་
མི་མངའ་བར་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་
བཞུགས་པ་ནི་བླན་པ་ཉར་གཞག་གཉིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་
ལ་ཉན་པར་བྱེད་པ་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་མི་འགལ་བའི་བར་དུ་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་
ནི་ཉན་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་འགལ་བའི་བར་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགེས་པ་དང་མི་དགེས་པ་གཉིས་ཀར་མི་འཇུར་བར་བླན་པ་དང་ཤེས་
བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞུགས་པ་ནི་བླན་པ་ཉར་གཞག་གསུམ་པའོ་ཞེས་འཁོར་གྲས་
པར་ཉན་པ་དང་མི་ཉན་པ་དང་གཉིས་ཀའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་གསུངས་ལ་གསུམ་པོ་འདི་
དག་ནི་བླན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དག་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་
ནི་ཀུན་རྗེ་བཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཉན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནམས་ལའང་འཁོར་
གྲས་པར་ཉན་མི་ཉན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྤང་མི་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་མ་འདྲེས་པར་རི་ལྟར་འཇུར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་ཆགས་སྤང་གི་བག་ཆགས་མ་
སྤངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལ་བག་ཆགས་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་དང་གང་སྤེལ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སྟོན་ཉན་མོངས་

པ་སྐྱད་པའི་མཐུས་ལྟས་ངག་གི་གཡོ་བ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནུས་པའི་བྱད་པར་སེམས་ལ་ཡོད་
པ་ལ་འདོད་ཅིང་། བཙུན་པ་གོ་ཆ་མཐའ་ཡས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱད་
པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ཉན་ཐོས་ལ་ཆགས་སྤང་དངོས་མེད་ཀྱང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
སེམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་ལ། ལྟན་པ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དགོ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་མཉམ་དུ་བསམ་པའོ། །སློབ་དཔོན་ནི་ཉན་ཐོས་དག་ནི་གྲུས་པར་ཉན་པ་དང་
མི་ཉན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་དང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་ཁོ་
ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཆོས་སྤྱོད་པའམ། ཡང་ན་ཆགས་སྤང་
གཉིས་ནི་ཉན་ཐོས་ལའང་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་
རབ་དུ་བྱུང་བས་དེའི་སློབ་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པར་མི་བཞག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་
འདྲེས་པར་བཞག་གོ་ཞེས་འཆད་དོ།

སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ།

བཞི་པ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ལ།

སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ། །

སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཉིན་ལན་
གསུམ་མཆན་ལན་གསུམ་དུ་སྦྱ་ནི་དང་། སྦྱ་ནི་རྒྱད། སྦྱ་གདུལ་བར་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
གཟིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། (དེ་ལྟ་མིན་ན་ཁམས་གསུམ་ལ་དམིགས་
ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་འབྱུང་གོ།) དེ་ཡང་གཏི་མུག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །

འོན་ཅིང་ཕྱིར་འདི་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆེན་པོའི་སྐར་བརྗོད་ཅེ་ན།

ཚོགས་དང་རྣམ་པ་སྟོད་ཡུལ་དང་། མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེས་ཆེའི་ཕྱིར།

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་པ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོད་
ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་
གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཅན་དུ་བྲན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཤིན་དུ་ནི་བའི་ཕྱིར་དེ་བས་ཆེས་ཆེ་བ་
གཞན་མེད་པས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏྲིང་རྗེ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་བརྟན། །

ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་སྟེ་(ངོ་བོ་དམིགས་རྣམས་ས་དང་རྟུང་། ཐོབ་དང་སྟོབ་
པ་འབྲ་མི་འབྲ་ཞེས་པའི་)བྱད་པར་རྣམ་པ་བརྟན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟིང་རྗེ་ནི་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་སྟོགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་
ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོར་བསྟུས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
སོགས་པས་བཞི་དང་། ཉན་རང་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྟུང་ལ་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ནི་སྟིང་རྗེ་བ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྟོབ་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་

སྤྱག་བསྐལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྤྱིང་ཇེ་སྤྱི་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདྲ་བར་སྤྱིང་ཇེ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ནི་གཏི་ཐུག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་
གྱི་ནམ་པ་ཅན་དང་། ལམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཉིང་
ངེ་འཇིན་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ནས་དེ་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་ས་པ་ཁོ་ན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིང་ཆེ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་ཇེ་མཛོད་པ་ན་
འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཅན་དང་དེ་མ་
ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱིས་མཐུག་བསྐྱབ་བ་ནི་ཅི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོང་བས།

མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྐྱེ་བོང་ཆོད་ཀྱིས་མིན། །

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་སྡོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་
པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་སམ་
སེམས་གནས་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་འགྲོ་བའི་མཐོ་རིས་དང་བྱང་
གྲོལ་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་སྦྱོང་པའི་རྒྱ་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་
དེ། སྐྱེ་ཆེ་དང་རིགས་དང་གཏུང་དང་སྐྱའི་བོངས་ཆོད་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་དགུ་
ནམས་ཀྱི་ཆེ་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་བེ་གང་བཀྱར་
བ་དང་། གཏུང་འོད་སྤང་དང་གོ་ཁྱ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པ་གང་བཀྱར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་

ལུས་བོངས་ཚོད་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བའི་ཆེ་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་
ཆེ་དང་རིགས་དང་གདུང་དང་སྐྱེ་བོངས་ཚོད་རྣམས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པས་
བྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།

འདིར་སྤྲུལ་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཕན་འདོགས་པ། ཀུན་ལ་པོ་རེ་རེའང་བཞི་བཞི་
སྟེ། རྒྱ་ལ་ཆོགས་ཀྱིན་ཡུན་རིང་བར་ཆད་མེད། ཀུན་ལ་བྱས་གོམས་པ་བཞི་ནི་རྒྱ། ཡི་ཤེས་དང་ནི་
སྤངས་པ་དང་། མཐུ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་ཕན་ཆོགས་པ། རྣམ་བཞི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཀྱང་།
རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་ཤེས་བྱ་སྟེ། མ་བསྟན་མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། རྣམ་ཀྱན་མ་
འབད་མཁྱེན་པ་བཞི། ཡི་ཤེས་ཕན་ཆོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིན། ཀུན་དུ་སྤངས་དང་བག་
ཆགས་བཅས། ཉིང་འཛིན་སྟོམས་འཇུག་སྐྱིབ་ཀྱིན་སྤངས། རྣམ་བཞི་སྤངས་པ་ཕན་
ཆོགས་སོ། བྱིའི་ཡུལ་སྤུལ་བསྐྱར་བྱིན་རྒྱབས་པ། ཡུལ་ལ་མངའ་བཞེས་སྟོང་བྱིན་ལྟོབ།
ཆེ་ལའོ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་དང་། རིང་ལ་ལྷུར་གཤེགས་ཆུང་དུར་ནི། མང་འཇུག་
སྟོད་ལམ་མངའ་བཞེས་པའོ། ཡ་མཆན་ནར་མ་སྣ་ཆོགས་པ། སྟོན་ལ་མངའ་བཞེས་རྣམ་
པ་བཞི། རྒྱལ་བའི་མཐུ་ནི་ཕན་ཆོགས་པའོ། མཆན་དང་དཔེ་བྱད་སྟོབས་དང་ནི། སྐྱེ་
གདུང་རིང་བསྐལ་རྩི་རྩེ་ལྟར། སྤྲ་བ་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཀུན་ལ་ཕན་ཆོགས་
རྣམ་བཞིའོ། དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དག་ལས་ནི།
ཀུན་དུ་ཐར་མཛད་རྣམ་པ་བཞི། ཕན་འདོགས་པ་དེ་རྣམ་གཅིག་ཏུ། བདེ་འགོ་དང་ནི་
ཐེག་གསུམ་འགོད། བཞི་ཡིན་འགོ་བའི་སྤྲ་མ་དེའི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོད་པག་མེད་བྱིར།
རབ་ཏུ་དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་མོད། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་མདོར་བསྐྱས་པའོ། ཀྱང་དག་སྟོབ་
པ་ཀྱན་མཁྱེན་གྱི། ཡོན་ཏན་དམ་པ་གང་ཤེས་ནས། རྒྱལ་དང་དེ་ཡི་དམ་ཆོས་དང་། རི་
ཡི་རྩེས་འཇུག་དག་འདུན་ལ། རབ་དད་དེ་དག་མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་མ་ངེས་པའི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་མནན་ནས་ལམ་གྱི་རྟེན་མཐོ་
རིས་ལྟ་མིའི་ལེགས་པ་དུ་མ་བརྒྱད་དེ་བཀོད་པར་བྱ་བའི་མཆོག་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ལུང་སྒྲན་གྱི་གཞི་ལས། གང་དག་རྒྱལ་བ་རྣམ་འདྲེན་ལ། །བྱ་བ་རྒྱུང་བྱ་བྱེད་
འགྱུར་བའང་། །དེ་དག་མཐོ་རིས་སྣ་ཆོགས་དག། །བཀོད་ནས་བདུད་ཚིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
ཅེས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངེས་པར་འབྲིན་པས་འབྲས་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་སུ་འབྲིན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ལན་མང་
དུ་འབྲིན་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་བས་མུར་བ་དང་།
མཐར་མུང་འདས་འཐོབ་པས་མཐའ་བཟང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ།

ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལའང་གཉིས་ལས་༼མདོར་བསྟན་པ་༽ནི་

ཆོས་གཞན་སྟོབ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན། །ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་།

ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་ནས་ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་མདོན་སོགས།

མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་གཞན་ནི་
སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་དེས་མཆོན་ནས་རང་རྒྱལ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་
ན། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་

དང་། མངོན་ཤེས་རྒྱག་དང་། སོགས་པས་གཟུང་བ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་
མེད་བཞི་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་བཞིའི་བར་དང་། ཟག་
ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ནི་
འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་
བ་ཡིན་ནོ།

འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་བ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་བ་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་༼ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་༽ནི།

ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་མི་གཡོའི་ཆོས། །

མིས་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་འདོད་གཏོགས་པ། །མ་སྐྱེས་གཞིར་བཅས་སྟོད་ཡུལ་ཅན། །

དག་བཅོམ་པ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱག་བསྐུལ་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་བྱུང་བ་
དང་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་གནས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་རིག་ནས་ས་རོལ་པོའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་
བར་འདོད་ནས་བདག་མཐོང་བ་དང་བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
ཆགས་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་དང་བག་མེད་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
ནས། (ལམ་འདིས་སྤྱི་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་འདི་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་
བསྐྱུང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ།) དེ་ལས་ལངས་ནའང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དེ་ལྟ་

བུད་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། (གཞན་རྒྱུད་
གྱི་སྒྲིམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མ་འོངས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ་ཟག་ཟེད་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཟེད་དོ།) ས་
ནི་ལམ་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ན་
ཡོད་ལ། གང་ཟག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་གྱི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་
ལ་སོགས་པ་དགྲ་བཅོམ་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཉམས་པ་སྤྱིད་པས་རང་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་འང་རེས་འགའ་ཉོན་མོངས་སྤང་བར་མི་རུས་(ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་)པའི་བྱིར་རོ། །

ལུས་ཀྱི་ཉེན་ནི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། (སྐྱགས་
ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་དེ་ན།) སྒོ་གསལ་བའི་བྱིར་རོ། །འདྲིའི་དམིགས་པ་ནི་པ་རོལ་ཆགས་
སྤང་ཅན་དག་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པ་འདྲོད་
པར་གཏོགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་གཞིར་བཅས་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་
སྤང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་པ་དག་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཤས་རྒྱུད་བའི་བྱིར་དང་། སྤྲ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བར་མི་རུས་པའི་
བྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་གཞི་མེད་པ་བརྟགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་འགོ་རྣམས་ནི་རང་གི་
ས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པའང་ཡོད་པས་སྤང་བར་མི་རུས་
པའི་བྱིར་དང་། སྒྲིམ་སྤང་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པས་གཞི་དང་བཅས་པ་
སྤང་བར་རུས་པའི་བྱིར་རོ།

སྒོན་ནས་ཤེས་པ།

གཉིས་པ་སྒོན་ནས་ཤེས་པ་ནི།

སྒོན་ནས་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ས་བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་དང་གང་ཟག་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟེན་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སྟོན་ནས་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའང་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་
 དེའི་དམིགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་
 པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་ནི་འདི་དང་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་
 སྟོན་པ་སྤར་བཏང་ནས་རབ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་ངི་ཅམ་
 གྱུར་པ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་བ་ན་རེ་གཞུགས་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མི་
 ཤེས་ཏེ། འདི་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་གོང་མ་གཞུགས་མེད་པ་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མངོན་ཤེས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་དམན་ཞིང་
 ཞི་བའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་ནི་གཞུགས་མེད་ནས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོམས་འདུག་གི་
 སྟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཞུགས་མེད་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཐོབ་ལམ་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པས་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཤེས་ཏེ་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་ལས་ཞིང་དང་ཞིང་ལས་འབྲུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཁའན་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་
 མ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པས་གཞུགས་མེད་པའང་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པར་འདོད་
 དོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ནི། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྷ། མི་ཡི་
 ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྟོང་ཉིད། བྱོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། རྒྱན་གཅད་རྒྱལ་
 བའི་ཉོན་མོངས་མེད་ཅེས་ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདག་
 ལ་དམིགས་ནས་མི་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་
 མིའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ཡིན་པས་ཉི་འཆོ་བ་དང་རེ་
 ཞིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་གོང་ལ་སོགས་པར་

སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་
པར་བཞེད་པས་བྱས་པ་དང་གཏན་དུ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྟོན་ནས་ཤེས་པའང་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་ནམས་འབད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་དང་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་
པས་རེས་འགའ་བ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པས་འདྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་མི་ལྟོན་པ་
ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་མཚན་མ་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས་འབད་པ་མེད་
པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་
དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་གནས་པས་ཉག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སོ་
སོ་རིག་བཞི་བརྟེན་པས་འདྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་ལྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་
སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། །སྟུན་གྱིས་བྱུང་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། །ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་
གནས་དང་། །འདྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད་ཅེས་བཤད་དོ།

སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ།

གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ནི།

དེ་བཞིན་ཆོས་དོན་ངེས་ཆོག་དང་། །སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ །

གསུམ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་མིང་དང་། །དོན་དང་ངག་ལ་ཐོགས་མེད་ཤེས།

ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཟག་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་
ཀྱི་ཡིན་པ་དང་སྤྲིང་གསུམ་གྱི་མིས་སྦྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཆོག་

དང་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་
 དང་ས་དང་ངོ་སོ་ལ་ནི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་དང་སོ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 མིང་དང་དོན་དང་ངག་རྒྱུ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟོན་པར་མི་རུས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པར་
 ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་
 བརྒྱད་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་ལྷན་འདས་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་མིང་ཆོག་
 ཡི་གའི་ཆོགས་རིག་པ་སྟེ་དོན་རྒྱུ་མིང་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་པའི་ཆོས་སོ།
 རྟོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་རྒྱུ་མིང་གི་མཆན་ཉིད་དམ་ཁྱུང་ན་ལས་
 འདས་པ་རིག་པ་སྟེ། བརྟེན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དོན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇིས་
 པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་རྒྱུ་མིང་གིས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་
 ངག་རིག་པ་སྟེ། དོན་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་ཆོག་ཡིན་པས་ངས་པའི་ཆོག་གོ།

བཞི་པ་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི།

བཞི་པ་རིགས་པ་ཐགས་ཐོགས་མེད། མངོན་བརྟེན་ལམ་ལ་དབང་ཉིད་ལ། །

དོན་རྒྱུ་མིང་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་དང་།
 གཞན་ལ་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་།
 རང་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་བརྟེན་པས་ལམ་ལ་
 དབང་བ་ཉིད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དང་སོ་ནི་འབེལ་གཏམ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་
 ལ། གཉིས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། འདི་ནི་སྟོབས་པའང་ཡིན་
 ལ་སོ་སོ་རིག་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་པ་སོ་སོར་རིག་པའོ། ཡང་ན་སྟོབས་པ་ནི་རིག་
 པ་དང་གྲོལ་བར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ།

(འདི་བཞི་ཀའང་མིང་དང་དོན་ལ་མཉམ་ཆེས་གཉིས་ཀར་དམིགས་ལ། སྤྲུལ་བ་ནི་དེའི་ཆེས་ལ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ་ཞེས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གསུང་ངོ་།)

དེ་ཡི་དམིགས་པ་ངག་དང་ལམ། །ཤེས་པ་དགྲའོ་ས་ཐམས་ཅད། །

སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེའི་དམིགས་པ་ནི་ངག་དང་ལམ་ཡིན་ཏེ།
ངག་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་དབང་བ་ནི་ངག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་ལམ་ལ་དབང་བ་
ནི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་འོ། (ལམ་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་རུང་ཡིན་ནོ་དེ་ལྟ་མིན་ན། ས་ཐམས་ཅད་
པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ངོ་།) དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་པ་དགྲ་ཡིན་ཏེ། (ངག་ནི་བདེན་པ་དང་སོ་གཉིས་
ཡིན་པས།) ངག་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཆེས་ཤེས་
ཟད་མི་སྦྲེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་བདུན་གྱི་)རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ལམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ལམ་
དང་ཆོས་ཤེས་ཆེས་ཤེས་ཟད་མི་སྦྲེ་ཤེས་པ་དང་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་(ཤེས་པ་རྒྱག་གི་)རང་
བཞིན་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་དམིགས་པས་འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཁག་ལ་ཏེ་ངག་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པར་ངེ་ལྟར་
འགྱུར་ཞེ་ན། ངག་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་བསྦྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པ་ན་དེ་དག་ཤེས་པར་གཞག་གོ། ཁ་ནི་འདོད་
པ་ནས་སྲིད་ཆེའི་བར་ཐམས་ཅད་ན་ཅི་རེ་པར་ཡོད་དེ། ངག་དང་ལམ་གང་ཡང་རུང་བ་
ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི།

ཡང་དག་དོན་རིག་བཅུ་འམ་རྒྱག་ །དེ་ནི་ཀུན་ན་.....

གལ་ཏེ་དོན་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ལ་འདོད་ན་ནི་ཤེས་པ་བརྩའི་དམིགས་པར་
མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པས་ཤེས་པ་བརྩ་ཡིན་པའམ། འོན་ཏེ་ཐུང་འདས་རིག་
པ་ལ་འདོད་ན་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་སེམས་ཤེས་
པ་བཞི་ལས་གཞན་པ་རྒྱག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་དེ་ནི་ས་ཀུན་ན་ཡོད་ལ།

.....གཞན་ཀུན་རྫོབ། །ཚུལ་རིག་འདོད་དང་བསམ་གཏན་ན། །

ངག་ནི་འདོད་དང་དང་སོ་ན། །

དེ་དག་ལས་གཞན་ཚུལ་དང་ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གཉིས་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་
པའི་ཚུལ་དང་ངག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་
ས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སོ་དག (སྟེ་ས་ལྔ་ན་ཡོད་དེ།) དེ་ཡན་ཆད་ན་ནི་རྫོད་བྱེད་
མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་སྟེ་ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་སོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། བརྟགས་ཤིང་
དབྱད་ནས་ཆོག་ཏུ་སྦྱོའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ངག་ནི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་ཆང་བར་ནི་དེ་ཐོབ་མེད། །

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་དག་གཅིག་ཐོབ་ན་ཐམས་ཅད་འཕོབ་པས་གང་
རུང་གཅིག་མ་ཆང་བར་ནི་དེ་དག་འཕོབ་པ་མེད་དེ། (ལམ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།)

འདི་དག་གི་རྒྱ་སྡོན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཅིས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་དང་། སྤྱི་རིག་པ་དང་། གཏན་ཆིགས་རིག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་འཕྲོ་བ་པར་
འདོད་ལ། བྱེ་བྱག་དུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱར་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁོ་ན་འདི་
རྣམ་གྲངས་ངོ་བོ་ངེས་ཆིག་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་འདི་དག་འཕྲོ་བ་པར་འདོད་དོ།
(རྣམ་བཤད་རིག་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཉེ་རྒྱ་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན། ངེས་པའི་ཆིག་གིས་ནི་
ངེས་པའི་ཆིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན། རབ་དུ་དབྱེ་བས་ནི་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་ནོ།) གོ་རིམ་ཡང་ཆིག་ཡི་གེའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས། དོན་རྟོགས་
པས་ཆོས་སོ་སོར་རིག་ནས་དོན་དང་། དོན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་
ངེས་པའི་ཆིག་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་རིག་གོལ་གྱི་སྟོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། (འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་ཆིག་དང་ཡི་གེའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་རྟོགས་
ལ། དོན་གྱི་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་སྒྲ་དགས་དང་། དེ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གདགས་པ་ལས་སོ།)

རྒྱག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས། །དེ་ནི་རྣམ་རྒྱག་བསམ་གཏན་མཐའ།

དེ་ནི་ས་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་བས། །འཕེལ་པའི་རབ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། །

ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་
སྟེ་རྒྱག་པོ་དེ་དག་ནི་རབ་ཀྱི་མཐའ་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་ལ། རབ་
ཀྱི་མཐའ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་
ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དང་། དོན་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གསུམ་དང་།

རབ་ཀྱི་མཐའ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ཉིད་དང་ནམ་པ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་།
ལ་ལ་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གསུམ་དང་། ལ་ལ་ནི་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རབ་ཀྱི་
མཐའ་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྤོང་
བའི་བྱིར་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱུག་པོ་དེ་དག་རབ་
མཐའ་པས་ཞེས་བྱད་པར་མེད་པར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རབ་ཀྱི་མཐའ་པའི་བསམ་གཏན་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་བྱིར་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐའ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡ་མཐའ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། རབ་མཐའ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་སེམས་ལས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་སྲིད་ཅེ་ལ་སྟོམས་
པར་འབྱུག་པའི་བར་དང་། ཡང་སྲིད་ཅེ་ལས་ལངས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་པའི་སེམས་
ལ་གནས་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་
པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་བར་ས་ཀྱན་ཀྱིས་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་
སྟོམས་པར་འབྱུག་པས་མཐུན་པར་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། བསྟོམ་པ་ཆུང་བྱ་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལས་འབྲིང་གཉིས་པ་ལས་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པས་གསུམ་པ་
ནི་འཕེལ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་འཕེལ་བའི་རབ་ཡིན་ལ། རབ་དེའི་ཡ་མཐའ་ཡིན་
པས་ན་བཞི་པ་ནི་འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྦྱོར་ལས་སྦྱེས། །

ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལས་
གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བ་འབད་ཚེ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་
ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཅམ་གྱིས་འཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་
བཞེད་པ་ཅམ་ལས་རག་ལས་པ་ཡིན་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

པལ་ཆེར་བྱིས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ།

གཉིས་པ་པལ་ཆེར་བྱིས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞེ་ན།

རྩ་འབྲུལ་ན་བ་ཡིད་དང་ནི། །སྡོན་ཆེ་འཆི་འཕོ་སྦྱེ་བ་དང་། །

ཟད་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡི། །

རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་སྤུལ་པ་དང་འགོ་བ་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་ན་བ་དང་། གཞན་གྱི་
ཡིད་དྲུག་གསུམ་བཅས་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པ་དང་། རེས་འགའ་ཆགས་རེས་འགའ་
སྤང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་ཤེས་པ་དང་། རང་བཞན་གྱི་སྡོན་གྱི་ཆེ་རབས་རྗེས་
སྤྱོད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
བྱ་བ་སྦྱེ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་
དང་པོ་ལྷ་ནི། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ་དྲུག་པ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་

ལ་ཡོད་དོ།

མངོན་ཤེས་རྣམ་དུག་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། །

ངོ་བོ་ནི་མངོན་ཤེས་དུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབེར་ན་དག་སྦྱང་གི་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་ལམ་གྱི་སྟོ་ཤེས་རབ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། (གལ་ཏེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྟན་ན་དག་
བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཏང་ནས་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལྟའི་མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་
གཞན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་དུ་དེ་དག་འགལ་ཡང་མངོན་ཤེས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟོམ་
བྱང་གི་མངོན་ཤེས་སུ་འགལ་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མིན་པས་སོ།)

བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། །སེམས་ལ་ཤེས་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །

ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དང་དུག་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ།
ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (དེ་ཡང་གསུམ་གྱིས་ནི་ཟག་མེད་དང་གཅིག་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་
དམིགས་པས་སོ།) གཞན་གྱི་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་བྱང་པར་ཤེས་པ་ནི་རྫས་གྱི་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཀུན་དུ་རྟོག་ཅིང་འཆོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཟག་
མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་
བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་ཞིང་སྟུག་བསྟུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་

པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་གྱི་
 ཆ་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་ལམ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་གྱི་ཆ་ཀུན་
 རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལྷ་ཡིན་ནོ། ཟག་པ་
 ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ངི་ལྟར་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བཅུའི་
 རང་བཞིན་དང་ས་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་ཟད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
 འདོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་གཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བཅུ་ཆར་ཡིན་ནོ། །ས་ཡང་
 ཅི་རིགས་པར་བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། །

མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དག་ན་ཡོད་ལ།
 (མངོན་ཤེས་འདི་དག་བསམ་གཏན་ལྷ་པར་ཅན་ན་མེད་དེ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བས་ལམ་སླ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ།) གཞུགས་མེད་ན་ནི་མེད་དེ། རྩ་འབྱུལ་དང་ལྷའི་ན་བ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་
 ཤེས་པ་གསུམ་ནི་གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་རྫོན་གྱི་
 གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་ན་པའང་གཞུགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་འདི་འདྲ་བས་ན་
 སེམས་འདི་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ལུས་འདི་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་
 ཅས་པ་རོལ་ལ་ཡིད་གཏོད་དེ། གང་གི་ཆེ་གཞུགས་ལ་མ་སྟོས་པར་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་
 པ་དེའི་ཆ་སེམས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་
 གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་མཆན་མ་བཟུང་ནས་དེའི་སྲ་མ་སྲ་མ་
 ལ་ཡིད་གཏད་དེ་མཐར་ཉིང་མཆམས་སྟོར་བའི་སེམས་དང་། དེ་ནས་སྲ་མའི་བར་དོའི་

གནས་སྐབས་དང་། དེ་ནས་སྤྲུལ་མའི་འཆི་བའི་སྲིད་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྲུལ་མའི་སྡོན་དུས་ཀྱི་
སྲིད་པ་ལ་ཡིད་གཏོང་དེ། གང་གི་ཆོ་བར་སྲིད་དན་པ་དེའི་ཆོ་སྡོན་གནས་རྗེས་དན་གྲུབ་
པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རིམ་གྱིས་དན་ལ་མངོན་པར་གྲུབ་ནས་ནི་ཆོ་གཅིག་
དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཀལ་ཏེ་ཐོད་ཀལ་དུ་ཡང་དན་ལ། དེ་ཡང་སྡོན་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་
ཁོ་ན་དན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྡོན་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ཁོ་ན་དན་ན་འོ་ན་རྟེན་འདོད་པ་པའི་སྡོན་
གནས་རྗེས་དན་གྱིས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་ངེ་ལྟར་དན་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་དེ་
དག་འདིར་མི་སྐྱེ་ཞིང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉམས་སུ་ཁྱོང་
བ་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་གཉིས་ལས་གནས་གཙང་མ་པ་རྣམས་ནི་
འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐོས་པས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྡོན་གནས་རྗེས་
དན་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྡོན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་གཞན་དག་རྗེས་སུ་དན་པས་
བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ་གཞུགས་མེད་དངོས་གཞི་དག་རྣམས་ཀྱི། ཁྱོད་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་
མ་མིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་གཞན་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
མདོ་ལས། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་རིགས་ནི་འདི་ལྟ་བུར་ཁ་ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་བྱ་བ། བདེ་
བ་དང་སྦྱག་བསྐལ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་། ཆོ་ནི་འདི་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ། བདག་
གནས་དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ཆོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ནི་འདིར་
སྐྱེས་སོ་ཞེས་པ་དང་། སྡོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྣམ་པ་དང་བཅས། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་
བཅས། སྤང་གཞི་དང་བཅས་པ་རྗེས་སུ་དན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ས་འོག་མའི་སྡོན་
གྱི་གནས་དང་རུས་དང་རིགས་དང་མིང་དང་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་དན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
གཞུགས་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞུགས་མེད་འོག་ས་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
མངོན་ཤེས་གྲུབ་ནས་ནི་གཞུགས་ལ་མ་སྟོས་པར་ཤེས་སོ། །

རྩ་འཕུལ་དང་ལྷའི་ན་བ་དང་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྒྱོར་བ་ནི་
བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་ཡང་བ་དང་འཕར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ཆུང་དུ་དང་ཐག་རིང་པོའི་སྤྱོད་དང་། ལྷང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་
ཤེས་གྱི་སྒྱོར་བ་ནི་གནས་དུག་པར། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་གཏན་པ། ཁྱེས་ཉོན་
མོངས་པ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འདྲིར་མི་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྒྲོབ་
དཔོན་གང་སྤེལ་འཆད་དོ། །དེ་དག་ནི་ནམ་གནས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ནམ་པར་སྤོང་པའི་རྒྱ་
ནི་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱོད་བ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །

མངོན་ཤེས་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྒྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
གྱི་གོང་མའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་ཡུལ་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (རྩ་འཕུལ་གྱིས་
དེའང་འོག་མར་འགོ་ཞིང་སྤེལ་གྱི་གོང་དུ་མ་ཡིན་པ་སོགས་གཞན་ལའང་སྒྱུར་རོ།) དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་
མེད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་གྱི་ནམ་གངས་ཤེས་པ་དང་སྒྲོན་གནས་བྱུང་པའི་མངོན་ཤེས་
གྱིས་མི་འཇིན་ཏེ། དེ་ནི་གོང་མའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞུགས་མེད་ནས་
ཤི་འཕོས་ནས་འདྲིར་སྒྱེས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་གནས་བྱུང་པའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་བྱུང་ཏེ། དེ་
ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་དེས་གོང་མ་གཞུགས་མེད་གྱི་སེམས་མི་འཇིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ས་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དེ། ས་རོལ་པོའི་ཡིད་ཤེས་
འགགས་མ་ཐག་པའི་མཆོན་མ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་གཞུགས་མེད་
ནས་ཤི་འཕོས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བར་དོ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱུང་པར་འདོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མི་བྱུང་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །

ཐོབ་བྱ་འདྲིས་པ་ཆགས་བྲལ་བས། །

དེ་དག་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཅན་སྟོན་མ་བསྐྱེད་པས་
མ་འདྲིས་པ་ནམས་ནི་སྦྱར་བས་འཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། (ཁྱད་པར་ཅན་ནི་འཕགས་ལམ་དང་
འབྲལ་བའོ།) གང་དག་ཆེ་རབས་སྡེ་མ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པ་ནམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཐོབ་པོ། དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་འདྲིས་པ་དང་མ་འདྲིས་
པ་གཉིས་ཀའང་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་འཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

བླན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པར་བཤད་པ་ནི།

གསུམ་པ་བླན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ། །དང་པོ་རྩུ་འཕྱལ་ན་བ་མིག །

མངོན་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་ནམ་གངས་ཤེས་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ན་
ལ་དམིགས་པས་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་བླན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། རྩུ་འཕྱལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་
ལྟའི་ན་བ་དང་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུམ་ནི་བླན་པ་ཉེར་གཞག་དང་པོ་ལུས་བླན་པ་
ཉེར་གཞག་ཡིན་ཏེ། རྩུ་འཕྱལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྒྲུལ་པ་
ནི། བྱིར་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་སྦྱོར་བྱ་ཆད་པས་སྒྲུལ་པར་མི་
བྱེད་པས་གཞུགས་ངི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། ལྟའི་ན་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་
དང་མ་བསྐྱལ་བའི་སྦྱོར་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། ལྟའི་མིག་གིས་ནི་འཆི་བ་དང་བར་དོ་
དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་ཁ་དོག་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་
དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁོ་ན་
ཡིན་ན། འོ་ན་མདོ་ལས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་
སྒྱུད་པ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་ལས་དང་ལྷན་པ་ཤེས་པར་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་དག་དེ་དག་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་
ཤེས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་ལས་དང་ལྷན་པ་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དེ་མངོན་ཤེས་དུག་ཏུ་མ་འདུས་ན་དུག་ལས་ཐ་དད་
པའི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པས་མངོན་ཤེས་བདུན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། འདུས་ན་འཁོར་དུ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུས་དག་གི་ཉེས་སྒྱུད་ནི་ལྷའི་མིག་
དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་སྒྱུད་དེ་དག་ལས་དཔོག་པའམ་སེམས་
ཀྱི་རྣམ་གངས་ཤེས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ།

སྒྲོན་གནས་རྗེས་དྲན་ནི་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གསུམ་ག་
ལ་དམིགས་པས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཀའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་
ཤེས་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཟག་པ་ཟད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་དང་། འོན་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་བརྩའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་
དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཟག་པ་ཟད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་
ཤེས་པ་དུག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གཞན་གསུམ་ཡང་མ་འོངས་པ་འཕྲོ་བ་
པས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཆར་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱི་བྱེད་དག་འཆད་དེ་འགྲེལ་པའི་
དགོངས་པའང་དེ་ཉིད་དུ་གསལ་ལོ། །

མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྷག་ནམས་དགེ།

ཡང་མངོན་ཤེས་དེ་དག་ལས་ལྟའི་མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་དགེ་བ་བཞིར་ཡང་མ་འདུས་པས་མ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་
 མ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། (དེ་དག་སྐྱེས་ཐོབ་མིན་ལ། སྦྱར་བྱང་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་ལ་དེ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱར་བྱང་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་སོ།) དེ་དག་ཀྱང་མིག་དང་ན་
 བའི་ནམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་དེ་དག་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་ས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། ན་བའི་ནམ་ཤེས་ནམ་
 རིག་སྟོང་། གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་མིག་དང་ན་
 བའི་ནམ་ཤེས་དེ་དག་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་ལ། དེ་དག་མེད་པར་དེ་
 དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
 གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྩ་བཞིའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ནམ་ཤེས་དེ་དག་གི་རྟེན་མིག་དང་ན་
 བའི་དབང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པའང་ཡིན་པས་རྟེན་དག་གི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་
 བཞི་པར་བརྟེན་དོ། །ཡང་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དེ་སྐད་བརྟེན་དེ།
 ཐོག་མར་སྐྱབ་པ་ན་ལམ་སྤྲོ་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་ཤེས་ལྷག་མ་བཞི་པོ་ནམས་ནི་དགེ་བ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། (དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་སོ།)

འོ་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་བཤད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མངོན་ཤེས་དགེ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའམ། ཡང་
 ན་མངོན་ཤེས་སལ་ཆེར་དགེ་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་
 དཔེར་ན་མོན་སྟན་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མོན་སྟན་གེུ་སལ་ཆེ་བས་དེའི་སྤང་

པོར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་ནི་རིག་པ་སྡོན་མཐའ་སོགས། །མ་རིག་པ་ནི་བརྫོག་ཕྱིར་རོ། །

མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་འདི་དག་ལས་བྱི་མ་གསུམ་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་རིག་པ་
གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་རིག་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་མ་ཡིན་
ཞེ་ན། དེ་གསུམ་གྱིས་སྡོན་གྱི་མཐའ་དང་སོགས་པས་གཟུང་བ་བྱི་མའི་མཐའ་དང་བར་
ལ་ཀུན་དུ་ཚྡངས་པའི་མ་རིག་པ་ནམ་པར་བརྫོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་སྐལ་ལྷན་བྱང་
པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་གྱི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་འདི་ལས་སྲིད་པ་
གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པའི་
དུས་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྡོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་འཆི་འཕོ་སྟེ་ཤེས་དང་
ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྡོན་དང་བར་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཀུན་
དུ་ཚྡངས་པ་བརྫོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་མོད་གྱི། སྒྲོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་དང་པོས་
རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་པ་མཐོང་ལ། བར་མས་གཞན་གྱི་རྒྱད་པ་མཐོང་ནས་སྟོ་བ་སྟེ་ལ། དེ་
ལྟར་སྟོ་ན་གསུམ་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པས་ན་དེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྡོན་
དང་བྱི་མའི་མཐའ་དང་བར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཀུན་དུ་ཚྡངས་པ་བརྫོག་གོ་ཞེས་འཆད་པས་
ཉིད་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། སྡོན་གྱི་གནས་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་དང་ཟག་པ་
ཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ནམས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་རིག་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
བཤད་ནས། འདི་དག་གིས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྡོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་དང་
བར་ལ་ཀུན་དུ་ཚྡངས་པ་བརྫོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་
པའང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་འཆད་དོ།

མི་སྟོབ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་དེའི། །རྒྱད་ལ་སྟེས་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྲ། །

སྟོབ་ལ་འདོད་དེ་མ་རིག་དང་། །བཅས་རྒྱད་ཕྱིར་ན་རིག་མ་བཤད།།

མངོན་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་རིག་པ་གསུམ་ཡིན་པར་ནི་ཡང་མདོ་ལས། མི་
སྟོབ་པའི་རིག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། མི་སྟོབ་པའི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཤེས་པ་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་བ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
རིག་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པའོ་ཞེས་པ་
དང་། རྟེན་གསུམ་པ་ཡིན། རིག་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས་གསུམ་པོ་
དེ་དག་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་སྟོབ་པའང་ཡིན་ལ་དེའི་རིག་པའང་ཡིན་པ་ནི་ཟག་
མེད་ཡིན་པས་ཐ་མ་ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སྟོབ་པ་
དེའི་རྒྱད་ལ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པ་དེའི་རིག་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ན་དེ་གཉིས་ནི་ཟག་
བཅས་ཡིན་པས་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་མི་སྟོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀལ་ཏེ་མངོན་
ཤེས་འདི་དག་སྟོབ་པ་ལའང་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོབ་པའི་རིག་པར་མི་བརྗོད་ཅེ་ན།
མངོན་ཤེས་འདི་དག་སྟོབ་པ་ལའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ་འོན་ཀྱང་དེ་དག་རིག་པར་ནི་མ་
བཤད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱད་མ་རིག་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་དང་བཅས་
པའི་ཕྱིར་དང་། (ལངས་པ་ན་སྟོམ་སྤང་གི་)མ་རིག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་རིག་པར་འོས་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། (བཅིངས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་དོ།)

དང་པོ་གསུམ་པ་རྒྱག་པ་ནི། །ཆོ་འབྲུལ་རྣམས་ཡིན་བསྟན་པ་མཆོག །

མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་དང་པན་པ་དང་། །ཡིད་འོང་འབྲས་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཕྱིར། །

ཡང་དུག་གི་ཚོགས་ཀྱི་བཞི་པ་རེག་པ་བཞི་པའི་མདོའི་རལ་པ་ཅན་སྟོང་རབ་
དུ་བྱང་བའི་དགེ་སྟོང་ནམས་ལ་གདམས་པ་ལས་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཚོ་འཕུལ་དང་ཀུན་བརྗོད་
པའི་ཚོ་འཕུལ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འཕུལ་ནམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་མདོན་
པར་ཤེས་པ་དུག་གི་དང་པོ་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་
པ་སེམས་ཀྱི་ནམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་། དུག་པ་ཟག་ཟད་ཀྱི་མདོན་ཤེས་ནམས་ནི་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་རྩ་འཕུལ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་ཀུན་བརྗོད་པ་དང་ལམ་ཡང་
དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འཕུལ་ནམས་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་
ཚོ་འཕུལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དང་པོར་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
ཏ་རའི་དོན་ཏོ། ཉེ་ལ་དང་པོས་ནི་ས་རོལ་གྱི་ཡིད་འདུན་པའི་སྒོ་ནས་འཕྲོག་པར་བྱེད་
ཅིང་། གཉིས་པས་ནི་ས་རོལ་གྱི་བསམ་པ་ཤེས་ནས་ཚོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་
པར་བྱེད་ལ། གསུམ་པས་ནི་བསྟན་པ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་སྒོ་ནས་
ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་དག་གིས་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགས་པ་
དང་བར་མར་གནས་པ་དང་ཁྱགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་
འདུན་པ་དང་འདུག་པ་དང་ཁྱགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚོ་འཕུལ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་ནང་ན་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འཕུལ་ཁོ་ན་
མཚོག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པས་རྒྱ་དེ་ལ་མ་འཁུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཉོན་མོངས་པ་
དང་བུལ་བས་སན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མར་སྐྱག་བསུལ་གྱི་ཁུར་དང་བུལ་བས་གཏན་དུ་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚོ་འཕུལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་ལྟན་
རྟ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། རྟོག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་
རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་ས་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲན་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་ནུས་པས་ཀྱང་

དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའང་མ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་འདུན་པ་དང་བསམ་པ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་སུ་ཕན་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་སྦྱོར་བས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ།

འོན་ཏྲུ་འཕུལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ཏུ་འཕུལ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། འདིས་འབྱོར་ཞིང་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་ཞིག་འབྱོར་ཞིང་འགྲུབ་ཅེ་ན།

རྒྱ་འཕུལ་ཉིང་འཛིན་དེ་ལས་ནི། །སྤུལ་དང་འགོ་བ་སྟོན་པ་ལ། །

ཡིད་མཆོག་གས་འགོ་བ་གཞན་དག་ལ། །ཕྱིན་བྱེད་མོས་པ་ལས་བྱང་ཡང་།

རྒྱ་འཕུལ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལས་ནི་ཡུལ་སྤུལ་པ་དང་འགོ་བ་དབང་འབྱོར་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་འཕུལ་གྱིས་འགོ་བ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་ཏེ། བྱ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ལུས་གྱིས་མཆོག་གས་པོར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལུས་ཕྱིན་བྱེད་དང་། ལམ་ཐག་རིང་པོའང་སྤང་བྱར་མོས་པ་བྱས་པས་ལྟར་དུ་སླེབ་པ་མོས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཡིད་གྱིས་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་སླེབ་པའི་ཡིད་མཆོག་གས་སོ། །དེ་དག་ལས་ཡིད་བཞིན་དུ་མཆོག་གས་པས་ན་ཡིད་མཆོག་གས་གྱིས་འགོ་བ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་སྟེ། (ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་ཕྱིན་པས་ཡིད་མཆོག་གས་སོ།) ཡུལ་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་ཡང་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཞི་ལས་འགྲོས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགོ་བ་གཞན་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་མངའ་བར་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་མངའ་བར་གྲུབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ལུས་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་འགོ་བའང་ཡོད་ལ་མོས་པ་ལས་

བྱང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །

སྤྱལ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞི་ན།

འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱལ་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་རྣམ་གཉིས། །

གཟུགས་གཏོགས་གཉིས་.....

སྤྱལ་པ་ནི་རྟེན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་
རེ་ཞིག་དང་པོ་(འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས།)འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱལ་པ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་
གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་སྤྱལ་གྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྤྱལ་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་སྤྱལ་ན་
སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་
སྤྱལ་ལོ། །དེ་ཡང་བདག་ཉིད་སེང་གེ་དང་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱར་བས་བདག་གི་
ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེང་གེ་དང་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་
པར་སྤྱལ་པས་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འདོད་པ་
པ་དེས་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དེ་ན་དྲི་རོ་མེད་པས་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་
གཉིས་ཁོ་ན་སྤྱལ་ཞིང་དེ་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་བདག་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་
གཉིས་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་(འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཉིས་གཉིས་ཏེ།)
སྤྱལ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཉིས་པ་རྟེན་གཟུགས་ཁམས་པས་ཀྱང་རང་
ས་དང་འདོད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང་བཞི་སྤྱལ་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀ་རེ་རེ་ཞིང་བདག་
གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་སྤྱལ་པས་སྤྱིར་སྤྱལ་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་
དེས་འདོད་པར་བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་རོ་སྤྱལ་ན་དེ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་སྟེང་པ་མེད་པས་སྤྱལ་ཀྱང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་

གོས་དང་རྒྱན་ལུས་དང་འབྲེལ་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་མི་བགྱང་བས་སེམས་དང་ལྡན་པར་མི་
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།

ཡང་ཅི་མངོན་ཤེས་ཁོ་ནས་སྦྱུལ་པ་སྦྱུལ་བར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

སྦྱུལ་སེམས་དག་གིས། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བརྩ་བཞིའོ། །

བསམ་གཏན་འབྲས་གཉིས་ནས་ལྗེའི་བར། །རིམ་བཞིན་གོང་མ་ལས་སྦྱེས་མིན།

མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྦྱུལ་པའི་སེམས་དག་གིས་སྦྱུལ་པར་བྱེད་ལ། སྦྱུལ་
སེམས་དེ་དག་ཀྱང་དབྱེ་ན་ནི་བརྩ་བཞིའོ། །ཁང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་
བྱ་སྦྱུལ་སེམས་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་གཉིས་ཡིན་པ་ནས་བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་འབྲས་བྱ་ས་འོག་མ་པ་གཉིས་དང་རང་གི་ས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། གསུམ་
པའི་ས་འོག་མ་པ་གསུམ་དང་རང་གི་ས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ས་འོག་མ་པ་བཞི་དང་
རང་གི་ས་པ་དང་། ལྗེའི་ན་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བསམ་
གཏན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྦྱུལ་སེམས་ནི་རང་ས་དང་འོག་ས་པའི་ཡིན་ཀྱི་བསམ་གཏན་འོག་
མའི་ས་པ་དག་གི་འབྲས་བྱ་ས་གོང་མ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱུལ་སེམས་ནི་མིན་ཏེ་(ཡིན་ན་འོག་
ས་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་ས་སྦྱུལ་རྒྱས་པར་ཐལ་བས་སོ།)གོང་ས་མ་ཐོབ་ན་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་ལ་ཐོབ་ན་
དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སྦྱུལ་སེམས་བསམ་གཏན་
བཞི་པོ་ཁོ་ནའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ལས་བསམ་གཏན་འོག་མའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པའི་སྦྱུལ་
སེམས་ཀྱིས་སྦྱུལ་པའི་འདོད་པའི་སྦྱུལ་པ་བས་བསམ་གཏན་གོང་མའི་འབྲས་བྱ་འདོད་
པའི་སྦྱུལ་སེམས་ཀྱིས་སྦྱུལ་པའི་འདོད་པའི་སྦྱུལ་པ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པའི་སྦྱུལ་སེམས་ཀྱིས་སྦྱུལ་པའི་འདོད་པའི་

སྐྱལ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་བར་དུ་འགོ་ནུས་ཀྱི་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་
འགོ་མི་ནུས་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱལ་
པའི་འདོད་པའི་སྐྱལ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་འགོ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་ཀྱིས་
སྐྱལ་པ་ལའང་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞིན་.....

སྐྱལ་སེམས་དེ་དག་ཉིད་པའི་ཚུལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞིན་དུ་འོག་
ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཉིད་དོ།

འོ་ན་སྐྱལ་སེམས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ཁིང་ལྡང་ངམ་
གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཁིང་གཞན་ཡང་འབྱུང་ཞེ་ན།

.....དེ་ནི། དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས།

སྐྱལ་སེམས་དེ་ནི་ཐོག་མར་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྐྱལ་སེམས་ལ་འདུག་པ་
ན་བསམ་གཏན་དག་པ་པ་དང་རྒྱན་གྱི་ཆེ་སྐྱལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ།
སྐྱལ་སེམས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྡང་བ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་ལྡང་བ་མེད་པས་
སྐྱལ་སེམས་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱལ་སེམས་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དག་པ་པ་དང་།
རྒྱན་གྱི་ཆེ་སྐྱལ་སེམས་རང་ཉིད་དང་གཉིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དང་གཞན་ལས་ནི་
འབྱུང་བ་མེད་དོ། །(དེས་ན་སྐྱལ་སེམས་ཁོ་ན་ལས་འདོད་པའི་སེམས་ལྟ་བུས་ལྡང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ་བྱ་འཕུར་
བ་དང་འབབ་པ་ངས་པར་འདབ་མ་ལ་བཞེན་པ་བཞིན་ནོ།)

རང་གི་ས་པས་སྐྱལ་པར་བྱེད། །སྤར་འཇུག་པ་ནི་འོག་མས་ཀྱང་། །

སྟོན་མིན་སྐྱལ་པ་པོ་དང་བཅས། །

སྐྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ས་པའི་སྐྱལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་
སའི་སྐྱལ་པ་སྐྱལ་པར་བྱེད་ཀྱི་ས་གཞན་པའི་སྐྱལ་སེམས་ཀྱིས་ནི་ས་གཞན་གྱི་སྐྱལ་པ་
སྐྱལ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་བཏང་ནས་དམིགས་བསལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
ཆད་པ་དག་གི་སྐྱལ་པ་ངག་སྤར་འཇུག་པ་ནི་རང་ས་ནས་རྟོག་དཔྱད་མེད་ཅིང་ངག་སྤར་བ་
ཀྱན་སྟོང་རྟོག་དཔྱད་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པས་ས་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་སྤར་
སེམས་ཁོ་ནས་སྤར་འཇུག་ལ། ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་
རང་གི་ས་པའི་སེམས་ཁོ་ནས་སྤར་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་སྤར་བ་དེ་ཡང་
ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་སྐྱལ་པ་ནི་སྐྱལ་པ་པོ་དང་བཅས་ནས་སྤར་
བར་བྱེད་དེ། ལྷང་རིང་པོ་ལས། གཅིག་གིས་སྤར་བར་བྱེད་པ་ན། །སྐྱལ་པ་ཐམས་ཅད་སྤར་
བར་བྱེད། །གཅིག་མི་སྤར་བར་ཀྱུར་པ་དང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤར་མི་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
སྤར་བྱེད་པར་སྤར་བས་ངེས་པ་མེད་དེ། ལས་གདགས་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་བཙུ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱལ་པ་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་དང་ལྡན་
པ་སྐྱལ་པ་ནི་གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྡན་འདས་གསུང་བ་དེའི་ཆེ་སྐྱལ་པ་མི་སྤར་ལ་
སྐྱལ་པ་སྤར་བ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་མི་གསུང་བ་དང་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱལ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་
བྱང་ཅན་སྐྱལ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྤར་བའི་ཆེ་སྐྱལ་པ་འང་སྤར་ལ་ཉན་ཐོས་མི་སྤར་བའི་ཆེ་སྐྱལ་

པའང་མི་སྤྲུལ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྷན་འདས་ནི་སེམས་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་མངའ་
བརྟེན་པས་སྦྱར་དུ་སྦྲུམས་པར་འཇུག་ཅིང་བཞེངས་ཏེ་དམིགས་པའང་མི་གཏོང་ལ་ཉན་
ཐོས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྷན་འདས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཤེས་དང་དབང་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལ་གལ་ཏེ་སྤྲུལ་བའི་ངག་མང་པོ་སྤྲུལ་ན་ནི་སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུལ་པར་
འགྱུར་བས་ཕྱིར་སྤྲུལ་མཆེད་བཞི་ཞེས་པ་དང་། འགལ་བར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་ངག་གཅིག་
ལས་མེད་ན་མང་པོ་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ། གལ་ཏེ་མང་པོར་སྤྲུལ་བར་སྤྲུལ་བ་ཡིན་
གྱི་ངག་གཅིག་ལས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱིར་སྤྲུལ་མཆེད་བཞི་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་བྱ་དུ་སྤྲུལ་བས་སེམས་ཅན་གསར་སྤྲུལ་མེད་པས་དབང་པོ་ལྷ་མི་སྤྲུལ་ལ། སྤྲུལ་
ལ་རྒྱན་མེད་པས་མི་སྤྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའང་སྤྲུལ་པ་འདི་དག་སེམས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་མ་གཏོགས་
པ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་ཡིན། མེད་ནའང་གསར་དུ་སྤྲུལ་བ་དང་
རྒྱན་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་སྤྲུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ།

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གཞན་འཇུག་བྱིན། །ཤེ་བ་ལ་ཡང་བྱིན་བརྒྱབས་ཡོད། །

འོན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སེམས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས་སྤྲུལ་སེམས་ཡོད་
པའི་ཆོ་སྤྲུལ་སེམས་མེད་ལ་སྤྲུལ་སེམས་ཡོད་པའི་ཆོ་སྤྲུལ་སེམས་མེད་པས་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་
སྤྲུལ་འཇུག་ཅི་ན། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་ནས་བདག་གི་སྤྲུལ་
པ་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག དེ་ནས་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟར་བྱིས་

སྤྱུལ་སེམས་ལས་གཞན་སྤྱོད་སེམས་ཀྱིས་སྤྱར་འདུག་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །

ཅི་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་ཤི་བ་ལའང་ཡོད་ཅི་
ན། (སྤྱུལ་པ་པོ་)ཤི་བ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འདུག་པ་ཡོད་དེ། ལྷང་
ཕན་ཆེགས་ལས། སྟོན་པ་འདས་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་
མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་བསྟུས་པའི་རྗེས་ལ་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་མངོན་པའི་
སྡེ་སྡོད་བསྟུས་ཏེ། གྲེ་མ་སྟོབས་བརྩུ་མངའ་བའི་གསུང་ནི་ཆད་མེད་པ། འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་
ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་བསྟུས་པས། གང་ན་འཇིག་རྟེན་སློང་ན་ཐུན་བྱེད་ཆུང་བོས་པ།
སློ་གྲོས་རབ་རིབ་བསལ་བས་སྟོན་མེར་ཡང་དག་ལྡན་ཞེས་སྤྱོད་ནས། འདི་སྟེང་དུ་བདག་
གིས་སྟོན་པའི་བཀའ་རྒྱུ་མཐའ་དག་བསལ་པར་མི་རྣམས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་
བསྟུས་ན་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་བའི་སྟོན་པའི་གསུང་
བསྟུབས་ཤིང་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱས་པས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་བདགས་ཤིང་
ཆངས་སྟོད་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱད་པས་དེ་ནི་ལྷས་རྒྱལ་ཅན་འདིས་སྟོབས་བདག་ཐུང་ན་འདའ་
བའི་དུས་ལ་བབ་པོ་སྟེང་ནས། བདག་གི་བྱབ་པའི་མདོ་སྡེ་ནི། །ཡང་དག་བསྟུས་ནས་ཆོས་
ལམ་གཞག་ །གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་ཡུན་རིང་བར། །སྟོན་པའི་གསུང་རབ་འདི་གནས་
འགྱུར། །རྡོ་ཆ་མེད་རྣམས་ཆད་པས་བཅད། །རྡོ་ཆ་བྱེད་ནི་ཡོངས་སུ་གཟུང་། །བདག་
གིས་ཕན་དང་དགེ་བྱས་པས། །བདག་ནི་ཐུང་ན་འདས་དུས་བབ། །ཅིས་སྤྱོད་ཏེ། ཀུན་
དགའ་བོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་ནས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱང་དུ་སོང་
སྟེ་མཆོད་ཅིང་། ལྷའི་གནས་དང་སྤྱུ་རྩ་རྩ་གསུམ་དུ་འང་སོང་ནས་སྟོན་པའི་མཆེ་བ་ལ་
མཆོད་པ་བྱས་ཏེ། སྤྱར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་འོངས་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྱོད་དགའ་ལ་ཐུང་ན་ལས་
འདའ་བར་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གཉིད་དུ་སོང་བས་མ་ཕྱད་པར་གྱུར་ཏོ།།

དེ་ནས་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་རི་བྱ་རྒྱུ་ཅན་དུ་སོང་སྟེ་རི་གསུམ་གྱི་དབྱས་
 ལུ་ཙ་བཏིང་བ་ལ་འདུག་ནས་བདག་གི་ལུས་འདི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པའི་སྟོབ་མ་རྣམས་
 སྟོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་རི་ཁ་བྱམ་སྟེ་རིའི་དབྱས་སུ་མ་
 ཉམས་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱིས་དག་ལུས་བསྟར་འོངས་ན་རི་རྣམས་
 བྱེ་ནས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག། ཆེད་འདུ་བྱེད་བཏང་མ་ཐག་ཏུ་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ལྟས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་སྟོག་འབྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཆོགས་བསྟན་ཏེ་རང་གི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྟོན་པས་གནང་བའི་
 བ་བཟའ་བྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱིས་ལུས་དང་གསེལ་བྱེད་དང་ལྷུང་བཟེད་རྣམས་བརྟམས་ཏེ་སྟོ་
 གཡས་པ་ཕབ་རྒྱུ་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་པ་བཞག་ནས་ཉལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །གང་
 གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་བྱོན་པ་དེའི་ཆེ་བྱམས་པ་འདུས་པ་དང་པོའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བརྩ་ཙ་རྩལ་དང་བཅས་པ་རི་བྱ་རྒྱུ་ཅན་དུ་གཤེགས་ནས་
 རི་གསུམ་བསལ་ཏེ་བྱམས་པས་འོད་སྤངས་ཆེན་པོའི་རུས་པ་བྱག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་ཆོས་
 བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བརྩ་ཙ་རྩལ་གིས་དག་བཅོམ་འཐོབ་པར་གསུངས་
 ལ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་པར་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ནི་བྱམས་པའི་འདུས་པ་གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་
 བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བརྩ་ཙ་བཞི་དང་། འདུས་པ་གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བརྩ་ཙ་
 གཉིས་ཏེ། འདུས་པ་གསུམ་ཆར་ལ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོའི་ལུས་བྱམས་པས་བསྟན་ནས་
 གདུལ་བྱ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་མྱ་
 ངན་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་ནི་ཐེག་ཆུང་བའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ནི་འགོག་པ་
 ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 པར་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་བརྟན་ལ་མེད་གཞན་དག་མིན། །

ཤི་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དེ་ཡང་ཁ་ཆེ་བ་རུས་པ་ལྟ་བུ་བརྟན་པ་ལ་
ཡོད་ཀྱི་མི་བརྟན་པ་ཤ་བྲག་དང་པགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འོད་སྤངས་
ཀྱི་ཡང་ཀའ་རུས་འབའ་ཞིག་གནས་ཀྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག་ན་རེ་ཤི་བ་ལས་ནི་བྱིན་སྐྱབས་ཡོད་པ་མིན་གྱི་འོད་སྤངས་ཀྱི་
ཀའ་རུས་གནས་པ་ནི་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་
དོ།

འོ་ན་སྤྱལ་སེམས་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྤྱལ་ལམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཁོ་ན་
སྤྱལ་ཞེ་ན།

དང་པོ་དུ་མས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་བར་གྱུར་ནས་བསྐྱོག་པའོ། །

དང་པོར་ཏེ་མ་བྱང་བའི་ཆེ་ནི་སྤྱལ་སེམས་དུ་མས་སྤྱལ་བ་གཅིག་སྤྱལ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཡུན་རིང་དུ་འབད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་མངོན་ཤེས་བྱང་བར་གྱུར་ནས་ནི་སྤྱལ་ལས་
བསྐྱོག་པ་སྤྱལ་སེམས་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྤྱལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྤྱལ་སེམས་ཐམས་ཅད་
ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

བསྐྱོམས་ལས་སྦྱེས་པ་ལྷང་མ་བསྟན། །སྦྱེ་བ་ལས་སྦྱེས་རྣམ་གསུམ་མོ། །

བསྐྱོམས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་སྤྱལ་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་ལྷང་མ་བསྟན་
ཡིན་ལ། (ས་གོང་མར་སྦྱེས་པས་ཀྱང་འོག་མའི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།) །ལྷ་སྤྱུ་དང་ཤ་བྲ་ལ་
སོགས་པའི་སྦྱེ་བ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ཐོབ་པའི་སྤྱལ་སེམས་ནི་ཕན་པ་དང་གཞོན་པ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྤྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་བྱང་སྐྱོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་མ་བསྟན་རྣམ་

པ་གསུམ་མོ། །ལྷ་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་སྤྱལ་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྩ་དང་
འབྲེལ་བ་ནི་སྤྱ་མ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱེ་
མཆེད་དགུ་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྤྱད་དུ་བཅོད་ཀྱི་དབང་པོ་
ནི་དངོས་སུ་ན་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་
བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྤྱལ་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྤྱལ་པ་སེམས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་དག་ཀྱང་སྤྱལ་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྤྱལ་པ་སེམས་མེད་ཡིན་པར་
ནི་གདགས་པ་ལས། སྤྱལ་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ཀྱུར་པ་ཞེས་བཅོད་པར་བྱའམ།
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ཀྱུར་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བཅོད་པར་བྱ། སྤྱལ་པ། འབྱུང་བ་ཆེན་
པོ་བཞི་ལས་ཀྱུར་པའོ་ཞེས་བཅོད་པར་བྱའོ། །རྩུར་བྱས་པའི་གཞུགས་ཅན་ནམ། རྩུར་
བྱས་པའི་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བཅོད་པར་བྱ། སྤྱལ་པ། རྩུར་བྱས་པའི་གཞུགས་
ཅན་ནོ་ཞེས་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བཅོད་པར་བྱའོ། །སྤྱལ་པ་གང་
གི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་བཅོད་པར་བྱ། སྤྱལ་པ། སྤྱལ་པ་ནི་གཉིས་
ཏེ། སྤྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དེའི་
སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྤྱལ་པ་པོའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་གོ་
ཞེས་བཅོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ནི་སྟོམ་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སྤྱེས་ཐོབ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱལ་
པ་སེམས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའམ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱལ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤྱེས་ནས་ཐོབ་
པ་དང་། བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་སྤྱེས་ཐོབ་ནི་སེམས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སྟོམ་
བྱུང་ནི་སེམས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱེས་ཐོབ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྤྱལ་པས་ཁ་ཟས་ཐོས་པ་ན་སྤྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ནི་སྤྱལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟོར་འཇུ་ལ་སྟོམ་བྱུང་གི་ནི་
སྤྱལ་པ་པོའི་ལྟོར་འཇུ་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱལ་

པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དགྲ་པ་ཡིན་ལ། རང་གཞན་གྱི་ལྷན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱལ་པ་ནི་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཅི་རྩུ་འབྲུལ་སྒོམ་བྱུང་དང་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན་མ་ཟད་དེ།

རྩུ་འབྲུལ་གསང་སྤྲགས་སྟོན་དག་དང་། །ལས་ལས་སྐྱེས་དང་ནམ་པ་ལྟ། །

རྩུ་འབྲུལ་ནི་སྤར་མ་གཉིས་པོ་དེ་དག་དང་། ལྟན་རྩུ་རི་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྤྲགས་
ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རུས་སྤྲལ་གྱི་བེ་བ་དང་ཆ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དག་ལས་
སྐྱེས་པ་དང་། རྩུ་པོ་དང་ལས་རྩུ་དང་བར་སྤྲིད་པ་ནམས་གྱི་ལྟ་བུ་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་
ནམ་པ་ལྟ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྟའི་ན་བ་དང་མིག་རྩུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཅི་ལྟའི་དངོས་ཡིན་ནམ།
འོན་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་བྱིས་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
ནམས་གྱི་མིག་ལྟར་ལྟའི་དང་འདྲ་བས་བཏགས་ནས་དེ་སྐད་རྩུ་བརྗོད་ཅེ་ན།

ལྟ་ཡི་མིག་དང་ན་བ་ཡིན། །བསམ་གཏན་ས་པའི་གཟུགས་དང་བ། །

རྟག་རྩུ་རྟེན་བཅས་མ་ཆང་མེད། །ཐག་རིང་སྤར་སོགས་སྤྱོད་ལྷལ་ཅན། །

དེ་གཉིས་ནི་ནི་ལྟའི་མིག་དང་ལྟའི་ན་བ་དངོས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་
པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་བ་ལ་གཏོད་པའི་སྤྱོད་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་མིག་དང་ན་བའི་ཐོན་ཀོར་རྩུ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་འབྱུང་བཞི་རྩུ་བྱས་

པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་(ཤ་དང་པགས་པ་དང་རུས་པ་དང་ཁྱག་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་། ལྷའི་མིག་གིས་
རྒྱབ་ཕྱོགས་སུའང་མཐོང་ལ་ཤས་མི་མཐོང་བ་བྱད་པར་རྟོ།)ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་དང་ཆོད་པ་དང་
ཕྱ་བའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ཐོས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དབང་པོ་འབྱུང་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷའི་མིག་དང་ན་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གཟུགས་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབས་
པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པས་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཏན་
མེད་པའི་ཞར་བ་དང་ནོང་པ་ཡོ་བ་དང་འོན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་མ་ཆང་བ་མེད་པའང་
ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་ཐག་རིང་བ་དང་ཕྱ་བ་དང་སོགས་པས་བསྐྱབས་
པ་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན་པས་ཤའི་མིག་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ།
གང་ཕྱིར་ཤའི་མིག་གིས་གཟུགས། །ཐག་རིང་གནས་དང་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཕྱ་དང་ཐམས་
ཅད་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་ཡིས་མཐོང་བར་འདོད་ཅེས་འབྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་
ནོ། །

འོ་ན་ལྷའི་མིག་གིས་ངི་ཅམ་མཐོང་ཞེ་ན།

དག་བཅོམ་བསེ་རུ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གངས་མེད་མཐོང་།།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷའི་མིག་གིས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་མཐོང་
བ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ལྷའི་མིག་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་དང་པོར་དང་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་
གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་ལ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་གཉིས་དང་བསེ་རུ་སྟོན་པའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་

གསུམ་དང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངེ་ཙམ་བཞེད་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གངས་མེད་པ་མཐོང་ངོ་།

གཞན་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་དེས་ནི། །སྲིད་བ་བར་མ་མི་མཐོང་ངོ། །

ཅི་རྩུ་འབྲུལ་ཁོ་ན་སྐྱེས་ཐོབ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་ཡང་སྐྱེས་ཐོབ་
ཡིན་ཞེ་ན། རྩུ་འབྲུལ་ལས་གཞན་ལྟའི་མིག་དང་རྩ་བ་དང་སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་དང་པ་
རོལ་སེམས་ཤེས་བཞི་ལ་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་(དེ་ནི་འགྲོ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེས་
པའི་དུས་ཉིད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཁ་ཅིག་གམ་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་
ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྩུ་འབྲུལ་ནི་ལྷ་སྟེ་འདི་རྟོག་གས་བྱས་པ་མེད་དོ། མིག་དང་རྩ་བའི་མངོན་ཤེས་གསུམ་སྟེ།
སྤྲུལ་དང་སྦྱན་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་སོ། སེམས་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ་སྦྱན་ལས་བྱུང་བ་མེད་དོ། དྲག་བ་འདིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཅེས་ཀྱང་རྒྱ་ཅིག འདི་བཞི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། འདི་བཞི་སྐྱེས་པས་ཐོབ་པ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་སྟེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ།)འོན་ཀྱང་སྐྱེས་
ཐོབ་ཀྱིས་ནི་རུང་ཟད་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་འཐོབ་པོ། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྟའི་མིག་གང་
ཡིན་པ་དེས་ནི་སྲིད་བ་བར་མ་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་ནི་སྟོན་བརྒྱ་གཅིག་དང་བྲལ་བ་མངོན་
པར་ཤེས་པའི་ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་ལྟའི་མིག་
སྐྱེས་ཐོབ་ནི་སྟེ་དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་མངོན་
ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱ་ཀ་ལས། གཟུགས་མེད་ན་མངོན་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱེས་
ཐོབ་ཐམས་ཅད་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྷ་བྱའི་ལུས་ཡང་དག་པར་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

སེམས་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་གང་། །རྟོག་དང་རིག་སྤྲུལ་གྱིས་བྱས་པའང་།

དཔལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཤེས། །མི་ལ་སྤྱི་བས་ཐོབ་པ་མེད།།

(སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ།) ས་རོལ་སེམས་ཤེས་སྤྱི་ཐོབ་དེ་ནི་དགེ་མི་དགེ་
ལུང་མ་བསྟན་ནམ་པ་གསུམ་མོ། །གང་ཡང་རྟོག་གི་བ་ནམས་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་སེམས་
ཤེས་པ་དང་རིག་སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སེམས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
ནམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་སེམས་ཤེས་སྒྲོམ་བྱུང་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ས་རོལ་སེམས་ཤེས་
དང་སྟོན་གནས་རྗེས་བྱས་སྤྱི་ཐོབ་ནི་དཔལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་སྤྱི་བ་ནས་ངི་སྤྱི་དུ་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཀྱི་ཆོར་བས་མ་ཉེན་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ས་རོལ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོན་ཀྱི་གནས་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱིས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀྱི་ཆོར་བས་ཉེན་པས་ཡིད་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་(བདག་ཀྱང་མ་
བློ།)མི་ཤེས་སོ། །འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ས་རོལ་སེམས་ཤེས་
དང་སྟོན་གནས་རྗེས་བྱས་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱིས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀྱི་ཆོར་བས་མ་ཉེན་པས་ཉྱལ་དུ་
ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ལྟས་ནི་མདོ་ལས། བྱང་སྟོང་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་དང་། །ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་སྐྱུར་ཅིང་། །བདག་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི། །རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དེ་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། །བདག་གང་ནས་ཤི་འཕྲོས་གང་དུ་སྤྱི་བ་གང་གིས་སྤྱི་བ་ཞེས་གནས་
གསུམ་ཤེས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དུད་འགྲོས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡི་
དྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། །བདག་གི་མཐུན་དང་མི་མཐུན་པས། །འོངས་སྟོད་
དག་ནི་གང་བས་གསར། །དེ་དག་གཞན་ཀྱིས་འོངས་སྟུང་དེ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
བསྟེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མི་ནམས་ལ་ནི་རྩ་འབྱུལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རི་སྐད་
བཤད་པ་དེ་དག་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྟོག་གི་དང་རིག་སྤྲུགས་དང་སྟོན་དང་ལས་
ལས་སྤྱི་བ་ནམས་ཡོད་ཀྱི་དེ་དག་སྤྱི་བས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། །སྤྱི་བ་ཙམ་ཀྱིས་མི་ལྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཆོར་བས་བྱས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་ལས་ཀྱི་
བྱང་པར་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དང་དེ་བཞིན་དུ།

ཁགུང་གི་དོན་དག་བྲན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྩི་མེད་པས། །ཆོ་རབས་བྲན་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་། ། ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་ནི་བསྟོམས་པ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། །སྦྱིས་ཐོབ་དང་ལས་ལས་སྦྱིས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ།

བཟོད་དང་ཤེས་པ་ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ངི་སྟོད་
ལྡན་ཚུལ་དང་། །ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་པ་གཉིས། །ཤེས་ཤིང་ཐོབ་འདོད་
གནས་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཡེ་
ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བདུན་པའོ།

ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་གནས་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་སྟོམས་འདུག་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ།

གནས་བརྒྱད་པ་འཆད་པ་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་(སྟོབས་ནས་
མངོན་ཤེས་གྱི་བར་)ནམས་བཤད་ནས། (དེ་དག་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་འབྱུང་བས།) ད་ནི་བསམ་
གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པས་
བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལའང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ།

དང་པོ་ལའང་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་ནམ་པར་བཞག་པ་དང་།
འཛོལ་པའི་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། ཉེར་བསྟོགས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
དབྱེ་བ་བཤད་པ་བདུན་ལས།

ངོ་བོ།

དང་པོ་ལའང་གཟུགས་མེད་ནམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཡིན་མོད་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་ནམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ཡིན་
པའམ་(སྟེས་རིམ་ལྟར།) དང་པོར་བཤད་པ་ལ་

བསམ་གཏན་དག་ནི་ནམ་གཉིས་་་་་་་་་་་། །

བསམ་གཏན་དག་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་དང་། རྒྱ་སྟོམས་པར་འདུག་

པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། (འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་བོད་ཁ་ཅིག་རང་ས་ཁོ་ནར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་འབྲས་
བུའོ། །འོག་སར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལོ། །མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །དགེ་
བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལོ། །དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །སྟོམ་བྱུང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལོ། །དེ་
དང་ཐོས་བྱུང་དང་སྟེན་ཐོབ་ཀྱང་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཆོ་ངེ་སྲིད་པར་རྒྱན་ཆགས་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །རིས་འགའ་
བ་ནི་རྒྱལོ། །ཉིར་བསྟོགས་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱལོ། །དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །འོག་མའི་རྟེན་ལའང་གོང་
མའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་རུང་བ་ནི་རྒྱལོ། །དེའི་འབྲས་བུ་གོང་མའི་ཕུང་པོ་སྟོན་དང་བཅས་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་སོ།)

.....བཞི། དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །

སྟོམས་འཇུག་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ། རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྷ། །

དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་སའི་སྟོ་ནས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
བཞི་པའི་བར་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་
པ་དེར་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ནི་གནས་གསུམ་པར་སོ་སོར་ཡི། །བསམ་གཏན་ས་ནི་
གསུམ་པ་ཡིན། །བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་རབ་ཏུ་སྟེ་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ལ།
རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་པ་
ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་(གཡོ་བའི་དགེ་བ་དང་།)མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པའང་ཡོད་པས་དེ་དག་བཅས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་སེམས་ཅེ་སྟེ་དམིགས་པ་གཅིག་
པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་གཟུགས་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་
སྟོམ་པ་གང་རུང་ཡང་ཡོད་པས་ཕུང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་ནོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་

ལྷན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་བཞིན་དུ་སེམས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་
གཅིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་བྱེད་དག་འཆད་དོ།

(སྟོབ་དཔོན་གྱིས།) གཤམ་ཏེ་སེམས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་
འཕོ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནམ་གང་གིས་དེ་དག་ཅེ་གཅིག་པར་བྱེད་
པའི་(བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་)ཏིང་ངེ་འཛིན་(དོན་གཞན།)བརྟགས་པ་ནི་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སེམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སེམས་(དང་པོ་
དམིགས་པ་འཇམ་)ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་སྟོན་ནས་དམིགས་པ་ལས་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་བྱེད་
པས་དོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། (ཞེ་ན།) འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་སེམས་དང་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དང་མཚུངས་ལྷན་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་(ཏི་དེའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར།)དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པའི་དུས་ན་འགགས་ན་གཉིས་པ་
ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་འགགས་ན་སེམས་སྟེ་མ་དང་དུས་མི་
མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གང་ཁོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེ་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཁོ་ནས་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པར་བྱེད་ཅུས་ན་དེའི་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོན་གཞན་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
ལ། མི་ཅུས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ནི་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པས་སེམས་(ཐམས་ཅད།)ཅེ་གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོབས་རྒྱུད་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་ནི་ཅེ་
གཅིག་པ་མ་ཡིན་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ས་མང་པོ་ཙམ་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པ་དང་
སྟོབས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབས་པར་འདོད་དོ། །

མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་གྱི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་མེད་དེ། ལམ་གྱི་ཆོགས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིའི་མདོ་ལས། ལྷག་པའི་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་བཞིའོ་ཞེས་པ་དང་། ལྷག་གི་བྱང་ཆུབ་གྱི་བྱའི་མདོ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཙོ་བོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟར་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་འང་སེམས་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ་བེར་རོ།

སྒྲིའི་དོན་ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདིས་མཆོག་ཏུ་སེམས་པར་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །གལ་ཏེ་སེམས་པར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་(ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས།) ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་དུ་བཟོད་དེ་ཉི་མ་ལ་སྤང་ལྷན་ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །སུལ་དུ་བྱིན་པའི་སེམས་པར་བྱེད་པ་འང་འདིར་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པས་རྟ་གཉའ་སྤྱེལ་བས་འདྲན་པའི་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ལ་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ལམ་སྐབ་བཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མཆོག་ཏུ་སེམས་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་བསམ་གཏན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འང་ལོག་པར་ངས་པར་སེམས་པ་ཡོད་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཅམ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བཟོད་དེ་ས་བོན་རུལ་པ་བཞིན་ནོ། །(མི་དགེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡོད་པ།) བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆངས་པའི་ཆོགས་གྱི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བའི་བསམ་གཏན་སྐྱིབ་པ་ལྟ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ངས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་ལ་དེ་དག་གིས་བར་དུ་གཙོད་

ཅིང་བསྐྱོམ་སྟེ་བསྐྱགས་པར་མི་འོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བསྐྱགས་པ་མི་གསུང་ངོ་ཞེས་
གསུངས་སོ།

འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དཔྱོད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྡན། །ཡན་ལག་སྔ་སྔ་སྤངས་པ་ཡི། །

དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་ཕུང་པོ་བཞི། །

བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ས་དེ་ན་དུ་བ་ལ་མེས་བྱབ་པ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་སྟོང་པ་ཡིན་
པས་རྟོག་པ་མེད་པར་དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པའི་དཔྱོད་པ་མི་སྲིད་པས་དཔྱོད་པ་དང་དེས་
མཚོན་པའི་རྟོག་པ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དགེ་བ་ཅེ་
གཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་དཔྱོད་པས་རྟོག་པས་དཔྱོད་པའང་གོ་བས་རྟོག་དང་དགའ་
དང་བདེ་དང་ལྡན་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོས་ཞེ་ན། ཡན་ལག་སྔ་སྔ་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
པ་ན་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་གཉིས་པར་ཐལ་བར་འཇུག་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།
།བསམ་གཏན་ལྟག་མ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མ་རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་ཤིང་
དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བ་སྤངས་ཤིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་
དང་། རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བདེ་སྤངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པའོ། །རི་
ལྟར་བསམ་གཏན་རྣམས་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་དང་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་རེ་རེ་ལའང་
བཞི་བཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་བཞི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་གཟུགས་མེད་ནི་གཟུགས་མེད་པ་ན་གནས་མེད་དོ། །སྟེ་བ་ལས་
ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བཤད་ཟེན་ལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་
ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོམས་འཇུག་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པའོ། །རྗེས་སུ་འབྲང་

བའི་གཞུགས་མེད་པས་འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་སྤང་པོ་བཞིའོ། །

འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་ལས་སྦྱེས། །ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི།།

གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་ཅེས་བྲ། །

བཞི་པོའི་བྱད་པར་ནི་ལམ་གང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མའི་
ས་ལས་དབེན་པ་སྟེ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་ཉེར་བསྟོགས་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ན་མ་ཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་ལ་
སོགས་པའོ།། (འདི་དག་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དམིགས་པ་ལས་
ཀྱང་འདའ་བར་བྱེད་དེ་གཞུགས་མེད་དམིགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་སོ།།) གཞུགས་མེད་པ་དེ་དག་
ཀྱང་དངོས་གཞི་བཞི་ཉེར་བསྟོགས་བྱི་མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་(དངོས་གཞི་ནི།)རང་ས་
ན་གཞུགས་མེད་ཅིང་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་ལ་མི་དམིགས་(ལ་ཉེར་བསྟོགས་ནི་
རང་གི་འོག་ས་ལ་དམིགས་ཀྱང་ས་ཀྲལ་ནས་མི་དམིགས།)པས་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པ་ཞེས་བྲ་
སྟེ། རྣམ་མ་ཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཞུགས་ལ་
དམིགས་ནས་རགས་སོགས་སུ་(བས་གང་ལ་དམིགས་པ་དེའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་།) ལྟ་བའི་བྱིར་གཞུགས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།། (འདི་དག་ནའང་རྗེས་ཤེས་པ་དུག་གི་རིགས་མིན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་
དོ།།) འདིར་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྐྱབ་པའི་སྟེ་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེའི་བྱེ་བྲག་གོས་དམར་བའི་སྟེ་པ་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བ་པ་
རྣམས་གཞུགས་མེད་ནའང་གཞུགས་རྩང་ཟད་ཡོད་དེ། ལྷང་བར་མའི་བསུས་པོ་ཆེའི་
མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་བསུས་པོ་ཆོ་ཆོ་གང་ཡིན་པ་དང་རྟོད་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་འདི་
དག་ནི་འདྲེས་པ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོ་དང་རྟོད་གཉིས་འདྲེས་པར་གསུངས་

ཤིང་།

གཟུགས་མེད་ནའང་ཆེ་ཡོད་ལ་ཆེ་ཡོད་ན་རྟོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྟོད་ནི་གཟུགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དཔེར་ན་འདམ་བུའི་ཤོག་གཉིས་
 གནམ་དུ་བསྐྱེད་སྟེ་པན་ཚུན་བརྟེན་ཅིང་འདུག་པ་དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་གཅིག་བོར་ན་
 ཅིག་ཤོས་འགྲེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཅིག་ཤོས་བོར་ནའང་ཅིག་ཤོས་འགྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། ཆེ་
 དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་མིང་དང་གཟུགས་དག་ཀྱང་པན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་གནས་
 སོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉིང་མཆམས་
 སྟོར་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་
 མིང་གཟུགས་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གྱིས་མིང་གཟུགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 ཤིང་། གཟུགས་མེད་ནའང་མིང་དང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་གནས་
 པ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགོ་བ།
 གཟུགས་ལ་དམིགས་པ། གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་གནས་སོ། །དགེ་སློང་དག་གང་ལ་ལ་ཞིག་
 འདི་སྐད་དུ་བདག་ནི་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བར་དག་ལས་གཞན་དུ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགོ་བའམ་འོང་བར་སྒྲུའོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེའི་དག་དེ་ནི་དེའི་ཆིག་ཙམ་དུ་
 ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་ཤེས་འགོ་འོང་བཀག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། གཟུགས་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་བྱ་ངན་པ་དང་རྟེན་པ་སྤྲ་བ་ལ་བྱ་མེད་པ་དང་རྟེན་མེད་
 ཅེས་དམན་པའམ་སྤྲ་བ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཁ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་དང་པོ་གཉིས་ནི་
 མདོ་ལས། ཆེ་དང་རྟོད་དང་རྣམ་ཤེས་གྱིས། །གང་ཆེ་ལུས་འདི་འདོར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་
 གསུངས་པས་གཟུགས་མེད་ན་ལུས་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་དེ་འདོར་བ་ག་ལ་ཡོད། པན་ཚུན་

བརྟེན་པའང་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཉིད་སྲིད་པས་འདོད་གཞུགས་ན་སྟོད་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

གསུམ་པ་ནི་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་མིང་གཞུགས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཀྱི་
གཞུགས་མེད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ནི་མིང་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིང་གཞུགས་ཐམས་ཅད་
ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མིང་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་སྟོན་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་ནམ་ཤེས་འགོ་འོང་བཀག་པ་ནི་
སྤང་པོ་བཞི་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་ནམ་ཤེས་འགོ་འོང་བཀག་པ་ཡིན་ཀྱི་
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་ཚོགས་པ་མེད་པར་བཀག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆེ་སྡེ་མ་ནས་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་འདིར་སྟེ་བ་ནི་འོང་བ་ཡིན་ལ།
བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་འདི་ནས་ཕྱི་མར་སྟེ་བ་ནི་འགོ་བཤོ། །གལ་ཏེ་གཞུགས་མེད་ན་
གཞུགས་རུང་ཟད་ཡོད་པར་འདོད་ན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་ལྷན་ངག་
གི་སྟོམ་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྟེན་ལྷན་ངག་མེད་པར་དེ་དག་
གི་སྟོམ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་པ་ནི་འབྲུང་འཁྱར་ཡིན་ན་གཞུགས་མེད་ན་རྟེན་
འབྲུང་བ་མེད་པས་འབྲས་བུ་འབྲུང་འཁྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་དཔེར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲུང་བ་མེད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་འབྲུང་ཁྱར་
ཀྱི་གཞུགས་ཡོད་པ་ལྟར་གཞུགས་མེད་རང་ས་ན་འབྲུང་བ་མེད་ཀྱང་གཞུགས་ཀྱི་འབྲུང་བ་
རྒྱར་བྱས་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། ཟག་མེད་
ལ་འབྲུང་བ་མེད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་གང་དུ་སྟེས་པ་དེ་ན་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་
ཀྱི་འབྲུང་བ་རྒྱར་བྱས་ནས་སྟེ་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷན་དང་དབང་པོ་དང་གནས་དང་ཡུལ་ནམས་ཡོད་ན་ནི་

དི་ལྟར་གཞུགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཙམ་གྱི་གཞུགས་
 ཤིག་ཡོད་པས་བོངས་ཆོད་ཆུང་བའི་ཕྱིར་གཞུགས་མེད་ན་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
 འདོད་ན་ནི་ཆུའི་སྐྱེ་བོ་སྤྲ་མོའི་གཞུགས་ལྟར་མི་སྣང་བ་དག་ཀྱང་གཞུགས་མེད་དུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་ཅེ་བའང་སེམས་མེད་པར་དི་ལྟར་མི་འགྱུར། སྲིད་ཅེ་བ་
 དེ་ཁོ་ན་གཞུགས་མེད་དུ་དི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཆ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་
 ཏེ་གཞུགས་དང་བའི་ཕྱིར་གཞུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་དང་བའི་ཕྱིར་རྗོ་རྗེའི་རི་ལའང་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་འགོ་བས་གཞུགས་ན་སྦྱོད་པ་དང་སྲིད་པ་བར་མའང་གཞུགས་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་གང་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་དང་བ་གཞན་མེད་པ་ཞིག་གཞུགས་མེད་ཡིན་
 བོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྟོམས་འདུག་གིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཆེས་
 མཆོག་ཏུ་དང་བས་སྲིད་ཅེ་བ་ཁོ་ན་གཞུགས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་གཞུགས་མེད་
 བ་གཞུགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་དང་བས་ས་འོག་མའི་དབང་པོས་གཞུང་བར་མི་རྩལ་པས་
 གཞུགས་མེད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེས་པའི་གཞུགས་ཀྱང་
 གཞུགས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བོང་མ་བོང་མའི་གཞུགས་ནམས་དང་བས་འོག་མ་འོག་མའི་
 དབང་པོས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་འདོད་ཁམས་ཡིན་ལ། གཞུགས་
 གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་གཞུགས་ཁམས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནི་དོན་དང་མཐུན་པ་
 ཡིན་གྱི་གཞུགས་མེད་ཅེས་པའི་མིང་ནི་འདོད་རྒྱལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་གཉིས་དོན་
 མཐུན་ཡིན་ལ་བྱི་མ་འདོད་རྒྱལ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད། བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་
 ཀྱང་གཞུགས་མེད་པ་ནམས་ནི་གཞུགས་ནམས་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་

དང་། ལྷང་བར་མ་ལས། གཞུགས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞི་བ་གང་དག་གཞུགས་
རྣམས་ལས་འདས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་བདུན་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་དག་
ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་
པར་འདས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་སྟོམས་འདུག་ལ་གཞུགས་བཀག་ནས་འབྲས་བུ་
སྟེ་བ་ལའང་གཞུགས་དགག་པ་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞུགས་མེད་པ་ན་གཞུགས་མེད་དོ།

གཞུགས་མེད་པ་ན་གཞུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཀལ་ཏེ་ཡོད་ན་ངི་ལྟར་
གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེས་རང་གི་ཕྱོགས་གཞུང་འདུགས་པར་བྱེད་དེ། (དེ་
གཞུགས་དེ་ནི་མདོ་སྟེ་བ་སེམས་ལ་གཞུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྟེ་བར་འདོད། བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་གཞུགས་མེད་
ཏུ་སྟེས་པ་དག་གཞུགས་ཀྱི་སེམས་མདོན་ཏུ་གྱུར་ན་དེའི་འཆི་ལྟས་ཀྱང་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། རྣམ་སྟིན་དང་སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི་འདས་པའི་གཞུགས་རྟེན་གྱི་ཏུ་འདོད་དོ།)

འོ་ན་གཞུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཁམས་འོག་མར་སྟེས་པ་དག་ལ་ངི་ལྟར་
གཞུགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་གཞུགས་མེད་ཅིང་གཞུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་
གཞུགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཞུགས་ནི་སེམས་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར།

དེའི་ཆེ་གཞུགས་ནི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སེམས་ལས་
སྟེ་བར་འགྱུར་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ནི་འདོད་གཞུགས་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བཞི་ཉིད་

ཡིན་ནོ། ཉེདི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པ་ལུས་སེམས་པན་ཚུན་ས་བོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྱ་བ་གནས་སྐབས་དེདི་གཟུགས་འདས་པའི་གཟུགས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཚུར་རོལ་མངོས་པ་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་
ནི་ད་ལྟར་བའི་གཟུགས་ཡོད་བཞིན་དུ་འདས་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་
པ་ནི་གཟུགས་རྣམས་སུ་མེད་པར་འདོད་པས་དེདི་རྒྱ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་བཞིདི་སྐྱེའི་དོན་ནི་

ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་མཁའ་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་དེ་ལྟར།

སྦྱོར་ཕྱིར་དམན་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་
པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་མིང་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའམ། འོ་ན་ཏེ་སྦྱོར་བའི་མིང་གིས་བཏགས་
ཤེ་ན། སྦྱོར་བའི་མིང་གིས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་
བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་དེ་སྐྱད་བཞིན་གྱི་གཞན་ན་ནི་ཅི་རིགས་
པར་ཆོས་གཞན་དག་ལའང་དམིགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་འདུ་ཤེས་རྒྱུད་ཞིང་མི་གསལ་བས་
དམན་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། འདུ་ཤེས་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདུ་
ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞིན་དོ། །སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་དེ་བས་མཐོ་བའི་ས་མེད་
པས་སྤྱིད་ཅེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཡང་ན་སྦྱོར་བའི་ཆོ་འདུ་ཤེས་ནི་ནད་དོ། །འབྲས་སོ། །བྱག་
རྩའོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ལའང་སྦྱོན་དུ་ལྟ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་

པའོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་མེད་པའང་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་
འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་འདི་ནི་ཞི་བ་དང་གྲོ་མོ་པའོ་ཞེས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་
རྟེན་ཏུ་བརྗོད་དོ།

དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་སྟོམས་འདུག་དངོས་གཞིའི་རྣམས། རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་རྣམ་པ་གསུམ།

རོ་མུང་ལྷན་དང་དག་པ་དང་། ཟག་མེད་བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །

རོ་མུང་མཚུངས་ལྷན་སྐྱེད་བཅས་སོ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །

དག་པ་དེ་ནི་དེས་མུང་བྱ། ཟག་མེད་འཛིག་རྟེན་འདས་པའོ། །

གོང་ཏུ་སྟོས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་
གཟུགས་མེད་བཞི་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་དངོས་གཞིའི་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ལ།
(འདིས་ཡན་ལག་དང་ཉེར་བསྟོགས་དང་བྱད་པར་ཅན་མ་བསྟན་པར་འདོད་དོ།) བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་སྤྱིད་
ཅེ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རོ་མུང་བ་དང་མཚུངས་པར་
ལྷན་པ་དང་། དག་པ་པ་དང་། ཟད་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྤྱིད་ཅེ་ནི་རོ་མུང་
ལྷན་དང་དག་པ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དམན་ཞིང་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་དེ་ལ་
འཕགས་པའི་ལམ་མི་རྟེན་པས་ཟག་མེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རོ་མུང་ལྷན་ནི་མཚུངས་

ལྷན་གྱི་གྲོགས་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགོ་
བའི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རོ་མུང་ལྷན་དེས་ཅི་ཞིག་རོ་མུང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། དག་པ་པ་དེ་ནི་རོ་མུང་ལྷན་
དེས་རོ་མུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་པ་འདི་ནི་བཟང་ངོ་ཞེས་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རོ་མུང་ལྷན་ནི་བསམ་གཏན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ་པ་ལས་
ལངས་པ་དང་རོ་མུང་ལྷན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་
པ་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྲིད་བཅས་ཁོ་ན་རོ་མུང་ལྷན་དུ་བཤད་པ་
ནི་དེ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་པས་དེ་ལས་ངེས་པར་མ་བྱུང་ན་གོང་མར་འགྱུར་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམས་འཇུག་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ།

ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་དོན་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
གཟུགས་མེད་ལ་ཡན་ལག་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཅི་བསམ་གཏན་ལྟར་གཟུགས་མེད་པ་དག་
ལའང་ཡན་ལག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། འགྲེལ་པ་ལས། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྩིས་དེ་དག་
ལས་བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་
ན་ནི་ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་
ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་
གང་སྤེལ་གྱི་ཁྱི་ཀ་ལས་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དང་གང་ན་རྒྱ་
བ་རགས་པ་དེ་དག་ནི་དེར་ཡན་ལག་དུ་བཞག་ན་གཟུགས་མེད་ན་ནི་ཉི་བར་ཞི་བ་ལྷག་པས་

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་དག་རྒྱ་བ་ཞན་པས་དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་སྲིད་
པས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་དག་ན་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་འགའ་ཡང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
པས་གཟུགས་མེད་དུ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེས་གང་
དུ་སེམས་བྱུང་ཆར་ཕྱིན་པར་འགག་པ་དེར་ཡན་ལག་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་
ནི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་འགག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པར་རྟོག་དཔྱད་དང་། གསུམ་
པར་དགའ་བ་དང་། བཞི་པར་ནི་བདེ་བ་འགག་ལ། དེ་མཉམ་ཆད་ན་ནི་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་ཆར་
ཕྱིན་པར་འགག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་མ་གཏོགས་པ་ལ་
ཡན་ལག་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེས་ནི་གཟུགས་མེད་པ་དག་
བཏང་སྟོམས་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་སྒྲུལ་མ་སྒྲོམ་ལས་བྱས་པའི་
རས་ལྟར་སེམས་ཞི་མ་ཞིའི་བྱུང་པར་གོང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱང་ཉི་ནི་གཟུགས་མེད་བཞི་
པོ་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་ཡན་ལག་བཞི་བཞི་དང་ལྡན་
ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་ནི་བསྟོམས་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ལས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ཀྱང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་རྟོག་དཔྱད་དང་ཅེ་གཅིག་
པའི་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་དཔྱད་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ཡན་
ལག་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་
ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གང་དག་བསམ་གཏན་སྒྲུལ་མ་ལ་ཡོད་པ་ཕྱི་མས་སྤངས་ཤིང་བོར་བ་དེ་དག་
ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲུལ་མ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མས་བོར་བ་མེད་

པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཤད་དེ། འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་
པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་བོར་ནས་གཉིས་པར་བཞག་ལ། དང་པོའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་
གཉིས་པའི་དགའ་བ་དང་གསུམ་བོར་ནས་གསུམ་པ་དང་། དེ་གསུམ་དང་གསུམ་པའི་
བདེ་བ་དང་བཞི་བོར་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཀྱང་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉིང་ངེ་འཇིན་
སྟོམས་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནར་བཞག་སྟེ། ཡན་ལག་དེ་དག་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆེས་ཕན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་
ལ་རྟོག་དཔྱད་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛོག་པར་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་དག་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་ཉི་བར་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་
ཁུ་མོད་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བས་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པས་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཆེས་
ཕན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་རྒྱད་དུ་རྒྱུ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་
དཔོན་རྣམས་ནི་ངེ་སྟེད་མངོན་པ་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ནི་དབྱད་པར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་རྗེ་ཀ་བྱེད་དག་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོད་སྟོད་པའི་ས་མཐོང་བས་
དབྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེར་བལྟ་བར་ཁྱུངས་འབྱིན་པ་ཡིན་པས་
དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་དག་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་
དཔྱད་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་སོ་སོར་གཉེན་པོ་དང་ཕན་ཡོན་དང་དེ་
གཉིས་ཀའི་རྟོན་ནམ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་

བྱས་ཏེ་གྲངས་ངེས་བསམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སླ་བ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་གཞན་དག་
ནི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། སློབ་དཔོན་ནི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་
ཟུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་ཅེས་བཞེད་པ་ལྟར་ཆོགས་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ།

དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱོད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཏིང་འཛིན་རྣམས། །

བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་རྟོ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་འཛེ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་བས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་
པ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་སྤངས་ནས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་འཛོམ་
པས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡེ་མ་
དེ་དག་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་ཀའི་རྟོག་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་དང་པོའི་རྟོག་དཔྱོད་
སྤྲོད་བས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། པན་ཡོན་དང་གནས་སམ་རྟོག་གྱི་ཡན་
ལག་ནི་སྡེ་མ་ལྟར་དགའ་བ་དང་སོགས་པས་གཟུང་བ་བདེ་བ་གཉིས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་། །བླ་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འོག་སའི་དགའ་བ་
སྟོང་བས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དགའ་བ་ལ་ཚུལ་བ་མེད་བས་དམིགས་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་
མཆན་ཉིད་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་མི་བཟེད་པའི་བླ་བ་
དང་མི་བཟེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གསུམ་དང་པན་ཡོན་དང་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བདེ་བ་
དང་སེམས་གནས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །སེམས་གནས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པར་ལམ་
གྱི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་སེམས་གནས་པ་དང་།
ཡང་དག་པར་གནས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

མཐའ་ན་བཞི་བླ་བཏང་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྟུག་མིན་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །

བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་པ་ན་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
འོག་སའི་བདེ་བ་སྟོང་བས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀའང་ས་འོག་མའི་སྟོན་བརྒྱད་
དང་བྲལ་བས་བླ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
གཉིས་དང་། པན་ཡོན་དང་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བདེ་བ་ཡང་མིན་སྟུག་
བསྐྱལ་ཡང་མིན་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དོ། (འདི་དག་གི་གཉེན་པོ་ནི་
ཐག་སྤིང་གི་གཉེན་པོར་འདོད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ།)

རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཆོལ་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཆལ་

བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ལྷ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་རྩོགས་པ་དང་ལྷ་ཡིན་
ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་རྩོགས་པ་དང་བཞིའོ། །བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
འདོད་ཆགས་དང་། བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་རྩོལ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་རྩོགས་པ་
དང་ལྷ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པ་ལྷ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྟོམས་གསུམ་
ཡིན་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲོས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་མ་བསྟན་
པར་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པ་ལྷ་སྤོང་བ་གཉེན་པོ་འང་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་
དང་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡིན་ཡང་སེམས་དགའ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་
དགྲིས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རང་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་འཁྲུག་པ་ཞི་བས་ནང་
རབ་ཏུ་དང་བའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། དེས་ན་འདིའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་དྲན་པ་དང་
ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་
དགའ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་དང་དྲན་ཤེས་བཞིན་
གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་
གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསམ་གཏན་དེ་དག་ཡན་ལག་ལྷ་པ་དང་བཞི་པར་བཞག་
ལ། བསམ་གཏན་བཞིའི་བྱད་པར་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་
སུ་རྩོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ནི་པན་འདོགས་པ་ཡོངས་
སུ་རྩོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

རྫས་སུ་བརྩ་གཅིག་དང་པོ་ན། །འཁོར་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །

བཙེ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ནི་བརྩ་གཅིག་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་། གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་
དང་གསུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
ནམས་སོ། །ཁག་ཏེ་རྟོག་དཔྱད་དང་བླན་པ་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་སེམས་བདེ་
དང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནམས་ནི་རྫས་རེ་རེ་ཞིང་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་མོད་གྱི་བསམ་གཏན་
སྔ་མ་གཉིས་གྱི་བདེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ས་དེ་གཉིས་ན་
དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་སེམས་གྱི་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷས་
གྱི་བདེ་བ་འང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་
སྟོན་ལའི་ནམ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནམ་པར་གཡེང་བ་
ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་རྫས་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་པར་འགྱུར་
ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་བགྱངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་བགྱངས་ཀྱང་རྫས་གཞན་
ཏུ་བགྱང་ན་གཉིས་པའི་བདེ་བ་འང་རྫས་གཞན་ཏུ་བགྱང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་སེམས་བདེ་(ཡིན་པས་ཆོར་བ་
)ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ན་ནི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པའི་སེམས་
ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་སྔ་མ་གཉིས་ན་ནི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་མི་སྲིད་དེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་ལྷས་སེམས་གྱི་ཆོར་བ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་

ལ་ལྷས་ཚོར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་པར་ཁྱགས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཚོར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དགའ་བ་ཞེས་བགྲངས་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་
ལྡེ་ཞེས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོབ་བ་རྣམས་
འདོད་དོ།

དཔེས་སྟོན་པ་ན་རེ་བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་བརྩན་པས་
ཚོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཟོ་ཆུན་འབྱུང་མོ་ལྟར་མིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
པ་འོག་ནས་གོང་དུ་འབྲེན་ཏོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་འདོད་པ་ནི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནི་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱི་ཀར་
བཤད་ཅིང་། བསམ་གཏན་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་སྟོན་པ་ན་
དེ་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་བཏང་སྟོམས་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
དུ་གནས་ཤིང་བདེ་བ་ལྷས་ཀྱི་ཚྭ་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷས་བདེ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ས་པའང་ཡོད་པས་
དེས་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་ནའང་ལྷས་བདེ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་ལམ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། བདེ་བའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། བདེ་བ་ཚྭ་
བར་འཁྱར་བའི་རིག་པས་རིག་པ་ལ་ལྷས་ཀྱི་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཚོར་བའི་
རྣམ་པ་བདེ་བ་སེམ་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྡེ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ལྷས་ཀྱི་
ཚོར་བ་ཞེས་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོ་

བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་ཁྱོང་ལ་ཞེས་རང་གི་སྐྱས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བདེ་བ་ཡིད་ཀྱིས་ཁྱོང་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོག་གི་ལུས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་སྔ་མ་གཉིས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་བས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལའང་ཡན་ལག་བདེ་བ་སྟོས་པར་འགྱུར་ན་དེར་མ་སྟོས་པས་ན་དང་པོ་གསུམ་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པས་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་ཀྱི་བཞི་པ་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པས་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཤད་དོ།

གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་མཐུན་པས་བདེ་བར་བཤད་ཀྱི་བཞི་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་མི་མཐུན་པས་བདེ་བར་མ་བཤད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་མཐུན་པས་གསུམ་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་བར་མ་བཤད། གལ་ཏེ་བདེ་བའི་ཆོར་བ་དང་མཐུན་མོད་ཀྱི་ལས་སུ་རུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བཅོམ་པས་དེར་བདེ་བར་མ་བཤད་དོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བས་གསུམ་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ནས་དེ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་སྔ་མ་གཉིས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཁོ་ན་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་གི་ཆེ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་ཉེ་བར་སྦྱད་པའི་ཡིད་བདེ་གཉིས་དང་། མི་དགོ་བ་ཉེ་བར་སྦྱད་པའི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སྟེ་ཆོས་ལྔ་ནི་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ལྔ་པོ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བདེ་བ་དང་

ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་བསྟོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བདེ་
བ་ཐ་དད་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུངས་ཀྱང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན་ལྷན་མི་རུང་ཞིང་ཐ་
དད་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་གྱི་བདེ་བ་ལུས་བདེར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་སྟོམས་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཡེང་བའི་ཕྱིར་ཁ་ཕྱིར་ལྟ་ཡིན་པས་མཉམ་
གཞག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་ལ། གལ་ཏེ་འབྱུང་ནའང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེངས་
པ་དང་ལུས་ཤེས་སྦྱེས་པས་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་ཉམས་པ་དང་། གནས་པ་ལས་ལངས་པར་
ཡང་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་བདེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་
ཏུ་མི་འཐད་ཅིང་། གཞན་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུས་
ཤེས་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རེག་བྱ་འཇིན་མི་རྣམས་པས་རེག་བྱ་དང་ལུས་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་ས་པ་
ཡིན་པས་འདོད་པའི་ལུས་དབང་གི་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་རེག་བྱ་འཇིན་པའི་ལུས་ཤེས་
སྦྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་མི་
རུང་བས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་རེག་བྱ་དང་ལུས་ཤེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་
པ་དེ་དག་མེད་དེ། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་བྱད་པར་ལས་སྦྱེས་པ་ཤིན་ཏུ་
སྦྱངས་པའི་རེག་བྱ་ཞེས་པ་ལུས་ཡང་ཞིང་ཟོ་མདོག་བདེ་བར་བྱེད་ཅིང་བདེ་བའི་ཆོར་བ་
དང་མཐུན་པའི་རླུང་གིས་ལུས་ལ་རྒྱས་ཤིང་བྲབ་པས་དེའི་མཐུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་རེག་
བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་སྦྱེས་པའི་ལུས་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་ནང་ཏུ་འབྱུང་བས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཉིང་ངེ་
འཇིན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྦྱེས་པ་ན་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ལངས་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིར་འདོད་པའི་ལུས་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་

དམིགས་པའི་ལུས་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱལ་པ་མེད་ཀྱང་། འདིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྟོབས་
བསྐྱེད་པའི་མཐུས་མཉམ་གཞག་གི་འདོད་པའི་ལུས་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་
སྦྱངས་པའི་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ལུས་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་བསྐྱེད་ཀྱས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གྱིས་ན་ལུས་བདེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འང་གྲུབ་ལ།
ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་རེག་བྱ་དང་ལུས་ཤེས་ཟག་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཉིད་དེ། ལམ་
ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མངོན་
པར་ཤེས་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་གང་
ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མངོན་པར་ཤེས་པ་
དང་། རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་
ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་
གང་ཞེ་ན། མིག་ངེ་སྟེད་པ་དང་གཟུགས་རྣམས་ངེ་སྟེད་པ་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ངེ་སྟེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་ལུས་ངེ་སྟེད་པ་དང་རེག་བྱ་རྣམས་ངེ་སྟེད་པ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ངེ་སྟེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་ཁམས་བཙེ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཁོ་
ནར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དཔེས་སྟོན་པ་ན་རེ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་རེག་
བྱ་དང་ལུས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་ལུས་ཤེས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །

བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་རྒྱ་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་འཁྲུག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དང་པོས་འདོད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
མ་ཟད་འདིས་མཉམ་གཞག་གི་ས་དང་པོ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་
པའི་དད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐལ་ལྷན་བྱུང་པར་ཅན་ན་རེ་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྟོག་
དཔྱད་ཞི་བ་ཅུ་ནང་རབ་རྟུ་དང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་དཔྱད་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་
ལ་སོགས་པའང་སེམས་ལས་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཡང་གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་སྡུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགའ་བ་ཡིད་བདེར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་
ཏེ། རྩེ་པ་གཞན་དག་དགའ་བ་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་གཞན་ (ཡིད་ཀྱིས་པ་ཁོ་ན་) ཡིན་ལ་ཡིད་
བདེ་བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་གྱི་འང་བདེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་གྱི་
བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་སྡུ་མ་གཉིས་
ན་ནི་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཉེ་བར་མ་ཞི་བས་དགའ་བ་ཁོ་ན་ཡིད་
བདེ་བ་ཡིན་ལ།

ལྷང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །

གསུམ་པ་ནི་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཉེ་བར་ཞི་བས་སེམས་
བདེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་ཡིད་བདེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཡན་ལག་ལས་ངེས་འབྱུང་ཡིན་
པས་རྣམ་པར་བསྐྱུར་བའི་མདོ་ལས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཀའ་སྦྱལ་ནས། འདིར་
འདིའི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེས་པ་མ་ལྟས་པར་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། བསམ་
གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། དེ་འདོད་པས་དབེན་སྟོན་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
ཀྱིས་དབེན་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་

དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནས་
 བར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉེ་བར་ཞི་ནས་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་
 གཅིག་ཏུ་རྒྱར་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དབྱེད་པ་མེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་
 དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བ་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དྲན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་ཏུ་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་
 ཏེ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་ཁྱོང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་བ་
 ལ་རྣམ་པར་སྟོད་པ་བཏང་སྟོམས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་སྤྱད་བསྤུལ་བ་ཡང་སྤངས་
 ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་རྒྱབ་པས་བདེ་བ་ཡང་མེད་སྤྱད་བསྤུལ་
 བ་ཡང་མེད་པ་བཏང་སྟོམས་དང་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉེ་
 བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་ལུང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གསུམ་པར་ཡིད་བདེ་འགག་ཅིང་
 བཞི་པར་བདེ་བ་དེ་མ་ཐག་པ་སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེ་ནི་སྤྲ་མ་(བསམ་གཏན་) གསུམ་པ་
 ནས་སྤངས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།། (དགའ་བདེ་གཉིས་ཚེར་བ་བདེ་བར་འདྲ་ཡང་དགའ་བས་སེམས་
 མ་ཞི་བར་བྱེད་ལ། ཞི་བར་རྒྱར་པའི་ཆོས་གཞན་ཐོབ་ན་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཚེར་བ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ།) དེས་
 ན་བསམ་གཏན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་ཡིད་བདེ་ནི་དགའ་བ་
 ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་ཉིད་བདེ་བར་བཞག་གོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་
 འདོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ཡིད་བདེ་ནི་ཡིད་དགའ་བ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་ལ་བདེ་བ་ཡན་
 ལག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ལུས་བདེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་
 བ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། བཞི་པ་ལ་ནི་དེ་ཡང་སྤངས་པར་འདོད་དོ།།

ཅི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ལའང་སྤར་བཤད་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ཡོད་ལ་ཁ་ཅིག་མེད་དེ།

ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་བློ་བྱ་དང་། །

བཏང་སྟོམས་བློ་བྱ་པ་དག་པ་མེད། །ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་བཏང་སྟོམས། །

འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་དེའི་ས་པའི་ཉོན་
མོངས་ལས་དབེན་བ་མ་ཡིན་(ཁིང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་) བས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་
དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་དེའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་བརྟོགས་
པས་རབ་ཏུ་མ་དང་བས་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་མེད་ལ། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་བདེ་བས་ཀྱན་ཏུ་མོངས་ཤིང་བསྐྱད་པས་ཤེས་བཞིན་དང་བློ་བྱ་པ་མེད་ཅིང་། (དགེ་བའི་
ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པས་བཏང་སྟོམས་ཀྱང་མེད་དོ།) བཞི་པ་ལ་ནི་དེའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ངི་མ་
ཅན་ཏུ་བྱས་པས་བཏང་སྟོམས་དང་བློ་བྱ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་དོ། །བྱབ་མཐའ་འཛིན་
པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་
སྦྱངས་པ་མེད་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ན་ནི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་མེད་དེ། དེ་དག་
ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ནི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་དགའ་བ་ནི་འདོད་པས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་
དགའ་བ་དང་། བློ་བྱ་དང་བ་ནི་རྟོག་དབྱེད་ཞི་བ་དང་། བློ་བྱ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཙམ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་འང་
ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ།

འོ་ན་ལྷགས་སྒྲ་མ་ལྟར་ན་(གཉིས་པའི་)ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་(གསུམ་པའི་)བཏང་
སྟོམས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་དག་དགེ་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མེད་པར་མ་
བཤད་ཀྱང་མེད་པར་བྱབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་དག་མེད་པར་མ་བཤད་པས་

ཡོད་དོ་ཞེས་ (གཉིས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། གསུམ་པའི་བཏང་སྟོམས་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་དགེ་བ་ཡིན་པས་མེད་
པར་འདོད་ལ་ཁ་ཅིག་མེད་པར་མ་བཤད་པས་ཡོད་པར་འདོད་དོ།)ཟེར་རོ། །

སྒྲིན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །

རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དབྱགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བར་མ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་
ནི་སྒྲིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཡོ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་སའི་སྒྲིན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ལ་སྒྲིན་བརྒྱད་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་དང་དབྱགས་རྩལ་པ་དང་འབྱུང་བ་དག་
སྟེ་གཉིས་དང་བདེ་བ་དང་། སོགས་པས་གཟུང་བ་སྦྱག་བསྐལ་དང་། ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་
མི་བདེ་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་
དང་གཉིས་པ་ནི་དགའ་བ་དང་། གསུམ་ནི་བདེ་བས་གཡོ་བས་སྒྲིན་དང་བཅས་ལ་བཞི་པ་
ནི་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུ་ཉི་ཉའི་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
ནི་དཔེར་ན་རླང་མེད་པའི་མར་མེ་རླང་གིས་མི་གཡོ་བ་དེ་དང་འབྲའོ་ཞེས་རླང་མེད་པའི་
མར་མེ་དཔེར་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

འོ་ན་སྔ་མ་གཉིས་ན་ཡིད་བདེ་དང་གསུམ་པ་ན་བདེ་བ་དང་། བཞི་པ་ན་བཏང་
སྟོམས་ཁོ་ན་ཡོད་པར་བཤད་ན་ཅི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་བདེ་བ་དང་
གཉིས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་གསུམ་པ་ན་བདེ་བ་དང་བཞི་པ་ན་ཡོད་པའི་
བཏང་སྟོམས་དེ་དག་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ན་འང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་ནི། ཡིད་བདེ་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་། །

བཏང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་བདེ་བ་དང་། །བཏང་སྟོམས་བཏང་སྟོམས་ཆོར་བ་ཡོད།།

བཞི་པ་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཞན་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་
བཞི་པོ་དག་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་མིག་ན་ལུས་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་བདེ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་བཞི་ཆར་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་
དང་། གཉིས་པ་ན་ནི་རྣམ་ཤེས་གཞན་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ནའི་བཏང་སྟོམས་དང་
ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པ་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་།
བཞི་པ་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །

གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
དང་རྟོག་དཔྱད་མེད་ན་གཞུགས་དང་སྦྲ་དང་རེག་བྱ་འཇིག་པ་དང་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་སྒྲོང་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྒྲོང་། །

གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཉོན་མོངས་མིན། །

གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་
པའང་མ་ཡིན་ལ་རང་གི་ས་པའང་མ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མ་གསུམ་པོ་དག་ན་ལུས་དང་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་
གསུམ་དང་ལུས་དང་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱན་སྒྲོང་རྟོག་དཔྱད་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་

ཤིང་རང་ས་ན་དེ་མེད་པས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ས་གོང་མ་པ་དག་འོག་སའི་སྐྱལ་
པ་སྐྱལ་པར་འདོད་པ་ན་འོག་སའི་སྐྱལ་སེམས་གོང་མའི་རྟོན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་འདོད་ལ། (དེས་ནས་དེས་བསྐྱས་པ་མེད་ཀྱི་རྟོན་དེ་ལ་ཡོད་ལ། དེས་བསྐྱང་བའི་ཆོས་
དེ་དག་ཀྱང་དང་པོའི་ས་པ་དང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱན་ཡིན་ནོ་གསུང་ངོ་།) དེ་ཡང་གོང་སར་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལུང་
མ་བསྐྱན་ཡིན་ཀྱི་དེ་དག་མི་དགོས་པའི་དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའམ།
ཡང་ན་དང་པོའི་དགེ་བ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་གཉིས་
པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་མི་གཉིས་བས་དེའི་རྒྱ་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་
མི་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་འཆད་དོ། །འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་(ཞིང་དང་པོའི་
དེ་དག་སྤངས་)པའི་ཕྱིར་རྟོན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ་སྐྱལ་པའི་སེམས་བཞིན་ནོ། །བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ལུང་མ་བསྐྱན་དེ་དག་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཡང་(མཐོང་ཐོས་སོགས་ལ།)དགོས་
པའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཡང་གུས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
བསམ་གཏན་བྱི་མ་གསུམ་ནའང་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་གསུམ་ག་ཡོད་པར་འདོད་དོ།

འཛོལ་པའི་ཚུལ།

བཞི་པ་འཛོལ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དག་པ་བ་ནི།

དེ་དང་མི་ལྡན་འདོད་ཆགས་བྲལ། །སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་འཛོལ། །

འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། གོང་ནས་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱར་
བ་དང་། ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་བཞིས་འཛོལ་བ་ལས་དག་པ་བ་དེ་དང་སྤར་གཏན་མི་

ལྷན་པ་ནི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པ་གོང་ས་ནས་
འོག་སར་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་པ་བ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་འཕྲོ་བ་གྱི།
སྲིད་ཅེ་ནི་དེ་བས་མཐོ་བའི་ས་མེད་ཅིང་འོག་ས་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ན་(རྒྱ་སྟོམས་འབྲུག་)དེ་སྤར་
ནས་ལྷན་པ་སྐྱེ་བས་གསར་འཕྲོ་བ་མེད་པས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནས་
འཕྲོ་བ་གྱི་སྐྱེ་བས་འཕྲོ་བ་པ་མེད་དོ། (འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཕྲོ་བ་དེ་ཡང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་
གཏོགས་སོ།)

དེ་ཡང་སྤར་མི་ལྷན་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་དག་པ་བ་དང་སྤར་ནས་ལྷན་པ་ནི་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་བསམ་གཏན་དག་པ་པ་ཆགས་བྲལ་དང་སྐྱེ་བས་མི་འཕྲོ་བ་གྱི་སྤྱིར་
བས་འཕྲོ་བ་ལ། གནས་པ་ཆ་མཐུན་ལས་ཉམས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་དང་། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉམས་པ་ལས་དང་པོའི་ཉམས་པའི་ཆ་
མཐུན་འཕྲོ་བ་པ་ལྟ་བུ་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་འཕྲོ་བ་པོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས།
བསམ་གཏན་དག་པ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བས་འདོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལས་
འཕྲོ་བ་པ་དང་འདོར་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉམས་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་ནི་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཕྲོ་བ་ལ།
ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོར་རོ། །ཆངས་པའི་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་འཕྲོ་བ་ལ། འདོད་པ་
ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་འདོར་རོ། །གོང་ནས་ཆངས་
པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་འཕྲོ་བ་ལ། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་འདོར་རོ་
ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །དེས་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ནི་དང་པོའི་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་འདོར་

༩། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་བཞིན་ནོ།

ཟག་མེད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡིས། །

གཉིས་པ་(བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་)སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ནི་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་
ལས་སྤར་མི་ལྡན་པ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིས་འཐོབ་ཅིང་(དེ་ཡང་ལམ་ནི་ཟག་
བཅས་ཟག་མེད་གང་གིས་བྲལ་ཡང་རུང་ངོ་། ཉེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཁོ་ན་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ནི་དངོས་གཞིས་
མ་བསྐྱས་བས་སོ།)སྤར་ནས་ཟག་མེད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་ཤེས་ལས་ཀྱང་
མི་སྟོབ་པ་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པ་འཐོབ་ལ། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་པོར་འཕོས་ན་རྣམས་
པོས་བསྐྱས་པའི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་འཐོབ་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་དེ་དག་སྟོན་
འགྲོས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་ཟག་མེད་
ཀྱི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་འཐོབ་ཀྱང་མཐར་ཀྱིས་པ་མི་སྦྱོགས་མེད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་
ངེས་པ་ལ་འཇུག་ན་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཐོབ་པར་མ་ངེས་པས་ངེས་
པ་ལ་འཇུག་པས་འཐོབ་པ་མ་བཤད་ཅིང་། མི་སྟོབ་པ་ཉམས་ན་སྟོབ་པས་བསྐྱས་པའི་
སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞི་འཐོབ་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཅམ་སྤར་ནས་
ལྡན་པས་གསར་ཐོབ་མེད་པས་ཉམས་པས་འཐོབ་པའང་མ་བཤད་ལ། (ས་དེ་དག་ཏུ་སྦྱིས་པའི་
བྱིས་པའང་ཟག་མེད་དང་ལྡན་པར་ཐལ་བས།) ཟག་མེད་ལ་སྦྱེ་བས་འཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ།

ཉོན་མོངས་ཅན་ཉམས་སྦྱེ་བ་ཡིས། །

གསུམ་པ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྤར་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་བསམ་གཏན་དང་
པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་འཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འཐོབ་པ་དང་སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་

པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནས་དང་པོ་སྐྱེས་ན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཅན་འཛོལ་
པ་ལྟ་བུ་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ཡིས་འཛོལ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་འདི་འོག་ནས་གོང་དུ་
སྐྱེ་བའམ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་མི་འཛོལ་སྟེ་འདི་སྤར་ནས་ལྷན་པས་སྦྱོར་བ་དང་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བས་འཛོལ་པ་ནི་མེད་དོ།

བྱད་པར་གྱི་ཆོས།

ལྷ་པ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་ནི་འོ་ན་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་དེ་དག་གང་གི་
མཇུག་དུ་དུ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེ་ན།

ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །

སྐྱེའོ་.....

ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་
དང་(བཅས་ན་)ལྷག་གི་ས་གཉིས་ཏེ་ས་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་དགེ་བ་(ཟག་བཅས་)ཟག་མེད་དང་།
(རང་དང་)འོག་མ་(གཉིས་ཏེ་ས་)གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དག་སྐྱེའོ།
།འདི་ཡང་སྦྱིར་བསྟན་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་མའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཟག་མེད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡང་
གོང་མའི་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
མཇུག་ཐོགས་སུ་དུག་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཆེ་རང་གི་ས་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྟོམས་འཇུག་
ལས་ལངས་པའི་ཆེ་རང་གི་ས་པའི་དག་པ་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་སྟེལ་ནས་ལྟར་བཞིན་

སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དག་པ་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་མ་
སྒྲེལ་བར་ལྷགས་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཐོད་ཀླལ་གྱི་སྒྱུར་བའི་ཆེ་མ་སྒྲེལ་བར་
ལྷགས་དང་མཐུན་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་དང་།
སྒྲེལ་ནས་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཐོད་ཀླལ་དངོས་བསམ་གཏན་གསུམ་
པའི་དག་པ་པ་དང་། མ་སྒྲེལ་བར་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་ན་ཉེ་བའི་སྒྱུར་བ་གསུམ་པའི་ཟག་
མེད་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁོང་འོག་གི་བཞི་པ་པན་ཆད་ནི་སྒྱེ་བ་མི་སྲིད་དེ་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་
ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་ན་ཟག་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་དགེ་བ་ཅུང་སྒྱེ་ཡང་
སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ནི་བརྒྱད་སྒྱེ་སྟེ། ཟུན་གྱི་
ཆེ་དང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་རིམ་པ་ལྟར་རང་གི་ས་པའི་ཟག་མེད་དག་པ་པ་དང་། མ་
སྒྲེལ་བར་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
ཟག་མེད་དང་། སྒྲེལ་ནས་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་
གསུམ་པའི་དག་པ་པ་དང་། མ་སྒྲེལ་བར་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་ན་ཉེ་སྒྱུར་བཞི་པའི་ཟག་
མེད་དང་སྒྲེལ་ན་ཐོད་ཀླལ་དངོས་བཞི་པའི་དག་པ་པ་དང་། ལྷན་དང་མི་མཐུན་པར་
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་མ་སྒྲེལ་ན་དང་པོའི་ཟག་མེད་དང་། སྒྲེལ་ན་དག་པ་པའང་སྒྱེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བརྒྱ་འབྱུང་
སྟེ། རང་སའི་གཉིས་དང་། བཞི་པའི་གཉིས་དང་། བཅ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་གྱི་
གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཉིས་དང་། ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་གསུམ་
པར་འགྲོ་བ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་བཞིན་དུ་

བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་བཅུ་བཅུ་
འབྱུང་བའང་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཟག་མེད་ཀྱི་
མཇུག་ཐོགས་སུ་ནི་དགྲ་འབྱུང་སྟེ་རང་སའི་གཉིས་དང་། ལྷགས་དང་མཐུན་པར་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཉིས་དང་། ལྷགས་དང་མཐུན་པར་རིས་
མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་ན་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་སྲིད་ཅེའི་དག་པ་པ་
ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ན་རྩ་བ་ཞན་པས་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པའི་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་།
ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནི་རང་ས་དང་འོག་ས་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དག་པ་པ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་། གོང་ས་སྲིད་ཅེའི་
དག་པ་པ་ཁོ་ན་དང་བདུན་འབྱུང་ངོ་། དེ་ཡང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ནི་གཟུགས་
མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གཟུགས་མེད་ལ་སྟོམས་པར་
མི་འཇུག་སྟེ། གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་། ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
དང་། འདོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

.....དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། །

ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་རང་དག་དང་། །ཉོན་མོངས་འོག་མའི་དག་གཅིག་ཀྱང་། །

སྟོམས་འཇུག་དག་པ་པ་ལས་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་སྐྱེ་བའང་དག་པ་པ་ཡི་
མཇུག་ཐོགས་སུ། ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །སྐྱེའོ་ཞེས་ངི་ལྟར་ཟག་མེད་ལས་ཏུ་
འབྱུང་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡོད་དེ། དག་པ་

པ་ལས་ནི་སྤར་འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་སྤེང་དུ་ལྷག་པར་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་
གཟུར་བའི་(ཆོའམ་རོ་མུང་བ་ན།) རང་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ཡང་
འབྱུང་གི་ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་འབྱུང་བ་མེད་དོ། སྟོམས་
འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ནི་གལ་ཏེ་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པས་ཟིན་ན་ལངས་པའི་ཆོ་
རང་སའི་དག་པ་པ་དང་། རྒྱན་གྱི་ཆོ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་དག་ཏུ་མ་
ཟད་རང་སའི་ཉོན་མོངས་དེས་གཟུར་བ་ལས་འོག་མའི་དག་པ་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་
བས་ལངས་པ་ན་ས་འོག་མའི་དག་པ་པ་(འམ་དགེ་བ་ལ་)གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་བསམ་གཏན་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྟེ་དེ་བས་ནི་འོག་
མ་བཟང་ངོ་ཞེས་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་སྟོན་དུ་ཤེས་ནས་འོག་མར་འཕོ་ན་ནི་དགེ་
བ་ལས་འཕོས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ཤེས་ན་ནི་དེ་ལས་ངེ་ལྟར་འོག་
མའི་དགེ་བར་འཕོ་ཞེ་ན། དང་པོ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་པས་
ནི་འོག་མའི་དག་པ་པ་བཟང་བས་གོང་མའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན་དེ་མ་ཐག་
ཏུ་འོག་མའི་དག་པ་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་གོང་མའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་མའི་དག་པ་པ་འབྱུང་སྟེ་དཔེར་ན་དུས་འདི་ཙམ་ན་
ལྷང་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་གཉིད་ལོག་པ་འདོད་པའི་དུས་སུ་སད་པར་འགྱུར་བ་
བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་འོག་ས་པའང་
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྟེའོ། །

འཆི་འཕོའི་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱན། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་མིན། །

དེ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དག་པ་པ་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཏུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་སྟེའི་གཞན་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་

མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཤད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་ནི་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་སྐྱེས་ཐོབ་
ཀྱི་དགོ་བ་མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དག་པ་པའི་མིང་ཐོབ་པས་སྟོམས་
འཇུག་དག་པ་པ་ལས་ནི་རང་ས་དང་གོང་འོག་གི་ས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱན་འབྱུང་བ་སྲིད་དེ། །འདི་ལྟར་བསམ་
གཏན་དང་པོ་པ་ལྟ་བུའི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་གནས་ཏེ་རང་ས་དང་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་
དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ལ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཆི་འཕོའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་
ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ནི་རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེའི་ས་གོང་མའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་བས་གོང་མ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་
གོང་མར་མི་སྐྱེ་བས་ན་དེས་དེར་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཅི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་གོང་འོག་
གི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ།

དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །

ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་པ། །

སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་པ་དེ་དག་ནི་ཉམས་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ། སོགས་པས་བསྟུས་པ་གནས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པ་བཞི་བཞི་པ་ཡིན་ལ།
སྲིད་ཅེ་ལ་ནི་གོང་ན་ས་གཞན་མེད་པས་བྱད་པར་གྱི་ཆ་མཐུན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་གསུམ་

ཡིན་ནོ། (མཐོང་ལམ་དང་མཐུན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་གཟུང་མེད་ན་མེད་དོ།) ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། (འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་)རང་གི་ས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ས་གོང་མའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། དེ་ལས་ཟག་མེད་སྐྱེ་བས་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བའང་དེ་དང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གནས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུང་མེད་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དག་པ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཉམས་ཆ་མཐུན་སོགས་མཐུག་ཐོཏ་སུ།གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག །

འོ་ན་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རྒྱན་གྱི་དུས་སུ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་རང་ཉིད་དང་། བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་གནས་པའི་ཆ་མཐུན་ཏེ་གཉིས་གཉིས་དང་། སོགས་པས་གཟུང་བ་གནས་པའི་ཆ་མཐུན་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། བྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། (འདི་ལས་ཉམས་ཀྱང་གནས་པ་མ་བཏང་ན་དེ་ཉིད་སྐྱེར་བའི་ཕྱིར་རོ།) ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཐུག་ཐོཏ་སུ་ཟག་མེད་འབྱུང་ཡང་དག་པ་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་གཅིག་ཕུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པ་པ་དང་གོང་སའི་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་འབྱུང་བ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་དང་གནས་པའི་ཆ་མཐུན་དང་བྱད་པར་གྱི་ཆ་མཐུན་དང་ངེས་

འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། (ཟག་མེད་ལས་ལྷང་བའི་ཆོ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གང་རུང་མཛོན་དུ་བྱེད་དོགས་ང་འོ།)

འོ་ན་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ངི་ལྟར་སྦྲེད་ཅེ་ན།

ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་པ་དང་། །གཅིག་ཀླུ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། །

རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཐོད་ཀླུ་གྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན། །

དེ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གང་ལ་སྟོམས་འཇུག་བྱ་བའི་གཞི་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་ཟག་བཅས་གྱི་ས་བརྒྱད་དང་ཟག་མེད་གྱི་ས་བདུན་ཉེ་དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ངི་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་དངོས་གཞི་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་རིང་བའི་སྦྱར་བ་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཐོག་མར་ཟག་བཅས་གྱི་ས་བརྒྱད་དང་ཟག་མེད་གྱི་ས་བདུན་པ་དང་རིས་མ་བོར་བར་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སོང་ཞིང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོངས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ཉེ་བའི་སྦྱར་བ་ནི་ཟག་བཅས་སུ་རིས་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པ་དང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་དང་། དེ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ས་རེ་རེ་ཀླུ་ནས་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་ཡར་སོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་སུ་རིས་མཐུན་པའི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་ཡང་ས་རེ་རེ་ཀླུ་ནས་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་མར་འོངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་དུ་རིས་

མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པ་དང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་དང་། དེ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་རེ་རེ་རྒྱལ་
ནས་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་ཡར་སོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་དུ་རིས་མཐུན་པའི་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འང་ས་རེ་རེ་རྒྱལ་ནས་ལྷགས་
དང་མི་མཐུན་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་མར་འོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་དང་ཟག་
མེད་དུ་རིས་མཐུན་པའི་ས་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་རྒྱལ་ནས་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་ཡར་སོང་
ཞིང་རིས་མཐུན་པའི་ས་རེ་རེ་རྒྱལ་ནས་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་མར་འོངས་པའི་སྟོན་ནས་
བྱང་བར་བྱས་ནས།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི་གང་གི་ཆེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་
མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་
ས་རེ་རེ་རྒྱལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
བར་དུ་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་རྒྱལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགོ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་
པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ཞིང་རིས་མི་མཐུན་པ་
གསུམ་པར་འགོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཟག་
བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ཞིང་
རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་རིས་མི་མཐུན་
པ་གསུམ་པར་འགོ་བ་སྟེ་སྟེལ་མར་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅུས་པ་དེའི་ཆེ་ཐོད་རྒྱལ་ཀྱི་སྟོམས་
འཇུག་དངོས་གཞི་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་

གཉིས་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་དང་། སྲིད་ཅེ་ནས་གཉིས་པའི་བར་དུ་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་
དང་མི་མཐུན་པར་ས་རེ་རེ་བཀལ་ནས་རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བའི་ཐོད་ཀྱིས་
ལ་སོགས་པའང་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཤིན་དུ་རིང་བའི་ཕྱིར་བཞི་པ་
ལ་ནི་སྟོམས་པར་མི་འདུག་གོ།

གསུམ་པ་རྟེན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོད་ཀྱིས་དེ་ཡང་སྟོ་གསལ་བས་སྤིང་གསུམ་གྱི་
སྒྲིས་པ་བྱུང་མེད་དང་།

བཞི་པ་གང་ཟག་ནི་མཐོང་ཐོབ་དབང་པོ་རྣེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་
ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དུས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡིན་
ཡང་དབང་པོ་རྟུལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བ་མ་ཡིན་པས་དུས་དང་མི་སྒྱུར་བར་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བ་(གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ།)ཁོ་ནས་སྦྱིད་པར་བྱེད་དེ།
མི་སྟོབ་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣེས་ཁོང་བསམ་གཏན་
དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ།(ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཟག་པ་བཅས་
མ་བཅས་གཉིས་ཀའོ།) སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐོད་ཀྱིས་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་སྟེ་
པས་འདོད་ལ། ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་སྟོད་ལྟར་ན་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས།
འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འདུག་དགྲར། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། འདོད་
པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། ཁཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཆམས་གཟུང་སྟེ། བཅིག་
དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། རྒྱག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་ནས། འགོག་པའི་བར་
དུ་མི་འདྲར་འགོ། ཐོད་ཀྱིས་ཀྱི་ནི་སྟོམས་འདུག་ཡིན། ཞེས་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་དོ།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད།

སྲིད་ཅེར་འཕགས་པའི་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །

ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ནི་
རང་གི་ས་པའི་ལུས་དང་འོག་སའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཅེརི་སྟོམས་འཇུག་
ནི་སྲིད་ཅེར་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ལ་འོག་མ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་
དུ་བྱེད་པ་(ཐོས་དགུ་པ་ཡིན་པ་) བས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་དང་པོ་རང་ས་དང་
འོག་མ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྐྱར་རོ།
(དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ནི་འབྲས་བྱ་རང་ས་དང་རྩ་འོག་ས་ལ་བརྟེན་པར་ངེས་སོ།)

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་སྟོམས་འཇུག་འོག་མ་མངོན་སུམ་དུ་མི་
བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་རང་ས་ན་མཆོག་ཡོད་པས་འོག་མའི་དམན་
པས་དགོས་པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱིར་བསྟན་ནས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་
ནི་སྲིད་པའི་ཚེ་མོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་པ་ནི་འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་ཅེརི་ཟག་པ་ཟད་པར་
བྱས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྲིད་ཅེ་རང་ས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཟག་མེད་དེ་ཡང་སྲིད་ཅེ་ལ་ཐག་ཉེ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་དང་པོའི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་མ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ནི་དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་པ་སྐྱབས་སུ་
བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དེ་དག་དམན་ཡང་རང་ས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཡང་སྟོམས་འདུག་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན།

སྲིད་བཅས་རང་གི་སྲིད་ལ་དམིགས། །བསམ་གཏན་དགེ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན།།

གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགེ་རྣམས་ཀྱི། །སྲོད་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན།།

སྲིད་པ་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྟོམས་འདུག་རྣམས་
ནི་རང་རང་གི་ས་པའི་སྲིད་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་
ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཞིང་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་(བའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡིན།)བས་འོག་ས་ལ་དམིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ། (དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྲིད་པ་སྦྱེ་ན་དེ་འདོད་
ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་ཐལ་བས་སོ།) ས་གང་གི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱས་པར་
འགྱུར་བས་གོང་འོག་རང་རང་གི་སྲིད་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ས་གོང་མ་ལའང་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་གོང་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ས་ཐ་དད་དུ་མ་
བཅད་པའི་ཕྱིར་ས་གཅིག་པའི་གནས་གཞན་བཞིན་ནོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གནས་གཞན་
གསུམ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་བརྒྱད་པོ་དག་ལྟག་འོག་དུ་འདུག་ཀྱང་ས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
འགྲུབ་བོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་འཆད་དོ། །ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
མེད་དོན་དུ་གཉེར་ན་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བསམ་གཏན་དགེ་བ་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་
ཡོད་དགུ་ཅོག་ཡིན་ཏེ། (དག་པས་གོང་མ་རྟོགས་ཡང་མངོན་ཤེས་མིན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་
དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི།)འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་
སེམས་ཉེ་བར་འདོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོན་གྱིས་འོག་སའི་ཟག་
བཅས་ལ་དམིགས་ཤིང་དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡོད་ལ་དངོས་གཞི་དགེ་བས་

ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་དང་འོག་སའི་འགོག་པ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཟག་མེད་འོག་
སའི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བདེན་དང་རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་དམིགས་
པས་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ལྟ་
བ་པ་ཡིན་པས་དངོས་གཞིས་ཀྱང་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་
པའི་དངོས་གཞི་དགེ་བ་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ནི་ས་འོག་མའི་ཟག་
བཅས་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོང་མ་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའང་སྲིད་ཅེད་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་
མེད་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་
པར་བྱའོ། (ཤུགས་ལ་འོག་ས་ལམ་ཟག་མེད་ལ་གོང་སའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དམིགས་པར་བསྟན་ནོ་དེ་ཡང་
ས་དགའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུའོ།)

ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས་༥སྤྱོད་ངོ་ཉེར་བསྒྲེགས་དག་པས་ཀྱང་༥

བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དག་པ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་
ཟག་པ་མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་རང་ས་དང་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་
གི་(དག་པ་པ་ནི༥)ཉེར་བསྒྲེགས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། (ཉོན་མོངས་
ཅན་ནི༥) སྲིད་པས་སྲིད་པ་ལས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བས་རང་སའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། འོག་སའི་དག་པ་པ་བས་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པས་(སྟན་མི་འབྱིན་པས༥)དམན་པས་ཁྱད་པར་ཅན་སྤང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ་དག་པ་པའི་དངོས་གཞིས་ཀྱང་འོག་ས་དང་རང་ས་དང་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
མི་སྤོང་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
གོང་ས་གོང་སའི་ཉེར་བསྒྲེགས་ནི་ས་འོག་མ་འོག་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱིས་

སྤོང་བར་མ་ཟད་(ཉེར་བསྟོགས་)དག་པ་པས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་ངོ་ཞེས་སྟུར་རོ།

ཉེར་བསྟོགས།

དུག་པ་ཉེར་བསྟོགས་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་ཉེར་བསྟོགས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད། དག་པ་བདེ་མིན་སྟུག་བསྟུལ་མིན།

སྟོམས་འདུག་དངོས་གཞི་(བརྒྱད་ཡོད་པས་)བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་གང་གིས་འདུག་
པའི་སྟུར་བ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་བརྒྱད་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་
འབྲལ་ལམ་མེད་པས་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བར་མི་རུས་
ལ་འདི་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ་བོར་སྤྱང་བ་
དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་གྱི་དག་པ་པ་ཁོ་ན་(ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་འོག་སའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། བྱི་མ་བདུན་མི་གསལ་བས་ཟག་མེད་མེད་དོ། །རྒྱ་མཉམ་གཞག་གི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་ཉོན་
མོངས་ཅན་མེད་པས། འབྲས་བུའི་དེ་དག་ཏུ་སྟེ་བ་ན་ཉིང་མཚམས་སྟུར་སེམས་ནི་རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་མཉམ་པར་
མ་བཞག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་སྟུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའོ།) མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་འབྱུང་
བ་དང་། འོག་ས་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་བྲལ་ན་དགའ་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་
ན་དེ་དག་ནི་འབད་དེ་བྱང་དགོས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། འོག་ས་
ལས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་བས་ཆོར་བའང་བདེ་བ་ཡང་མིན་སྟུག་བསྟུལ་ཡང་མིན་པ་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འབད་དེ་བྱང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། འོག་ས་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་
དང་མ་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དག་པ་པ་ཡིན་གྱི་རོ་
སྤྱང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ།

སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས་ནི་སྒྲོམས་འཇུག་དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་འཇུག་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་བདུན་བདུན་བཤད་དེ། དེ་ལས་འོག་མ་རྣམས་ཆེ་སྤང་ཞིང་སྤྱག་
བསྐལ་མང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རགས་སོགས་དང་གོང་མ་རྣམས་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་ཞི་
སོགས་སུ་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བྱ་དང་ཐོབ་བྱ་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་སྤང་བ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཐོས་བསམ་དང་འདྲེས་པ་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བྱ་དང་ཐོབ་བྱའི་སྒྱུར་བ་ཚུལ་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་གཅིག་པ་
ཞི་རགས་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་མོས་པ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་གསུམ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་། དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་རྒྱས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་གསུམ་སྤོང་བར་བྱེད་
པ་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་རྒྱ་དང་བྲལ་
བས་དེ་ཟད་མ་ཟད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲེ་བའི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཐོབ་པ་ལ་
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུང་གསུམ་ཡོད་པར་རྟོགས་ནས་རྒྱུང་གསུམ་སྤོང་ཞིང་
དངོས་གཞིའི་དངོས་རྒྱར་རྒྱར་པ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གོང་མའི་
དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ནི་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འང་དང་པོ་
དུག་སྒྱུར་བ་དང་བདུན་པ་ནི་དངོས་གཞིའོ། །དེ་ལྟར་གོང་མ་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་གོང་
མའི་ཉར་བསྐྱོགས་ཀྱིས་འོག་སའི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་ཅར་སྤངས་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་གོང་མ་
པའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་གང་ཞིག་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་མི་སྒྲོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དེས་དང་
པོའི་ཉར་བསྐྱོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་མཐའ་དག་སྤངས་པར་འགྱུར་ན་
བསྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པར་
འདོད་པ་ལ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་

སྤངས་པ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་འཕགས་པ་འང་ཁ་ཅིག་གསུམ། །

ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
མི་སྟོགས་མེད་ནི་དག་པ་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ། (འདི་
ནི་གསལ་བས་རང་འོག་གོང་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་ལོ།)བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
པ་དག་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེར་
བསྟོགས་གཞན་དག་ནི་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། འདིག་ཉེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་མི་བརྟེན་ཏོ། །

ཉེར་བསྟོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པ་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི་དག་བ་དག་པ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ཀར་བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་བརྒྱད་ཅར་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་པས་
ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཉིང་
མཆམས་སྒྱུར་སེམས་ཀྱང་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ཉེར་
བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི་མཉམ་པར་
གཞག་པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་དགག་གོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་(འདུན་བཟང་ནི་)བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་
སྟོགས་མེད་ནི་གསལ་བའི་ཕྱིར་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་དང་རོ་ཟུང་ལྷན་དང་གསུམ་ག་
ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ན་རེ་མི་སྟོགས་མེད་ནི་དངོས་གཞི་ལ་
སྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཟུང་ལྷན་གྱི་སྟོམས་འདུག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། (འདི་ལའང་ཉིང་

མཆིམས་སྒྱོར་སེམས་འདོད་ན་དེ་མིད་དོ།)

རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན། །རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་མིན།།

དེ་ནི་ཆངས་ཆེན་འབྲས་བྱ་ཅན། །

འོ་ན་ཉེར་བསྟོགས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། །བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ཞེས་ཀྱང་
འབྱུང་ན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཐ་དད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་
བའི་ལམ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་བྱད་
པར་དུ་འཕགས་པས་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བྱད་པར་
ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་(འབྲས་ལམ་མིན་གྱི་བྲལ་ཟེན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དབྱེ་ན།)དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་
དང་རྩ་བུ་ལྟ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ག་དང་། (མི་སྟོགས་མེད་དེ་ནི།) འབད་ནས་སྦྱིད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པས་ཆོར་བའང་བདེ་བ་ཡང་མིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་མིན་པ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་
མཚུངས་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་(བདེ་བ་དང་མི་ལྟ་བུ་པས་)ལམ་བསྦྱིད་དཀའ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་དངོས་
གཞི་ཙམ་དང་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཙམ་དང་ལྟ་བུའི་བྱད་པ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིད་གྱི་
གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་མེད་པས་དངོས་གཞི་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ།
།བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ཟག་བཅས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟོམས་ན་ཆངས་ཆེན་དུ་སྦྱོ་
བས་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟོགས་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པའི་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

བདུན་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།

མན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་བཅས་པ་ཡི། ཉིང་འཛིན་ཡན་ཆད་གཉིས་ཀ་མེད། །

ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་མདོ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་
པ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་
པ་ཅམ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་རྟོག་པ་ཅམ་ཞིག་བཀག་
པས་རྟོག་མེད་དཔྱད་ཅམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། བྱད་པར་ཅན་དེ་མན་ཆད་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་དང་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་གཉིས་ནི་རྟོག་པ་
དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བྱད་པར་ཅན་དེ་ཡན་ཆད་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་རྣམས་ནི་ས་དེ་བསྡུས་ཀྱི་རྟོག་
དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །

མཆན་མེད་ཞེ་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ།

འབྲུག་པའོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། ཉེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་།

དག་དང་བྱི་མ་མེད་དེ་དག བྱི་མེད་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་མོ།

ཡང་མདོ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོན་པ་མེད་

པ་དང་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཏོ་ཞེས་ཉིང་དེ་འཇིན་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་
ཡུལ་མུང་འདས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་ཡུལ་ལྟ་དང་པོ་མོ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་གསུམ་མམ་བཞིའི་མཆན་མ་(སྟེ་བརྟ་དང་)བྲལ་བས་མཆན་མེད་ཡིན་ལ། (འདིར་དབང་
པོ་རྣམས་མཆན་མར་མ་སྟོས་པ་ནི་དབང་པོ་ནི་ཡུལ་ལྟར་ཡིད་འཕྱོག་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་སོ།) དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡིན་པས་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ནི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་
ཞི་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཇིན་ནི་སྟོང་པའམ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་བདག་མེད་
པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུག་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། (འདི་ཡང་འཇིག་
ལྟའི་གཉེན་པོ་འོ།) སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ནི་ཡུལ་སྟོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་
ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པས་ཀྱང་
སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་དམིགས་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་མུང་འདས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན་དེ་
དག་གིས་མུང་འདས་ལས་ཡིད་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་ཀྱང་ཡིད་མི་འབྱུང་ལ་
འགོག་བདེན་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་མི་འབྱུང་གི་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་
དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོའི་ནང་ནས་ལམ་གྱི་
རྣམ་པ་བཞིའང་ལུང་བར་མ་ལས་རེ་ཞིག་སྤང་བྱ་ཡིན་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཚུ་ཀལ་
བའི་གཟིངས་ལྟར་ལྟག་མེད་ཏུ་འབྱུག་པ་ན་ངེས་པར་འདོར་བས་སྤང་བྱར་གསུངས་པས་
སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བྱི་མ་གཉིས་དང་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བྱུག་
པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཀུན་འབྱུང་
དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་རྣམ་པ་བརྟ་དང་མཚུངས་པས་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་
འཇིན་(ནི་སྟོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་)ནོ།

སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་སང་གི་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་
ནི་ཞི་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་དེ་
དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ལ་སྟོན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་མི་ཉག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་ཀུན་
འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་རྒྱག་ལྟན་ཏུ་བཤད་དོ། ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་ཟག་
བཅས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་པ་པ་དང་། (དེ་ཡང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་འཕགས་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལ་
ཅིག་གིས་བསྟུས་ལ།) འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ངི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ས་ནི་
དང་པོ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་གཅིག་ན་ཡོད་
ལ། གཉིས་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་འདོད་པ་དང་སྲིད་ཅེ་དང་བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་བདུན་མ་གཏོགས་པ་ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་
ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ངི་
མ་མེད་པ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱ་དང་དེར་འཇུག་པའི་སྟོ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།

སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ལ་སོགས། །གཞན་ཡང་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་མོ།

གཉིས་ནི་སྟོང་དང་མི་ཉག་པར། །མི་སྟོབ་པའི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན།

མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མེད་ནི། །ཞི་བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། །

ཡང་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། སོགས་
པས་གཟུང་བ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་
ཉིང་ངེ་འཇིན་ཏོ་ཞེས་སྤྲ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་གསུངས་ཏེ།
ངེ་མ་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དེ་སྟོན་ཅེས་

བྱའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་པར་ལྟར་མི་སྒྲོབ་པའི་སྟངས་པ་ཉིད་དང་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་བདག་འཛིན་དང་སྲིད་པའམ་དགའ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོབ་པའི་སྟངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟངས་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་མི་ཉག་པའོ་ཞེས་མི་ཉག་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྟངས་ཉིད་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལྟར་སྟངས་བདག་མེད་གཉིས་ཀར་མི་དམིགས་པར་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་དམིགས་ཤེ་ན། (སྟངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྟངས་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་)སྟངས་ཉིད་སྟངས་ཉིད་ནི། སྟངས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཡང་སྲུན་འབྲིན་པས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའོ། །སྟངས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟངས་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་སྟངས་ཉིད་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཁྱགས་པའི་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་དུ་ཁྱགས་པ་གྲོགས་དང་བྲལ་བ་ན་འགོན་པོ་ངོ་མི་ཤེས་པ་མཐོང་བས་ཀྱང་དགའ་ལ་གཅིག་ཕུ་ནི་གྲོགས་ཀྱིས་སྟངས་པས་མི་དགའ་བ་ལྟར་སྲིད་པ་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་ཡང་སྟངས་པར་མ་མཐོང་ན་དགའ་བར་འགྱུར་གྱི། སྟངས་པར་མཐོང་ན་མི་དགའ་ཞིང་སྟོ་བར་འགྱུར་བས་དེས་ན་སྟོ་བ་དང་མཐུན་པས་སྟངས་པའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་དམིགས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་དག་བདེན་པ་དང་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བར་ཕུག་གཉིས་སྤང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དམིགས་ཡུལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་རྩུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་བདེན་ཡིན་པས་སྲུན་

དབྱུང་བྱ་ཡིན་ལ་སྟན་དབྱུང་བྱ་དེ་ཉིད་སྟན་འབྱིན་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མི་སྟོབ་པའི་མཚན་མེད་
ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལ་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་མ་སྐྱེས་ན་མཚན་
མེད་གྱི་རྒྱན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལས། མཚན་མེད་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལ་ཟག་བཅས་
སམ་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་ན་མཚན་མེད་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་
འགག་པ་དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་གཉེན་པོས་བྲལ་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པ་ལ་མི་སྟོབ་
པའི་མཚན་མེད་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་གཉེན་པོས་
བྲལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉིས་ན་དམིགས་པ་མི་སྟོབ་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པས་ཟད་པ་སྟེ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་
ཁོ་ནར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འགོག་པ་དང་གྱ་ལྗོམ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་
པར་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་འགོག་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་འགོག་པ་དང་
སྟན་མོང་མ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པའི་འགོག་པར་དམིགས་ན་བརྟགས་མིན་རྟག་པ་སྟན་ཕྱུང་
བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྟན་ཕྱུང་ན་མཚན་མེད་སྟན་འབྱིན་བྱེད་སྟན་ཕྱུང་བས་སྟན་དབྱུང་
བྱའི་མཚན་མེད་སྟན་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གྱ་ལྗོམ་པ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ན་
བརྟགས་མིན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་ནས་
འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བ་ནི་ངེས་འབྱུང་ཡིན་ན་བརྟགས་མིན་ནི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་
གྱིས་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཟག་བཅས་མི་ནང་མི་གཡོ་ལ། ཉེར་བསྟོགས་བདུན་ནི་མ་གཏོགས་སོ།

ཉིང་ངེ་འཇིན་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཟག་མེད་འཕགས་ལམ་ལ་(ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བས་དེ་ལ།)མི་སྤང་གི་འདི་དག་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྤང་
མ་གསུམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྤང་བས་དོར་བྱ་ཉིད་དུ་ལྷ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་སུན་འབྱིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
ཞེས་ཀྱང་གྲག་གོ།

རྟེན་ནི་སློགས་ལ་བས་(སྤང་གསུམ་གྱི་)མིའི་ནང་ཁོ་ནར་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། (སྟེ་མིའི་
ལུས་ནི་ན་ཆས་འཆི་བ་ལ་སློགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ནད་ལ་སློགས་པ་དང་འབྲ་བར་འདུ་བྱེད་ཟག་མེད་འཇུག་པ་
ལ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་འདྲེན་ལ། ལྷ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སལ་ཆེར་ལུས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།) གང་
ཟག་ནི་དབང་པོ་རྣེས་དེ་སྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་
ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེའི་དབང་པོ་རྟུལ་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། (སློབ་པ་ནི་བྱ་བ་
ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་འཕགས་ལམ་ལ་མི་སྤང་ལ། དུས་ཀྱི་རྣམ་པོལ་ནི་འཕགས་ལམ་རྗེས་སུ་སྤང་བ་ལ་བཙོན་པས་
དེ་སུན་མི་འབྱིན་གོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་གསུམ་འདོད་པ་དང་བཅས་པ་ན་ཡོད།) བསྐྱེད་པར་
མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་དག་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བ་
དང་། ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མི་སློབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སློགས་པའི་ཉིང་ངེ་
འཇིན་དེ་དག་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉིང་ངེ་འཇིན་གཞན་དང་གཞན་དག་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་སྟེ་པས་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གོང་མ་པ་རྣམས་ནི་(རྣམ་སྤང་མངོན་
བྱང་ལས།)སེམས་ནི་རང་དངོས་མེད་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་སྤངས་ཕྱིར་དང་ཞེས་
འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱས་སྟོང་པ་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སློགས་པར་འདོད་ལ།
དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་སློགས་པའམ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སློགས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་དུ་འདོད་དོ། །

ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས་ནི་ཀྱན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་མེད་མཆན་མེད་ཀྱི་
ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་
པའི་སྟོམ་བྱུང་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་བྱུང་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་རིམ་པ་
ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སོགས་པ་དང་། ནམ་
པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་གྱི་ཉར་བསྟོགས་སུ་བདུན་མ་གཏོགས་ (ན་ཉར་བསྟོགས་བདུན་
གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་དམིགས་ནས་འོག་ས་སུན་འབྲིན་གྱི་འཕགས་ལམ་སུན་མི་འབྲིན་པས་སོ།) པ་འདོད་པ་
དང་བསམ་གཏན་གྱི་ས་རྒྱུག་དང་གཟུགས་མེད་པ་ས་བཞི་སྟེ་བརྟུ་གཅིག་ན་ཡོད་དོ།

དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། །བདེ་འགྱུར་ཉིང་འཇིན་སྟོམ་པ་ཡིན།

མིག་གི་མངོན་ཤེས་མཐོང་འགྱུར་འདོད། །

ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཇིན་བསྟོམ་པ་ནི་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། ཉིང་ངེ་
འཇིན་བསྟོམ་པ་ཀྱན་དུ་བསྟེན་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནས་ཉིང་ངེ་འཇིན་བསྟོམ་པ་ཀྱན་དུ་
བསྟེན་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའང་ཡོད། ཤེས་
རབ་རབ་དུ་ནམ་པར་འབྱེད་པར་འགྱུར་བའང་ཡོད། ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའང་ཡོད་
ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དགེ་(པ་དག་
པའམ་ཟག་པ་མེད།)བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འདོད་པ་ལས་

འདས་པའི་དང་པོ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཞན་དག་ཀྱང་མཐོང་
ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཡིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་གྱི་ཁྱེ་ཀ་ལས་ཀྱང་གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་མཐོང་
བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་དང་པོ་ཁོ་ན་དེར་བཤད་ཅེ་ན།
ནལ་འབྱོར་བ་ནི་འདོད་ཁམས་ཉིས་པ་མང་བ་ལས་འདས་པས་དེའི་བདེ་བས་སློ་ལྷག་པར་
ཡོངས་སུ་ཆིམ་པས་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་འབྲོག་དུ་ངལ་ཞིང་སྒོམ་པ་ཚུ་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་ཆིམ་
པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། བྱི་མ་ལ་བདེ་བ་ཚྱོད་བར་ངེས་པ་ནི་མེད་དེ། ཉམས་པ་དང་།
(དེ་སྤངས་ནས།) བྱི་མ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་
ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་བྱི་མ་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཟག་
མེད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྟའི་མིག་གི་
མངོན་ཤེས་དང་དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་
པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པར་འདོད་དོ། །སྐྱེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་
དང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཉིས་པར་
སྒྱུད་པ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ད་ལྟར་
གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ད་མིགས་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་
རྟོག་པ་མེད་པའོ།

འོ་ན་མདོ་ལས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཤེས་པ་མཐོང་འགྱུར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་
བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། མངོན་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་གིས་

བཏགས་པ་སྟེ་ལྷོང་ཀ་རྒྱུ་ནད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་ཤེས་རྣམ་
རྒྱུག་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། ། ཞེས་པས་(མངོན་ཤེས་)འདི་ནི་ཡིད་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་བསམ་གཏན་གྱིས་
བསྟུས་པ་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོམ་པ་དངོས་ཡིན་པས་མདོ་དང་
འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། རྗེ་ཀ་བྱེད་དག་ནི་ཕྱོགས་སྡེ་མ་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་
སེམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡིད་
བསྟོམ་པ་བཏགས་པ་བར་འདོད་ལ། ལྷགས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཡིན་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་དངོས་སུ་འདོད་པར་འཆད་དོ། །

སྟོར་བ་ལས་བྱུང་སྟོད་བྱེར་འགྱུར། ། རྗེ་རྟེན་སྟེན་བསམ་གཏན་མཐའི། །

གང་ཡིན་དེ་ཟག་ཟད་འགྱུར་བསྟོམ། །

སྟོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་མི་སྟུག་པ་དང་།
དབུགས་འབྱུང་རྩབ་བྲན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་།
ཟེལ་གཞོན་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་དང་། ཐོད་ཀྲལ་གྱི་
སྟོམས་འདུག་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་རྣམས་ལའང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོན་ཤེས་རབ་རབ་
ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
གོང་ནས་གོང་ཏུ་སྤུལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པས་བསྟུས་པའི་རྗེ་རྟེན་སྟེན་ཉིང་དེ་
འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེས་ཟག་པ་མ་ལྷས་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་

ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །(ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་ཏིང་ཡང་དེ་ཡིན་
མོད་ཀྱང་)

ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོ་འདི་དག་གྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་
ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ངེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གཟིགས་པའི་ཆེད་དུ་ཞིང་པའི་གྲོང་དུ་བྱོན་པ་ན་གིང་འཛམ་བུའི་དབང་
དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གིང་དབང་དུ་ཐུན་དང་པོ་ལ་
ལྟའི་བུའི་བདུད་བརྒྱལ་བའི་རྗེས་ལ་ལྟའི་སྤྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་
ཉམས་པར་གཟིགས་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲུང་ཐུན་ལ་བསམ་གཏན་
དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐུན་
གསུམ་པ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་ནས་
དེས་ཀྱན་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་
འཛིན་བཞི་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

ཆད་མེད་བཞི།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་དངོས་དང་། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་
བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་

ཆད་མེད་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་གཉིན་པོའི་ཕྱིར། །

ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་
འབྲུང་བའི་ཚད་མེད་པ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཏེ་རྣམ་
པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་བཞིར་ངེས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཞོད་སེམས་དང་། སོགས་པས་
བསྟུས་པ་རྣམ་པར་འཆོ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱན་སྦྱུང་ཆོགས་པ་ལ་མ་དགའ་བ་དང་།
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་མང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལྟར་མི་སྤྱད་
པས་ཀྱང་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་དང་འབྲིག་
པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་སྤྱད་པ་དང་བཏང་སྟོམས་སོ་ཞེས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་རྣམས་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ནི་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
མི་སྤྱད་པ་དང་། ཉེ་དུ་ལའང་འབྲེལ་མེད་ལྟར་སྟོམ་པས་ས་མ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་དུ་འདོད་
ཆགས་ཀྱིས་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ཞེ་སྤང་མེད་བྱམས་སྟིང་རྩེ་ཡང་། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །

བཏང་སྟོམས་མ་ཆགས་.....

ཚད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་བྱམས་
པ་ཡིན་ལ། སྟིང་རྩེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་བའོ། །གཞན་བདེ་བ་དང་
ལྡན་པར་ཤེས་ན་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ལ། བཏང་སྟོམས་ནི་མ་ཆགས་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའོ། །

འོ་ན་དེ་གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ངེ་ལྟར་འཇུར་ཞེ་ན། དེའི་སྤང་བྱའི་གཞོད་
སེམས་ནི་ཆགས་པས་དྲངས་པའི་གཞོད་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར་འཇུར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་

འདོད་ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་
སྤང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་རྩང་བས་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་བཞེད་དོ།
དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ནི་མི་གཟུང་གི་(བར་མ་གནས་པའི་)
མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་སོ་སོ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བརྟེན་པའོ།

.....རྣམ་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་བདེར་གྱུར་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། །

དགར་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུམ་པ།

དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་ཅིག སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ཀྱོལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པ་དང་། ཡིད་དགའ་བ་དང་
ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག ཉེ་རིང་དང་ཆགས་སྤང་མེད་པར་མཉམ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་དགེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟུག་བསྐྱེད་
ལ་སོགས་པ་ལ་བདེ་བའོ་སྟུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེད་
བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་
ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟ་ནའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་པར་མོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཟང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞོད་
སེམས་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་
ཕན་པར་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ལས། གཞན་ལ་གཅིག་

ཏུ་པན་པ་བདེ། །མི་པན་ཕྱིར་ན་ཅིག་ཤོས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀལ་ཏེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མོས་པའམ་འདུན་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ངེ་ལྟར་དེ་དག་གི་ནམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
བདེན་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདུན་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཞེ་སྤང་མེད་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ།

སྟོད་ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།

ཆད་མེད་པ་འདི་དག་གི་སྟོད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་པའི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། དེ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཁོན་
མེད་པ། འགྲན་ཆུ་མེད་པ། གཞོད་པ་མེད་པ། ཡངས་པ། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཆད་
མེད་པ། ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པ། རྩོགས་གཅིག་ཏུ་མོས་ཏེ་བྱབ་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་
ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བྱམས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
སེམས་ནི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་ཁོན་འཛིན་དང་། སྤག་དོག་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཁོན་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བས་ཡངས་པ་དང་། ས་གཟུགས་ན་སྟོད་
པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཆད་མེད་
པ་དང་། མི་མཐུན་རྩོགས་སྤངས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁོན་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་ཆོགས་གསུམ་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་གིས་རིམ་
པ་ལྟར་མི་མཐུན་རྩོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། ས་དང་། དམིགས་

པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱམས་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་གནས་རྟོགས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་གནས་པ་པོ་རྟོགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་ལོ། ཁོས་པ་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མོས་ཏེ་ལོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་མོས་པར་བྱེད་པས་བྱུང་པར་བྱས་ནས་སོ། །དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་པས་ན་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་ལོ། །དུས་ཡུན་རིང་པོར་རྗེས་སུ་འདུག་པས་ན་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་དོ།

དགའ་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གཞན་ནི་དུག་ན་ཁ་ཅིག་ལ། །

དེ་དག་གིས་ནི་དགའ་བ་ཆད་མེད་པ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྤྲུལ་གཉིས་ན་ཡོད་ལ། ཆད་མེད་པ་གཞན་གསུམ་ནི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མི་སྟོགས་མེད་ཀྱང་གསལ་བས་དངོས་གཞི་དང་འདྲ་བས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་དུག་ན་ཡོད་པར་ཁ་ཅིག་འདོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་ལྷ་ན་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་སྦྱོར་བའང་སྟོས་ཏེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་བཞི་དང་དངོས་གཞི་ལྷ་སྟེ་བརྩ་ན་ཡོད་པར་འདོད་དོ།

འོ་ན་གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་བཤད་པ་ཅི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྤྱོད་ངམ་ཞེ་ན།

དེ་ཡིས་མི་སྤྱོད་.....

ཆད་མེད་བཞི་པོ་དེ་ཡིས་གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མི་སྤྱོད་སྟེ། བསམ་

གཏན་དག་པ་པ་དངོས་གཞིའི་ས་པ་ཡིན་ལ། དག་པ་པའི་དངོས་གཞིས་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་མི་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། (སྤྱོད་ལམ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་།) དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ཡིན་པ་ལ་འདི་དག་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ཡིན་པ་
ལ་འདི་དག་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་
ཀྱང་། དྲམས་སོགས་སྤོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར་། ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆར་གཙོད་མིན།
ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྦྱོར་བས་གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞིས་སྤངས་པ་ཐག་སྲིང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞོད་སེམས་ལ་
སོགས་པའི་གཉེན་པོར་བཤད་དོ། །

ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་ནི་གལ་ཏེ་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ན་ནི་ཉེར་
བསྟོགས་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་(མགོ་མནན་པ་དེ་དག)འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ན་ནི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་(དངོས་སུ་ཆ་བ་ནས)སྤྱོད་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །(འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཏེ་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་དངོས་གཞིས་བསྟུས་པའི་ཆད་མེད་རྟེན་པའི་ཕྱིར་
གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྟོག་པས་ལྟན་གྱིས་ཀྱང་མི་ཇི་ལོ།)འོན་ཀྱང་དྲམས་སོགས་གསུམ་འདོད་
པ་དང་ཉེར་བསྟོགས་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི་སྦྱོར་བ་དང་དམིགས་རྣམ་དང་ངོ་བོ་
དངོས་གཞིའི་ཆད་མེད་དང་འབྲེལ་བ། དེ་དག་གི་སྦྱོར་བས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་
པར་མནན་ནས་སྤྱོད་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྱོད་ངོ་།

འདི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི་སྟོམ་པ་པོ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ན་རི་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
བདེ་བ་ཡོད་པའམ། གཞན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འཕགས་པ་
དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་མངའ་བར་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཅིག་ཅར་མོས་པར་བྱེད་
 གོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་
 མོས་པར་མི་རུས་ན་ནི་སེམས་ཅན་ལ་མཛའ་བོ་དང་། ཐ་མལ་པ་དང་། དག་བོའི་ཕྱོགས་
 གསུམ་དུ་དབྱེ་ཞིང་། མཛའ་བོའང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་གསུམ་དུ་བྱེ་ལ། དང་པོར་བསྐྱེད་སྒྲ་
 བས་མཛའ་བོ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་མོས་པར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་གསུམ་ག་
 ལ་བྱམས་པ་མཉམ་པོར་ཐོབ་ན་དེ་ནས་ཐ་མལ་པ་དང་། དེ་ནས་དག་བོའི་ཕྱོགས་ལའང་
 ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་
 བྱེད་ཅིང་གལ་ཏེ་དག་བོ་ཆེན་པོ་ལ་མཛའ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟར་བདེ་བར་མོས་པ་མི་ལྡོག་པར་
 གྱུར་ན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱིམ་དང་གྲོང་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་
 ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་བྱམས་པས་རྒྱས་ཤིང་
 ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་དགེ་ཙམ་ཆད་པ་དང་རང་རྒྱལ་ལའང་སྡོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་དེ་མ་ཡིན་
 པའི་དབང་གིས་རིམ་པ་ལྟར་ (རང་སངས་རྒྱས་) གཟུགས་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་
 པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བསམས་ན་
 བྱམས་པ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དེ་ནི་བྱམས་པ་ལྟར་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སྡོན་གྱི་བསོད་
 ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་སྣང་བའི་སྟོན་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་དུ་
 ཆད་པ་ལའང་ཡོན་ཏན་གཟུང་བར་རུས་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ལའང་སྐྱོན་གཟུང་བར་
 རུས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་རྣམ་པ་མང་པོའི་
 ཆུ་བོར་བྱིང་ཞིང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་འདི་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ལྟར་དུ་
 ཐར་པ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་མོས་པས་སྟོང་

ཇི་དང་དགའ་བ་ལའང་སྟོམ་པར་བྱེད་ལ། བཏང་སྟོམས་ནི་དང་པོ་ཐ་མལ་པའི་ཕྱོགས་ལ་
བརྩམས་ནས་མཐར་དབྱ་དང་གཉེན་ལ་མཚུངས་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །

.....མི་དག་གི་ |ནང་དུ་སྐྱེད་དེ་ངེས་གསུམ་ལྟོ།།

ཆད་མེད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་དང་པོ་སྟོགས་ལ་བས་མི་དག་གི་ནང་དུ་བསྐྱེད་
ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྟོ་མི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་(དང་
གཞན་གྱིས་འདོམས་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར།)རོ།།

ཅི་ཆད་མེད་དེ་དག་གཅིག་དང་ལྟན་པ་དེ་ངེས་པར་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་ནམ་ཞི་
ན། ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དགའ་བ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ནི་གཅིག་ལྟན་ན་
གཞན་གཉིས་ཀྱང་ལྟན་པས་གཅིག་ཡོད་ན་ངེས་པར་གསུམ་གསུམ་དང་ལྟན་ལ། དགའ་
བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ས་ལ་མི་ལྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཐོབ་པ་ལ་བསམས་གྱི་མངོན་གྱུར་ནི་རྣམ་པ་འགལ་བས་རེ་རེ་དང་
ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་ཐར་བརྒྱད།

རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་གཉིས། |མི་སྟུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །

ཡང་མདོ་ལས། རང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་
ལྟ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོའི་རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་པོ་འོ། །སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་

པ་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
གསུམ་པའོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་
ཚོར་བ་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་གསུངས་པ་ལས་རྣམ་ཐར་དང་པོ་
གཉིས་ནི་རྣམ་པར་སྤྲོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་མི་སྤྲུག་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ཏེ། འདིའི་ངོ་བོ་མ་ཆགས་པ་དང་། དམིགས་པ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་གཞུགས་
ཀྱི་སྒྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་ནི་(མི་སྤྲུག་མ་ཆགས་པ་སོགས་སུ) སྤར་མི་སྤྲུག་པར་བཤད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མི་སྤྲུག་པ་ནི་ས་བརྒྱ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་
ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་
དེ། གང་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ཏེ་སྣ་ལྷེའི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །(བསམ་གཏན་གྱི་མ་གསུམ་ན་ནང་གི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལ་
ཆགས་པ་ཡོད་དོ། །རྣམ་ཐར་འདི་གསུམ་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཞག་ཅེ་ན། རང་གི་སྤང་བྱ་གཉིས་པའི་
ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་པས་མི་སྤྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་མེད་ལ།)

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རང་མིག་ཤེས་མེད་པས་ཁ་དོག་གི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་ཀར་བཤད་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྤང་
མ་གཉིས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པའི་དག་པ་པ་དང་། མོས་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གཞོན་པ་ཙམ་མམ་ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱི་
དངོས་སུ་སྤྲོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནང་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པ་ནི་(གཞུགས་ཀྱིས་སེམས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག) གཞུགས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་བྲལ་

བའམ། རྒྱུ་ཀར་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བཤེག་པ་དང་བཤེག་ནས་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད་པའམ། ཡང་ན་ཀུན་ལས་བརྟམ་ཀྱི་འགྲེལ་པར་
གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་ལ་བཞེན་ནས་ལྟ་བུ་པོ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུགས་སུ་འདུ་
ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤངས་ནས་མིང་བཞིའི་འདུ་ཤེས་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་མཐའ་ན་དེ་མ་ཆགས། །གཞུགས་མེད་མཉམ་གཞག་དགེ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ན་ཡོད་ཅིང་།
དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཀྱི་སྟུག་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་སྟུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟུལ་ནས་
སྟུག་པར་ལྟ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་མེད་དེ་
སྐད་ཅས་བྱའོ། (སྤྲུལ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་པོ།) དེ་དག་འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་རྗེས་འབྲང་གི་
གཞུགས་ཡོད་པས་སྤང་པོ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། (བདེ་བས་གཡོ་བར་བྱས་པས་བདེ་བས་རྒྱབ་ཀྱིས་
ཕྱོགས་པ་མི་སྲིད་པས་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གསུམ་པའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པས་བཞི་
པར་ཡང་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ན་དེ་སྟེད་པའི།)

དགོས་པ་ནི་མི་སྟུག་པ་བསྟོམས་པས་ཡིད་ལྷུང་པར་རབ་དུ་དགའ་བས་གཟེངས་
བསྟོད་པ་དང་། སྟུག་པ་སྟུལ་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ན་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ལ་མི་སྟེ་ན་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་བརྟག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་དུ་
སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་མི་སྟོན་པ་ནི་ས་དེ་དག་ན་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཡོད་པས་སྟུག་པར་
ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་སྲིད་ན་མ་ཆགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ།

སྒྲོན་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་སོ།
(ནལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་དང་ཟེལ་གཞོན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཐག་སྒྲིང་
བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུལ་འཇུག་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་ལ་དབང་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་
པར་བསྐྱར་བ་དང་། དངོས་པོ་བཟན་པ་དུས་འདི་སྲིད་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མོས་པ་ལྟར་འགྲུབ་པས་བྱིན་གྱིས་
ཚོབ་པ་དང་། ཆེ་གཏོང་འཛོག་དང་། རྩལ་ཕྱན་དུ་རི་རབ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ལ། གཉིས་ཀས་གྱང་ཉོན་མོངས་
མེད་དང་སྒྲོན་ནས་ཤེས་དང་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ་སོགས་དང་འཕགས་པའི་རྩ་འཕྲུལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ།)

གཞུགས་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་དགེ་བ་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཁོ་ན་
རྣམ་ཐར་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འཆི་བའི་སྲིད་པའི་སེམས་
ལྟ་བུའང་མ་ཡིན་ནོ། (འདི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ།) ཁ་ཅིག་གཞུགས་མེད་དེ་དག་ན་རྣམ་
སྒྲིན་སྒྲེས་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་བསམས་ནས་འཆི་བའི་སེམས་ལས་གཞན་
པའི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། རྩོགས་སྡེ་མ་ལྟར་ན་ནི་
གཞུགས་མེད་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་འཆི་བའི་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིར་མ་ཟད་ཉེར་
བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གྱང་རྣམ་ཐར་གྱི་མིང་ཐོབ་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
གྱིས་ནི་རྣམ་ཐར་གྱི་མིང་མི་འཐོབ་སྟེ། རྣམ་ཐར་ནི་འོག་ས་ལ་རྒྱབ་གྱིས་རྩོགས་པ་ཡིན་
ན་དེ་ནི་ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། (དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་ལ་དང་།
གསུམ་པ་ནི་མི་སྤྲུག་པ་ལ་དང་། གཞུགས་མེད་ནི་དམིགས་པ་འོག་མ་དག་ལ་རྒྱབ་ཅིང་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།)

འགོག་པའི་སྒྲུལ་པར་འཇུག་པའོ། །སྤ་བ་སྤ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །

རང་གི་དག་དང་འོག་མ་ཡི། །འཕགས་པའི་སེམས་གྱིས་དེ་ལས་ལྗང་། །

ནམ་ཐར་བརྒྱད་པ་འགོག་པའི་ནམ་ཐར་ནི་གནས་གཉིས་པར་བཤད་པའི་འགོག་
པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ནམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དང་
པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པ་དང་གཟུགས་མེད་ནམས་དང་འགོག་པ་ནམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་དང་། ལུ་ཁྱེད་ཆགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བའམ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།གཞན་དག་ན་རེ་འགོག་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སློབ་པ་ལས་ནམ་པར་ཐར་པའི་ཕྱིར་ནམ་
པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལ་སྟོམས་འཇུག་གི་སློབ་པ་ནི་སློབ་པ་གང་ཞིག་
ཡོད་ན་སེམས་ལས་སྤྲི་མེ་རུང་བས་ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་
ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའང་སྦྱིད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་བྱེད་
དག་འཆད་དོ།

འགོག་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྲིད་ཅེ་ཡིན་
ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་(འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་)ཆེས་སྤྲ་བར་བྱས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོམས་པར་
འཇུག་ཏེ་(སེམས་རྒྱན་གཙོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།) ལྷང་བ་ན་ནི་འཕེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་
ཅེ་རང་གི་ས་པའི་དག་པ་པ་དང་འོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་པའི་འཕགས་
པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགོག་པ་དེ་ལས་ལྷང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འགོག་
པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་དེ་ལ་སྟོམས་འཇུག་པར་འཇུག་སེམས་ནི་སྲིད་ཅེ་བ་ཡིན་པས་ཟག་
བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ལྷང་སེམས་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ།

དང་པོ་འདོད་གཏོགས་སྤང་ཡུལ་ཅན། །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་དག །

སྦྱོད་ཡུལ་གོང་དང་རང་གི་སའི། །སྤྱག་བསྐུལ་སོགས་དང་རྗེས་ཤེས་སྟོགས།

ནམ་ཐར་འདི་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་ལས་སྔ་མ་གཉིས་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་
པའི་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་གསུམ་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཀལ་ཏེ་འདི་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱལ་པ་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱི་འདོད་པར་གཏོགས་པ་སྤྱལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཀལ་དག་གཟུགས་ཅན་
མིན་པའི་ནམ་ཐར་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་ནི་ས་གོང་མ་པ་དང་རང་གི་
ས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་(འདི་ནི་ཉེར་བསྟོགས་གོང་མ་བདུན་མ་གཏོགས་པ་ས་བརྒྱ་པོར་བཤད།)དང་། སོགས་
པས་བསྐྱས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ས་གོང་མ་དང་འོག་མ་དང་རང་གི་ས་པའི་ཐམས་ཅད་དང་། རྩ་བར་
མ་སྒོས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ནམ་ཐར་དེ་དག་མཆོན་མ་མེད་པ་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ཡིན་པ་སྤིད་པས་དེ་དག་མི་སྒོབ་པའི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སོ་སོར་མ་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པས་འགོས་
པའང་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་
མཁའ་འང་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པར་ནམ་ཐར་མ་བཞག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་ས་པའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྲིང་
པོས་བསྦྱོད་པས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནའང་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་པས་བསམ་
གཏན་བཞི་པར་སྤྱག་པའི་ནམ་ཐར་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མི་སྤྱག་པས་རྒྱད་ཁྱུམ་པ་
རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བ་དང་བརྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀལ་གསུམ་མེད་དང་
པོ་གསུམ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མཉམ་གཞག་དགེ་བ་ཡིན་
པས་དེ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རྣམ་ཐར་དང་ཟིལ་གཞོན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་
སྟོམས་པར་འདུག་ཅེ་ན། ཐག་སྲིང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་སྲིང་བ་
དང་། སྟོམས་འདུག་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐག་མ་
བསྲིངས་ཤིང་སྟོམས་འདུག་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་། གང་གི་ས་ལ་སོགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་བསྐྱར་བ་དང་།
དེ་ཉིད་དུས་རིང་པོར་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པ་དང་། སྤྱི་ཆེ་གཏོང་འཛིག་དང་། རི་
རབ་རྩལ་ཕྱན་དུ་འདུག་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་རྩུ་འཕྱལ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་
དག་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འོ།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྷས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་ཞེས་བཤད་ལ། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་པོས་གཟུགས་ཅན་
དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་སའི་མཐའ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
འགྲེལ་པར་འབྱུང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་ས་པའི་རྣམ་ཐར་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གཟུང་
ངོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་
གསུངས་སོ་ཞེས་ཀུན་ལ་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ།

ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད།

ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད། །

ཡང་བརྒྱད་ལས་འཕྲོས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་
གྱི་གཟུགས་ཚུང་དུ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་ནམས་ལ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་
ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་པ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པར་
གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་གཟུགས་སུ་
འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་ནམས་ལ་
ལྟ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
ཚུང་བ་དང་ཆེ་བ་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། བྱང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་དཔེར་
ན་ཟུར་མའི་མེ་ཏོག་གཟ། ཡུལ་བ་ན་ར་སེའི་རས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་
སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོ་ན་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་
དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པར་
གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་
པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་ནམས་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་བརྒྱད་གསུངས་པའི་བྱང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་དེ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་
ནམ་ཐར་གྱི་དང་མཚུངས་ལ། ཚུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྟོད་ཀྱི་གཟུགས་
སཟ། སྤྲ་རགས་སོ། །ཁ་དོག་བཟང་ངན་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ངམ། ཡང་ན་ལྟ་དང་མའི་
གཟུགས་སོ། །ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱུར་ནས་སོ། །ཤེས་པ་ནི་ཞི་
གནས་དང་མཐོང་བ་ནི་ལྟག་མཐོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་ལ།

ཁ་དོག་བཞིའི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་རེ་རེ་ཞིང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆིག་བཞི་བཞི་སྟོས་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལྟན་སྟེས་དང་། བཅོས་མ་དང་། ལྟན་སྟེས་དང་བཅོས་མ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཁ་དོག་ཡིན་ལ་ཟར་མ་དང་དོང་ག་དང་བན་དུ་ངི་བ་ཀའི་མེ་ཉོག་དང་སྐར་མ་པ་སངས་དང་རས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟན་སྟེས་དང་བཅོས་མའི་དཔེའོ། །དེ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ནམ་མ་ནོན་གྱང་རུང་སྟེ་དེ་ལ་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་ནི་ཤེས་པ་ནི་དང་པོ་ཤེས་པ་ཙམ་སྟེ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །མཐོང་བ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པ་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མོ་ཞེས་འཆད་དོ།

དེ་དག་གྱང་དང་པོ་བཞི་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྤང་སྟེ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ལྟག་མ་བཞི་ནི་གཞན་གྱི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པ་དང་ཡིད་རྣམ་པར་ཁྲུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན། །གཉིས་ནི་གཉིས་པ་བཞིན་དེ་གཞན། །

སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན། །

དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཟེལ་གཞོན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ས་དང་། གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་ངི་ལྟར་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟེལ་གཞོན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ས་དང་། གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཁ་དོག་གི་ཟེལ་གཞོན་བཞིའི་ས་དང་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འང་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་

རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ནམ་ཐར་ཟེལ་གཞོན་གྱི་བྱང་པར་ནི་ནམ་ཐར་གྱིས་ནི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་
ཕྱོགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་ལ། ཟེལ་གཞོན་གྱིས་ནི་རི་ལྷར་འདོད་པ་
བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་ལ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའམ། ནམ་པར་སྡོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་
མི་འོང་བར་མོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་སྤྲུག་པར་དམིགས་
ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཟུགས་མེད་
ལ་ཟེལ་གཞོན་མ་བཤད་པ་ནི་ག་ཟུགས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་ན་དེ་ཡང་ནོན་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་
དོ།

འཕགས་པ་ནམས་ནི་ག་ཟུགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
ཟེལ་གྱིས་ནོན་པར་བྱེད་ལ། བྱིས་པ་ནམས་ནི་སྤྲུག་པ་དང་མི་སྤྲུག་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་
དང་། ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་དང་དེས་ན་ག་ཟུགས་ཐམས་ཅད་
ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྲུག་པར་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་མོས་པར་བྱས་ནས་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་འཆད་ལ། སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་ནི་ཁ་
ཅིག་ཁ་དོག་བཟང་ངན་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པར་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་འདི་དག་ཞེ་སྤང་
མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་འང་འཇུར་ན་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མི་སྤྲུག་པར་རོ་གཅིག་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་སྡོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ནམས་གྱི་ལུགས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།

ཟད་པར་བཅུ།

ཟད་པར་བརྩེའོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྟོད་ཡུལ་ནི། །

འདོད་པ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག །སྟོད་ཡུལ་རང་གི་སྤང་པོ་བཞི། །

ཡང་བརྩེ་ལས་འཕྲོས་པའི་མདོ་ལས། ཟད་པར་ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་དང་
སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་
བར་ཆད་མེད་པར་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཟད་པར་གྱི་སྟེ་
མཆེད་བརྩེའོ་ཞེས་བཤད་པའི་དང་པོ་བརྒྱད་ནི་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཆགས་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ལ། (དེ་ཡང་སྟོ་སོགས་བཞི་ནི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་མ་བཞིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ།) ས་ནི་བསམ་
གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ་(ཟེལ་གཞོན་གྱིས་བཞིའི་སྟོར་བ་ལས་བྱུང་བས་སོ།) དང་
པོ་བརྒྱད་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་ནི་(འབྱུང་བཞི་ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་འདོད་པའང་ཡོད་
དེ།)འཛིག་ཏེན་གྱི་ནི་ཐ་སྟད་དུ། ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བཞེད། ཁྱེ་མེ་ཡང་ངོ་རྩུང་
ཆོགས་ཁམས། ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འབྲ་བའང་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བས་འདོད་པ་ན་སྟོད་
པའི་གཟུགས་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་ལ། གང་དག་རྩུང་གཟུགས་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པར་མི་
འདོད་པ་དེ་དག་ན་རེ་ཟད་པར་རྩུང་གི་དམིགས་པ་ནི་རེག་བྱའི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་དག་
པ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ནི་རང་གི་ས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་ཡིན་
ནོ། (ཟག་མེད་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་འདི་དག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།) སྟེ་མཆེད་
གཞན་ལ་ཟད་པར་དུ་མི་འཛོག་པ་ནི་མིག་སོགས་བདུན་གྱིས་སྟོད་གྱི་འཛིག་ཏེན་ལ་(དེ་
རིགས་མེད་པས།)མ་བྱབ་ཅིང་ངི་རོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་མ་བྱབ་ལ་སྟེ་མེད་པས་ཟད་
པར་དུ་མི་བཞག་གོ་ཞེས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་སྲིད་ཅེ་གཉིས་ཟད་པར་
དུ་མི་བཞག་པ་ནི་(དམིགས་པར་མི་གསལ་བ་དང་སྟོ་བསྟེད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།) བསྟེ་བ་ལས་ནམ་

མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཟད་པར་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཆད་མེད་པ་སྒྲུབ་པས་དེ་
དག་ལས་སོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་གཉིས་
ཟད་པར་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་ཟད་པར་དུ་མི་བཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཛོག་
པས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། དེ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། དེ་ནས་བྱབ་པར་
བྱེད་པས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྫོགས་ཤིང་དག་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་
པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
ཀ་དང་འབྲས་བྱ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འགྲེལ་པ་དང་ཁྱེ་ཀར་བཤད་དོ། དེ་དག་ལས་འགོག་པའི་
རྣམ་ཐར་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། འགོག་པའི་
སྟོམས་འདུག་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གནས་གཉིས་པར་བཤད་
ཟེན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐག་སྤིང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ།

བྱད་པར་གྱི་ཆོས།

གཉིས་པ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་ནི་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རི་ལྟར་
འཕྲོ་བ་ཅེ་ན།

འགོག་པ་བཤད་ཟེན་ལྷག་མ་ནི། །འདོད་ཆགས་བྲལ་དང་སྦྱོར་བས་འཕྲོ་བ།

གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། །རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྦྱེ། །

ནི་ཤུ་ཙུག་ལས་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ནི་

གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འདུག་བསྟན་པ།

གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ལ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་པོ་ནམས་ནི་སྤར་འདྲིས་པ་ཡིན་ན་
འདོད་ཆགས་དང་། བྲལ་བ་ཙམ་དང་ (འདྲིས་པ་ནི་དང་པོ་ནས་སྔ་མེད་པར་སྤར་ཐོབ་བ་བཏང་བ་དག་
གྲུ་) མ་འདྲིས་པ་ནམས་ནི་སྤར་བ་འབད་ཚེ་ལ་གྲིས་འཐོབ་སྟེ། གོམས་པ་དང་མ་གོམས་
པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཞུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ནམ་ཐར་བཞི་དང་ཟད་
པར་གཉིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་(ནམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་
ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད་ཟད་པར་བརྒྱད་དེ།) བརྒྱ་དགུ་པོ་ནམས་ནི་མི་ལས་སྐྱེ་བས་མའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་གཞན་ན་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་ནི་ལུང་
གི་སྟོབས་གྲིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་ལུང་མེད་པས་བསམ་གཏན་གཞུགས་མེད་དག་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
སུ་(རང་རང་གི་གོང་མ་གོང་མ།)ངི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན།

ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་གཞུགས་མེད་པ། །རྒྱ་དང་ལས་གྱི་སྟོབས་གྲིས་སྐྱེ། །

གཞུགས་གྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་ནམས། །དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་གྲིས་ཀྱང་།

བསམ་གཏན་གཞུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འདུག་ནི་སྤྱིར་ལུང་དང་རྒྱ་དང་། ལས་དང་།
ཆོས་ཉིད་གྱི་སྟོབས་དང་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོ་དག་ཏུ་ནི་ལུང་མེད་
ཀྱང་གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་རྒྱ་དང་ལས་གྱི་སྟོབས་གཉིས་གྲིས་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་
གཞུགས་སུ་རྒྱུ་སྟོབས་གྲིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྤོན་མའི་རྟེན་ལ་གཞུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འདུག་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉམས་པ་དག་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེར་སྤོན་གོམས་པའི་
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཉི་ཤུ་གཞུགས་མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་ལ། ལས་
གྱི་སྟོབས་གྲིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྤོན་མའི་རྟེན་ལ་གཞུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་ནས་ཉམས་

པ་དེ་ཉིད་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཁྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞུགས་
ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ནས་ལང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཡང་གཞུགས་མེད་པར་སྐྱེ་
སྟེ། འོག་མ(འི་ས་)ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་གོང་མར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་ལྟར་གཞུགས་མེད་གཞུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གཞུགས་མེད་གཞུགས་མེད་ཉིད་
དུ་སྐྱེ་བའང་རྒྱ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་གཉིས་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་
གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་
བས་ཐོབ་པའི་གཞུགས་མེད་དོ། །གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་ནམས་ནི་རྒྱ་དང་
ལས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་
བ་ནི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་འོག་མའི་སེམས་ཅན་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་
ནམས་ཀྱིས་འདུག་པ་ཤས་ཆོ་བས་བསམ་གཏན་གོང་མའི་སེམས་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏེ།
བསམ་གཏན་གྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྟོན་བསམ་གཏན་གོམས་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་མི་འདོད་པས་སྟོན་བསམ་གཏན་
གོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་འདོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་ལྟ་
ལ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། མི་ལ་དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་དང་སེམས་
གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་སོགས་པ་ལུང་གི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོ། །འདི་ཡང་ལེགས་པར་
དབྱད་ན་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་ནམ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུར་འདོད་ན་
ནི་འདོད་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་གཞུགས་མེད་དང་། གཞུགས་སུ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་
ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ཁོ་ནར་
ནམ་པར་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་འདོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱ་

དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའང་ཡིན་པས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་མོད་
གྱི་འོན་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དགོངས་ནས་འདིའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་དོ། །འཛིག་
ཉེན་འཛིག་པ་ན་དེའི་རྒྱན་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
མི་སྐྱེ་བས་གཟུགས་མེད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མ་བཤད་ལ། རང་སའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་འཛིག་ཉེན་འཛིག་པ་ན་ལྷང་མེད་པར་འོག་སའི་
ཉེན་ལ་གོང་སའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་འདིར་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ལས་དང་ཆོས་
ཉིད་ལའང་རྒྱ་ཡོད་མོད་གྱི་དེ་དག་གཙོ་ཆེ་བས་དེ་སྐད་བསྟན་ཏོ།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ།

སྤྱིའི་དོན་གསུམ་པ་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་བསྟན་པ་དང་དེ་
འཛིན་པ་བཤད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཟུང་བ་ལ་སྦྱོན་དོར་བ་དང་། གཞན་
བསྟན་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ་གསུམ་ལས།

བསྟན་པ་དང་དེ་འཛིན་པ་བཤད་པ།

སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །

ལྷང་དང་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷང་གི་ཆོས་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་
ལ་ལྷང་གི་ཆོས་ནི་མདོ་སྤེ་དང་འདུལ་བ་དང་མངོན་པའི་སྤེ་སྟོད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་

ལྟར་དང་པོས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། གཉིས་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་ན་འགྲོད་པ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པས་ནི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་
པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་།
སྦྱོད་པ་མཐའ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པ་དང་། དེ་སྤང་དོར་གྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། འབེལ་གཏམ་ལ་
མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྦོད་དག་ནི་གསུམ་
མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་ནི་དགུས་འདོད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

སྡེ་སྦོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
གི་སྒོམ་པ་བྱས་པས་རིམ་པ་ལྟར་སེམས་ལ་བག་ཆགས་འདོག་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
དང་། སེམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བར་བྱེད་དེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟོགས་དང་ཞི་བ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །ལྷང་གི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཆོད་ལ་སོགས་པ་
ནི་གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུ་མ་ཅོ་བདུན་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཟད་པ་དང་བཅས་
པ་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་གནས་དྲུག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ནི་
ལྷང་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་གསུམ་དུ་འང་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་ཆོས་དེ་དག་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན།

དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྤྲ་བྱེད་པ། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །

དེ་ལ་ལུང་གི་ཆོས་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པས་གཞན་ལ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྡེ་སྟོང་འཛིན་པ་
དང་། ལུང་གི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། རྟོགས་པའི་ཆོས་
དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྦྱབ་
ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་
པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་དམ་པའི་
ཆོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཁོ་ནའི་སྒྲ་སྟོས་སོ། རྟེན་ཕྱིར་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་
ལུང་གི་ཆོས་གཙོར་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
ཆོས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་གཉིས་ཀའང་འབད་པས་འཛིན་པར་
བྱེད་དེ། དེས་ན་དེ་དག་ཇི་སྟེན་དུ་གནས་པ་དེ་སྟེན་དུ་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་
པར་རིག་པར་བྱའོ།

འོ་ན་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་དུས་ཇི་སྟེན་དུ་གནས་ཤེ་ན། འབྲེལ་པ་ལས། དེ་
དག་ཀྱང་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། གཞན་དག་ན་རེ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཀྱི་ལུང་ནི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྟེན་ཀྱི་བྱེད་དག་ཡུན་རིང་
དུ་གནས་པ་ནི་ལོ་སྟོང་གི་འོག་དུ་འང་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་རིགས་པར་
བལྟའོ། ཞེས་འཆད་དོ། རྟེན་ཡང་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས་ནི་ལྷགས་སྒྲ་མ་དང་
མཐུན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་སྦྱབ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་ལྷ་བརྒྱའི་བར་དུ་
གནས་སོ། ལོ་ལྷ་བརྒྱའི་བར་དུ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་སྟངས་དོ། ཞེས་ལོ་སྟོང་གནས་པར་
གསུངས་པ། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་ཀྱང་ལོ་སྟོང་ཁོ་ན་གནས་པར་གསུངས་སོ། །

གང་དག་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་བསྟན་པ་ལོ་བདུན་སྟོང་དུ་གནས་པ་ལས་སྦྱེ་

དགའ་བདག་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱད་མེད་རབ་ཏུ་བྱང་བས་ཉིས་སྟོང་འགྲིབས་ནས་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་མ་མཐོང་བར་ཟད་དེ། ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱེ་དགའ་བདག་མོ་གོ་ཏུ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་མའི་ཆོས་བརྒྱད་གསུངས་པའི་སྐབས་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་ནས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་བསྟན་པ་གཏོད་པའི་སྐབས་དང་། འཕགས་པ་ཉི་མའི་གྲང་པས་རི་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྷང་གི་ཁྱུ་བཏུལ་བའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་ཁོ་ན་གནས་པར་གསུངས་ཀྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་འགྲིབ་པ་དང་ལྔ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབུམ་རྒྱུ་ཀ་ལས་ནི་ལྷགས་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པར་ལྔ་སྟོང་ལ་བྱེད་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་བརྩུ་ལས་དང་པོ་ལ་དག་བཅོམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བྱིར་མི་འོང་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་མང་དུ་འབྱུང་བས་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྔ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་སྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། བདུན་པ་ལ་མངོན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མངོ་སྤྲེད་དང་། དགུ་པ་ལ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ལྷང་གི་དུས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། བརྩ་པ་ནི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་དུས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། (དེ་དག་ཏུ་གཙོ་ཆེ་བས་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་གསུངས་སོ།) དེ་ཉིད་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། དེ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་པར་འཁྱར་ཏེ། དེའི་དུས་ན་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་མའི་ཆེ་ཆད་ལྔ་བརྩ་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་ནི་ཆེ་ཆད་སྟག་རྩ་པ་དང་མངོན་པའི་དུས་ཡིན་པར་མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ། ། ཁྲི་བའི་སྤྱིང་པོས་ཞུས་པའི་མངོ་ལས་ནི་ལོ་ཉིས་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་སོ། །

བདག་ཉིད་གིས་བསྟན་པ་བཟུང་བ་ལ་སྟོན་དོར་བ། བདག་གིས་མངོན་པའི་ཆོས་
འདི་པལ་ཆེར་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་ཚུལ་གྱུ་བ་ཤད། ། ཉེས་པར་ཟེན་གང་དེ་འདིར་བདག་
གིས་ཉེས། །དམ་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཆད་མ་སྟབ་རྣམས་ཡིན།།

གཉིས་པ་ནི་བདག་གིས་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་པལ་ཆེར་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་
བའི་ཚུལ་གྱུ་བ་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། ཅུང་ཟད་ནི་མདོ་སྤེལ་པ་དང་ཉི་འོག་བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྤྲ་བའི་འདོད་པའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་པལ་ཆེར་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་
པ་ལ་གཞུང་འདིར་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ཉེས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེན་ཏེ་མཐུན་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚེ་མ་པ་པོ་བདག་གིས་ཉེས་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་
པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་རྣམས་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ལུང་བཞིན་བཤད་པས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། ལུང་
དང་རྟོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་མཆོན་ཉིད་བཛོད་པ་ལ་ནི་སྟབ་པས་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དེའི་སྲས་ཤྱ་རེའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་
གཞན་ལ་ནི་འབྲུལ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་བསྟན་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ།

སྟོན་པ་འཛིན་ཉེན་མིག་ནི་ཟུམ་གྱུར་ཅིང་།།དབང་གྱུར་སྟེ་བོ་པལ་ཆེར་ཟད་པ་ན།།

དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་གྱུར་བ་ཡི།།རན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དགྲགས་སོ།།

རང་བྱུང་རང་བྱུང་བསྟན་པ་གཅེས་འཛིན་རྣམས།། མཆོག་ཏུ་ཞེར་གཤེགས་འགྲོ་མགོན་མེད་པ་ན།།

འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡི།། ཇི་མས་དགའ་མགུར་དེང་སང་འདི་ན་སྤོང།།

དེ་ལྟར་སྤྱབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི།། སློག་མར་སློག་ཕྱིན་འབྲང་དང་དེ་མ་ནམས།།

སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི།། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་གྱིས།།

གསུམ་པ་ནི་སྟོབ་མ་ནམས་ལ་ནམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་ལམ་ཡིན་པའི་ནམ་དབྱེ་སྟོན་
པས་ན་སྟོན་པ་འདི་ག་རྟེན་པ་ནམས་གྱི་མིག་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ནི་བྱམ་སྟེ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ཆོས་གྱི་
དཔང་པོར་གྱུར་པ་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱང་པལ་
ཆེར་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་བྱད་པར་གྱུར་པ་ན་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་
སྟོན་སྒྲུགས་སོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །

གང་གིས་དགྲུགས་ཤེ་ན། བདེན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་མ་རིག་པའི་སྤྱན་པས་བསྐྱབས་
པས་ཆོས་ནམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མ་མཐོང་ལ། སྟོན་པའི་ལྷང་ལ་མི་རྟེན་ཞིང་གཞན་
གྱིས་བཅོས་སུ་མི་བདུབ་པས་རང་དགར་གྱུར་པའི་ངན་པའི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ནམས་
གྱིས་སོ། །

དི་ལྟར་དགྲུགས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལོན་
པ་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྦྱོང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ནམས་གྱིས་ཏུ་ལུ་ཏུ་
ལུ་ཀའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བརྒྱ་བཅས་ནས་བསྟན་པ་ནམ་པར་
དགྲུགས་པ་ན། དེ་དག་གནས་བརྟན་གྱུན་དགའ་བོའི་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་གནས་བརྟན་
ཐམས་ཅད་འདོད་པ་དང་གྲགས་པ་ནས་ལྷ་སྐྱར་དང་ཞི་ལྡན་གྱི་བར་དག་བཅོམ་པ་བདུན་

བརྒྱས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འདུས་ཏེ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ནས་ནམ་པར་བསལ་དོ། །

དེ་ནས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ན་གྲོང་བྱིར་མེ་དོག་གིས་རྒྱས་པ་
ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་མེད་བྱུང་བའི་ཆེ་དགྲ་བཙེམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་
དང་ཐ་མལ་པ་དང་བྱར་བཅག་པ་དང་ཤ་ཟའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་འདོན་པར་
བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྟོབ་མ་རྣམས་སོ་སོར་གྱེས་པ་ལས་སྟེ་པ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཕན་
ཚུན་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དགྲུགས་པར་གྱུར་པ་ན་དགྲ་བཙེམ་
པ་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མཁས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་རྩ་ལན་རྩ་རའི་དགོན་པར་འདུས་ཏེ་
བསྟན་པ་བསྟུས་ནས་ཚོད་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་
སྟམ་བརྒྱ་ལོན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སྟམ་ཅུ་ཙུན་
ལོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་པད་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ན་གྲོང་བྱིར་པ་ཎ་ལི་ཤུ་
འའི་ནང་དུ་གནས་བརྟན་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་སླ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་
བདུད་སྤེལ་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་བྱས་ནས་རྩ་ལུལ་སྣ་ཆོགས་
བསྟན་ཏེ་དགེ་འདུན་རྣམས་བྱེ་ནས་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དགྲུགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་གནས་བརྟན་
སྐྱ་སྟེ་དང་ཡིད་འོང་གི་དུས་སུ་སྟེ་པ་སོ་སོར་གྱེས་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ན་གནས་
བརྟན་གནས་མའི་བྱས་བསྟན་པ་བསྟུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཞན་ཡང་རང་བྱུང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རང་བྱུང་དེའི་བསྟན་པ་གཅིས་
པར་འདོན་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་སྟུག་བསལ་ལྟ་དང་བཅས་པ་
ཞི་བའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་མགོན་
མེད་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་འདོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་སྤར་
བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདོམས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལྟ་བ་

ལ་སོགས་པའི་ངི་མ་ནམས་ཀྱིས་དགའ་མགུར་ཏེ་རང་དགར་དུས་དེང་སང་འཇིག་རྟེན་
འདི་ན་སྟོད་པར་བྱེད་དོ།

གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྟན་པ་ནི་དཔེར་
ན་འཆི་བའི་དུས་ན་སྟོག་མར་སོག་ཕྱིན་པ་ན་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་དང་འབྲ་བར་རིང་དུ་མི་
གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བུ་དཔེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངི་མ་ནམས་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་
དུས་སུ་རིག་པར་བྱས་ནས་ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ལ་བསྟན་པ་
འཇིན་པ་ལ་ནམ་པར་བཅོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་སོ་སོ་ཐར་པ་
ལས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་བ་དང་འཆི་བ་མངོན་པར་འོང་ཞིང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་
འཇིག་པར་འགྱུར་བས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་པས་ནལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་དང་། གཞན་ཡང་གང་དག་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ནམས་ཀྱང་བག་ཡོད་པས་ཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

གང་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ཉེར་བསྟོན་དང་བཅས་པའི། །བསམ་
གཏན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་སྟོམས་འཇུག་རབ་དབྱེ་འཐོབ་ཚུལ་དང་། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ཡོན་ཏན་ཏིང་འཛིན་ཆད་མེད་ནམ་ཐར་སོགས། །དེ་བཞིན་རྟོགས་པ་གནས་འདི་ལས་
ཡིན་དེ་ཕྱིར་འདི་མཉན་རིགས། །

ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལས། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བསྟན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བརྒྱད་པའོ། །

ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་

བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ། །

ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆོག་ལེ་འུར་བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་བུའི་དགེ་སྟོང་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྩི་མི་ཅ་དང་། །ཞུ་
ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྩེ་དཔལ་བཅེགས་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །

ཐ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན།

བརྟན་དང་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་སྦྱབ་བྱེད། །སྟེ་བ་དང་ནི་སྟེད་བྱེད་དེ་དག་
རྣམ་པ་མ་ལུས་ལས། །རྣམ་གྲོལ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་ལ། །སྟོགས་
མེད་སྟོབས་པའི་འབྲུང་གནས་ཆོས་མངོན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །གནས་བརྟན་ཀ་ཀྱའི་
བྱ་སྟོགས་སྟེ་བདུན་གཞུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཞིང་། །སྟོམ་བཙོན་དམ་པ་ཆུ་དབུས་པ་དང་ཉེ་སྤྱས་
ལ་སྟོགས་པ། །འཕགས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་ཆེན་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ཆེན་པོ་ཡི། །དོན་གྱི་
རིན་ཆེན་མ་ལུས་མངོད་གྱུར་འདི་ནི་མཛད་པ་གང་། །དབྱིག་གཉེན་ཞེས་བྱ་སངས་རྒྱས་བསྟན་
པ་མ་ལུས་མཐུན་པ་ཡི། །ཉི་མ་ཉིད་གྱུར་དེ་ཡིས་སྤྱབ་དང་དེ་སྤྱས་ཞིར་གཤེགས་ཤིང་། །བསྐྱ་
བའི་གཞི་ཡང་ཉམས་གྱུར་གསུང་རབ་རྣམ་པར་བསྐྱད་མཐོང་ནས། །སྟོགས་དུས་བསྟན་པའི་
དབང་གྱུར་གཞུང་མང་མཛད་པར་གྱུར་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་བསྟན་པའི་མིག་གྱུར་གཞུང་བཟང་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་མཛད་པའི། །རབ་གསལ་འགྲེལ་ཆེན་ཉི་འོད་ལ་བརྟེན་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་བཤད་སྐྱར་དག་
གྱང་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །མཁས་དང་མཁས་པ་རིམ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཉེར་ཐོབ་

ལེགས་བཤད་གོམས་པའི་མཐུས། །འཇམ་དབྱངས་ཞེས་བྱས་སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་མོས་པ་
ལྷུང་བྱས་ནས་བཤད་འདི་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །དགེ་བ་བློ་མེད་རྒྱ་ཆེན་བསགས་པ་གང་དེས་སྟུན་
བར་འབྲམས་པ་ཡི། །འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་ཐར་པའི་སྣང་ལྷན་འཕགས་ལམ་བཟང་པོར་ནི།
ཀུན་ནས་འབྲིད་བྱེད་ཐུབ་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱབས་མེད་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྲིད་དང་
ཞི་བའི་འཇིགས་པ་ཀུན་ལས་མ་ལུས་རབ་ཏུ་སྒྲོལ་བར་ཤོག།

ས་ཆེན་མངའ་བ་རྒྱུད་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་ཇེ། །སྐྱབས་གསུམ་རིན་ཆེན་དབྱེ་ལི་ཅོད་པན་
བྱིས། །ཉེར་མཛེས་སྤྲས་དང་བཅས་པ་སྟུན་མེད་ཅིང་། །ཡུན་རིང་ཞབས་བརྟན་ཆབ་སྲིད་བདེ་
བར་གྱུར། །སྲིད་གྲུ་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་བྲམས་ལྷན་ཞིང་། །ཡམས་དང་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཀུན་
ཞི་སྟེ། །ཆེ་དང་འབྱོར་བས་བརྒྱན་པའི་དལ་འབྱོར་དག །འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཀུན་དུ་སྒྲོད་པར་
ཤོག །བདག་ཀྱང་སྲི་བ་ཀུན་དུ་མི་ཡི་ལུས། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཅང་མའི་གོས་ཀྱིས་རབ་བརྒྱན་
པ། །ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་མ་ལུས་པ། །ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་གྱུར་
ཅིག །དོན་མང་སྤྲ་དང་ཆོག་ཀྱང་བརྗིད་བ་དང་། །ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་དབྱེད་པའི་
ཚུལ་ཡང་ཐ་དད་སྣ་ཆོགས་འགྲོ་བའི་སྤྲ། །སངས་རྒྱས་གསུང་ཡང་རྣམ་པ་མང་མཐོང་བས། །
གཞུང་འདིར་ཇི་བཞིན་མིན་པར་བདག་གིས་ནི། །བཤད་གྱུར་ཉེས་པ་གང་དེ་རྒྱལ་རྣམས་དང་། །
རྒྱལ་བའི་སྤྲས་སོགས་མཁས་རྣམས་སྟུན་སྤར་ནི། །ཅི་ཞིག་གྱུར་ཞེས་ཡིད་ནི་གཞོང་བར་གྱུར།
གང་དག་རང་གཞན་གཞུང་ལ་མ་སྦྱངས་ཤིང་། །ཕྱོགས་རེའི་དོན་ལ་མོས་པ་ལྷུང་བྱེད་པ། །དེ་
དག་སྒོ་དང་འཆོམ་པར་མ་གྱུར་པ། །དེ་དག་གང་ཡིན་ཤེས་པས་བརྟག་དགོས་སོ། །

ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལྷ་
བརྒྱ་སྤྲག་བདུན་པའི་མཐར་ཉེ་བ་ན། །ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་གྲོས་མཚུངས་པ་མེད་
པས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་ཅིང་། །ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་

གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འདུག་བསྟན་པ།

བཟང་པོས་སྐྱེ་དགུ་ནམས་སྟེན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་སྐྱེ་མ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། ཤེས་བྱའི་ནམ་མཁའ་ལ་མཐུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་སྟན་གྲགས་ཀྱི་འོད་
ཟེར་གྱིས་སྟོགས་མ་ལུས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་པས་སྟོམ་བཙོན་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་
བྱར་གྱུར་ཅིང་། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་མཆིམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་རྣམས་པ་མེད་པ་སྐྱེ་པོས་ལེན་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤུག་འཛིན་གྱི་སྟོང་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། དཔའ་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོར་དབུ་བཙུགས་ནས། སའི་དབང་
ལྷག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་པོ་བྲང་ཅོང་ཏུའི་མཁར་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱས་པའོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཟུང་། །
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མངོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་ནང་བསྟན་གྱི་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་
སྐུར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོན་བཟང་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོས་སྐུར་
བཅོ།

ཡིག་ནོར་དང་ཆད་ལྷག་ཡོད་ཆེ་འབྲེལ་བ་གནང་ན་དགའ་སྟོན་ངང་ནས་བཟོ་བཅོས་ཞུ་ཆོག

བ་རྒྱ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com